

जिल्ला वस्तुगत विवरण

District Profile

बागलुङ-२०८०

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

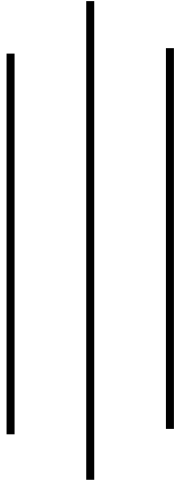
तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ

(बागलुङ, म्याग्दी, मुस्ताङ)

जिल्ला वस्तुगत विवरण

District Profile

बागलुङ २०८०

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङ

(बागलुङ, म्याग्दी, मुस्ताङ)

फोन नं. ०६८-५२०२७६

प्रकाशन वर्ष : २०८० असार
प्रकाशक : तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङ
सर्वाधिकार : तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङ
तथ्याङ्क संकलन तथा संयोजन : तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङ
मुद्रण : धौलागिरी अफसेट प्रेस, बागलुङ (०६८-५२०९२५)

*यस पुस्तकमा उल्लेखित तालिकाहरू तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङलाई स्रोत खुलाई मात्र साभार गर्न सकिनेछ।

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

फोन { ४२४५८४६
४२४५८४७
४२४५८४८
४२४५८४८
४२४९८०९
४२२५४०६

पत्र संख्या :

च.नं. :

फ्याक्स : ९७७-९-२२७७२०

पो.ब.नं. : १९०३९

रामशाहपथ

धापाथली, काठमाडौं

शुभकामना सन्देश

समयसापेक्ष र विश्वसनीय तथ्याङ्क योजना तथा नीति निर्माणका लागि आधारशीला हो । देशको केन्द्रीय तथ्याङ्कीय निकायका रूपमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले गणना र सर्वेक्षणहरूमाफर्त जनसाङ्ख्यिक, आर्थिक, सामाजिक र वातावरणीय क्षेत्रहरूसँग सम्बन्धित तथ्याङ्क निरन्तर संकलन, उत्पादन र वितरण गर्दै आएको तथ्य सर्वविदितै छ । नेपालको संविधानले अङ्गीकार गरेको तीन तहको सरकारले आ-आफ्नै नीति, योजना र विकास कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने भएको हुँदा राष्ट्रिय, प्रादेशिक र स्थानीय तहसम्मको खण्डीकृत तथ्याङ्कको माग तीब्र गतिमा बढिरहेको छ । गणनाहरू बाहेक नमूना सर्वेक्षणबाट स्थानीय स्तरको अभि वडास्तरको आर्थिक, सामाजिक र वातावरणीय तथ्याङ्क उपलब्ध गराउन प्रणालीगत सुधार गर्नुपर्नेछ ।

नेपालको संविधानको अनुसूची ८ ले स्थानीय तहलाई अलग्गै तथ्याङ्कीय अधिकार निर्दिष्ट गरेको प्रसङ्ग स्मरणीय छ । सुदृढ तथ्याङ्कीय पूर्वाधार र प्रणालीको अभावमा स्थानीय तहले आ-आफ्नो तहको खण्डीकृत तथ्याङ्क उत्पादन गर्न सहज छैन । तथ्यमा आधारित नीति निर्माणका लागि अपरिहार्य मानिएको स्थानीय तहसम्मको खण्डीकृत तथ्याङ्कको स्रोत वा विकल्प के त भन्ने प्रश्न उठन सक्छ । राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयमातहतका ३३ तथ्याङ्क कार्यालयहरूले विगत तीन दशक यता जिल्ला तहको जिल्ला वस्तुगत विवरण (District Profile) का विभिन्न संस्करणहरू प्रकाशन गर्दै आएको तथ्य तथ्याङ्क प्रयोगकर्ताहरूलाई अवगत नै छ । यी जिल्ला वस्तुगत विवरणहरूको तयारीमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले सञ्चालन गरेका जनगणना, कृषिगणना र आर्थिक गणनाका तल्लो प्रशासनिक एकाइसम्मका तथ्याङ्क र विभिन्न आवधिक सर्वेक्षणहरूले उपलब्ध गराएका जिल्लास्तरीय र शहरी एवं ग्रामीण तहका अनुमानहरू समाविष्ट हुने गर्दछन् । त्यसबाहेक तथ्याङ्क कार्यालयहरूले जिल्ला र स्थानीय तहबाट सेवा प्रवाहका सिलसिलामा सिर्जित प्रशासनिक अभिलेखहरूलाई समेत आवश्यक प्रशोधन गरी जिल्ला वस्तुगत विवरण तयार गर्दै आएका छन् ।

यसरी उत्पादन हुने जिल्ला वस्तुगत विवरणहरू नीतिनिर्माता, योजनाविद र अध्येताहरूलाई अत्यन्त उपयोगी हुने गरेको हामीले महसुस गरेका छौं । यहाँ यो पनि उल्लेख गर्नु उपयुक्त हुन्छ कि राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले तयार गरेको स्तरीय ढाँचाअनुसार जिल्लास्थित तथ्याङ्क कार्यालयहरूले प्रकाशन गर्ने जिल्ला वस्तुगत विवरणहरू बढी आधिकारीक र तथ्याङ्कीय दृष्टिले सबल हुन्छन् । चालु आर्थिक वर्षमा कतिपय तथ्याङ्क कार्यालयहरूले जिल्ला वस्तुगत विवरण प्रकाशन गर्न लागेको सन्दर्भमा हामीलाई विश्वास छ कि यस्ता वस्तुगत विवरणहरूले जिल्ला र स्थानीयस्तरको ठूलो खाँचो एक हदसम्म परिपूर्ति गर्नेछन् । स्थानीय तहको नीतिनिर्माण र योजना तर्जुमामा यी प्रतिवेदनहरूले सार्थक योगदान गर्ने विश्वास लिएको छु ।

नगरपालिका, गाउँपालिका र वडास्तरसम्मका तथ्याङ्क सङ्ग्रहित गहन र उपयोगी जिल्ला वस्तुगत विवरण तयार गरी प्रकाशनमा ल्याउने सम्बद्ध सबै तथ्याङ्क कार्यालयहरूको औचित्य पुष्टी गर्न पनि यो प्रकाशन एक सु-अवसर हो । खास गरी यसको तथ्याङ्क संकलनदेखि, सम्पादन र प्रकाशनको चरणसम्म संलग्न सबै कर्मचारीहरूलाई म धन्यवाद दिन चाहन्छु । आगामी दिनमा यसका नवीन र परिमार्जित संस्करण प्रकाशन हुने विश्वास लिएको छु ।

असार, २०८०

रामप्रसाद थपलिया
प्रमुख तथ्याङ्क अधिकारी

पत्र संख्या:- ०७९१८०
चलानी नं.:-

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

फोन नं.: - ०६८५२०३२२ (प्र.जि.अ.)
०६८५२०२३३ (प्रशासन)
फ्याक्स:- ०६८५२०१३३
वेबसाइट: daobaglung.moha.gov.np

शुभकामना

मानव जीवनमा सूचना तथा तथ्याङ्कको महत्व सदियौंदेखी रहँदै आएको छ । नीति निर्माण तथा निर्णय प्रक्रियामा निर्णयकर्तालाई सूचना तथा तथ्याङ्कले तथ्यगत सूचना उपलब्ध गराउँछ । निर्णयकर्ताले सही निर्णय लिन तथ्याङ्क तथा सूचनाले महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्दछ । सूचना तथा तथ्याङ्क संकलनका प्राथमिक तथा द्वितीय स्रोतहरू रहेका हुन्छन् । सूचना तथा तथ्याङ्क संकलन, विश्लेषण प्रशोधन तथा प्रकाशन गर्ने चरणहरू रहेका हुन्छन् । उक्त चरणहरू विश्वसनीयर भरपर्दो रूपमा सम्पन्न भएमा मात्र तथ्याङ्क एवं सूचना यथार्थपूर्ण हुन्छ । यथार्थपूर्ण तथ्याङ्क आजको आवश्यकता र सही निर्णयको आधारशीला हो । सूचना तथा तथ्याङ्कको संकलन, विश्लेषण र प्रशोधन गर्न देशमा आधिकारिक सरकारी निकायको रूपमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय रहेको छ । यस कार्यालयले गर्ने सबैभन्दा बृहत र महत्वपूर्ण कार्य राष्ट्रिय जनगणना हो । राष्ट्रिय जनगणना तथ्याङ्क संकलनको प्राथमिक स्रोत हो । राष्ट्रिय जनगणनाबाट नेपालको लागि धेरै महत्वपूर्ण र विविधतायुक्त तथ्याङ्क प्राप्त हुन्छ । नेपालमा भर्खरै राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ सम्पन्न भएको छ । यस राष्ट्रिय जनगणनाबाट संकलित भएका तथ्याङ्क तथा विवरणहरूलाई प्रशोधन एवं विश्लेषण गरी तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङले बागलुङ जिल्लाको बस्तुगत विवरण तयार गरी प्रकाशन गर्न लागेकोमा धेरै खुसी लागेको छ ।

यस प्रकाशन विद्यार्थी, शिक्षक, अनुसन्धानकर्ता, प्राध्यापक, योजनाविद, कर्मचारी लगायत सरोकारराख्ने सम्पूर्णलाई उपयोगी स्रोत सामग्री हुनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु । कुनैपनि योजना तथा कार्यक्रम बनाउन, सीमित साधनस्रोतको समुचित वितरण गर्न, सूचना तथा तथ्याङ्कको धेरै महत्व रहेको हुन्छ । सूचना तथा तथ्याङ्कका साथै अभिलेखको आधारमा योजना तथा नीतिको तर्जुमा गर्नु आजको आवश्यकता हो । स्थानीय तह अनुसारको खण्डीकृत तथ्याङ्कको प्रकाशन गरेकोमा यो प्रकाशित पुस्तक अझै उपयोगी हुनेछ भन्ने विश्वास रहेको छ । यस कार्यमा संलग्न तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । धन्यवाद

असार, २०८०

रोशनी कुमारी श्रेष्ठ
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
बागलुङ

“व्यावसायिक र सिर्जनशील प्रशासन: विकास, समृद्धि र सुशासन”

e-mail: baglungprasan@gmail.com

प्रकाशकीय

राज्यका काम कारवाही लोकतान्त्रिक पद्धति अनुरूप खुला र पारदर्शी बनाई नागरिकप्रति जवाफदेही र जिम्मेवार बनाउन, सार्वजनिक निकायमा रहेको सार्वजनिक महत्वको सूचनामा आम नागरिकको पहुँचलाई सरल र सहज बनाउन, राज्य र नागरिकको हितमा प्रतिकूल असर पार्ने सम्बेदनशील सूचनाको संरक्षण गर्न र नागरिकको सुसूचित हुने हकलाई संरक्षण र प्रचलन गराउने सम्बन्धमा सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ मा व्यवस्था छ। प्रभावकारी योजनाहरूको तर्जुमा र तोकिएका लक्ष्यहरूको मूल्यांकनका लागि सम्बन्धित क्षेत्रको वस्तुस्थिति झल्किने तथ्याङ्कको आवश्यकता पर्दछ । तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङले विभिन्न क्षेत्रको वस्तुस्थिति समावेश गरी जिल्ला वस्तुगत विवरण २०८० तयार पारी प्रकाशन गर्न लागेको छ। राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयका साथै अन्य तथ्याङ्क उत्पादन गर्ने निकायहरूका विभिन्न प्रकाशनहरूमा छरिएर रहेका आंकडाहरूलाई एकीकृत रूपमा सरल ढंगले प्रस्तुत गरिएको यस जिल्ला वस्तुगत विवरणले जिल्ला स्थित संघीय तथा प्रादेशिक कार्यालयहरू र स्थानीय तहहरूलाई योजना निर्माण गर्न र सो लक्ष्य अनुसार कार्य भए नभएको मूल्यांकन समेत गर्न सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा गरेको छु ।

यस जिल्ला वस्तुगत विवरणमा राष्ट्रिय जनगणना २०७८ , राष्ट्रिय आर्थिक गणना, जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरू तथा यस जिल्लाका विभिन्न स्थानिय तहहरूबाट आर्थिक, सामाजिक, जनसांख्यिक विवरणहरू संकलन गरी तयार गरिएको प्रकाशनले यस जिल्लाको विभिन्न गाउँपालिका र नगरपालिकाको कृषि, उद्योग, व्यापार, यातायात, विद्युत, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत समग्र सार्वजनिक सेवा प्रवाहको मापनको माध्यमबाट जिल्लाको समग्र वस्तुस्थिति तथा वास्तविक रूपमा सुशासनको अवस्था मापन गर्न र तथ्यमा आधारित योजना तर्जुमा गर्न सघाउ पुऱ्याउनेछ भन्ने आशा एवं विश्वास लिएको छु । यसमा हुन सक्ने सम्भावित कमी कमजोरी तथा गल्तीलाई औँल्याई तथा थप गर्नुपर्ने विषयहरू भएमा अमूल्य सुझाव र सल्लाहको अपेक्षा राख्दै आगामी अंकमा सुधार गरि प्रकाशन गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा, यो पुस्तक तयार गर्न निर्देशन, सुझाव तथा सहयोग गर्नुहुने राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय परिवार, तथ्याङ्क उपलब्ध गराई सहयोग गर्नुहुने जिल्लास्थित विभिन्न सरकारी कार्यालयहरू, गैरसरकारी संघ संस्थाहरू, सार्वजनिक संस्थान प्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दछु । त्यसै गरि तथ्याङ्क संकलन तथा सम्पादन कार्यमा सहयोग गर्नुहुने यस कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । धन्यवाद !!!

चन्द्रकान्त सुवेदी
तथ्याङ्क अधिकृत
तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङ

विषय सूचि

खण्ड	शिर्षक	पेज नं
खण्ड १	परिचय	१
	१.१ बागलुङ जिल्लाको संक्षिप्त परिचय	१
	१.२ भौगोलिक अवस्थिति	३
	१.३ जिल्लाका प्रमुख आकर्षणहरू	४
	१.४ हावापानी	९
	१.५ भू-उपयोग	९
	१.६ राजनैतिक विभाजन	१०
खण्ड २	आधारभूत जनसांख्यिक विवरण	११
	२.१ राष्ट्रिय जनगणनाबाट प्राप्त महत्वपूर्ण विवरणहरू	११
	२.२ परिवार संख्या र परिवारको बनौट	१२
	२.३ घर तथा आवासीय ईकाइको स्वामित्व र बनौट	१३
	२.४ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत	१४
	२.५ परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन	१४
	२.६ परिवारमा बच्ची बालन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन	१५
	२.७ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको सुविधा	१५
	२.८ उमेर समूह अनुसार जिल्लाको जनसंख्या	१५
	२.९ जातजाति अनुसार जनसंख्याको विवरण	१६
	२.१० मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको विवरण	१७
	२.११ धर्म सम्बन्धी विवरण	१७
	२.१२ जन्मस्थान सम्बन्धि विवरण	१८
	२.१३ अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू सम्बन्धि विवरण	१९
	२.१४ अनुपस्थित जनसंख्या	२०
खण्ड ३	आर्थिक तथा रोजगारी	२१
	३.१ आर्थिक रूपमा सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या	२१
	३.२ रोजगारीको अवस्था	२२
खण्ड ४	शिक्षा सम्बन्धी विवरण	२५
	४.१ जिल्लाको शैक्षिक अवस्था	२५

४.२ जिल्लाको साक्षरता स्थिति	२७
खण्ड ५ स्वास्थ्य र सरसफाई	२८
५.१ जिल्ला स्वास्थ्य	२८
५.२ खानेपानी तथा सरसफाई	३०
खण्ड ६ महिला तथा बालबालिका	३१
६.१ महिला	३१
६.२ बालबालिकाको आश्रित अवस्था	३३
खण्ड ७ कृषि तथा पशुपन्छी	३६
७.१ कृषि जग्गाको विवरण	३६
७.२ कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण	३७
७.३ पशुपन्छी सम्बन्धी विवरण	४३
खण्ड ८ वन तथा भू-संरक्षण	४५
८.१ वन	४५
८.२ भू संरक्षण	४७
खण्ड ९ भौतिक पूर्वाधार	४८
९.१ सडक सम्बन्धि विवरण	४८
खण्ड १० विद्युत तथा उर्जा	४९
१०.१ विद्युतिकरण	४९
१०.२ विद्युत उपभोग विवरण	४९
खण्ड ११ सञ्चार	५१
११.१ दुरसञ्चार	५१
११.२ हुलाक सेवा	५२
११.३ पत्रपत्रिका तथा रेडियो	५३
खण्ड १२ उद्योग, व्यापार र वाणिज्य	५७
१२.१ उद्योग तथा वाणिज्य	५७
१२.२ वित्तिय सेवा प्रदायक निकायहरू	५९
खण्ड १३ राजस्व र खर्च	६२
१३.१ राजस्व	६२
खण्ड १४ न्याय तथा कानून	६३

१४.१	जिल्ला अदालत बागलुङ	६३
१४.२	जिल्लामा घटेका अपराध सम्बन्धी विवरण	६४
१४.३	सवारी दुर्घटना	६७
खण्ड १५	विविध	६८
१५.१	यातायात	६८
१५.२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	६८
खण्ड १६	नगरपालिका तथा गाउँपालिका सम्बन्धि विवरण	७१
१६.१	बागलुङ नगरपालिका	७२
१६.२	काठेखोला गाउँपालिका	७९
१६.३	ताराखोला गाउँपालिका	८५
१६.४	तमानखोला गाउँपालिका	९१
१६.५	ढोरपाटन नगरपालिका	९७
१६.६	निसीखोला गाउँपालिका	१०३
१६.७	बडिगाड गाउँपालिका	१०९
१६.८	गल्कोट नगरपालिका	११५
१६.९	बरेङ गाउँपालिका	१२१
१६.१०	जैमिनी नगरपालिका	१२७
खण्ड १७	तथ्याङ्क कार्यालय सम्बन्धी जानकारी	१३३
१७.१	कार्यालयको परिचय र अवस्थिति	१३३
१७.२	कार्यालयको काम	१३४
१७.३	कर्मचारी दरबन्दी र कार्यरत कर्मचारीको विवरण	१३४
१७.४	कार्यालयबाट सञ्चालन हुने कार्यहरू, प्रदान गरिने सेवा तथा सोको प्रक्रियाहरू	१३५
१७.५	राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयका मुख्य प्रकाशनहरू	१३७
खण्ड १८	बागलुङ जिल्लास्थित विभिन्न कार्यालयहरू	१३९
खण्ड १९	निर्वाचन सम्बन्धी जानकारी	१४२
१९.१	स्थानीय तह निर्वाचन २०७९	१४४
१९.२	प्रतिनिधि सभा तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन २०७९	१४४
खण्ड २०	अनुसूचीहरू	१४७

तालिका सूची

तालिका नं	विवरण	पेज नं
तालिका १.१	जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति	३
तालिका १.२	भु-उपयोग	९
तालिका २.१	जनसंख्या र जनघनत्व	११
तालिका २.२	स्थानीयतह अनुसार, जनसंख्या तथा परिवारको आकार सम्बन्धी विवरण	१२
तालिका २.३	घरको स्वमित्व अनुसार परिवार सङ्ख्या	१३
तालिका २.४	घरको बनौट अनुसार परिवार संख्या	१४
तालिका २.५	खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धन अनुसार परिवार संख्या	१५
तालिका २.६	बत्ती बाल्न प्रयोग गर्ने स्रोत अनुसार परिवार संख्या	१५
तालिका २.७	उमेर समुह अनुसार जिल्लाको जनसंख्या	१६
तालिका २.८	जातजाति अनुसार जनसंख्या	१७
तालिका २.९	मातृभाषा अनुसार जिल्लाको जनसंख्या	१७
तालिका २.१०	धर्म अनुसार जिल्लाको जनसंख्या	१८
तालिका २.११	जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या	१८
तालिका २.१२	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण	१९
तालिका ३.१	जिल्लाको आर्थिक रूपले सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या	२१
तालिका ३.२	आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको प्रमुख कारणअनुसार जनसंख्या	२१
तालिका ३.३	उमेर समूह अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या	२२
तालिका ३.४	मुख्य पेशाअनुसार जनसंख्या (१० वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका)	२२
तालिका ३.५	क्षेत्र अनुसार अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या	२३
तालिका ४.१	शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण	२५
तालिका ४.२	सामुदायिक, संस्थागत विद्यालयहरूको विवरण	२५
तालिका ४.३	सामुदायिक, संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण	२५
तालिका ४.४	तहअनुसार शिक्षक दरबन्दी विवरण	२६
तालिका ४.५	जिल्लामा रहेका नमुना विद्यालयहरूको विवरण	२७
तालिका ५.१	जिल्लाका स्वास्थ्य सूचकहरू	२८
तालिका ५.२	प्रमुख रोगहरू र तिनीहरूको रूग्णता दर	२९
तालिका ५.३	कोभिड-१९ खोपको प्रगति विवरण	२९
तालिका ६.१	दस वर्ष माथिको बैवाहिक स्थिति	३२
तालिका ६.२	उमेर समूह अनुसार पहिलो पटक विवाह भएको जनसंख्या	३२
तालिका ६.३	बालबालिकाको आश्रित अवस्था (१८ वर्ष मुनिका)	३३

तालिका ६.४ विवाहित महिलाको उमेर अनुसार जिवित जन्माएका बच्चा सम्बन्धी विवरण	३४
तालिका ६.५ बच्चाको लिंग र आमाको उमेर समूहका आधारमा जन्मेका, जीवित र मृत्यु भएका बालबालिका सम्बन्धी विवरण	३५
तालिका ७.१ कृषि जग्गाको प्रयोग तथा अन्य विवरण	३६
तालिका ७.२ जिल्लामा उत्पादन भएको अन्नवालीको विवरण	३७
तालिका ७.३ जिल्लामा उत्पादन भएको दलहनवालीको विवरण	३७
तालिका ७.४ जिल्लामा उत्पादन भएका फलफुलको विवरण	३८
तालिका ७.५ जिल्लामा उत्पादन भएका मसलावालीको विवरण	३९
तालिका ७.६ जिल्लामा उत्पादन भएका तरकारीवालीको विवरण	३९
तालिका ७.७ जिल्लामा उत्पादन भएका तेलहनवालीको विवरण	४२
तालिका ७.८ जिल्लामा उत्पादन भएका नगदेवालीको विवरण	४२
तालिका ७.९ पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याङ्क सम्बन्धी विवरण	४३
तालिका ७.१० पशुपंक्षीजन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण	४३
तालिका ७.११ जिल्लामा फैलिएका प्रमुख रोगहरु सम्बन्धी विवरण	४४
तालिका ७.१२ पशु विमा सम्बन्धी विवरण आ.व. २०७८।७९	४४
तालिका ८.१ प्रजाती मिश्रणको आधारमा वन क्षेत्रको क्षेत्रफल	४६
तालिका ८.२ भौगोलिक वितरणको आधारमा वन क्षेत्रको अवस्था (क्षेत्रफल)	४६
तालिका ८.३ उचाईको आधारमा वनमा पाइने प्रजातिहरुको वितरणको अवस्था	४६
तालिका ९.१ पुर्वाधार विकास कार्यालय बागलुङबाट कार्यान्वयन भईरहेका सडकहरुको विवरण	४८
तालिका १०.१ जिल्लाको विद्युतीकरणको अवस्था	४९
तालिका १०.२ क्षेत्र अनुसार विद्युत उपभोग	५०
तालिका ११.१ टेलिफोन सेवा सम्बन्धी विवरण	५१
तालिका ११.२ हुलाक सम्बन्धी विवरण	५२
तालिका ११.३ हुलाक वस्तु सम्बन्धी आयात निर्यात विवरण	५२
तालिका ११.४ एफएम रेडियो सम्बन्धी विवरण	५३
तालिका ११.५ पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण	५४
तालिका ११.६ केवल टेलिभिजन सम्बन्धी	५५
तालिका ११.७ बागलुङ जिल्लामा क्रियाशिल पत्रकारहरुको विवरण	५५
तालिका १२.१ बाणिज्य फर्म दर्ता एवं नविकरण भएका उद्योगहरुको विवरण	५८
तालिका १२.२ बागलुङ जिल्लामा रहेका प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्ती सम्बन्धी विवरण	५८
तालिका १२.३ बागलुङ जिल्लामा संचालित बाणिज्य बैंकहरुको विवरण	५९
तालिका १२.४ बागलुङ जिल्लामा संचालित विकास बैंकहरुको विवरण	६१

तालिका १३.१ राजश्व रकमको विवरण (रु.हजारमा)	६२
तालिका १३.२ दर्ता भएका लिखत संख्या तथा संकलित राजश्व रकम (रु.)	६२
तालिका १४.१ जिल्ला अदालत बागलुङ	६३
तालिका १४.२ फैसला कार्यान्वयनतर्फको निवेदनहरूको विवरण	६३
तालिका १४.३ फैसला कार्यान्वयनसम्बन्धी निवेदनहरूको लगत फछ्यौट र बाँकीको अवधिगत विवरण (०७८/७९)	६४
तालिका १४.४ फौजदारी कसूर मुद्दा/अपराध दर्ता सम्बन्धी विवरण	६५
तालिका १४.५ घरेलु हिंसा सम्बन्धी विवरण	६७
तालिका १४.६ सवारी दुर्घटना सम्बन्धी विवरण	६७
तालिका १५.१ सवारी चालक अनुमति पत्र जारी संख्या सवारी साधन दर्ता एवं नविकरण सम्बन्धी विवरण	६८
तालिका १५.२ जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट प्राप्त सेवाको विवरण	६९
तालिका १५.३ जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भएका मुद्दाको विवरण	६९
तालिका १५.४ जिल्लामा सन्चालित एम्बुलेन्सको विवरण	६९
तालिका १६.१ गाउँपालिका/नगरपालिका सम्बन्धी विवरण	७१
तालिका १७.१ तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङको संगठन संरचना	१३४
तालिका १७.२ तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण	१३५
तालिका १९.१ स्थानिय तह निर्वाचन २०७९ मा खसेको मत परिणाम	१४२
तालिका १९.२ स्थानियतह निर्वाचन २०७९ मा राजनीतिक दलका निर्वाचित पदहरूको संख्यात्मक विवरण	१४३
तालिका १९.३ प्रतिनिधी सभा सदस्य निर्वाचन २०७९ सम्बन्धी विवरण	१४४
तालिका १९.४ प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन २०७९ सम्बन्धी विवरण	१४४
तालिका १९.५ स्थानिय तह निर्वाचन २०७९ मा निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधिहरूको सम्पर्क नम्वर	१४४

अनुसूचीहरू

अनुसूचि नं	विवरण	पेज नं
अनुसूची १:	खानेपानीको मुख्य स्रोतअनुसार परिवार संख्या सम्बन्धी विवरण	१४७
अनुसूची २:	खाना पकाउन प्रयोग गरिने ईन्धन अनुसार परिवार संख्या सम्बन्धी विवरण	१५०
अनुसूची ३:	बत्ति बालन प्रयोग गरिने मुख्य स्रोतअनुसार परिवार संख्या सम्बन्धी विवरण	१५३
अनुसूची ४:	शौचालयको सुविधा अनुसारको परिवार संख्या सम्बन्धी विवरण	१५६
अनुसूची ५:	५ वर्ष माथिकाको साक्षरता दर सम्बन्धी विवरण	१५९
अनुसूची ६:	स्थानिय तह निर्वाचन २०७९ मा निर्वाचित जनप्रतिनिधिको विवरण	१६९
अनुसूची ७:	जिल्लामा संचालित प्रतिष्ठान/ व्यवसायहरूको विवरण	१८३
अनुसूची ८	जातजाती अनुसार जनसंख्या सम्बन्धी विवरण	१८६
अनुसूची ९	मातृभाषा अनुसार जनसंख्या सम्बन्धी विवरण	१८८

खण्ड १ परिचय

१.१ बागलुङ जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

नेपालका ७७ जिल्ला मध्ये गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत पर्ने पहाडी जिल्लाको रूपमा रहेको बागलुङ जिल्ला अक्षांश २८° १५” उत्तरदेखि २८° ३७” उत्तरसम्म र देशान्तर करिव ८३° पूर्वदेखि ८३° ३६” पूर्वसम्मको बीचमा रहेको छ । झोलुङ्गे पुलको जिल्लाको उपनामले समेत परिचित यस जिल्ला झण्डै नेपालको नक्ससँग मिल्दोजुल्दो आकारमा पूर्व-पश्चिम भई फैलिएको छ । यस जिल्लाको सदरमुकाम सुदुर पूर्व कुनामा अवस्थित बागलुङ बजार हो । प्रशासनिक विभाजन अनुसार यस जिल्लाको पूर्वमा पर्वत, पश्चिममा रोल्पा र रुकुम पूर्व, उत्तरमा म्याग्दी तथा दक्षिणमा प्युठान र गुल्मी जिल्ला पर्दछन् । कुल १,७८४ वर्ग कि.मी.को क्षेत्रफलमा फैलिएको यस जिल्लालाई २ वटा प्रतिनिधिसभा, ४ वटा प्रदेशसभा, ४ वटा नगरपालिका र ६ वटा गाउँपालिकामा विभाजन गरिएको छ ।

क. जिल्लाको नामाकरण

जिल्लाको नाम बागलुङ रहनुमा थुपै किम्बदन्तीहरू रहेको पाइन्छ । जसअनुसार संस्कृत भाषामा व्याघ्रालुनातीति, व्याघ्र = बाघ, लुनातीतिको अर्थ लुज, अर्थात् छेद्रु /काट्नु वा मास्नु हो । कुनै समयमा यस ठाउँमा बाघै बाघहरूको ताँती हुनुको कारण यहाँको जनजीवन अति नै भयावह थियो । यस्तो डरलाग्दो वा दयनिय अवस्थालाई देखेर त्यस वेलामा मगराती जातिका बलिया व्यक्तिहरूको समूहहरूको सक्रियतामा ती बाघहरूलाई छेद्रे/काट्ने वा मास्ने जस्ता काम गरेका हुँदा बाघहरूलाई मास्ने उद्देश्यले गरेको कार्यको अर्थमा यस ठाउँको नाम “बाघलुज वा ब्याघ्रलु” रहन गई अपभ्रंश भई बागलुङ रहन गएको मानिन्छ । त्यस्तै गरी बाघ प्रचलित खस भाषा हो । “लुङ” को अर्थ लस्कर वा ताँती, पंक्तिवद्ध वा लामको अर्थलाई जनाउँछ । त्यस समयमा बाघहरूको लस्कर लाग्ने थलो भएकोले यस ठाउँको नाम “बाघलुङ” रहन गएको र पछि बागलुङ भएको हो भन्ने भनाई पनि रहेको छ ।

तिब्बती भाषामा “वाग” को अर्थ कहीं केही उठेको खण्ड र “लुङ” को अर्थ कहीं केही मैदान वा समथरलाई बुझाउँछ । यसर्थ “बागलुङ” को भौगोलिक बनावटलाई हेर्ने हो भने कतै उठेको र कतै मैदान वा समथर जमिनको भाग भएकोले पनि यस ठाउँको नाम बागलुङ रहन गएको हो भन्ने प्रष्ट हुन्छ ।

ख. ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

सोह हजार पर्वतको नामले प्रसिद्ध यस जिल्ला नेपालको एकीकरण पूर्व चौविसे राज्य अन्तर्गत पर्दथ्यो जुन समयमा कोट-कोटबाट भुरे टाकुरे राजाहरूले राज्य चलाउँदथे । ती कोटमध्ये यस जिल्ला अन्तर्गत पर्ने गल्कोट, विहुँकोट, संसारकोट, अर्नाकोट र माझकोट प्रसिद्ध मानिन्थ्यो ।

चौधौ शताब्दीमा जुम्लामा राजाहरूले आफ्नो राज्य विस्तार गर्ने क्रममा वि.सं. १४२९ तिर मलेबम जुम्लाको राजगद्दीमा बसेपछि पूर्व तर्फका धेरै राज्यहरू जिते । बागलुङ जिल्लाका निशेल भुजेल भन्ने चार हजार पर्वत ईलाकामा त्यस बेला मगरहरूको रजाइँ थियो । जुन समयमा रुकुममा मलेबमका छोरा पिताम्बर र नाति जैतुबमले शासन चलाएका थिए । मगर राजाहरूले यस जिल्लाको राज्य प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न रुकुमको राजधानी गोथाममा गई राजा जैतुबमका आठ भाइ राजकुमार मध्ये एउटा मागे । राजाले जेठा छोरा बाहेक बाँकी भाईमा रोजेर लाने आज्ञा दिएकोले राती सुतेको ठाउँमा हेर्न जाँदा महिला राजकुमार आनन्दबमको शिरतिर बढेको देखी उनलाई पिठ्युँमा बोकेर भुजेलहरूले पर्वतमा ल्याए । पर्वतहरूले यी राजालाई तीन नामले पुकार्दथे: गोथामबाट ल्याएको गोथम्ब, पिठ्युँमा बोकेर ल्याएकोले पिठम्ब र आउने राजकुमारको नाम आनन्द भएकोले आनन्द । राजाका साथमा मुडुला कार्की, रुचाल तथा पौडेलहरू पनि आएको किम्बदन्ती छ । वि.सं. १५१० तिर आनन्दबम सोलेपार पर्वतका राजा बने । त्यस बेला सम्म पनि गल्कोट, विहुँकोट र चन्द्रकोटमा भुरे राजाहरूले राज्य गर्दथे जसमध्ये बलेवा र बागलुङ माझकोट अन्तर्गत र थन्थाप चन्द्रकोट अन्तर्गत थिए ।

आनन्द बम चन्द्रबम पछि डिम्ब नामको दिलिपले आफ्नो शासनकालमा विहुँकोट, गल्कोट र ताकमलाई विजय गरी आफ्नो राज्यलाई ४००० पर्वतबाट १४००० पर्वत पुर्याए । उनले राज्यमा सु-व्यवस्था ल्याउन आफ्ना महिला भाइलाई डाँडाकोट, साहिँला भाईलाई विहुँकोट र कान्छा भाईलाई गल्कोटमा राखेका थिए । राजा डिम्ब वर्षा याममा ढोरमा र हिउँदमा ताकममा वसी राज्य चलाउँदथे । ह्यामिलटनको भनाइ अनुसार गल्कोट एउटा सानो राज्य थियो जहाँ ३००० घरहरू थिए । राजाको दरबार पहाडको टाकुरामा थियो । त्यस दरबारको वरिपरि ५०० खरका झुपडीहरू थिए । यहाँ ३ वटा तामा र १ फलाम खानी थियो । खानीहरूमा केही आधिकारीक व्यक्तिहरूले मात्र काम गर्न पाउँथे । राजाको वार्षिक आमदानी रु. ३५०० थियो । यहाँका राजाले विना कुनै युद्ध गोर्खाली सेना अगाडी समर्पण गरेका थिए ।

यस गल्कोट राज्यको बारेमा कर्क प्याट्रिकले पनि लेखेका छन् । उनको भनाइ अनुसार गल्कोट एउटा ठूलो शहर थियो र गल्कोट नामको एउटा ठूलो किल्ला थियो । यो गल्कोट चौविसे राजाहरू मध्ये एक थियो । एक वंशावली अनुसार राजा डिम्बका पालामा गण्डकी र कर्णाली प्रदेशका राजाहरूले दिल्लीका बादशाह कहाँ पाँच-पाँच वर्षमा सित्तो लैजाने गर्दथे । त्यस सित्तोमा आफ्ना राज्यमा पाइने कस्तुरीको विणा, वाज, डाँफे, मयुर, चितुवाको छाला, पश्मिनाको पछ्यौरा आदि हुन्थे । राजा डिम्बले पनि युवराज नागवमलाई वि.सं १५३० तिर दिल्ली पठाए । बादशाहबाट "मल्ल" भन्ने पदवी दिईएको हुँदा युवराज नागवम त्यसबेला

देखि नागवम मल्ल भए । यिनैको पालामा जितेको मादीखोला पूर्वको डाँडाकोटलाई त्यहाँका क्षेत्रीहरूले मल्ल राज्य भनी नाउँ राखे, जुन आज पनि राजभक्ति देखाएकोले मल्लराजको नामले प्रसिद्ध छ । राजा डिम्ब १२० वर्ष सम्म बाँचेका थिए भन्ने जनश्रुति छ । यिनले ८४ वर्षको उमेरमा आफ्नो जेठा छोरा नागवम पनि अस्वस्थ भएकोले एक मात्र नाति प्रतापी नारायणलाई वि.सं. १५९० तिर पर्वतको राज्य सुम्पे । यिनको शासन कालमा यहाँ प्रशस्त मात्रामा जंगल भएकोले पशुपालन र अन्य धेरै काममा महत्वपूर्ण स्थान थियो । नुन र सुन भोट तिरबाट पैठारी हुन्थ्यो । प्रतापी नारायण मल्लले राजा हुने बित्तिकै पाल्पाली राजा मुकुन्द सेनकी छोरीसँग विवाह गरे । पाल्पाली राजाले छोरीलाई कालिका देवीको मुर्ति दाईजो दिएर पठाए । हाल सो मुर्ति बागलुङ जिल्लाको सदरमुकाम बागलुङ बजार नजिक कृष्ण गण्डकी र काठेखोलाको दोभान निर एउटा हात्ती सुँडे आकारको रमणीय वनमा निर्मित मन्दिरमा कालिका भगवती देवीको नामले प्रसिद्ध छ । देवीको साथमा पाल्पाबाट खड्ग समाती आउने खड्का क्षेत्रीलाई पुजारी बनाए । राजा प्रतापी नारायणले स्थापना गरेको यस मन्दिरको पूर्व ढोका खोलनु हुँदैन भन्ने किम्बदन्ती अझै पनि प्रचलित छ । यस मन्दिरको पूजा खर्चको निमित्त राजाले गुठी राखी दिएका थिए । राजा प्रतापी नारायणको पाल्पासँग वैवाहिक सम्बन्ध पछाडी चौविसे राज्य पाल्पा र पर्वत बलिया राज्य भए । यिनको करीव ३० वर्षको शासनकाल पछाडि आफ्ना जेठा छोरा किरातीवम मल्ललाई गल्कोट, माईला राजवम मल्ललाई पर्वत र कान्छा कल्याणवम मल्ललाई कास्कीको राज्य सुम्पी आफु काशीबास गए ।

पृथ्वीनारायण शाहको नेपालको एकिकरण अभियानमा गुल्मी, अर्घाखाँची, प्युठान, पर्वत कब्जा गरी अन्त्यमा बलेवा हुँदै बागलुङ समेत नेपाल अधिराज्यमा गाभियो ।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति

तालिका १.१: जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति

क्र स	विवरण	मान
१	अक्षांस	२८° १५ " उत्तरदेखि २८° ३७" उत्तरसम्म
२	देशान्तर	८३° पूर्वदेखि ८३° ३६" पूर्वसम्म
३	सिमाना	पूर्वमा पर्वत, पश्चिममा रोल्पा र रुकुम पूर्व, उत्तरमा म्याग्दी, दक्षिणमा प्युठान र गुल्मी जिल्ला
४	क्षेत्रफल	१७८४ वर्ग किलोमिटर
५	औसत लम्बाई	८२.५ कि. मि
६	औसत चौडाई	२६.८ कि. मि
७	उचाई	६४० मिटर देखि ४५९० मिटरसम्म
८	भौगोलीक विभाजन	पहाड

९	सबैभन्दा हौचो भाग	खरबाड बजार
१०	सबैभन्दा अग्लो भाग	ढोरपाटनको फागुनेधुरी
११	तापक्रम	न्युनतम ६.५, अधिकतम ३७.५ डिग्री सेल्सियस्
१२	सरदर वर्षा	२०० मि. लि
१३	सदरमुकामको उचाई	९५० मिटर

१.३ जिल्लाका प्रमुख आकर्षणहरू

१.३.१ जिल्लामा रहेका धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरू:

क) कालिका भगवती मन्दिर

कालिका भगवती मन्दिर बागलुङ जिल्लाको सदरमुकाममा अवस्थित छ । बागलुङ नगरपालिका वडा नं. १ क्षेत्रभित्र पर्ने अर्थात् बजारको नजिक आग्नेय दिशामा अवस्थित घना जङ्गलको बीचमा स्थापित मन्दिरमा महाकाली, महालक्ष्मी र महासरस्वतीका मूर्तिहरू पर्वत मल्लाज राज्यका राजकुमार नारायण मल्लले प्रतिस्थापन गरेका थिए । उक्त मूर्तिहरू वि.सं. १५९१ सालमा पाल्पाका राजा मणिमुकुन्द सेनकी छोरी पर्वत मल्ल राज्यका राजकुमार नारायण मल्लसँग विवाह गरी दिँदा आफ्नी छोरी विश्रवा सेनको इच्छामुताविक पूजा गर्न दाइजोका रूपमा दिएका थिए । जुन ठाउँमा तीनवटा देवीका मूर्तिहरू स्थापना गरिएका छन् । तिनै ठाउँमा (पौराणिक ग्रन्थ अनुसार) पार्वतीले तपस्या गरेकी हुँदा शिवजीको मूर्तिसमेत स्थापना गरिएको पाइन्छ । यस्तो हुनुको मुल कारण हो, पार्वतीले तपस्या गरी बस्दा शिवजी सो ठाउँमा आई प्रसन्नतापूर्वक “आजदेखि तिमी पार्वतीबाट भगवती भए” भनी वरदान दिएको हुँदा सो बेलादेखि पार्वती भगवतीका स्वरूपमा अवतरित भएकी थिइन् भन्ने किम्वदन्ती छ । त्यसो भएको हुनाले यो ठाउँको नाम कालिका-भगवती माइस्थानको नामले प्रसिद्ध छ । यहाँ प्रत्येक वर्षमा पर्ने दुईवटा दशैंमध्ये चैत्राष्टमीको दिनमा ठुलो मेला लाग्छ । चैत्राष्टमीको अवसरमा नवमीका दिन देवीका मूर्तिहरू खट (काठको मन्दिर रथ) मा राखी शोभायात्रा गराइन्छ ।

ख) सर्वसिद्धि धाम पञ्चकोट

बागलुङ जिल्लाको सदरमुकाम देखि करिब ८ किलोमिटरको दुरीमा रहेको सर्वसिद्धि धाम पञ्चकोट बा.न.पा.-६ मा पर्दछ। प्राचिन राजाहरूले स्थापना गरेका विभिन्न धार्मिक ठाँउ/कोटहरू कारिकोट, माझकोट, रायरायकोट, संसारकोट आदिको प्रतिनिधित्व हुने गरि पञ्चकोट निर्माण गरिएको हो । विभिन्न धार्मिक तथा पर्यटकीय संरचनाहरू निर्माणका लागि वि.सं. २०७१ सालमा स्वामी कमलनयनाचार्य (मुक्तिनाथ बाबा)द्वारा महायज्ञ सञ्चालन गरि आर्थिक संकलन गरिएको थियो । यहाँ गण्डकी माताको मन्दिर, हनुमानको मुर्ति, सिस महल लगायत विभिन्न देवीदेवताका मन्दिरहरू निर्माण भइसकेका छन् भने विश्वकै अग्लो १०८ फिट

तामाको विश्वशान्ति कलश, पाँच हजार पाँच सय पचपन्न किलोको मुक्तिनाथ महाघण्ट लगायतका ठुला संरचनाहरू निर्माणको चरणमा रहेका छन् । समुन्द्र सतहदेखि करिब एक हजार एक सय मिटरको उचाईमा रहेको पञ्चकोटबाट अन्नपुरण, धौलागिरी, निलगिरी लगायत दर्जन भन्दा बढी हिम श्रृङ्खलाहरू देख्न सकिन्छ । एक सय रोपनी भन्दा बढी क्षेत्रफलमा फैलिएको पञ्चकोट प्राकृतिक हिसावले पनि मनोरम भुगोलमा अवस्थित रहेको छ । पञ्चकोटलाई धार्मिक पर्यटनको लागि उत्तम गन्तव्य मानिन्छ । धार्मिक तथा पर्यटकिय दृष्टीले महत्वपूर्ण रहेको यो पञ्चकोट सुन्दर र रमणिय छ ।

ग) कालीगण्डकी नदी

नेपालको उत्तरी हिमवत् क्षेत्र मुस्ताङ जिल्लाको दामोदर कुण्ड, मध्य खोलाबाट निरन्तर रूपमा शालग्रामका साथ म्याग्दी, पर्वत र बागलुङ जिल्लालाई स्पर्श गरी गुल्मीको किनारै किनार हुँदै नारायणी (सप्त गण्डकी) मा मिसिन पुगेकी कृष्णगण्डकीको आफ्नै पौराणिक महिमा छ । बागलुङ बजारको पूर्व दिशाको कृष्णगण्डकीको किनारमा प्रत्येक वर्ष आषाढ महिनाको शुक्ल एकादशीका दिन हिन्दु धर्मावलम्बीहरूको ठूलो जात्रा लाग्छ । तोरण तार्ने र गौदान गर्ने आदि कार्यबाट मुक्ति प्राप्त गर्न सकिन्छ भन्ने जनविश्वास रहेको पाइन्छ । विश्वको एक मात्र शालग्राम पाईने नदीको रूपमा परिचित यस नदी सप्तगण्डकीको सबैभन्दा ठूलो सहायक नदी हो ।

घ) भैरवस्थान मन्दिर

भैरव मन्दिर बागलुङ जिल्लाको वडा नं. १२ अमलाचौरमा पर्दछ । भैरवस्थानको लोकप्रियता दिन प्रतिदिन बढ्दै गएको छ । यो मन्दिर अमलाचौरको उच्च डाँडा (थुम्को) मा अवस्थित छ । भुरे राजाको पालामा राज गरी रहेको यो मन्दिर नजिकैमा कोट नामको कोटघर छ जहाँ विजया दशमीको अघिल्लो दिन निकै ठूलो मेला लाग्दछ । विशेष गरी बोकाको बलि चढाउने र मन्दिरको दर्शन गर्नेहरूको मनोकामना पूरा हुन्छ भन्ने जनविश्वास छ । यसको आसपासमा २-४ वटा सत्तल पौवा पनि छन् । यहाँ प्रत्येक भाद्र महिनाको पहिलो मंगलबारको दिन ठूलो मेला लाग्ने गर्दछ भने प्रत्येक महिनाको पहिलो मंगलबार र शनिबारको दिनमा घाम ढल्कन थालेपछि मात्र सम्पूर्ण भक्तजनहरूबाट ल्याइएका पूजा सामग्रीहरू बटुली क्रमशः पूजाआजा तथा भाकल (शुद्ध सङ्कल्प) र बलि चढाइने प्रथा हालसम्म प्रचलित छ । धार्मिक दृष्टिकोणले यसलाई काल भैरवको प्रतीकका रूपमा मानिएको पाइन्छ ।

ङ) श्रीधराचार्य शालग्राम संग्रहालय

वि.स. २०४२ सालमा विभिन्न संघ संस्था तथा व्यक्तिहरूको दानबाट स्वामी श्री श्रीधराचार्यले मुक्तिनाथ वेद विद्याश्रम, तिरुपति बालाजी धामको स्थापना गर्नुभएको थियो । वि.सं. २०७५ सालमा स्वामी श्री ऋषि प्रपन्नाचार्यले "शालग्राम महात्म्य" ग्रन्थका प्रकाशक एवं शालग्राम संरक्षणका एक अभियन्ता स्वामी श्री

श्रीधराचार्यको नामबाट तिरुपति मन्दिर परिसरमा भुमिगत श्रीधराचार्य शालग्राम संग्रहालयको स्थापना भएको हो। मुस्ताङको मुक्तिनाथ देखि म्याग्दी, बागलुङ, पर्वत भएर बग्ने कालीगण्डकी नदीमा मात्र पाइने शालग्राम शिलाको संरक्षणको लागि बागलुङ नगरपालिका-४ कुडुंलेमा ७६ मिटर लामो सुरुड निर्माण गरि भुमिगत शालग्राम संग्रहालय निर्माण गरिएको छ। सुरुडको प्रवेशद्वार नजिकै कृत्रिम भू-बनोटमा दामोदरकुण्ड देखि त्रिवेणी सम्मका धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको नमुना देखाइएको छ। यस संग्रहालयमा गण्डकी सभ्यताको प्रतिरूप, धार्मिक पुस्तकालय, ध्यानस्थल र वृत्तचित्र प्रदर्शनी कक्ष बनाइएको छ। हाल संग्रहालयमा २४ सय भन्दा बढी संख्यामा शालग्राम राखिएको छ। हिन्दु धर्मावलम्बीका लागि शालग्राम अति पुजनीय मानिन्छ।

च) सत्यवती मन्दिर

सत्यवती मन्दिर बागलुङ जिल्ला, बरेङ गाउँपालिका वडा नं. ३ बाटाकाचौरमा अवस्थित छ। यस मन्दिरमा पाठ पूजा गरी चर्को स्वरले कराएर मागेमा मनले चाहेको कुरा पूरा पुग्ने जनविश्वास छ। मंसिरको देवाली पुर्णिमाको दिन यस मन्दिरमा धार्मिक मेला लाग्ने गर्दछ भने प्रत्येक पुर्णिमाको दिन स्थानियद्वारा पुजापाठ गर्ने गरिन्छ। यस मन्दिरमा छिमेकी जिल्लाहरू गुल्मी, पर्वत, कास्की, रुपन्देही पाल्पा, अर्घाखाँची, स्याङ्जा, म्याग्दीबाट समेत श्रद्धालु भक्तजनहरू पुजापाठका लागि आउने गर्दछन्। यस मन्दिरको परिसरमा एउटा ढुंगाको बिचमा रहेको कुवामा सदावहार एकनास पानी रहिरहन्छ।

छ) गल्कोट दरबार

गल्कोट ऐतिहासिक र सांस्कृतिक दृष्टिले सुपरिचित ठाउँको नाम हो। सहीद थीरबम मल्लजस्ता व्यक्ति यस राज्य (रजौटा) का सपुत थिए। राजा त्रिभुवन शाहको सुपुत्रीको गल्कोटे राजा भरतबम मल्लसंग विवाह भएको थियो। नेपाल राज्यको एउटा सानो रजौटाको रूपमा शासित प्रदेश वा भत्ता खान पाउने गरी यहाँका राजाहरूले शासन गर्ने गर्दथे। यस ठाउँमा आफ्नै किसिमका सांस्कृतिक चाड पर्व मनाइन्छ। यसलाई लोकनृत्य र लोकगीतको अपूर्व स्थल मानिन्छ।

ज) गाईघाट झरना

बागलुङ जिल्लाको ताराखोला गाउँपालिका वडा नं. १ मा गाईघाट झरना पर्दछ। करिब ५० मिटर लामो झरनाको भित्रपट्टी करिब ४० जना मानिस अट्न सक्ने क्षमताको गुफा पनि रहेको छ। दरमखोला किनारमा अवस्थित झरना वर्षा याममा समेत धमिलो हुँदैन। झरना नजिक अन्य पर्यटकीय संरचनाहरूको पनि निर्माण कार्य भईरहेको छ।

झ) ढोरपाटन क्षेत्र

नेपालको प्रसिद्ध ठाउँहरूमध्ये बागलुङको ढोरपाटनको नाम पनि आउँछ। यस क्षेत्र बागलुङ जिल्ला साविक बोबाड गा.वि.स तथा हालको ढोरपाटन नगरपालिकामा पर्दछ। ढोरपाटन नगरपालिकामा अवस्थित उत्तरगङ्गाको बराहस्थानमा वर्षको एक पटक जनैपूर्णिमाको दिन मेला लाग्दछ। हिन्दूहरूको आराध्य देवता पशुपतिनाथको अगाडिपट्टि साँढेको मूर्ति भएजस्तै यहाँको मन्दिरमा पनि एउटा ठूलो साँढेको मूर्ति स्थापना गरिएको छ। यस ठाउँमा पूर्व दिशाबाट उत्तर दिशातिर निरन्तर बगिरहने गङ्गा (नदी) भएकोले उत्तरगङ्गाको नाउँले पनि यो चर्चित हुन पुगेको छ। यस क्षेत्रमा नेपालको एकमात्र ढोरपाटन शिकार आरक्ष पनि रहेको छ। यस ठाउँमा वर्षको दुई पटक झोरल र नाउरको शिकार गर्न विभिन्न देशबाट पर्यटकहरू आउने गर्दछन्। चारैतिर पहाडले घेरिएको ढोरपाटन उपत्यका, उत्तरतर्फ बग्ने उत्तरगंगा नदी तथा वन्य जन्तुको शिकार गर्न पाइने व्यवस्थाले यो बागलुङको सबभन्दा महत्वपूर्ण पर्यटकीय स्थल हुन गएको छ।

ञ) शोलेको धुरी

तमानखोला गाउँपालिकामा अवस्थित शोलेको धुरी पश्चिम क्षेत्रको अग्लो धुरी हो यो धुरी समुद्री सतहबाट करिब ५ हजार फुट उचाइमा रहेको अनुमान गरिएको छ। यसको चुचुरोबाट म्याग्दी, रुकुम पूर्व, गुल्मी, पाल्पा लगायतका जिल्लाका अधिकांश भू-भाग देख्न सकिन्छ। शोलेको धुरी उत्तरी बागलुङ र पश्चिम म्याग्दी जिल्लाको सिमानामा पर्दछ।

१.३.२ जिल्लामा रहेका सांस्कृतिक परम्पराहरू:

आकार सानै भए पनि धार्मिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, जातीयताको कारण बागलुङ कला, संस्कृति, भेषभूषा र रीतिरिवाजमा पनि नेपालजस्तै विविधतायुक्त रहेको पाईन्छ। हिन्दू, बौद्ध, मुस्लिम संस्कृतिका साथै ब्राह्मण-क्षेत्री, मगर, गुरुङ, नेवार थकाली लगाएतका जातीय संस्कृतिबाट बागलुङ जिल्ला समृद्ध मानिन्छ। विभिन्न जात-जातिहरूले समय-समयमा प्रदर्शन गर्ने भेषभूषा जस्तै: नेवारको हनुमान नाच, घाटु नाच, मालसारी नाच, घोडे जात्रा, सिस्नु खोस्ने, भूस पोल्ने, सिङ फोर्ने, माछा छोप्ने लगायतका लोकसंस्कृति बागलुङका पहिचान हुन्। यसरी जातीय भेषभूषा, लोकनृत्य पञ्चे बाजा, मादल, डम्फु, खैँजडी, पिपरा आदिमा बागलुङ नेपालभरीकै समृद्ध जिल्लाको रूपमा चिनिन्छ।

बागलुङ जिल्लामा हाल विभिन्न जातजातिहरूका निम्न पर्व तथा सांस्कृतिक धरोहर रहेका छन्, जसले जिल्लाको आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटन विकासमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्न सक्तछ।

क) हनुमान नाच

बागलुङको प्राचीनतम लोकनृत्यहरू मध्ये एक प्रमुख लोकनृत्य हनुमान नाच मानिन्छ। यहाँका नेवार जातिहरू भक्तपुरबाट विभिन्न उद्देश्यले विभिन्न समयमा आएको मानिन्छ। सो समयदेखि तिनीहरूद्वारा आफ्नो

संस्कृतिका रूपमा उक्त नृत्य प्रस्तुत गर्न थालेको पाइन्छ। यो नृत्य बिजोर वर्ष अर्थात् ३, ५, ७, ९ वर्षको फरकमा निकाल्ने गरेको पाइन्छ। शुरु-शुरुमा चौधरी खलककाले निकाल्ने गर्दथे भने केही वर्ष पहिले (२०४६) देखि संस्थागतरूपमा सञ्चालन गर्न यसको एउटा छुट्टै हनुमान नाच संरक्षण परिषद् गठन गरी सो संस्थाद्वारा सञ्चालन गर्ने गरिएको छ। बागलुङ बजारदेखि पश्चिमपट्टि करिब ५०० मिटर टाढा करालो भीर पाखामा हनुमानको आकृतिको विशाल मूर्तिको साथमा स-साना २ वटा मूर्ति पनि राखिएका छन्। यहींबाट हनुमान नाचको थालनी हुन्छ र यही ठाउँमा आएर कार्यक्रम विसर्जन हुन्छ।

ख) जोगी नाच

यो नाच विभिन्न प्राचीन नृत्यहरूमध्ये एक मानिन्छ। बागलुङ बजारका स्थानीय युवाहरू जोगीका भेषभूषामा सिंगारी प्रत्येक वर्षको गाईजात्राको उत्सवमा र कृष्णाष्टमीको अवसर पारी नाच्ने नचाइने चलन छ। यो नृत्य उक्त समयमा मात्र नचाईन्छ। नृत्यको विभिन्न तालहरू छन्, जुन तालमा नाच्न थाल्दा मानौं पूर्ण रूपमा शिवजी अवतरित भएको विश्वास यहाँका मानिसले लिने गर्दछन्।

ग) लाखे नाच

लाखेनाच लखी राक्षसी (भिमासुर निशाचरकी पत्नी) को प्रतीक मानिन्छ। भीमासुर राक्षसलाई वध गर्दा पतिको वियोगमा तडिपँदै विहल भएको अवस्थालाई नेवारजातिले आफ्नो संस्कृतिमा परिणत गराई यो बेलादेखि लाखे नाच नचाउन थालेको पौराणिक आधारबाट स्पष्ट हुन्छ। तदनुरूप बागलुङका विभिन्न ठाउँहरूमा पनि यो नाच प्रत्येक वर्षको गठेमडगलको पुत्ला जलाउँदाको दिनदेखि तीज सम नचाइने प्रचलन छ। बागलुङमा मूलतः शाक्य खलक अर्थात् बौद्धमार्गीहरूद्वारा मात्र उक्त समयवधिमा नचाइने गरिन्छ।

घ) रोपाइँ नाच

बागलुङ बजारमा रोपाइँ नाच प्रसिद्ध छ। यो नाच स्थानीय युवायुवतीहरूद्वारा भेषभूषामा सिंगारिएर प्रत्येक वर्षको जनैपूणिमादेखि कृष्णाष्टमीको अवधिको मुख्य दिन पारी नचाइन्छ। नाच स्थानीय युवकहरूको प्रेमालाप लोकगीतको माध्यमबाट युवतीहरूलाई झड्का हान्ने हिसाबले यो नाच नचाइने गरिन्छ। निकै रमाइलो देखिने यो नाच शाक्य र नेवार समुदायको बीचमा प्रतिस्पर्धात्मक रूपमा नचाइन्छ।

ड) बैशाख पूणिमा	- प्रसिद्ध घुम्टेको लेकमा प्रत्येक वर्ष लाग्ने मेला
च) न्वागी मेला	- जिल्लाको पश्चिम ग्वालिचौरमा वर्षेनी लाग्ने मेला
छ) सिस्नु खोस्ने	- जिल्लाको ताराखोला क्षेत्रमा नाचिने नांच
ज) भूस पोल्ने	- जिल्लाको अर्गल क्षेत्रमा नाचिने नांच
झ) चैत्राष्टमी मेला	- कालिका भगवती मन्दिर, बागलुङ नगरपालिका

यी माथि उल्लेखित बाहेक आ-आफ्नो जातजातिका विभिन्न समयमा गर्ने झाँकीहरु पनि प्रदर्शन गर्ने गरिएको छ ।

१.३.३ प्रमुख ताल एवं कुण्डहरु

क) रुद्रताल - बोवाड	ख) गाजाको दह - दमेक
ग) नील दह - भकुण्डे	घ) बराह ताल - बोझादोभान
ड) भाङ्गखानी ताल - पाण्डवखानी	
च) बराह ताल - भकुण्डे	

१.३.४ जिल्लाको प्रसिद्ध वस्तुहरु एवं प्राप्त हुने स्थानहरु

- क) नेपाली हाते कागज (लोक्ता): ताराखोला, तमान, बोझादोभान ।
 ख) बुट्टेनली : सदरमुकाम, जलजला, अमरभूमी ।
 ग) राडीपाखी : पाण्डवखानी, बोझादोभान, निसी र रणसिंहकिटेनी ।

१.४ हावापानी

यस जिल्लाको वार्षिक वर्षा १५०० देखि ३००० मिलिमिटर सम्म हुने गरेको पाईन्छ । औषत वार्षिक वर्षा २२०० मिलिमिटर सम्म रहेको छ । साथै औषत तापक्रम १९.१० डिग्रीसेल्सीयस देखि २६.६० डिग्रीसेल्सीयस सम्म रहेको पाईन्छ ।

१.५ भू-उपयोग

जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १,८२,४८६ हेक्टर रहेको छ । जिल्लाको कुल खेती योग्य जमिनको ६६.०२ प्रतिशत जमिनमा मात्र खेती गरिएको छ । जिल्लाको भू-उपयोग स्थिति तल तालिकामा दिइएको छ ।
 तालिका : १.२ भू-उपयोग

क्र.स.	जमिनको स्थिति	इकाइ	परिमाण
१	जिल्लाको कुल क्षेत्रफल	हेक्टर	१८२४८६
२	कृषि योग्य जमिन	हेक्टर	४६१४८
३	बाँझो पर्ति चरण	हेक्टर	२८१९८
४	नदिनाला	हेक्टर	५०९७
५	वन	हेक्टर	९८०४६
६	अन्य (भिर,पाखो,आवास आदि)	हेक्टर	२४३७५

स्रोत: कृषि ज्ञानकेन्द्र, बागलुङ

१.६ राजनैतिक विभाजन

नेपालको गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत रहेको बागलुङ जिल्लालाई राजनैतिक रूपमा प्रतिनिधि सभा अन्तर्गत २ निर्वाचन क्षेत्र र प्रदेश सभा अन्तर्गत ४ निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजन गरिएको छ। स्थानीय तह पुर्नसंरचना पछि बनेका स्थानीय तहमा ४ नगरपालिका र ६ वटा गाउँपालिकामा विभाजन गरिएको छ भने जम्मा वडा संख्या ८५ कायम गरिएको छ ।

खण्ड २

आधारभूत जनसांख्यिक विवरण

२.१ राष्ट्रिय जनगणनाबाट प्राप्त महत्वपूर्ण विवरणहरू

कुनै पनि राष्ट्रको भौगोलिक सिमाभित्र कुनै निश्चित समय र परिधिभित्र रहेर त्यस क्षेत्रमा बसोवास गर्ने सम्पूर्ण नागरिकहरूको गणना गर्ने प्रकृत्यालाई जनगणना भनिन्छ। अर्को शब्दमा भन्नुपर्दा जनताहरूको सम्पूर्ण विवरण सहितको तथ्याङ्क संकलनलाई जनगणना भनिन्छ। जनगणना गर्नुको मुख्य उद्देश्य त्यस क्षेत्रमा रहने मानिसको निश्चित संख्याको यकिन गर्नु हो। यसको लागि कुनै क्षेत्र विशेषमा रहेको निश्चित घरहरूको संख्यालाई लिइन्छ र उक्त घरमा रहेका परिवार संख्या, महिला/पुरुष, रहन सहनको स्तर, बसाइँसराइ, शिक्षाको अवस्था र जन्म तथा मृत्युको सम्पूर्ण बनौट आदिलाई समावेश गरी तथ्याङ्क संकलन गरिन्छ।

जनगणनाबाट संकलन भएको तथ्याङ्क देशको सामाजिक तथा आर्थिक विकासको लागि योजना तर्जुमा, अध्ययन एवं अनुसन्धान गर्न प्रयोग गरिने आधारभूत तथ्याङ्क भएकाले कुनै पनि देशमा राष्ट्रिय जनगणनालाई एक महत्वपूर्ण राष्ट्रव्यापी कार्यको रूपमा लिईन् । यस्तो आयोजना संचालन गर्नको लागि आर्थिक स्रोत, जनशक्ति र साधन जुटाउनु पर्ने तथा तयारीको लागि पनि लामो समय लाग्ने भएकोले सबै जसो मुलुकहरूमा जनगणना सामान्यतया १०/१० वर्षमा गर्ने चलन रहेको छ। नेपालमा वि.सं. १९६८ (सन् १९९१) देखि जनगणना गर्ने काम शुरु भएको हो। त्यसपछि प्रत्येक १०/१० वर्षमा जनगणना सञ्चालन हुँदै आएको छ। वि.सं. २०७८ (सन् २०२१) को जनगणना नेपालको इतिहासमा १२ औं र वि.सं. २०७२ सालमा जारी भएको नेपालको संविधान बमोजिमको संघीय प्रणाली पश्चातको पहिलो जनगणना हो।

तालिका २.१: जनसंख्या र जनघनत्व

विवरण	२०५८		२०६८		२०७८	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
कुल जनसंख्या	२६८९३७	१००	२६८६९३	१००	२४९२११	१००
पुरुष	१२३५२८	४५.९३	१६८६९३	४३.९	११६१९४	४६.६२
महिला	१४५४०९	५४.०७	११७९९७	५६.१	१३३०१७	५३.३८
कुल परिवार संख्या	५३,५६५		६१५२२		६४,१५३	
औषत परिवार संख्या	५.०२		४.३७		३.८८	
लैङ्गिक अनुपात	८५		७८.३		८७.३५	
जनघनत्व (प्रति वर्ग किलोमिटरमा बसोवास गर्ने जनसंख्या)	१५१		१५१		१४०	
जनसंख्या वृद्धिदर		१.४६		-०.१		-०.७२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०५८, २०६८, २०७८

२.२ परिवार संख्या र परिवारको बनौट

२.२.१ परिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा देशभित्र अक्सर बसोबास गर्ने व्यक्ति तथा परिवारहरूको व्यक्तिगत तथा पारिवारिक विवरणहरू संकलन गरिएको थियो। यस जनगणना अनुसार यस जिल्लाभित्र जम्माजम्मी ६४१५३ परिवारहरू बसोबास गरेको देखिएको छ, जसमध्ये ६४,०९६ परिवारहरू व्यक्तिगत घरपरिवारको रूपमा बसोबास गरेको र बाँकी ५७ परिवारहरू संस्थागत रूपमा बसोबास गरेको पाइएको छ। दश वर्षअघि अर्थात वि.सं. २०६८ मा कुल परिवार संख्या ६१,५२२ थियो। यस प्रकार जिल्लामा विगत १० वर्षभित्र २,६३१ परिवारहरू थप भएको देखिन्छ।

स्थानीय तह अनुसार परिवार सङ्ख्यातर्फ दृष्टिगत गर्दा बागलुङ न.पा. मा सबैभन्दा धेरै १५,९२४ परिवारहरू र ताराखोला गा.पा.मा सबैभन्दा कम २३३७ परिवारहरू बसोबास गर्दछन्।

२.२.२ परिवारको बनौट

दश वर्षमा हरेक परिवारमा बसोबास गर्ने सरदर सदस्य संख्यामा केही कमी देखिएको छ। वि.सं. २०७८ सालमा प्रति परिवार अक्सर बसोबास गर्ने सदस्य ३.८८ जना रहेको देखिन्छ, जबकी २०६८ सालमा ४.३७ जना थियो। औषत परिवार संख्या बढी हुने स्थानीय तह ताराखोला गा.पा.(४.३३), र कम हुने स्थानीय तह बागलुङ न.पा. (३.५२) रहेका छन्।

परिवारमा अक्सर बसोबास गर्ने ४ जना मात्र सदस्य रहेका परिवारहरू सर्वाधिक १४२८६ अर्थात २२.२७ प्रतिशत रहेको छ भने ९ र ९ भन्दा बढि जना सदस्य रहेका परिवार सबैभन्दा कम (२.२ प्रतिशत) पाइएको छ। एक जना मात्र सदस्य अक्सर बसोबास गर्ने परिवारहरूको प्रतिशत ७.९४ रहेको छ। ४ वा ४ जना भन्दा कम सदस्य संख्या रहेका परिवार ६७.९८ प्रतिशत रहेकोले सानो परिवार प्रतिको आकर्षण बढेको देखिन्छ।

तालिका २.२: स्थानीय तह अनुसार, जनसंख्या तथा परिवारको आकार सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	गा.पा./न.पा.	क्षेत्रफल वर्ग कि.मी.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	बागलुङ नगरपालिका	९८.०१	१५,९२४	५६,१०२	२६,०८०	३०,०२२	३.५२	८६.८७
२	काँठखोला गाउँपालिका	८२.८८	५,८९२	२२,५२६	१०,२५६	१२,२७०	३.८२	८३.५९
३	ताराखोला गाउँपालिका	१२९.५२	२३३७	१०,१२०	४,९२२	५,१५८	४.३३	९४.६९

४	तमानखोला गाउँपालिका	१७८.०२	२६११	९,९८२	४,५९३	५,३८९	३.८२	८५.२३
५	ढोरपाटन नगरपालिका	२२२.८५	७४८५	३०,०६८	१३९६७	१६,१०१	४.०१	८६.७५
६	निसीखोला गाउँपालिका	२४४.३७	५६३५	२३,११९	१०,५६०	१२,५५९	४.१०	८४.०८
७	वडिगाड गाउँपालिका	१७८.६८	६७४५	२८,८३९	१३,४००	१५,४३९	४.२८	८६.७९
८	गलकोट नगरपालिका	१९४.३९	७७१४	३०,५८८	१४,३७२	१६,२१६	३.९७	८८.६३
९	बरेड गाउँपालिका	९५.२९	२,९२५	११,१५८	५,१०२	६,०५६	३.८१	८४.२५
१०	जैमिनी नगरपालिका	११८.७१	६,८२८	२४,६२८	११,२२२	१३,४०६	३.६०	८३.७१
संस्थागत			५७	२,०८१	१७२०	३६१		
जम्मा			६४,१५३	२४९,२११	११६,१९४	१३३,०१७	३.८८	८७.३५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

२.३ घर तथा आवासीय ईकाइको स्वामित्व र बनौट

२.३.१ घर/आवासीय ईकाइको स्वामित्व

जनगणनामा कुल ६४,०९६ (संस्थागत बाहेक) परिवार मध्ये ८६.९८ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै स्वामित्वको घरमा बसोबास गरिरहेको पाइयो भने ११.६५ प्रतिशत परिवारहरू भाडामा लिइएको आवासीय इकाइमा बसिरहेको पाइयो । २०६८ को जनगणनामा आफ्नै स्वामित्वको घरमा बस्ने ८८.७२ प्रतिशत थिए भने भाडामा बस्ने परिवार संख्या ९.६७ प्रतिशत रहेको थियो ।

तालिका २.३ : घरको स्वामित्वअनुसार परिवार परिवार सङ्ख्या

गणना वर्ष	जम्मा परिवार	घर वा आवासीय ईकाइको स्वामित्व			
		आफ्नै	भाडामा	संस्थागत	अन्य
२०७८	६४०९६	५५७५४	७४६८	२६५	६०९
प्रतिशत	१००	८६.९८	११.६५	०.४२	०.९५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.३.२ घर/आवासीय इकाइको जगको बनौट

यस जनगणनाको नतिजाअनुसार परिवारहरूले प्रयोग गरिरहेको घरहरूमध्ये ८१.७४ प्रतिशत परिवारको घरको जग माटो जडित इट्टा/ढुङ्गाबाट बनेको छ, ९.०२ प्रतिशतको सिमेन्ट जडित इट्टा/ढुङ्गाबाट बनेको, ८.६३ प्रतिशतको ढलान पिल्लरसहितको, ०.५४ प्रतिशतको काठको खाँबो गाडिएका र बाँकी अन्य बनौटको रहेको देखिएको छ ।

तालिका २.४ : घरको बनौट अनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	घर/आवासीय ईकाइको जगको बनौट				
	माटो जडित ईट्टाढुंगा	सिमेन्ट जडित ईट्टाढुंगा	ढलानपिल्लर सहितको	काठको पिल्लर	अन्य
६४०९६	५२३९३	५७८६	५५३६	३५०	३१
प्रतिशत	८१.७४	९.०२	८.६३	०.५४	०.०५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.४ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा देशभित्रका हरेक परिवारमा पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण सङ्कलन गरिएको थियो। सो गणनाको नतिजा अनुसार बागलुङ जिल्लाका कुल ६४ हजार ९६ परिवार मध्ये ९१.६७ प्रतिशत परिवारले धारा/पाइपबाट र ५.६२ प्रतिशतले मूल धाराको पिउने पानी मुख्यरूपमा आपूर्ति गर्ने गरेको पाइएको छ। जार/बोतल, नदी/खोला र अन्य स्रोतबाट पिउने पानी आपूर्ति गर्ने परिवारहरू कुल परिवारको क्रमशः १.०३, ०.४९ र १.१९ प्रतिशत रहेका छन्।

२.५ परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाले जिल्लाका कुल परिवार मध्ये अधिकांश परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको पाइएको छ। कुल परिवारको ७८.०८ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ। दश वर्षअघिको जनगणनामा यो प्रतिशत ८८.५४ प्रतिशत थियो। अघिल्लो जनगणनामा एल. पि. ग्याँस प्रयोग गर्ने परिवारहरू १०.४५ रहेकोमा यस जनगणनामा २१.५८ प्रतिशत पुगेको छ। २०६८ सालको जनगणनामा मट्टितेल प्रयोग गर्ने परिवार संख्या ०.३० प्रतिशत रहेकोमा हाल घटेर ०.०६ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका २.५ : खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धन अनुसार परिवार संख्या, २०७८

जम्मा परिवार संख्या	खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन						
	काठ दाउरा	मट्टितेल	एल. पि. ग्याँस	गुईठा	गोबर ग्याँस	विजुली	अन्य
६४०९६	५००४७	३७	१३८३०	२	७८	८६	१६
प्रतिशत	७८.०८	०.०६	२१.५८	०	०.१२	०.१३	०.०२

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

२.६ परिवारमा बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

प्राप्त जनगणनाको नतिजा अनुसार जिल्लाका धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास गरेको घर/आवासीय इकाइमा बत्ती बाल्नका लागि अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ । गत २०६८ सालको जनगणनामा बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ८१.७२ प्रतिशत रहेकोमा २०७८ मा ९७.०८ प्रतिशत पुगेको छ । अघिल्लो जनगणनामा बत्ती बाल्नका लागि अक्सर मट्टितेल प्रयोग गर्ने परिवार ११.७० प्रतिशत रहेकोमा हाल घटेर ०.३४ प्रतिशत मात्र देखिएको छ । बत्ती बाल्नका लागि अक्सर सोलार, बायोग्याँस र अन्य इन्धन प्रयोग गर्ने परिवार क्रमशः १.९०, ०.०२ र ०.६६ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

तालिका २.६ : बत्ती बाल्न प्रयोग गर्ने स्रोत अनुसार परिवार संख्या, २०७८

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन				
	विद्युत	मट्टितेल	बायोग्याँस	सोलार	अन्य
६४०९६	६२२२८	२१४	११	१२२०	४२३
प्रतिशत	९७.०८	०.३४	०.०२	१.९०	०.६६

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.७ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको सुविधा

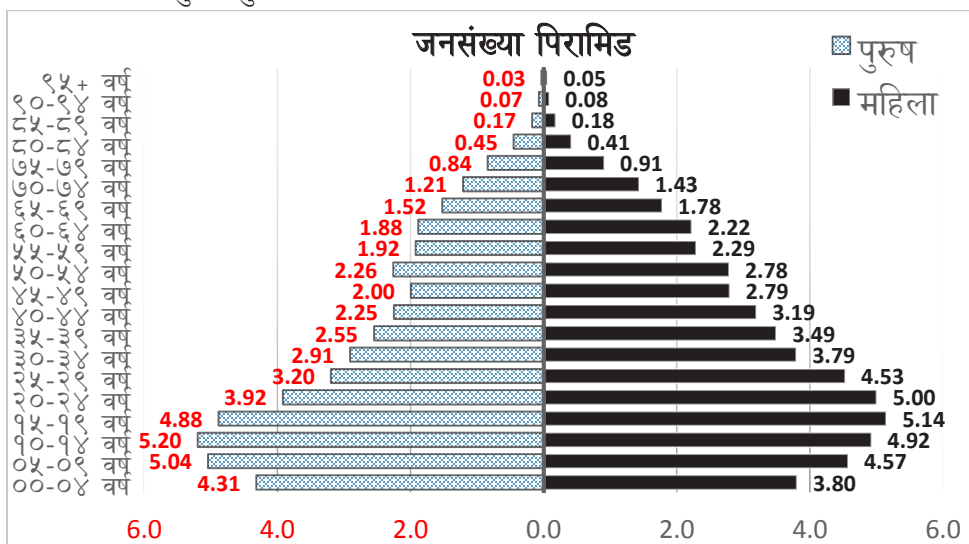
बागलुङ जिल्लालाई खुला दिशामुक्त जिल्ला घोषणा गरिएतापनि २०७८ सालको जनगणनामा जिल्लाका १.३५ प्रतिशत परिवारहरूसँग आफू बस्ने घरमा अझै पनि शौचालयको सुविधा नभएको तथ्याङ्क देखिएको छ जुन २०६८ को जनगणनामा १९.७६ प्रतिशत थियो । हाल ७३.७४ प्रतिशत परिवारहरूले सेप्टिक ट्याङ्कमा जोडिएको फलस भएको शौचालय प्रयोग गर्ने गरेको पाइएको छ जुन अघिल्लो जनगणनामा ६८.८५ प्रतिशत मात्र थियो । त्यसैगरी साधारण शौचालय प्रयोग गर्ने परिवारहरूको संख्या २१.७५ प्रतिशत देखिएको छ जुन विगतमा ३०.५७ प्रतिशत थियो ।

२.८ उमेर समूह अनुसार जिल्लाको जनसंख्या

जनसङ्ख्याको उमेरगत संरचनालाई ५ वर्षको उमेर समूहमा विभाजन गरी अध्ययन गर्दा १० देखि १४ वर्ष उमेर समूहमा कुल जनसङ्ख्याको सर्वाधिक अंश रहेको देखिन्छ । यो उमेर समूहमा कुल जनसङ्ख्याको

१०.१२ प्रतिशत हिस्सा रहेको देखिन्छ । यसलाई १०.०३ प्रतिशत जनसङ्ख्यासहित १५ देखि १९ वर्ष उमेर समूहले पछ्याएको छ । पुरुषको हकमा कुल पुरुष जनसङ्ख्याको सबैभन्दा धेरै १० देखि १४ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरू रहेको र महिलातर्फ कुल महिलाको सबैभन्दा धेरै १४ देखि १९ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरू रहेको देखिन्छ । उमेर समूह बढ्दै जाँदा जनसङ्ख्याको प्रतिशत पनि कम हुँदै गएको देखिन्छ । पन्चानब्बे वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेर समूहमा सबै भन्दा कम जनसंख्या रहेको देखिन्छ जसमा ०.०८ प्रतिशत रहेका छन् ।

तालिका २.७ : उमेर समुह अनुसार जिल्लाको जनसंख्या

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

२.९ जातजाति अनुसार जनसंख्याको विवरण

वि.सं.२०७८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार जिल्लामा बसोवास गर्दै आएका मुख्य पाँच जातजातीहरूमध्ये मगर, विश्वकर्मा/कामी र मिजार/सार्की जातिको जनसंख्या विगत १० वर्षमा बढेको देखिन्छ भने ब्राह्मण र क्षेत्री जातजातिको प्रतिशत घटेको देखिन्छ । यसैगरी २०७८ सालको जनगणना अनुसार केही नयाँ जातजाति यस जिल्लामा थप भएको देखिन्छ । यस जिल्लामा रहेका मुख्य पाँच जातजातिको तुलनात्मक तथ्याङ्क तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.८ : जातजाति अनुसार जनसंख्या

क्र.सं.	जातजाति	२०७८		२०६८	
		जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत
१	मगर	७४,६८९	२९.९७	७५,३१०	२८.०४
२	क्षेत्री	४५,१९१	१८.१३	५०,२४९	१८.७१
३	विश्वकर्मा/कामी	४४,७२१	१७.९५	४२,८९१	१५.९७
४	ब्राह्मण-पहाडी	३८,२१६	१५.३३	५२,४८३	१९.५४
५	मिजार/सार्की	१५,०१२	६.०३	१४,९१८	५.५५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८, २०७८

२.१० मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ ले जिल्लाभित्र अक्सर बसोबास गर्ने व्यक्तिहरूले बोल्ने मातृभाषाको संख्या जम्माजम्मी २६ वटा रहेको देखाएको छ। विगतको जनगणनामा १८ वटा मातृभाषाको संख्या प्राप्त भएको थियो। गत २०६८ सालको जनगणनामा जस्तै यस पटकको जनगणनाको नतिजाले पनि मातृभाषा नेपाली हुने व्यक्तिहरूको सर्वोच्च हिस्सा रहेको देखाएको छ। यसअनुसार नेपाली भाषा मातृभाषा हुनेहरू विगत २०६८ सालको ९२.३२ प्रतिशतबाट ९४.१९ प्रतिशतमा पुगेको देखिन्छ। यस जिल्लामा बोलिने मुख्य पाँच मातृभाषाको विवरण तलको तालिकामा दिईएको छ।

तालिका २.९ : मातृभाषा अनुसार जिल्लाको जनसंख्या

क्र.सं.	मातृभाषा	२०७८		२०६८	
		जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत
१	नेपाली	२३४७४३	९४.१९	२४७९७७	९२.३२
२	मगर धुत	५७३२	२.३०	१४६३३	५.४५
३	मगर खाम	४४७६	१.८०	१३०२	०.४८
४	छन्त्याल	१०४३	०.४२	१२९२	०.४८
५	नेपालभाषा/नेवारी	१०३७	०.४२	१२७४	०.४७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८, २०७८

२.११ धर्म सम्बन्धी विवरण

वि.सं.२०७८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार जिल्लाभित्र विभिन्न ८ वटा धर्म मान्ने मानिसहरू बसोबास गर्दै आएको पाईन्छ। जसअनुसार हिन्दु धर्मावलम्बी ९१.३१ प्रतिशत पुगेको छ। बौद्ध धर्मावलम्बीहरू कुल जनसङ्ख्याको ४.९१ प्रतिशत रहेका छन्। २०६८ सालको जनगणनामा यस जिल्लाभित्र हिन्दु ८९.२७, बौद्ध ८.७४ प्रतिशत धर्मावलम्बी देखिएका थिए।

तालिका २.१० : धर्म अनुसार जिल्लाको जनसंख्या

धर्म	हिन्दु	बौद्ध	इस्लाम	किराँत	क्रिश्चियन	प्रकृति	बोन	अन्य	जम्मा
२०७८	२२७५४७	१२२३५	८५५	३१	२९५७	५५३८	४७	१	२४९२११
प्रतिशत	९१.३१	४.९१	०.३४	०.०१	१.१९	२.२२	०.०२	०	१००
२०६८	२३९७८५	२३४७४	७३४	१३	१६८३	१७९२	७५	१०५७	२६८६१३
प्रतिशत	८९.२७	८.७४	०.२७	०	०.६३	०.६७	०.०३	०.३९	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८, २०७८

२.१२ जन्मस्थान सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाअनुसार बागलुङ जिल्लामा बसोबास गर्ने मध्ये स्वदेशमा जन्मेका ९९.११ प्रतिशत र विदेशमा जन्मेका ०.८० प्रतिशत देखिन्छ । स्वदेशमा जन्मेका मध्ये बागलुङ जिल्लामा जन्मेका ९१.९५ प्रतिशत र अन्य जिल्लामा जन्म भई यस जिल्लामा बसोबास गर्ने ७.१६ प्रतिशत देखिएको छ । लैङ्गिकरूपमा हेर्दा अर्को जिल्लामा जन्म भई यस जिल्लामा बसोबास गर्ने मध्ये महिला ९.७३ र पुरुष ४.२२ प्रतिशत देखिन्छ ।

यसरी अन्य जिल्लाबाट बसाई सरी आउनुको प्रमुख कारणमा विवाह, अध्ययन र नोकरी रहेको देखिन्छ । मुख्यत महिलाको बसाईसराई विवाहको कारण रहेको छ भने पुरुषको नोकरी, अध्ययन तथा आश्रित भई बसाईसराई भएको देखिन्छ ।

तालिका २.११ : जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या

विवरण	जन्मस्थान					
	स्वदेशमा			विदेश	नखुलेको	कुल जम्मा
	जम्मा	उहि जिल्ला	अर्को जिल्ला			
जनसंख्या	२४६९९८	२२९१४३	१७८५५	१९८९	२२४	२४९२११
प्रतिशत	९९.११%	९१.९५%	७.१६%	०.८०%	०.०९%	१००.००%
पुरुष	११५१०६	११०१९९	४९०७	१०००	८८	११६१९४
प्रतिशत	९९.०६%	९४.८४%	४.२२%	०.८६%	०.०८%	१००.००%
महिला	१३१८९२	११८९४४	१२९४८	९८९	१३६	१३३०१९
प्रतिशत	९९.१५%	८९.४२%	९.७३%	०.७४%	०.१०%	१००.००%

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१३ अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू सम्बन्धि विवरण

जिल्लाका कुल जनसङ्ख्याको ३.१३ प्रतिशतमा कुनै एक वा एक भन्दा बढी प्रकारको अपाङ्गता रहेको देखिएको छ । विगत २०६८ सालको जनगणनामा अपाङ्गता रहेका व्यक्तिहरू ६१७९ (२.३० प्रतिशत) थिए । २०७८ सालको जनगणना अनुसार शारीरिक तथा मानसिक अपाङ्गता भएका कुल व्यक्तिहरू मध्ये ४१३८ (५२.९८ प्रतिशत) पुरुष र बाँकी ३६७३ (४७.०२ प्रतिशत) महिला रहेको देखिन्छ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूमध्ये ३८.५४ प्रतिशतमा शारीरिक अपाङ्गता, १४.५४ प्रतिशतमा न्युन दृष्टियुक्त अपाङ्गता, ४.४८ प्रतिशतमा पुर्ण दृष्टिविहिन अपाङ्गता, ११ प्रतिशतमा बहिरापन अपाङ्गता, ८.६ प्रतिशतमा सुस्तश्रवण अपाङ्गता, १.१३ श्रवण दृष्टिविहिन अपाङ्गता, ५.९९ प्रतिशतमा स्वर र बोलाई अपाङ्गता, ५.१५ प्रतिशतमा मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गता, १.७७ प्रतिशतमा बौद्धिक अपाङ्गता, ०.२९ प्रतिशतमा अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया अपाङ्गता, ०.५८ प्रतिशतमा अटिजम् अपाङ्गता, र ७.७३ प्रतिशतमा बहुअपाङ्गता भएको पाइएको छ ।

तालिका २.१२ : अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
शारीरिक अपाङ्गता	३०१०	३८.५४	१७१२	४१.३७	१२९८	३५.३४
न्युन दृष्टियुक्त	११३६	१४.५४	५९९	१४.४८	५३७	१४.६२
पुर्ण दृष्टिविहिन	३५०	४.४८	१६८	४.०६	१८२	४.९६
बहिरापन	८५९	११.००	४३९	१०.६१	४२०	११.४३
सुस्तश्रवण	६७२	८.६०	३०४	७.३५	३६८	१०.०२
श्रवण दृष्टिविहिन	१०४	१.३३	५५	१.३३	४९	१.३३
स्वर र बोलाई	४६८	५.९९	२४८	५.९९	२२०	५.९९
मानसिक वा मनोसामाजिक	४०२	५.१५	१८६	४.४९	२१६	५.८८
बौद्धिक अपाङ्गता	१३८	१.७७	६१	१.४७	७७	२.१०
अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया)	२३	०.२९	११	०.२७	१२	०.३३
अटिजम्	४५	०.५८	२१	०.५१	२४	०.६५
बहुअपाङ्गता	६०४	७.७३	३३४	८.०७	२७०	७.३५
जम्मा	७८११	१००.००	४१३८	१००.००	३६७३	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१४ अनुपस्थित जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार जिल्लामा अनुपस्थित (विदेशमा बसोबास गर्ने) जनसंख्या ३४ हजार १५७ जना रहेको देखिन्छ जसमा पुरुषको संख्या २८,२९७ र महिलाको संख्या ५,८६० रहेको छ । दश वर्षअघि अर्थात् २०६८ सालमा अनुपस्थित (विदेशमा बसोबास गर्ने) संख्या ४२ हजार ६२३ जना मात्र रहेको थियो ।

खण्ड ३

आर्थिक तथा रोजगारी

३.१ आर्थिक रूपमा सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

जिल्लामा दश वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल जनसंख्या २,०५,०५१ मध्ये आर्थिक रूपमा सक्रिय ६६.७६ प्रतिशत देखिन्छ जसमा पुरुष ६८.११ प्रतिशत र महिला ६५.६३ प्रतिशत रहेका छन् । आर्थिक रूपले निष्क्रिय रहेको जनसंख्या ३२.७२ प्रतिशत देखिन्छ । आर्थिक रूपले निष्क्रिय रहनुको मुख्य कारणहरूमा अध्ययन, घरधन्दा, वृद्धावस्था, पारिवारिक हेरचाह, अशक्त/बिरामी र पेन्सन/आयस्ता मुख्य देखिन्छ। उमेर समूह अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या मध्ये सबैभन्दा बढी २० देखि ३० वर्षको उमेर समूहमा देखिन्छ।

तालिका ३.१ : जिल्लाको आर्थिक रूपले सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या

विवरण	१० वा सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्या	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या			आर्थिक रूपले निष्क्रिय	आर्थिक रूपले निष्क्रिय प्रतिशत	नभएको
		अक्सर सक्रिय		अक्सर निष्क्रिय			
		रोजगार	बेरोजगार				
कुल	२०५०२१	७३४८६	८४४०	५४९३७	६७०७०	३२.७१	१०८८
पुरुष	९२८७१	३७८५५	४६३७	२०७६७	२९१३०	३१.३७	४८२
महिला	११२१५०	३५६३१	३८०३	३४१७०	३७९४०	३३.८३	६०६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका ३.२ : आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको प्रमुख कारण अनुसार जनसंख्या

सक्रिय नहुनुको कारण	१० वर्ष वा माथिल्लो उमेरको जनसंख्या					
	कुल	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत
अध्ययन	४३२०२	३१.३९	२१६६४	३७.४०	२१५३८	२७.०२५
घरधन्दा	३५९०६	२६.०९	८७९२	१५.१८	२७११४	३४.०२१
पारिवारिक हेरचाह	११०६३	८.०४	४५८२	७.९१	६४८१	८.१३२
वृद्ध अवस्था	१३०९३	९.५१	५३५२	९.२४	७७४१	९.७१३
अशक्त/बिरामी	३५७२	२.६०	१७६३	३.०४	१८०९	२.२७०
पेन्सन/आयस्ता	३२६९	२.३८	२२४६	३.८८	१०२३	१.२८४
सामाजिक कार्य/स्वयंसेवा	४२६	०.३१	३३०	०.५७	९६	०.१२०
अन्य	२६०२०	१८.९१	१२६५९	२१.८५	१३३६१	१६.७६५
उल्लेख नभएको	१०७३	०.७८	५३९	०.९३	५३४	०.६७०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका ३.३ : उमेर समूह अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या

उमेर समूह	कुल	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत
१०-१४	५७९९	४.४०	२९३६	४.८४	२८६३	४.०३
१५-१९	८९१७	६.७७	४२२०	६.९६	४६९७	६.६२
२०-२४	१४४७४	१०.९९	६३७१	१०.५०	८१०३	११.४२
२५-२९	१५६९१	११.९२	६७७४	११.१६	८९१७	१२.५६
३०-३४	१४२७७	१०.८४	६४९९	१०.७१	७७७८	१०.९६
३५-३९	१३२५३	१०.०७	५८३४	९.६२	७४१९	१०.४५
४०-४४	११९९०	९.११	५१६१	८.५१	६८२९	९.६२
४५-४९	१०४५१	७.९४	४५६०	७.५२	५८९१	८.३०
५०-५४	१०६६८	८.१०	५०७१	८.३६	५५९७	७.८९
५५-५९	८४८४	६.४४	४१६२	६.८६	४३२२	६.०९
६०-६४	७२६०	५.५१	३६३४	५.९९	३६२६	५.११
६५+	१०३८९	७.८९	५४५०	८.९८	४९३९	६.९६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.२ रोजगारीको अवस्था

३.२.१ पेशा अनुसार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार सबै भन्दा बढी कृषि क्षेत्रका दक्ष तथा अर्ध दक्ष जनशक्तिहरूको संख्या ६२.७३ प्रतिशत, प्राथमिक पेशाकर्मी १७.१२ प्रतिशत, व्यवस्थापक ४.३४ प्रतिशत, पेशाविद् ४.१६ प्रतिशत र औजार र सम्बन्धित सामानका बिक्री कामदार ३.६४ प्रतिशत रहेको छ । कार्यालय सहायक देखि उच्च वर्गका पदाधिकारीहरूको संख्या कम देखिन्छ ।

तालिका ३.४ : मुख्य पेशाअनुसार जनसंख्या (१० वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका)

मुख्य पेशा	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत
सशस्त्र सैनिक	९५९	०.७३	८९४	१.४७	६५	०.०९
व्यवस्थापक	५७२०	४.३४	३५०९	५.७८	२२११	३.११
पेशाविद्	५४८१	४.१६	२६४२	४.३५	२८३९	४
प्राविधिक र सहायक पेशाविद्	१५८७	१.२१	८१८	१.३५	७६९	१.०८
कार्यालय सहायक	१२१५	०.९२	५९४	०.९८	६२१	०.८७
सेवा र बिक्री कामदार	४४६०	३.३९	२४२३	३.९९	२०३७	२.८७
कृषि वन र माछापालन सम्बन्धी कामदार	८२५९१	६२.७३	३३९८२	५६.०१	४८६०९	६८.५

औजार र सम्बन्धित सामानका बिक्री कामदार	४७९०	३.६४	४०८४	६.७३	७०६	०.९९
यन्त्र र मेशिन सञ्चालक तथा एसेम्ब्लर्स	२०७५	१.५८	१९८७	३.२७	८८	०.१२
प्राथमिक पेशाकर्मी	२२५३८	१७.१२	९६२७	१५.८७	१२९११	१८.२
उल्लेख नभएको	२३७	०.१८	११२	०.१८	१२५	०.१८

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.२.२ क्षेत्र अनुसार

क्षेत्रगत अर्थात औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार ६८.६८ प्रतिशत रोजगार कृषि, वन र माछापालन क्षेत्रमा, थोक तथा खुद्रा व्यापारमा ९.७० प्रतिशत, निर्माण क्षेत्रमा ५.३० प्रतिशत र शिक्षा क्षेत्रमा ३.७९ प्रतिशत आदि रहेका छन् । अन्य क्षेत्रहरूमा रोजगारीमा संलग्नता न्यून रहेको छ । क्षेत्रअनुसार रोजगारीको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

तालिका ३.५ : क्षेत्र अनुसार अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या (१० वर्ष वा सो भन्दा माथि)

क्षेत्र	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत
कृषि वन तथा माछापालन	९०४१७	६८.६८	३७५६९	६१.९२	५२८४८	७४.४५
खानी तथा उत्खनन्	३४४	०.२६	२७४	०.४५	७०	०.१०
औद्योगिक उत्पादन	२५२३	१.९२	१७८६	२.९४	७३७	१.०४
विद्युत ग्याँस बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	२८४	०.२२	२३४	०.३९	५०	०.०७
पानीको आपूर्ति ढलनिकास फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरू	१९५	०.१५	१२७	०.२१	६८	०.१०
निर्माण	६९८१	५.३०	४५६९	७.५३	२४१२	३.४०
थोक एवं खुद्रा व्यापार मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	१२७७०	९.७०	६०४६	९.९७	६७२४	९.४७
यातायात तथा भण्डारण	१६३१	१.२४	१५७४	२.५९	५७	०.०८
आवास तथा भोजन सेवा सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१६८८	१.२८	९५२	१.५७	७३६	१.०४
सूचना तथा सञ्चार	२०५	०.१६	१२८	०.२१	७७	०.११
वित्तिय तथा विमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	११८२	०.९०	५२२	०.८६	६६०	०.९३

घर जग्गा कारोवारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरु	२३	०.०२	१६	०.०३	७	०.०१
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक	२९८	०.२३	२१०	०.३५	८८	०.१२
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	११४	०.०९	७०	०.१२	४४	०.०६
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी क्रियाकलापहरु	२२७२	१.७३	१९१९	३.१६	३५३	०.५०
शिक्षा	४९९१	३.७९	२३०८	३.८०	२६८३	३.७८
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरु	१००३	०.७६	३५६	०.५९	६४७	०.९१
कला मनोरञ्जन तथा मनोविनोद	१५८	०.१२	१३१	०.२२	२७	०.०४
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरु	३४९५	२.६५	१४४६	२.३८	२०४९	२.८९
रोजगारदाताका रुपमा घरायसी क्रियाकलापहरु	८२०	०.६२	३२१	०.५३	४९९	०.७०
बाह्य संघसंस्था एंव यसका अङ्गहरुका क्रियाकलापहरु	२०	०.०२	७	०.०१	१३	०.०२
उद्योग उल्लेख नभएको	२३९	०.१८	१०७	०.१८	१३२	०.१९

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

खण्ड ४

शिक्षा सम्बन्धी विवरण

४.१ जिल्लाको शैक्षिक अवस्था

शिक्षा नै विकासको मुहान हो। व्यक्तिलाई सामाजिकीकरण गर्न शिक्षाले ठूलो सहयोग पुऱ्याएको हुन्छ। आज विद्यालयमा अध्ययन गर्न जाने बालबालिकाहरु नै भोलिका देशका कर्णधार हुने हुँदा पनि शिक्षालाई यति धेरै महत्व दिनुपरेको स्पष्ट हुन्छ। भनिन्छ, विद्यार्थी नै सामाजिक परिवर्तनका बाहक हुन्। त्यसैले यो पनि बिर्सनु हुँदैन कि सम्पूर्ण शैक्षिक प्रक्रियाको केन्द्रविन्दु विद्यार्थी हुन् ।

तालिका ४.१ : शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण

क्र.सं.	विवरण	वर्तमानस्थिति
१	बालविकास केन्द्र सरकारी अनुदान पाउने मात्र संख्या	३९१
२	कुल विद्यालय संख्या	५७४
२.१	सामुदायिक विद्यालय संख्या	५१४
२.२	संस्थागत विद्यालय संख्या	६०
३	क्याम्पस संख्या	११
४	सामुदायिक सिकाई केन्द्र संख्या	२६

स्रोत: शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ बागलुङ

तालिका ४.२ : सामुदायिक, संस्थागत विद्यालयहरुको विवरण

शैक्षिक संस्था	प्राथमिक तह (१-५)	आधारभुत तह (६-८)	माध्यमिक तह (९-१२)
सामुदायिक	३२१	८३	११०
संस्थागत	२२	५	३३
जम्मा	३४३	८८	१४३

स्रोत: शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ

तालिका ४.३: सामुदायिक, संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण

कक्षा	लिङ्ग	विद्यार्थी संख्या (२०७९)		
		सामुदायिक विद्यालय तर्फ	संस्थागत विद्यालय तर्फ	जम्मा
बालविकास	महिला	३३०८	९००	४२०८

	पुरुष	३८४७	१२७५	५१२२
	अन्य	०	०	०
	जम्मा	७१५५	२१७५	९३३०
कक्षा १-५	महिला	१३१७४	२०४०	१५२१४
	पुरुष	१३९७७	२९०३	१६८८०
	अन्य	०	०	०
	जम्मा	२७१५२	४९४३	३२०९५
कक्षा ६-८	महिला	७०२५	९४७	७९७२
	पुरुष	७०९१	१३०३	८३९४
	अन्य	०	०	०
	जम्मा	१४११६	२२५०	१६३६६
कक्षा ९-१०	महिला	४४८०	५४३	५०२३
	पुरुष	४१४१	७९०	४९३१
	अन्य	०	०	०
	जम्मा	८६२३	१३३३	९९५६
कक्षा ११-१२	महिला	३४३३	१३०	३५६३
	पुरुष	२८४१	२०५	३०४६
	अन्य	१	०	१
	जम्मा	६२७५	३३५	६६१०
कुल जम्मा	महिला	३१४२०	४५६०	३५९८०
	पुरुष	३१८९७	६४७६	३८३७३
	अन्य	४	०	४
	जम्मा	६३३२१	११०३६	७४३५७

स्रोत: शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई

तालिका ४.४ : तहअनुसार शिक्षक दरबन्दी विवरण

तह	स्वीकृत दरबन्दी	राहत अनुदान कोटा	जम्मा
प्राथमिक	१३८९	३२४	१७१३
आधारभुत (६-८)	२६७	१७७	४४४
माध्यमिक (९-१०)	२११	१६५	३७६

माध्यमिक (११-१२)	३७(अस्थायी दरवन्दी)	७४	१११
विशेष शिक्षा तर्फको शिक्षक दरवन्दी	दरवन्दी		६
प्राविधिकधार तर्फका अनुदान कोटा		६७	६७
दरवन्दी मिलानको क्रममा यस जिल्लामा हालसम्म थप भएका शिक्षक तथा दरवन्दी संख्या	प्राथमिक २१६, निम्न माध्यमिक ५, र माध्यमिक ३		२२४
जम्मा सरकारी अनुदान खाने दरवन्दी र अनुदानकोटा समेत			२९४१

स्रोत: शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ

तालिका ४.५ : जिल्लामा रहेका नमुना विद्यालयहरूको विवरण

क्र.सं.	नमुना विद्यालयको नाम	स्थानीय तह
१	श्री अमर माध्यमिक विद्यालय बिहुँ	काठेखोला गाउँपालिका
२	श्री गलकोट माध्यमिक विद्यालय हटिया	गलकोट नगरपालिका
३	श्री त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय खर्वाड	बडिगाड गाउँपालिका
४	श्री उत्तरगंगा माध्यमिक विद्यालय बुर्तिबाड	ढोरपाटन नगरपालिका
५	श्री नेपाल माध्यमिक विद्यालय तारा (यस वर्ष छनोट भएको)	ताराखोला गाउँपालिका
६	श्री गणेश माध्यमिक विद्यालय (यस वर्ष छनोट भएको)	बागलुङ नगरपालिका

स्रोत: शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ

४.२ जिल्लाको साक्षरता स्थिति

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा ५ वर्ष र सो भन्दा माथिल्लो उमेरका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण सङ्कलन गरिएको थियो । यस गणनाको नतिजामा ५ वर्ष र सो भन्दा माथिल्लो उमेरका लेखन पढ्न जान्ने व्यक्तिलाई साक्षर मानी साक्षरता दर निकालिएको छ । यसपटकको नतिजाले जिल्लाका ५ वर्ष र सो भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल जनसङ्ख्यामा २,२८,९७८ मध्ये पढ्न लेख्न जान्नेको संख्या १,८३,११५ जना देखाएको छ । यसप्रकार समग्र साक्षरता दर ७९.९७ प्रतिशत कायम हुन आएको देखिन्छ । पुरुषको साक्षरता दर ८७.२७ प्रतिशत छ भने महिलाको साक्षरता दर ७३.७४ प्रतिशत रहेको छ । स्थानीय तह अनुसार सबैभन्दा बढी साक्षरता दर बागलुङ नगरपालिकामा ८५.५३ प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा कम साक्षरता दर निसीखोला गाउँपालिकामा ७१.९६ प्रतिशत रहेको छ । वडा अनुसारको साक्षरताको स्थिति अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।

खण्ड ५

स्वास्थ्य र सरसफाई

५.१ जिल्ला स्वास्थ्य

बागलुङ जिल्लामा स्वास्थ्य सेवा संचालन गर्न ४ अस्पताल र जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय अन्तर्गत ३ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ५८ स्वास्थ्य चौकी गरी ६५ स्वास्थ्य संस्थाबाट उपचारात्मक, प्रतिकारात्मक र प्रवर्द्धनात्मक सेवा प्रदान गरिदै आएको छ । बागलुङ जिल्लामा खोप कार्यक्रम, पोषण कार्यक्रम, एकिकृत बालरोग व्यवस्थापन कार्यक्रम, नव शिशु स्याहार कार्यक्रम, सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम, परिवार नियोजन कार्यक्रम, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम, गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम, औलो रोग नियन्त्रण कार्यक्रम, क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम, कुष्ठरोग निवारण कार्यक्रम, हात्तिपाईले रोग निवारण कार्यक्रम, एच.आई.भि.एड्स तथा यौन जन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रम, दैनिक विरामी जाँच तथा निःशुल्क औषधि सेवा, शहरी स्वास्थ्य सेवा आदि प्रकारका सेवाहरु संचालन हुदै आईरहेका छन् ।

यस जिल्लामा निजी क्षेत्रबाट संचालित अस्पताल तथा पोलिक्लिनिक बाट पनि उपचारात्मकका साथै जनस्वास्थ्यका कार्यक्रम खोप, सुरक्षित मातृत्व, परिवार नियोजन लगायतका सेवा प्रदान गर्दै आएका छन् । जिल्लाका प्रमुख स्वास्थ्य क्षेत्रका सूचकहरु निम्न अनुसार रहेको छ ।

तालिका ५.१ : जिल्लाका स्वास्थ्य सूचकहरु

क्र.स.	संस्था	संख्या	क्र.स.	संस्था	संख्या
१.	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	१	२.	अस्पताल	४(२+२)
३.	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	३	४.	आयुर्वेद औषधालय	१
५.	स्वास्थ्य चौकी	५८	६.	प्रसुती केन्द्र	५९
७.	क्षयरोग उपचार केन्द्र	६१	८.	आरोग्य केन्द्र	४
९.	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	१५	१०.	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	२०
११.	आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१९	१२.	गाँउघर क्लिनिक	१४५
१३.	खोप क्लिनिक	१८१	१४.	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविका	९५०
१५.	विडओएनसी	२	१६.	सिडओएनसी	२
१७.	ड्रग- रेसिस्टेन्ट क्षयरोग उपचार उपकेन्द्र	१	१८.	जीन एक्सपर्ट केन्द्र	१
१९.	एन्टी रेट्रोभाइरल उपचार केन्द्र	१	२०.	पोषण पुनर्स्थापना केन्द्र	१

स्रोत: स्वास्थ्य कार्यालय, बागलुङ

५.१.१ प्रमुख रोगहरू

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयको तथ्याङ्क अनुसार प्रमुख १० रोगहरूमा स्वासप्रश्वास, टाउको दुखे, ग्यास्ट्राइटिस, कन्जक्टिभाईटिस, पखाला, टन्सिलाइटिस, आउँ प्रमुख रहेका छन् । उक्त रोगहरू मध्ये शरीरको माथिल्लो भागमा हुने स्वास प्रश्वास सम्बन्धी संक्रमण बढी मात्रामा पाइएको देखिन्छ हाल विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोभिड-१९ सामान्य रूपमा रहेतापनि नियन्त्रणमुखी रहेको छ । प्रमुख रोगहरू र तिनीहरूको रूग्णता दर निम्न अनुसार रहेको छ ।

तालिका ५.२ : प्रमुख रोगहरू र तिनीहरूको रूग्णता दर

Rank	Causes of Morbidity	% among total OPD
1	Upper Respiratory Tract Infection (URTI) Cases	9.8
2	Other Diseases & Injuries-Headache	7.5
3	Gastritis (APD)	6.7
4	Falls/Injuries/Fractures	5.9
5	ARI/Lower Respiratory Tract Infection (LRTI) Cases	5.6
6	Hypertension	3.4
7	Acute Tonsillitis Cases	2.9
8	Backache(Muskuloskeletal Pain)	2.7
9	Rhinitis Cases	2.7
10	Typhoid (Enteric Fever) Cases	2.4

स्रोत: स्वास्थ्य कार्यालय, बागलुङ

तालिका ५.३ : कोभिड-१९ खोपको प्रगति विवरण

Dose	Achievement against target Population		
	12-17years	≥18 yrs	≥12 yrs
1st dose (%)	99.40%	82.90%	85.30%
Full dose (%)	91.68%	81.20%	82.70%
Additional dose	-	23.60%	41.40%

स्रोत: स्वास्थ्य कार्यालय, बागलुङ

५.१.२. धौलागिरी अस्पताल

नेपालमा इतिहासको प्रारम्भ देखिनै परम्परागत रूपमा औषधी मुलो गर्ने धामी झाँक्री तथा वैद्यहरूले प्रमुख भूमिका निभाईरहेको देखिन्छ। मल्लकालदेखि औषधी उपचारको लागि विदेशी मिसनहरू नेपाल प्रवेश गर्न थाले पछि मात्र हामी कहाँ आधुनिक औषधी पद्धति भित्रिएको पाईन्छ। यही आधुनिक औषधी पद्धतिबाट जनतालाई व्यवस्थित र संस्थागत रूपमा औषधी सेवा प्रदान गर्नको लागि नेपालमा सबैभन्दा पहिला राज्यको तर्फबाट वि.सं. १९९० सालमा वीर अस्पतालको स्थापना भएको हो। यस पछिबाट मात्रै आधुनिक चिकित्सा

विज्ञानको विकास सँगै नेपालका विभिन्न जिल्लाहरूमा स्वास्थ्य संस्थाहरू खुल्न थाले। यसै क्रममा बागलुङ बजारमा एक स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना हुन गयो। स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नको लागि वरिष्ठ स्वास्थ्यकर्मी कृष्ण बहादुर श्रेष्ठ डिस्पेन्सरी प्रमुख भएर आएको पाइन्छ। उक्त डिस्पेन्सरी क्रमश विकास हुदै २०३३ साल देखि बागलुङ जिल्ला अस्पतालमा स्तरोन्नति भएको पाइन्छ। उक्त जिल्ला अस्पताल निरन्तर रूपमा ३५ वर्षसम्म चल्दै आयो। वि.सं. २०५० सालमा स्वास्थ्य मन्त्रालयको संरचनामा फेरवदल भए पश्चात नेपाल सरकारको नीति अनुरूप अस्पताल सहयोग समिति, तथा अस्पताल विकास समिति हुदै अस्पताललाई संचालन गर्दै आएको देखिन्छ। प्रत्येक अञ्चलहरूमा अञ्चल अस्पताल स्थापना गरी जनतालाई विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने सरकारको नीति अनुरूप धौलागिरीमा बागलुङ अस्पताललाई अञ्चल अस्पतालमा स्तरोन्नति गरी धौलागिरी अस्पताल विकास समिति गठन गरी आदेश अनुसार सञ्चालनमा ल्याईएको थियो। धौलागिरी अञ्चल अस्पताललाई हाल आएर धौलागिरी अस्पताल मात्र नामकरण गरिएको छ।

५.१.३. धौलागिरी आयुर्वेद औषधालय

वि.सं. २०२९ मा साविक बलेवा पैयुपाटा गाविस वडा नं. ५ मा अञ्चल आयुर्वेद औषधालयको स्थापना भएको थियो। यो आयुर्वेद औषधालय पछि वि.सं. २०५८ मा बागलुङ बजारमा स्थानान्तरण भई सञ्चालनमा आइरहेको छ। गण्डकी प्रदेश मन्त्रिपरिषदको मिति २०७७/०१/२३ को निर्णय अनुसार धौलागिरी आयुर्वेद औषधालय नामाकरण गरिएको छ। यो आयुर्वेद औषधालयले बा.न.पा.-२, माझकोटबाट सेवाहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ। यस औषधालयको मातहतमा अन्य ५ वटा साधारण औषधालयहरू पैयुपाटा, दमेक, बेलवगर, र विहुँमा सञ्चालनमा रहेका छन् भने ३ वटा नागरिक आरोग्य केन्द्रहरू वडिगाड, ताराखोला र बरेडमा सञ्चालनमा रहेका छन्।

५.२ खानेपानी तथा सरसफाई

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ का अनुसार जिल्लाका ९१.६७ प्रतिशत परिवारले पाइप/धारा को खानेपानी प्रयोग गर्दै आइरहेका छन्। यस जिल्लालाई खुल्ला दिसा मुक्त जिल्ला घोषणा गरिएता पनि अझै १.३५ प्रतिशत घरपरिवारमा शौचालय नभएको पाईएको छ। शहरी क्षेत्रको सरसफाई तर्फ भने जिल्ला स्थित नगरपालिकाले अत्याधुनिक ल्याण्डफिल साइटको व्यवस्थापन गरेको पाइदैन। खुल्ला सार्वजनिक स्थानमा नै फोहोरको अन्तिम विसर्जन गर्ने अभ्यास भैरहेको छ।

खण्ड ६

महिला तथा बालबालिका

६.१ महिला

कुल जनसंख्याको आधाभाग ओगटेको नेपाली महिलाहरूको स्थिति सुधारात्मक अवस्थामा रहेको पाइन्छ। महिलाहरूको विषय संवेदनशिल विषय भएको कुरालाई हाम्रो देशमा मात्र नभएर विश्वमा नै गहन रूपमा लिन थालिएको छ। महिलाहरूको विकासको लागि संयुक्त राष्ट्र संघले सन् १९८१ मा एउटा सन्धिपत्र जारी गरेको थियो। जसमा महिलाका अधिकार अन्तर्गत राजनैतिक, आर्थिक, सामाजिक, सास्कृतिक, शैक्षिक, स्वास्थ्य, खेलकुद सम्बन्धी उल्लेख गरिएको छ। यस विषयमा नेपालले पनि प्रतिबद्धता जनाएको छ। यिनै विषयमा तथ्याङ्कहरूको अध्ययन र विश्लेषण गरी समस्याहरूको पहिचान गर्नुपर्ने देखिन्छ। अहिले महिलाहरू उत्पादनमूलक कार्यमा संलग्न रहँदै आर्थिक क्रियाकलापमा सक्रिय रहेको देख्न सकिन्छ।

६.१.१ महिलाहरूको स्थायी सम्पत्तिमा पहुँच

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार जिल्लाका कुल ६४०९६ परिवार मध्ये महिलाहरूकै नाममा घर र जग्गा भएका परिवारहरूको संख्या ५,८११ (९.०७%) रहेको छ। त्यस्तै जग्गामात्रै भएका परिवारहरू ५,२८१ (८.२४%) रहेको छ। त्यस्तै महिला घरमुली भएका घरपरिवारहरूको संख्या २६,४०७ (४१.१६ प्रतिशत) रहेको छ।

६.१.२ वैवाहिक अवस्था (१० वर्ष वा सो भन्दा माथि)

यस जनगणनामा देशका हरेक परिवारमा अक्सर बसोबास गर्ने १० वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका व्यक्तिहरूको वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण प्राप्त गर्नका लागि उत्तरमा ५ वटा छनौट विकल्पसहितको प्रश्न समावेश गरिएको थियो। सोअनुसार प्राप्त नतिजाले जिल्लाका १० वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल २,०५,०२१ जना मध्ये ६४,७२७ जना अर्थात (३१.५७%) प्रतिशत अविवाहित रहेको देखिएको छ। दश वर्ष माथिका व्यक्तिहरू मध्ये १,२७,३५५ जना अर्थात (६२.१२%) प्रतिशतको विवाह भएको देखिएको छ जसमध्ये पुरुषहरू ५९,९५४ जना अर्थात ५९.१७ प्रतिशत र महिला ७२,४०१ जना अर्थात ६४.५६ प्रतिशतको विवाह भएको देखिएको छ।

विवाहित जनसंख्या मध्ये दश वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेरका जम्माजम्मी ११,५८१ जना (५.६५%) प्रतिशत व्यक्ति विधुर/विधवा रहेको, ०.१९ प्रतिशतको पारपाचुके भएको र ०.४७ प्रतिशत छुट्टिएर बसेको अवस्था देख्न सकिन्छ।

तालिका ६.१ दश वर्ष माथिको वैवाहिक स्थिति

विवरण	१० वर्ष माथिको जनसंख्या	वैवाहिक स्थिति					
		अविवाहित	विवाहित	विधुर/विधवा	पारपाचुके	छुट्टिएको	
जम्मा	२०५०२१	६४७२७	१२७३५५	११५८१	३९४	९६४	
प्रतिशत	१००	३१.५७	६२.१२	५.६५	०.१९	०.४७	
पुरुष	संख्या	९२८७१	३५१०१	५४९५४	२३३०	१६६	३२०
	प्रतिशत	१००	३७.८	५९.१७	२.५१	०.१८	०.३४
महिला	संख्या	११२१५०	२९६२६	७२४०१	९२५१	२२८	६४४
	प्रतिशत	१००	२६.४२	६४.५६	८.२५	०.२	०.५७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.१.३ पहिलो विवाह गर्दाको उमेर (१० वर्ष वा सो भन्दा माथी)

दश वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका व्यक्तिहरूको पहिलो पल्ट विवाह हुँदा पुरा भएको उमेरको आधारमा पुरुष र महिलाको पहिलो विवाह गर्दाको औषत उमेर गणना गरिन्छ। यो सूचक जनसङ्ख्याको प्रजननयोग्य व्यवहारसँग पनि प्रत्यक्ष सम्बन्धित रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाले यस जिल्लामा धेरैजसो व्यक्तिहरूको पहिलो विवाह १८ देखि २० वर्षको उमेरमा भएको देखाएको छ। यो उमेरभित्र ३३.७४ प्रतिशत विवाहित व्यक्तिहरूको पहिलो विवाह भएको पाइन्छ। यसपछि २१ देखि २४ वर्षको उमेरमा पहिलो विवाह हुने व्यक्तिहरूको संख्या धेरै (२५.०२ प्रतिशत) रहेको देखिन्छ। दश वर्षमूनीको कलिलो उमेरमा पहिलो विवाह भएका व्यक्तिहरूसमेत ०.३८ प्रतिशत रहेको देखिएको छ। १० देखि १४ वर्षसम्मको उमेरमा पहिलो विवाह हुनेहरू ५.१८ प्रतिशत रहेका छन् पचास वर्षको उमेर पार गरीसकेपछि पहिलो विवाह हुनेहरू ४३ जना रहेको देखिन्छ जसमा ३५ पुरुष र ८ महिला छन्। उमेर समुह अनुसार पहिला विवाह गर्दाको जनसंख्या विवरण तलको तालिकामा दिईएको छ।

तालिका ६.२ उमेर समूह अनुसार पहिलो पटक विवाह गर्दाको जनसंख्या

उमेर समुह	कुल		पुरुष		महिला	
	जम्मा	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१० वर्षमूनी	५३१	०.३८	७३	०.१३	४५८	०.५५
१०-१४ वर्ष	७२६९	५.१८	१०२४	१.७७	६२४५	७.५७
१५-१७ वर्ष	२९६४७	२१.१३	५५५३	९.६१	२४०९४	२९.२०
१८-२० वर्ष	४७३३४	३३.७४	१६६७७	२८.८७	३०६५७	३७.१५

२१-२४ वर्ष	३५०९७	२५.०२	२०११४	३४.८२	१४९८३	१८.१६
२५-२९ वर्ष	१५३३९	१०.९३	१०८०७	१८.७१	४५३२	५.४९
३०-३४ वर्ष	३२४९	२.३२	२३७५	४.११	८७४	१.०६
३५-३९ वर्ष	८९१	०.६४	६३७	१.१०	२५४	०.३१
४०-४४ वर्ष	२९१	०.२१	२१३	०.३७	७८	०.०९
४५-४९ वर्ष	८१	०.०६	५८	०.१०	२३	०.०३
५० वर्ष माथि	४३	०.०३	३५	०.०६	८	०.०१
उल्लेख नभएको	५२२	०.३७	२०४	०.३५	३१८	०.३९
सबै उमेरका	१४०२९४	१००.००	५७७७०	१००.००	८२५२४	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

लैङ्गिक आधारमा पहिलो विवाह गर्ने उमेरको विश्लेषण गर्दा ३४.८२ प्रतिशत पुरुषको २१ देखि २४ वर्षको उमेरमा र २८.८७ प्रतिशतको १८ देखि २० वर्षको उमेरमा पहिलो विवाह हुने गरेको देखिएको छ । महिलाको हकमा ३७.१५ प्रतिशतको १८ देखि २० वर्षको उमेरमा पहिलो विवाह भइसकेको देखिएको छ । करिव २९.२० प्रतिशत महिलाको १५ देखि १७ वर्षको उमेरमा पहिलो विवाह भएको पाइन्छ भने १० वर्ष मूनीको उमेरमा ०.५५ प्रतिशत महिलाको पहिलो विवाह भएको पाइन्छ । जम्मा ८ जना महिलाको ५० वर्षको उमेरपछि विवाह भएको देखिन्छ ।

६.२ बालबालिकाको आश्रित अवस्था

राष्ट्रिय जनगणनामा २०७८ मा १८ वर्ष मुनिका बालबालिकाको आश्रित अवस्था वारे प्रश्न सोधिएको थियो । जिल्लामा १८ वर्ष मुनिका कुल ८४,३८६ बालबालिका मध्ये ५४,७३९ जना अर्थात् ६४.८७ प्रतिशत आफ्नै आमाबुवासँग बसेको देखिन्छ भने आमासँग मात्र बस्ने २७.६७ प्रतिशत, बुवासँग मात्र बस्ने १.०५ प्रतिशत, बुवा तथा सौतेनी आमासँग बस्ने ०.५५ प्रतिशत रहेका छन् ।

तालिका ६.३ : बालबालिकाको आश्रित अवस्था (१८ वर्ष मुनिका)

आश्रित अवस्था	कुल		बालक		बालिका	
	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत
आमाबुवा	५४७३९	६४.८७	२८५३१	६५.२३	२६२०८	६४.४८
आमा	२३३५२	२७.६७	१२०८८	२७.६३	११२६४	२७.७१
बुवा	८९०	१.०५	४८२	१.१०	४०८	१.००
बुवा र सौतेनी आमा	४६८	०.५५	२५२	०.५८	२१६	०.५३

आमा र सौतेनी बुवा	८६	०.१०	४०	०.०९	४६	०.११
अन्य नातेदार	४१२६	४.८९	२०००	४.५७	२१२६	५.२३
काम लगाउने व्यक्ति	११	०.०१	६	०.०१	५	०.०१
अन्य	४७२	०.५६	२४७	०.५६	२२५	०.५५
नखुलेको	२४२	०.२९	९६	०.२२	१४६	०.३६
कुल जम्मा	८४३८६	१००.००	४३७४२	१००.००	४०६४४	१००.००

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका ६.४ विवाहित महिलाको उमेर अनुसार जिवित जन्माएका बच्चा सम्बन्धी विवरण

जिवित बच्चाको संख्या	जम्मा विवाहित महिला	आमाको उमेर समुह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
बच्चा नजन्माएका	६१९७	१२५३	२१७९	१०४६	४५२	३२५	३७०	५७२
१ बच्चा	११६७६	९०९	४०३१	३४२२	१३८९	७६३	६१५	५४७
२ बच्चाहरु	१८७०८	११५	१८१३	४३३६	४४०७	३६४८	२६६७	१७२२
३ बच्चाहरु	९८२०	१२	२४८	११३०	१९६४	२३७६	२२२१	१८६९
४ बच्चाहरु	३९५१	२	३१	२०५	५८३	८९७	११४६	१०८७
५ बच्चाहरु	१४६७	०	१	५१	१२२	२९१	४५२	५५०
६ बच्चाहरु	५३३	०	०	७	३७	८४	१६६	२३९
७ बच्चाहरु	२४७	०	०	०	१०	३५	७७	१२५
८ बच्चाहरु	९५	०	०	०	२	१२	२९	५२
९ वा सो भन्दा बढि बच्चाहरु	४०	०	०	०	०	३	११	२६
जम्मा	५२७३४	२२९१	८३०३	१०१९७	८९६६	८४३४	७७५४	६७८९

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका ६.५ बच्चाको लिंग र आमाको उमेर समूहका आधारमा जन्मेका, जीवित र मृत्यु भएका बालबालिका सम्बन्धी विवरण

बच्चाको अवस्था	बच्चाको लिंग	जम्मा बच्चाको संख्या	आमाको उमेर समुह (वर्षमा)						
			१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जन्मेका बच्चाहरु	पुरुष	५६५८६	६१३	४४८५	८६६५	१०२३८	१११२१	११०९०	१०३७४
	महिला	५११८४	५७०	४०४५	७९३६	९१०७	९९८२	१०२४४	९३००
	जम्मा	१०७७७०	११८३	८५३०	१६६०१	१९३४५	२११०३	२१३३४	१९६७४
हाल सम्म जीवित बच्चा	पुरुष	५४८२४	६०३	४४१७	८४५७	९९६४	१०७५४	१०६७६	९९५३
	महिला	४९८६१	५६२	३९९३	७७८४	८८९७	९७५०	९९२३	८९५२
	जम्मा	१,०४,६८५	११६५	८४१०	१६२४१	१८८६१	२०५०४	२०५९९	१८९०५
मृत्यु भएका बच्चाहरु	पुरुष	१७६२	१०	६८	२०८	२७४	३६७	४१४	४२१
	महिला	१३२३	८	५२	१५२	२१०	२३२	३२१	३४८
	जम्मा	३०८५	१८	१२०	३६०	४८४	५९९	७३५	७६९

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

खण्ड ७

कृषि तथा पशुपन्छी

७.१ कृषि जग्गाको विवरण

कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुङको वार्षिक प्रतिवेदन २०७८/२०७९ अनुसार जिल्लाको भू-उपयोगको स्थिति हेर्दा २५.८७ प्रतिशत कृषि क्षेत्र रहेको छ, जसको वितरण निम्न अनुसार रहेको छ । जिल्लामा कृषि योग्य भूमि ४६,१४८ हेक्टर रहेको छ । उक्त जग्गा मध्ये बाली उत्पादनमा प्रयोग भएको ३०,४७६ हेक्टर रहेको छ ।

तालिका ७.१: कृषि जग्गाको प्रयोग तथा अन्य विवरण

क्र.स.	विवरण	इकाइ	परिमाण
१	कुल जमिनको क्षेत्रफल	हेक्टर	१८२४८६
२	खेतीयोग्य जमिनको क्षेत्रफल	हेक्टर	४६१४८
३	खेती गरिएको जमिनको क्षेत्रफल	हेक्टर	३०५२३
४	खेतीयोग्य बाँझो जमिनको क्षेत्रफल	हेक्टर	१५६२५
५	अन्य बाँझो जमिनको क्षेत्रफल	हेक्टर	२४११२
६	बन जंगलको क्षेत्रफल	हेक्टर	९८०४६
७	अन्य नदी, खोला, चट्टान, भीर पाखो आदिले ओगटेको क्षेत्रफल	हेक्टर	१००९४
८	खेती गरिएको जमिन मध्य सिंचित क्षेत्रफल	हेक्टर	६१४८
९	बाह्रै महिना सिंचित हुने क्षेत्रफल	हेक्टर	२७७६
१०	मौसमी सिंचाइ हुने क्षेत्रफल	हेक्टर	३३७२
११	असिंचित क्षेत्रफल	हेक्टर	२४३७५
१२	कुल कृषक परिवार संख्या		३४६८२
१३	कार्य क्षेत्रमा रहेका स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि प्राविधिक संख्या	संख्या	४१
१४	जिल्लामा कार्यरत जम्मा कृषि प्राविधिक संख्या	संख्या	४८
१५	कृषिमा आश्रित जनसंख्या	संख्या	११५७०८
१६	प्रति प्राविधिक सेवा प्रवाह स्थिति	अनुपात	१:२४१०
१७	बाली सघनता	प्रतिशत	१०९.०९

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुङ

७.२ कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण

तालिका ७.२: जिल्लामा उत्पादन भएको अन्नवालीको विवरण

क्र.सं.	कृषिवस्तु	आ.व.२०७७/७८		आ.व.२०७८/७९	
		क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	Paddy (धान)	५७०७	१८२६१	५८८३	१८७३६
१.१	Main season (वर्षेधान)	५७०७	१८२६१	५८७३	१८७००
१.२	Spring Season(चैतेधान)			१०	३६
२	Maize (मकै)	१९८६३	६५६८०	२०२५०	६७१२८.८
३	Wheat (गहुँ)	६९००	१७३१९	७०००	१७६८०
४	Millet (कोदो)	१८४५६	२३२४७	१८०५०	२२८५०.०
५	BuckWheat(फापर)	६४४	११३३	६५०	११५०
६	Barley(जौ)	८७	११५	९०	१२०
७	Chino (चिनो)	०	०	०	०
८	Kaguno (कागुनो)	०	०	०	०
जम्मा		५७३६४	१४४०१६	५७८०६	१४६४०१

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुङ

तालिका ७.३ जिल्लामा उत्पादन भएको दलहनवालीको विवरण

क्र.सं.	वालीहरुको नाम	आ.व.२०७७/७८		आ.व.२०७८/७९	
		क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	Lentil(मुसुरो)	५२	५४	५०	५१
२	Chick pea(चना)	४	५	४	४
३	Pigeon Pea(रहर)	१०	८	१०	८
४	Black Gram (मास)	३१५	३३०	३२०	३३२
५	Grass Pea (खेसरी)	०	०	०	०
६	Horse Gram (गहत)	२८०	२०५	२८०	
७	Soyabean(भटमास)	४७०	६०५	४८०	५५०
८	Others (अन्य)	२७२	३८५	२८५	३९०
जम्मा		१४०३	१५९२	१४२९	१३३५

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुङ

तालिका ७.४: जिल्लामा उत्पादन भएका फलफुलको विवरण

क्र.सं.	फलफुलहरूको नाम	आ.व.२०७७/७८			आ.व.२०७८/७९		
		जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादित क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादित क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	Citrus fruit -सुन्तलाजात	-	-	-	-	-	-
१.१	Mandarin (सुन्तला)	५८५	३४५	३६५०	५९२	३५२	३६६०
१.२	Sweet Orange (जुनार)	२५	२०	१७०	२४	१८	१७०
१.३	Lime (कागती)	७५	३०	१५०	९४	३१	१५०
१.४	Lemon- निवुवा	३५	१८	१०५	३५	१८	१०५
१.५	Others -अन्य	-	-	-	-	-	-
२	Evergreen Fruit (वर्षे फलफूल)	-	-	-	-	-	-
२.१	Mango-आँप	५३	३०	१७०	५४	३०	१७०
२.२	Banana- केरा	१०	७	३०	४०	३२	३८५.५
२.३	Guava -अम्बा	१०	९	१६५	१०	९	१६५
२.४	Papaya-मेवा	११	११	६५	११	११	६५
२.५	Jackfruit-रुखकटहर	७५	१८	९०	६५	१६	८१
२.६	pineapple-भूईँकटहर	-	-	-	-	-	-
२.७	Litchi-लिची	७९	२०	१२०	८०	२०.५	१२६
२.८	Arecanut-सुपारी	-	-	-	-	-	-
२.९	coconut-नरीवल	-	-	-	-	-	-
२.१	Avocado -छ्यूफल	-	-	-	१२	२	-
३	Deciduous Fruit -हिँउदे फलफूल	-	-	-	-	-	-
३.१	Apple-स्याउ	३०	८	४०	५५	२६	१२५.५
३.२	Pear-नास्पाती	६०	४५	२२०	६०	४५	२२०
३.३	Walnut- ओखर	५०	३५	२००	५६	३५	२००

३.४	Peach-आरु	-	-	-	१५	५	-
३.५	Plum-आरुवखडा	७	५	१५	७	५	१५
३.६	Apricot-खुर्पानी	१५	१०	२०	१०	८	१६
३.७	Persimmon-हलुवाबेद	५	३	२५	८	३	२५
३.८	Pomegranate-अनार	२०	१२	६०	१५	१०	४९
३.९	Hog Pulm -लप्सी	९०	५०	३५०	९०	५०	३५०
३.१	Kiwi-किवी	४०	३५	६६०	५५	३८	७१०
	Total (जम्मा)	१२७५	७११	६३०५	१३८८	७६४.५	६७८८

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुङ

तालिका ७.५ जिल्लामा उत्पादन भएका मसलावालीको विवरण

क्र.सं.	वालीहरुको नाम	आ.व.२०७७/७८			आ.व.२०७८/७९		
		जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादित क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादित क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	Cardamom-अलैंची	१२८	७५	३८	१५०	८०	४२
२	Ginger-अदुवा	८२	८२	२२१०	८५	८५	१९५५.५
३	Garlic-लसुन	७५		५०५	७५	७५	४५०
४	Turmeric-बेसार	६५		६५०	७०	७०	२२४०
५	Chilli-खुर्सानी	२२		१४५	२५	२५	४४.५
६	Onion-प्याज				१५१	१५१	२०६९
	Total (जम्मा)	३७२	१५७	३५४८	५५६	२०६९	६८०१

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुङ

तालिका ७.६ जिल्लामा उत्पादन भएका तरकारीवालीको विवरण

क्र.सं.	वालीहरुको नाम	आ.व.२०७७/७८		आ.व.२०७८/७९	
		क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	Cauliflower-काउली	१६८	४,१५४	१७५	४,३२०
२	Cabbage-बन्दा	१५६	३,७६०	१६८	४,०३२
३	Broccoli-त्रोकाउली	२३	३८४	२५	४१६

४	Tomato-गोलभेंडा	१७२	४,५५८	१८२	४,८०५
५	Radish-मुला	१६१	२,६५७	१६०	२,६४५
६	Broad Mustard Leaf-रायो साग	१६०	२,२५६	१६२	२,२९०
७	Carrot-गाँजर	१७	२०६	१८	२३५
८	Turnip-सलगम	-	-	-	-
९	capsicum-भेडेखुर्सानी	१२	२८८	१३	२९८
१०	Peas-केराउ	२१	१९७	२१	१९७
११	French Beans-	१९२	२,३५२	१९२	२,३४०
१२	French Beans Ploe Type - झाँगे सिमी	१७७	२,२५९	१७७	२,२४९
१३	French Beans-BushType	-	-	-	-
१४	French Beans-Sword type	५	२६	५	२६
१५	Broad Beans-बकुल्ला	११	६७	१०	६५
१६	Asparagus Beans	२३	१९८	२३	१९८
१७	Cowpea-वोडी	१५	१०२	१६	११०
१८	Others legumes)	१४०	१९६	१४०	१९६
१९	Asparagus-कुरीलो	-	-	-	-
२०	Tree tomato-रुख गोलभेंडा	१	८	१	८
२१	Chilli Akabare-अकबरे खुर्सानी	६	२१	७	२८
२२	Chilli-खुर्सानी	२२	१४८	२३	१५८
२३	Okra-भिण्डी	३७२	३,१६२	३६५	३,२१३
२४	Brinjal-भण्टा	३६	६०१	३६	६०१
२५	Onion-प्याज	१५०	२,०२५	१५१	२,०६९
२६	Cucumber-काक्रो	१६०	२,६००	१६२	२,५९२
२७	Pumpkin-फर्सी	६०	१,०४१	५८	९८८
२८	Squash-जुकुनी फर्सी	१८	१८५	१९	१९२
२९	Bitter Gourd-करेला	१८३	२,८००	१८४	२,६६९
३०	Pointed Gourd-परवर	-	-	-	-
३१	Sponge Gourd-घिरौला	१४१	२,०८७	१३८	२,००३

३२	Ridge Gourd-पाटे घिरौला	-	-	-	-
३३	Snake Gourd-चिचिण्डो	२०	२७०	१८	२३८
३४	Bottle Gourd-लौका	८१	१,३१२	८१	१,३०९
३५	Ash Gourd-कुभिण्डो	-	-	-	-
३६	Balsam Gourd-काँकरी	५	६५	३	३८
३७	Kakari-	-	-	-	-
३८	Kundru	-	-	-	-
३९	Chayote-स्कूस	२७	२२७	२७	२२७
४०	Watermelon-खर्बुजा	-	-	-	-
४१	Other (Cucurbits)-अन्य	९	१०२	९	१०२
४२	Drumsticks	-	-	-	-
४३	Lettuce-सलाद	३	१८	३	१८
४४	Fennel Leaf-सौफको साग	-	-	-	-
४५	Coriander Leaf	४	२६	८	५४
४६	Spinach-	-	-	-	-
४७	Cress-चम्सुरको साग	२	१९	२	२०
४८	Amaranthus-लट्टे साग	२	९	२	११
४९	Fenugreek Leaf-मेथी साग	२	८	२	९
५०	Swisschard	-	-	-	-
५१	Others (LeafyVeg.)	५	२८	५	२८
५२	Colocasia-पिडालु	१०	१४२	१०	१४२
५३	Yam-लरुल	७	१३५	८	१४५
५४	Elephant Foot yam- हात्तिपाउ तरुल	-	-	-	-
५५	Other (Tubers)	३	७०	४	७३
	Total(जम्मा)	२,७७८	४०,७६८	२८०८	४१३४९.३

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुङ

तालिका ७.७: जिल्लामा उत्पादन भएका तेलहनवालीको विवरण

क्र.सं.	वालीहरुको नाम	आ.व.२०७७/७८		आ.व.२०७८/७९	
		क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	Mustard-तोरी	८७०	७६५	८७२	९६२.५
२	Sarsoon-सर्स्यू				
३	Rayo-रायो	१८	१८	१७	१७.५
४	Sunflower-सूर्यमुखी	१२	२२	१०	१८
५	Sesame	२०	१८	१८	१६.५
६	Ground Nut-बदाम	५७	६८	५५	५६
७	Linseed -आलस	-	-	-	-
८	Niger -	-	-	-	-
	Total (जम्मा)	९७७	८९१	९७२	१०७०.५

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुङ

तालिका ७.८ जिल्लामा उत्पादन भएका नगदेवालीको विवरण

क्र.सं.	वालीहरुको नाम	आ.व.२०७७/७८		आ.व.२०७८/७९	
		क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१	OIL SEED -तेलहन	९७७	८९१	९७२	१०७०.५
२	POTATO-आलु	३०५०	४५६७५	३१२०	५०७००
३	SUGAR CANE-उखु	१२	४६८	१२	४६८
४	Tea चिया (ग्रीन टि र अर्थोडक्स)	१५	१००	१७	१००
५	coffee कफी	१६	१६१	१४	१३८
६	JUTE	-	-	-	-
७	COTTON-कपास	-	-	-	-
८	RUBBER-रबर	-	-	-	-
	Total (जम्मा)	४०७०	४७२९५	४१३५	५२४७६.५

स्रोत: कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुङ

७.३ पशुपन्छी सम्बन्धी विवरण

बागलुङ जिल्ला पशुपन्छी उत्पादन हिसाबले प्रशस्त सम्भावना रहेको जिल्ला हो । विगत केही वर्षदेखि यस जिल्लामा व्यवसायिक रूपमा गाईपालन, बाखापालन, बंगुरपालन तथा पोल्ट्री फर्महरू स्थापना भएका छन् । जिल्लाका पशुजन्य उत्पादनका लागि प्रमुख क्षेत्रहरूलाई गाई, भैंसी, बाखा, बंगुर, कुखुरापालनको हिसाबले पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरिदै लगिएको छ ।

तालिका ७.९ पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याङ्क सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	आ.व.०७७/७८ (संख्यामा)	आ.व.०७८/७९ (संख्यामा)
१	गाई	२२४९०	२१६६०
२	भैंसी	८६२१४	८६९२०
३	बाखा	१२६६६८	१२७४००
४	भेडा	९५३१	८३००
५	सुंगुर बंगुर	१४९८१	१५३२१
६	कुखुरा	६०४८६५	५८९८८०
७	हाँस	३५६०	३६४०
८	पोखरी संख्या	८०	८५
९	खरायो	३१९	३४५
१०	घोडा खच्चड	७७६	७३५

स्रोत: भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र

तालिका ७.१० : पशुपन्छीजन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	ईकाइ	उत्पादन आ.व.	
			०७७/७८	०७८/७९
१	राँगा भैंसीको मासु	मे.ट.	२०३२	२०९२
२	खसि बोकाको मासु	मे.ट.	११६०	११९२
३	भेडाको मासु	मे.ट.	१३	११
४	सुंगुर बंगुरको मासु	मे.ट.	२५२	२९४
५	कुखुराको मासु	मे.ट.	४६०	४५०
६	हाँसको मासु	मे.ट.	९	९.४
७	खरायोको मासु	मे.ट.	०.५	०.५
८	माछा	मे.ट.	११.२	१३

९	दुध	मे.ट.	२४४७०	२४८३७
१०	कुखुराको अण्डा	हजारमा	१११०३	११४९७
११	हाँसको अण्डा	हजारमा	१.२	१.४

स्रोत: भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र

तालिका ७.११ जिल्लामा फैलिएका प्रमुख रोगहरु सम्बन्धी विवरण आ.व. २०७८।७९

क्र.सं.	फैलिएको रोगको नाम	रोग फैलिएका पालिकाको नाम	पटक	प्रभावित पशु संख्या
१	खोरेत	बागलुङ नगरपालिका	२	६००
२	रानिखेत	गलकोट नगरपालिका	२	४५००

स्रोत: भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र

तालिका ७.१२ पशु विमा सम्बन्धी विवरण आ.व. २०७८।७९

क्र.सं.	पशुको किसिम	पशु संख्या	बिमित मुल्य (रु हजारमा)	प्रिमियम शुल्क (रु हजारमा)	कृषकको रकम (रु हजारमा)
१	गाई	१६५०	९९०००	४९५०	९९०
२	भैसी	११३०	९०४००	४५२०	९०४
३	बाखा	२१३०	३१९५०	१५९७५	३१९.५
४	बंगुर	५१५	७७२५	३८६.२५	७७.२५
५	कुखुरा	१४५००	१०१५०	५०७.५	१०२
६	माछा रोपनी	२०	४००	१००	२५
	जम्मा	१९९२५	२३९६२५	२६४३८	२४१७

स्रोत: भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र

खण्ड ८

वन तथा भू-संरक्षण

८.१ वन

प्राकृतिक सम्पत्ति जल, जमिन र जंगल (वन)को उचित उपयोगको स्थिति कुनैपनि राष्ट्रको सामाजिक उन्नति र विकासको सवालसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षरूपले जोडिएको हुन्छ। त्यसैले जंगलको उचित सदुपयोग र संरक्षण एवं संबर्द्धन गर्न सके सामाजिक तथा आर्थिक क्षेत्रको विकासमा ठूलो टेवा पुग्न जान्छ।

यस खण्डमा वन क्षेत्रको विवरण, वनको किसिम, काठजन्य पैदावारहरूको संकलन र निकासी, लघुवन पैदावारको संकलन र निकासी, वनजन्य उद्योगहरूको विवरण तथा सामुदायिक तथा कबुलियती वनसम्बन्धी विवरण लगायतका विषयवस्तुहरू उल्लेख गरिएको छ।

८.१.१ सामुदायिक वन क्षेत्रको विवरण

बागलुङ जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १,८२,४८६ हेक्टरमध्ये जम्मा वन क्षेत्र ९८०४६ हे. (५३.७२%) रहेको छ। कुल सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह ५२७ वटा गठन गरिएका छन् भने सोहि संख्यामा सामुदायिक वन रहेका छन्। सम्भावित सामुदायिक वनको क्षेत्रफल ४८,००० हेक्टर छ भने हस्तान्तरण गरिएको सामुदायिक वनको क्षेत्रफल ३३,१५४.४१ हे. छ जसमा ७१,२५३ घरधुरी संलग्न रहेका छन् (दोहोरिएका उपभोक्ता घरधुरी समेत)।

८.१.२ धार्मिक वन

यस जिल्लामा हालसम्म ३ वटा संस्थाको नाममा धार्मिक वन दर्ता गरिएको छ। श्री दुर्गादेवी मन्दिर धार्मिक संस्था छिस्ती, श्री कारीकोट मन्दिर धार्मिक संस्था बा.न.पा. ७ र श्री अर्गल भगवति ताराखोला २ को क्षेत्रफल क्रमश २.१६ हे., ४.२२ हे. र ४.८४ हे. रहेको छ।

८.१.३ निजी वन

यस जिल्लामा निजी आवादीमा ५.१२५ हेक्टर क्षेत्रफलमा ८ वटा निजी वन दर्ता भएको छ। तर पनि जिल्लाका धेरै परिवारमा निजी वनबनेलो रहेको पाइएको छ।

८.१.४ कबुलियती वन

बागलुङ जिल्लामा ७.४४ हेक्टर कबुलियती वन रहेको छ। ४ वटा कबुलियती वन दर्ता गरिएको छ।

८.१.५. वनको वर्गिकरण

क. प्रजाती मिश्रणको आधारमा वन क्षेत्र

बागलुङ जिल्लाको वन क्षेत्रलाई वनस्पतिको प्रजातिको आधारमा, भौगोलिक वितरणको आधारमा र उचाईको आधारमा निम्न तालिकामा विभाजन गरिएको छ ।

तालिका ८.१ प्रजाती मिश्रणको आधारमा वन क्षेत्रको क्षेत्रफल

सि.न.	प्रकार	क्षेत्रफल (हेक्टर)	प्रतिशत
१	कोणधारी वन(Coniferious Forest)	१६४८६	१६.८१
२	चौडापाते वन(Hard Wood Forest)	५०७५७	५१.७७
३	मिश्रित वन(Mixed Forest)	२३१८६	२३.६५
४	झाडी वन(Shrub land)	७५६५	७.७२
५	अन्य(Other land)	५१	०.०५
जम्मा		९८०४६	१००.००

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय, बागलुङ

ख. भौगोलिक वितरणको आधारमा वन क्षेत्र

तालिका ८.२ भौगोलिक वितरणको आधारमा वन क्षेत्रको अवस्था (क्षेत्रफल)

क्षेत्र विभाजन	कोणधारी	कडा काठ	मिश्रित वन	झाडी वन
उच्च हिमाली	१०१४	२२३.४	१५७४	२९७२.९
उच्च पहाडी	१३४७६	२२४८०	१४६६८	४५९२.१
मध्य पहाडी	१९९६	२८०५४	६९४४	०
कुल जम्मा क्षेत्रफल(हे.)	१६४८६	५०७५७	२३१८६	७५६५

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय, बागलुङ

ग. उचाईको आधारमा वनमा पाइने प्रजातिहरू

तालिका ८.३ उचाईको आधारमा वनमा पाइने प्रजातिहरूको वितरणको अवस्था

सि.न.	उचाई(मिटर)	मुख्य प्रजाति
१	६५५-१५००	साल, टुनी, चिलाउने, ढाल्ने कटुस, मौवा, खोटेसल्ला आदी
२	१५००-२०००	कटुस, चिलाउने, उतिस, गोब्रेसल्ला आदी
३	२००० भन्दा माथि	गोब्रेसल्ला, लालीगुरांस, मसुरे कटुस, लोक्ता, बांझ ।

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय, बागलुङ

८.२ भू-संरक्षण

उप-जलाधार क्षेत्रको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गरी वाढी, पहिरो, भू-क्षय जस्ता प्राकृतिक प्रकोपको चाप कम गर्दै पारिस्थितिक सन्तुलन कायम राख्न सघाउ पुऱ्याउन, भू-क्षय कम गरी जमिनको उर्वराशक्ति कायम राख्नुको साथै विकासका पुर्वाधारहरूको संरक्षणमा सघाउ पुऱ्याउन तथा वातावरण तथा भू-संरक्षण सम्बन्धि कार्यक्रमहरूको वारेमा प्रचार प्रसार गरि जन-चेतना अभिवृद्धि गराउने उद्देश्यले नेपाल भरीमा आ.व. २०७४/७५ सम्म ६१ जिल्लामा भू-संरक्षण कार्यालयको स्थापना भएकोमा बागलुङमा वि.सं. २०५० सालमा स्थापना भएको थियो। देश संघीय संरचनामा अगाडि बढेसँगै नेपाल सरकारको मिति २०७५/३/३२ को निर्णयअनुसार ६१ जिल्लाहरूमा रहेका साविकका भू-संरक्षण कार्यालयहरू खारेज भएका र मिति २०७५/४/३० गतेको प्रदेश सरकार, गण्डकी प्रदेश (मन्त्रिपरिषद्) को निर्णयानुसार प्रदेश सरकार मातहत रहने गरी २ वटा भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यलय रहेका छन्। बागलुङ जिल्लाको जलाधारीय अवस्थाको अध्ययन भु तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यलय पर्वतले गर्दै आएको छ। बागलुङ जिल्लामा हाल सम्म तयार भएका उप जलाधार व्यवस्थापन योजनाको संख्या १० रहेका छन्। जसलाई निम्नानुसार उल्लेख गर्न सकिन्छ।

- १) काठेखोला उप जलाधार
- २) ठेउलेखोला उप जलाधार
- ३) वडीगाड खोला १ उप जलाधार
- ४) कालीगण्डकी नदी उप जलाधार
- ५) भुजीखोला उप जलाधार
- ६) वडीगाड खोला २ उप जलाधार
- ७) दरमखोला उप जलाधार
- ८) निसीखोला उप जलाधार
- ९) तमनखोला उप जलाधार
- १०) ढोरखोला उप जलाधार

खण्ड ९

भौतिक पूर्वाधार

९.१ सडक सम्बन्धि विवरण

जिल्लामा धेरै क्षेत्रमा छोटो दुरीका कच्ची सडक निर्माण भएतापनि लामो दुरीका सडकहरू विस्तार तथा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेका छन् । पक्की सडकको रूपमा पोखरा बागलुङ राजमार्ग अन्तरगत ४.५ कि.मी., बागलुङ बेनी सडक रत्नेचौर सम्म ७ कि.मी. र बागलुङ बजार भित्रको १५ कि.मी. सडकहरू मात्र पर्दछन् । जिल्लाभित्र सबैभन्दा लामो दुरी (९१ कि.मी.) को मध्य पहाडी लोकमार्गको बागलुङ बुर्तिवाङ खण्डको धेरै जसो भाग कालोपत्रे भइसकेको छ र कालोपत्रे हुन बाँकी भू-भागमा निर्माण कार्य भैराखेको छ । छोटो दुरीका अधिकांश कच्ची सडकहरू ९ महिना चल्ने र वर्षातका कारणले ३ महिना बन्द हुने गर्दछन्

तालिका ९.१ पूर्वाधार विकास कार्यालय बागलुङबाट कार्यान्वयन भईरहेका सडकहरूको विवरण

सि.नं.	सडकको नाम	लम्बाई (कि.मि)	सडकको स्तर			सडकको प्रकार
			कच्ची (कि.मि)	खण्डस्मिथ (कि.मि)	कालोपत्रे (कि.मि)	
१	बा.न.पा.४ फेदि-मालिका- तितौरै-कालिमाटी-धिमि-पाला- भीमापोखरा-धम्जा सडक	५५	४१	१४	०	जिल्लास्तरीय सडक
२	खरिखोला सर्पान्दी ताराखोला सडक	२०	१०	१०	०	जिल्लास्तरीय सडक
३	गल्कोट हरिचौर हिला ताराखोला रुम म्याग्दी सडक	४५	३५	१०	०	जिल्लास्तरीय सडक
४	दुवाडी गादिखोला चामिद्वार ढोरपाटन म्याग्दी सडक	३५	२५	१०	०	जिल्लास्तरीय सडक
५	मालढुंगा पागजा बलेवा कुस्मिशेरा (जैमिनी १) देखि राँडखानी नाम्दुक बरेड शान्तिपुर सडक	५५	२०	२०	१५	जिल्लास्तरीय सडक

स्रोत : पूर्वाधार विकास कार्यालय बागलुङ

खण्ड १०

विद्युत तथा उर्जा

१०.१ विद्युतिकरण

बागलुङ जिल्लामा विद्युतिकरणको अवस्थालाई हेर्दा ९८.०५ प्रतिशत रहेको देख्न सकिन्छ। शत प्रतिशत विद्युतिकरण भएका पालिकाहरू बागलुङ नगरपालिका, बरेङ गाउँपालिका, काठेखोला गाउँपालिका, तमानखोला गाउँपालिका र ताराखोला गाउँपालिका रहेका छन्।

तालिका १०.२ जिल्लाको विद्युतीकरणको अवस्था

क्र.सं.	स्थानिय तह	विद्युतिकरणको अवस्था (प्रतिशत)
१	बागलुङ नगरपालिका	१००
२	गल्कोट नगरपालिका	९६.०६
३	जैमिनी नगरपालिका	९७.०४
४	ढोरपाटन नगरपालिका	९४.४१
५	बरेङ गाउँपालिका	१००
६	काठेखोला गाउँपालिका	१००
७	तमानखोला गाउँपालिका	१००
८	ताराखोला गाउँपालिका	१००
९	निसीखोला गाउँपालिका	९५.८७
१०	बडीगाड गाउँपालिका	९७.५६
जम्मा (प्रतिशत)		९८.०५

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण, बागलुङ वितरण केन्द्र

१०.२ विद्युत उपभोग विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस जिल्लाका ६४,०९६ घरपरिवार मध्ये ६२,२२८ परिवार (९७.०८ %) ले अक्सर बत्ति बाल्नको लागि बिजुली प्रयोग गरेको देखिन्छ । १,२२० परिवारले सोलारबाट र ११ परिवारले बायोग्याँसबाट बत्ति बालेको पाइन्छ । जिल्लाको विद्युतिकरणको अवस्था हेर्दा कुल १३ प्रकारका ग्राहकहरूले विद्युत उपभोग गर्दै आईरहेको देखिन्छ ।

तालिका १०.१ क्षेत्र अनुसार विद्युत उपभोग

क्र.सं.	ग्राहक वर्गिकरण	ग्राहक संख्या	औसत विद्युत खपत युनिट मासिक	विद्युत खपत प्रतिशत
१	ग्राहस्थ	३०६२६	९३४०९९	९६.३४
२	व्यापारीक	१७५	१४४९३०	०.५५
३	गैह व्यापारीक	३५७	७९७५८	१.१२
४	औधोगिक	४२४	८२५९४	१.३३
५	सडक वत्ती	८	९०९१	०.०३
६	सिंचाई	१	२६	०.००
७	खानेपानी	१२	९७२३	०.०४
८	मठ, मन्दिर	८९	४६३४	०.२८
९	सामुदायिक	४०	९८८९२	०.१३
१०	अस्थायी	१२	३१११	०.०४
११	मनोरञ्जन	४	३२४८	०.०१
१२	गैह ग्राहस्थ	३३	७९५९	०.१०
१३	आन्तरिक	८	२७०२	०.०३
	जम्मा	३१७८९	१३८०७६७	१००.००

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण, बागलुङ वितरण केन्द्र

खण्ड ११

सञ्चार

११.१ दुरसञ्चार

जिल्लामा दुरसञ्चारसम्बन्धी उपलब्ध मुख्य सेवाहरूमा तार सहितको टेलिफोन सेवा, जि.एस्.एम्. मोवाइल सेवा, सि.डि.एम.ए. र इन्टरनेट सेवा मुख्य रहेका छन् । जिल्लामा मुख्य सेवा प्रदायक कम्पनीको रूपमा नेपाल टेलिकम रहेको छ र अन्य सेवा प्रदायकहरूमा एन सेल, युटिएल तथा स्मार्ट फोन पनि रहेका छन् ।

११.१.१ टेलिफोन सेवा

नेपाल टेलिकमद्वारा प्रदान गरिने सेवाहरू र लाभप्रदायकहरू तपशील बमोजिम रहेका छन् ।

तालिका ११.१ टेलिफोन सेवा सम्बन्धी विवरण

Sales Office	Baglung	Remarks
GSM Postpaid	7044	distributions from NT office only
GSM Prepaid	202412	
Sky Prepaid	15013	Almost all CDMA/SKY /Wimax customers are shifted to GSM, some of them may have left
Sky Postpaid	1268	
CDMA Prepaid	710	
CDMA Postpaid	259	
Wimax	431	
Lease Line	45	
FTTH Data	3968	
FTTH Voice	1579	
IPTV	145	
PSTN	983	Including idle customers
ADSL	754	
No of BTS (Tower)	61	
Number Tel Exchange	5	

स्रोत: नेपाल टेलिकम, बागलुङ

११.२ हुलाक सेवा

हुलाक तथा डाँक सेवा उपलब्ध गराउने मुख्य निकायको रूपमा जिल्ला हुलाक कार्यालय र यस मातहतका निकायहरू क्रियाशिल रहेका छन् । जिल्लामा एक जिल्ला हुलाक कार्यालय, १३ इलाका हुलाक कार्यालयहरू र ईलाका हुलाक कार्यालय नभएका साविकका ४८ गाविसहरूमा अतिरिक्त हुलाक सेवा उपलब्ध रहेको छ । निम्न स्थानहरूमा रहेर हुलाकका कार्यालयहरूले सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको पाइन्छ

तालिका ११.२ हुलाक सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	हुलाकको किसिम	संख्या	हुलाक रहेको स्थान
१	जिल्ला हुलाक	१	बागलुङ बजार
२	इलाका हुलाक	१३	बोहरागाउँ (झिम्पा), बुर्तिवाङ (अर्नाकोट), पाण्डवखानी, बुंगादोभान, कुश्मिसेरा, पैयुंपाटा (बलेवा), जैदी (बेलवगर), हुगिदिशिर (बरेड), हरिचौर, हटिया, दगतुन्डाँडा (खरवाङ), पाला र विहुँ
३	अतिरिक्त हुलाक	४८	

स्रोत: जिल्ला हुलाक कार्यालय, बागलुङ

जिल्ला हुलाक कार्यालयमा विभिन्न माध्यमद्वारा सामानहरू आयात निर्यात हुने गर्दछन् । आ.व.२०७९/८० मा विभिन्न माध्यमद्वारा हुलाक वस्तु आयात निर्यात भएको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ११.३: हुलाक वस्तु सम्बन्धी आयात निर्यात विवरण

महिना	रजिष्ट्री				EMS				वैदेशिक पार्सल		पुलिन्दा		बुक पोष्ट		पत्रपत्रिका		साधारण चिठी		जम्मा
	आयात		काउन्टर दर्ता		आयात		काउन्टर दर्ता		आयात	काउन्टर दर्ता	आयात	काउन्टर दर्ता	आयात	काउन्टर दर्ता	आयात	काउन्टर दर्ता	आयात	काउन्टर दर्ता	
	स्वदेशी	वैदेशिक	स्वदेशी	वैदेशिक	स्वदेशी	वैदेशिक	स्वदेशी	वैदेशिक											
श्रावण	१०५७	१२	६७०	७	०	६	६	०	१	०	३	८	५	४	२८७	०	४८७		२५५३
भाद्र	७२३	१८	५१९	४	२	३	१	०	३	०	४	४	९	०	३९६	०	१५५		१८४१
असोज	९९८	११	४३२	०	६	२	०	०	३	०	२	१	१५	०	१६३	०	२४५		१८७८
कार्तिक	७८२	९	३५७	७	५	२	०	०	०	०	५	८	१२	२२७	०	१९४		१६०८	
मंसिर	४६८	८	३५०	६	४	१	०	०	१	०	०	३	११	०	१६७	०	२३२		१२५१
पौष	६१७	१४	२६६	११	४	५	०	०	३	०	०	२	३२	०	१४८	०	२१९	९	१३३०
माघ	५३२	७	५४८	९	२	१०	०	०	१	०	१	४	३	०	१२०	०	१८५		१४२२
फागुन	५४८	८	६०७	११	३	४	०	०	१	०	३	५	३३	०	१६७	०	१९४	२६	१६१०
चैत्र	६३१	१७	४६१	७	२	४	२	०	२	०	८	६	२०	०	१४९	०	१७९		१४८८
वैशाख	७८४	२१	१०७५	२	१	५	०	०	०	५	२	९	०	१८७	०	२५९	३३०	२५८०	
जेठ	९६९	११	८८९	८	१	१०	०	०	४	०	८	४	७	०	२६९	०	१७०		२३५०
असार																			०
बार्षिक	८१०९	१३६	६१७४	७२	३०	५२	९	०	१९	०	३४	४४	१५२	१६	२२८०	०	२५१९	२६५	१९९११

स्रोत: जिल्ला हुलाक कार्यालय, बागलुङ

११.३ पत्रपत्रिका तथा रेडियो

जिल्लामा राष्ट्रिय स्तरबाट प्रकाशन हुने दैनिक पत्रपत्रिकाहरूमा गोरखापत्र, कान्तिपुर, नागरिक, रिपब्लिका, अन्नपुर्ण पोष्ट, नेपाल समाचार पत्र, द हिमालय टाइम्स, राजधानी, नयाँ पत्रिका, हिमालय टाइम्स लगायत पत्रपत्रिकाहरूका स्थानीय संवाददाताहरू रहेका छन्। त्यस्तै, टेलिभिजन तर्फ पनि नेपाल टेलिभिजन, कान्तिपुर, हिमालय, माउन्टेन, एभिन्जुज, इमेज, सगरमाथा लगायत टेलिभिजन नेटवर्कहरूका स्थानीय संवाददाताहरू रहेका छन्। जिल्लामा हाल धौलागिरी टेलिभिजन सञ्चालनमा रहेको छ। अनलाईन मिडियाहरू रहेका छन्। मानव अधिकारसम्बन्धी मिडियामा इन्सेक अनलाईन र नेपाल पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा क्रियाशिल रहेका छन्। यस जिल्लाका विभिन्न स्थानहरूमा दशवटा स्थानीय एफ एम रेडियोहरू स्थापना भई हाल ९ वटा सञ्चालनमा रहेका छन्।

११.३.१ एफ.एम.रेडियोहरू

यस जिल्लामा हाल संचालनमा रहेका एफ.एम. रेडियोहरूले नगर एवं ग्रामिण भेगहरूमा सूचनाको संवाहकको रूपमा कार्य गरिरहेका देखिन्छ। देश एवं जिल्लामा घटेका एवं भैरहेका विभिन्न घटनाहरूको जानकारी प्रदान गरिरहेका छन्, जसले जनचेतना अभिवृद्धी गर्नमा सहयोग पुगेको देखिन्छ।

तालिका ११.४: एफएम रेडियो सम्बन्धी विवरण

सि.नं	नाम र मेगा हर्ज	क्षमता (वाट)	ठेगाना	संचालकको नाम र स्थान	सम्पर्क फोन नं.	प्रभाव क्षेत्र
१	धौलागिरी एफ एम ९६.६	५००	बागलुङ नगरपालिका	उमाकान्त शर्मा	९८५७६२०८५५	गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेश सहित १९ जिल्ला
२	बागलुङ एफ एम ९६.४	५००	बागलुङ नगरपालिका	ज्ञानेन्द्र गौतम	०६८५२२१६५	गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेश सहित १९ जिल्ला
३	सयपत्री एफ एम ९१.६	५००	बागलुङ नगरपालिका	जगन्नाथ आचार्य	९८५७६२०९७४	गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेश सहित १९ जिल्ला
४	सामुदायिक रेडियो गल्कोट १०२.५	५००	गल्कोट नगरपालिका	घनश्याम गौतम	९८४७७९८७०८	बागलुङ, म्याग्दी, अर्घाखाँची, प्यूठान र पाल्पा
५	रेडियो सारथी १०७.४	१००	बडिगाड गाउँपालिका	कमल पौडेल	९८५७६२८७००	बागलुङ, गुल्मी, अर्घाखाँची, र प्यूठानका केही भाग
६	सामुदायिक रेडियो परिवर्तन ९१	१००	ढोरपाटन नगरपालिका	राम सुवेदी	९८५७६२००४६	बागलुङ, गुल्मी, अर्घाखाँची, र प्यूठान,

						पाल्पा र म्याग्दीका केही भाग ।
७	सामुदायिक रेडियो ढोरपाटन १०४.१	१००	ढोरपाटन नगरपालिका	छविलाल पाण्डे	९८५७६५५८४७	बागलुङ, गुल्मी, अर्घाखाँची, र प्युठान, पाल्पा स्याङ्जा रुकुम पूर्व, रोल्पा र म्याग्दीका केही भाग
८	सामुदायिक रेडियो विहानी ८९.०	१००	बरेङ गाउँपालिका	दिपेन्द्र परियार	९८५७६२४५५१	बागलुङ, पर्वत, गुल्मी, अर्घाखाँची, प्युठान, पाल्पा, स्याङ्जा जिल्ला
९	सुभेक्षा एफ.एम	१००	जैमिनी नगरपालिका	सुजन प्रेमी	९८४९८५३३८५	बागलुङ पर्वत
१०	बुर्तिबाङ एफ.एम.	५००	ढोरपाटन नगरपालिका	योगेन्द्र श्रीपाली	९८४७६९४२७०	हाल संचालनमा नरहेको

स्रोत: जिल्ला हुलाक कार्यालय, बागलुङ

११.३.२ पत्रपत्रिका

जिल्ला प्रशासन कार्यालय मा दर्ता भई जिल्ला हुलाक कार्यालयमा नविकरण गरी प्रकाशन भएका दैनिक, साप्ताहिक, मासिक पत्रिका गरी जम्मा ९ वटा पत्रपत्रिकाहरू जिल्लामा क्रियाशिल रहेका छन्। हाल प्रकाशनमा रहेका पत्रपत्रिकाहरूको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

तालिका ११.५: पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	पत्रपत्रिकाको नाम	दर्ता नम्बर	वर्ग	प्रकाशक/सम्पादकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	ढोरपाटन दैनिक	१-०६०/६१	क	तारानाथ आचार्य	९८४७६५७५३३
२	धौलागिरी स्टार साप्ताहिक	४-०५६/५७	क	तारानाथ आचार्य	९८४७६५७५३३
३	धौलागिरी जागरण दैनिक	१-०६३/६४	क	खेमराज गौतम	९८५७६२६२९१
४	अग्रसर साप्ताहिक	१-०६८/६९	ख	खेमराज गौतम	९८५७६२६२९१
५	मुक्तिक्षेत्र दैनिक	१-०६४/६५	क	संगम घर्ती	९८४७७२७६४९
६	कालिका साप्ताहिक	१-०६५/६६	क	संगम घर्ती	९८४७७२७६४९
७	परिसूचन साप्ताहिक	१-०७१/७२	ख	विजय राना	९८५७६३५८७२
८	गल्कोटपत्र साप्ताहिक	२-०६७/६८	ख	बीर बहादुर चोखाल	९८५७६२५४४५
९	जननिगरानी साप्ताहिक	२-०७४/७५	ख	खिम बहादुर कार्की	९८५७६२०३००

स्रोत: जिल्ला हुलाक कार्यालय, बागलुङ

११.३.३ केबल टेलिभिजनहरु

जनताहरुमा देशमा भैरहेका विविध घटनासम्बन्धी गतिविधीहरुको प्रत्यक्षरूपमा टेलिभिजनमा देखेर जानकारी दिलाउने कार्यमा केबल संचालकहरुले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको देखिन्छ । बागलुङ जिल्लामा दर्ता भइ घर-घरमा केबल वितरण गरी सेवा प्रदान गरेका केबलहरुको विवरण तपशील बमोजिम रहेका छन् ।

तालिका ११.६ केबल टेलिभिजन सम्बन्धी

सि.नं	केबल टेलिभिजनको नाम	ठेगाना	ग्राहक संख्या	सन्चालकको नाम	सम्पर्क नं
१	बागलुङ	बागलुङ नपा	३०००	मनोज कुमार श्रेष्ठ	०६८५२०४६६
२	गल्कोट मिलन	गल्कोट नपा	२०००	सुनिता क्षेत्री	९८४१०२८८१४
३	सिगाना	बागलुङ नपा	१०००	देबबहादुर खड्का	९८५७६३०१३४
४	बलेवा भैरव	बागलुङ नपा	१०००	भवानीप्रसाद शर्मा	९८४७६३५५५८

स्रोत: जिल्ला हुलाक कार्यालय, बागलुङ

११.३.४ बागलुङ जिल्लामा क्रियाशिल पत्रकारहरुको विवरण

यस जिल्लाभित्र संचालन भैरहेका सरकारी, गैरसरकारी, सामाजिक एवं व्यक्तिगतरूपबाट हुने विविध कार्यहरुलाई विभिन्न श्रव्यदृश्य एवं पत्रपत्रिका मार्फत सूचना जनजनमा पुऱ्याउँदै जनतामा सूचित हुने सूचनाको हकलाई स्थापित गर्न पत्रकारहरुले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको देखिन्छ ।

तालिका ११.७ बागलुङ जिल्लामा क्रियाशिल पत्रकारहरुको विवरण

सि.नं	नाम	संस्था	पद	मोवाइल नं
१	नरेश कंडेल	नेपाल पत्रकार महासंघ		९८५७६२२८००
२	विजय राना	नेपाल पत्रकार महासंघ/एपिवान टिभि/परिसूचन साप्ताहिक	सचिव/ संवाददाता	९८५७६३५८७२ ०६८-५२२४९८
३	प्रकाश बराल	कान्तिपुर दैनिक	संवाददाता	९८४७६२२१५७
४	नविन शिशिर विक	गोरखापत्र दैनिक	संवाददाता	९८५७६२५१५०
५	सिर्जना पन्त	नेपाल समाचारपत्र	संवाददाता	९८४७६३८९३४
६	संगम घर्ती मगर	नागरिक दैनिक	संवाददाता	९८४७७२७६४९
७	राम थापा अवरिल	रासस धौलागिरी	संवाददाता	९८४७६२९४२४
८	नारायण रिजाल	नयाँ पत्रिका दैनिक	संवाददाता	९८५७६२९२५४
९	सुवास गौतम	रासस गलकोट	संवाददाता	९८५७६२६२९१
१०	राजेशचन्द्र राजभण्डारी	एभिन्यूज टेलिभिजन	संवाददाता	९८५७६२००६१
११	किरण आचार्य	नेपाल टेलिभिजन	संवाददाता	९८५७६२०३९८
१२	सुवास आचार्य	माउन्टेन टेलिभिजन	संवाददाता	९८५७६२२७९६

१३	प्रदिप पन्त	कान्तिपुर टेलिभिजन	संवाददाता	९८५७६२१४९९
१४	डम्मर बुढा	इमेज टेलिभिजन	संवाददाता	९८६७३७७४१९
१५	कोपिला कंडेल	रेडियो नेपाल	संवाददाता	९८४७६२१५१७
१६	तारप्रसाद शर्मा	धौलागिरी एफएम	सम्पादक	९८५७६२९५२८
१७	रामकृष्ण बोहरा	ढोरपाटन दैनिक	सम्पादक	९८४७६२४८८९
१८	मन्जुल शाक्य	मुक्तिक्षेत्र दैनिक	फोटो पत्रकार	९८५७६२०२६१
१९	अर्जुन कार्की	जननिगरानी साप्ताहिक	संवाददाता	९८४७६२१२१५
२०	उमाकान्त शर्मा	धौलागिरी एफएम	संवाददाता	९८५७६२०८५५
२१	मुकेशचन्द्र राजभण्डारी	नयाँ विश्व डट कम	सम्पादक	९८५७६३३३८५
२२	नवराज परियार	मुक्तिक्षेत्र दैनिक	संवाददाता	९८६७९७०४३५
२३	छलिता बुढा	परिसूचन	संवाददाता	९८४६८८३१६०
२४	रामप्रसाद घिमिरे	न्यूज २४	संवाददाता	९८५७६२१७०७

स्रोत: पत्रकार महासंघ बागलुङ शाखा

खण्ड १२

उद्योग, व्यापार र वाणिज्य

१२.१ उद्योग तथा वाणिज्य

उद्योग व्यवसायको सन्दर्भमा बागलुङ जिल्ला साविक धवलागिरी अञ्चलकै केन्द्रविन्दु हो। राडीपाखी, गलैंचा, नेपाली हाते कागज, बुट्टेनली, ठेका-ठेकी, डोका-डाली, डम्फू, मादल, तामा-फलामका भाँडाकुँडाहरु यस जिल्लाका प्रमुख उत्पादन हुन् भने कृषिको क्षेत्रमा सुन्तला, अदुवा, अलैंची, आलु कृषिमा आधारित उत्पादनहरु रहेका छन्। त्यसैगरी गैरवन पैदावारमा पनि जिल्ला निकै नै धनी रहेको छ। प्रसिद्ध जीवनबुटी यासागुम्बा, चिराइतो, जटामसी, सतुवा, अमला, पदमचाल, चुल्ठे, नागवेलीलगायत सयौं जातका जडिबुटीहरु यस जिल्लामा पाइन्छन्। यी गैरवन पैदावारहरुसंग सम्बन्धित उद्योग व्यवसायहरु सञ्चालन गरी निर्यात गर्न सकिने देखिन्छ। त्यस्तैगरी पहाडी जिल्ला भएकोले घरेलु, लघु उद्योग, साना जलविद्युत जस्ता उद्योग प्रतिष्ठानहरु सञ्चालनमा रहेका छन् जनसंख्या अनुसार विभिन्न क्षेत्रका व्यवसायहरु करीब ८९२३ रहेका छन्। यस जिल्लामा पर्यटन उद्योग, कृषि तथा फलफूलमा आधारित उद्योगलगायत लघु उद्यमहरुको संभावना रहेको छ। बागलुङ जिल्लामा खानीहरुको उत्खनन हुन सकेमा सीसाखानी, फलामखानी, कोइलाखानी, तामाखानी, ढुङ्गाखानीमा कच्चा पदार्थहरु प्रचुरमात्रामा रहेका छन्।

बागलुङ जिल्लामा उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रको विकास गर्न बागलुङ उद्योग वाणिज्य संघ र यस अन्तर्गत महिला उद्यम विकास समिति, बुर्तिवाड र गल्कोटमा इकाइहरु र २१ वटा वस्तुगत संघहरु रहेका छन्। राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस जिल्लामा सबै प्रकारका उद्योग व्यवसायहरु गरी कूल जम्मा ८९२३ वटा रहेका छन् जसमा सरकारी निकायमा दर्ता भई संचालनमा रहेका ५०९७ र दर्ता नभई संचालनमा रहेका ३८२६ वटा उद्योग प्रतिष्ठानहरु रहेका छन्। जसमा कूल ३०३७२ जना जनशक्ती संलग्न रहेका छन्। जसमध्ये दर्ता भएका उद्योग प्रतिष्ठानहरुमा कार्यरत जनशक्ती २२५२३ र दर्ता नभई संचालनमा रहेका उद्योग प्रतिष्ठानमा ७८४९ जना प्रत्यक्ष संलग्न भई कार्यरत भएको देखिएको छ।

जिल्लाका मुख्य व्यापारिक क्षेत्रहरुमा बागलुङ बजार, बुर्तिवाड, कुश्मसेरा, हटिया आदि रहेता पनि प्राय सबै केन्द्रहरुमा हाल मोटरबाटो पुगेकाले खासगरी अन्य क्षेत्रमा पनि व्यापारिक गतिविधिहरु बढी हुँदै गएको पाइन्छ।

१२.१.१ उद्योग विभाग तथा पर्यटन तथा उद्योग कार्यालयमा दर्ता भएका उद्योगहरु

बागलुङ जिल्लामा पर्यटन तथा उद्योग कार्यालयमा दर्ता भई विभिन्न कार्य उद्देश्य राखी वाणिज्य फर्म दर्ता एवं नविकरण भई संचालनमा रहेका फर्महरुको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १२.१ वाणिज्य फर्म दर्ता एवं नविकरण भएका उद्योगहरूको विवरण

सि.नं	फर्मको प्रकार	फर्म दर्ता संख्या			फर्म नविकरण		
		०७६/७७	०७७/७८	०७८/७९	०७६/७७	०७७/७८	०७८/७९
१	किराना पसल	३६	११७	११३	१११	१५४	१६३
२	हार्डवेयर	०	१४	६	५	१२	१०
३	डिपार्टमेन्टल स्टोर्स	१	१	०	०	१	०
४	मनी ट्रान्सफर	०	०	०	८	८	१२
५	जुत्ता पसल	०	२	०	०	२९	१
६	भाँडाकुँडा पसल	०	१२	३	७	२१	१०
७	स्टेशनरी तथा किताब	०	३	५	१४	५९	१३
८	कपडा पसल	१३	४०	३८	७१	१२	८७
९	कस्मेटिक पसल	३	२७	२३	१५	६	१५
१०	फलफूल तथा तरकारी	१	६	४	०	१५	३
११	सुनचाँदी पसल	४	७	७	१२	१	१४
१२	दुग्धसंकलन र विक्री	०	०	१	०	२२	०
१३	सप्लायर्स र ट्रेड सेन्टर	१२	२४	७	१८	२१	२३
१४	ई मोबाइल कम्प्युटर	५	१६	२२	२०	२५	२९
१५	मदिरा पसल	३	७	४	१	१७२	८
१६	विविध पसल	२४	४६	३५	१२९	५४०	१२५

स्रोत: पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय, बागलुङ

१२.१.२ बागलुङ जिल्लामा उद्योगको अवस्था

बागलुङ जिल्लामा रहेका संभावित विविध क्षेत्रहरूमा लगानी गरी साना ठूला विभिन्न व्यवसायहरू संचालन भैरहेका छन्। राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार क्षेत्रगतरूपमा रहेका प्रतिष्ठान संख्या र संलग्न जनशक्तीहरूको विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १२.२: बागलुङ जिल्लामा रहेका प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्ती सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	प्रतिष्ठान संख्या	संलग्न जनशक्ती संख्या
१	कृषि वन तथा माछापालन	६१२	२८८६
२	खानी तथा उत्खनन	१३९	२९४
३	विद्युत ग्याँस वाफ तथा वातानुकूलित आपूर्ती		२८३

४	पानी आपूर्ति ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा प्रशोधन क्रियाकलाप		८७
५	निर्माण		१२०
६	औद्योगिक उत्पादन	११७३	२८४२
७	थोक तथा खुद्रा व्यापार मोटरगाडी मोटरसाइकल मर्मत	४३१६	८५१३
८	आवास सुविधा तथा खाना व्यवस्था	८८३	२१२८
९	यातायात तथा गोदाम		२४३
१०	सूचना तथा संचार	७६	११७
११	वित्तिय तथा विमा	२०१	१७३३
१२	घरजग्गा कारोवार		०
१३	पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलाप		११४
१४	प्रशासनिक तथा सहयोगी क्रियाकलाप	५७५	१०६
१५	कला मनोरञ्जन तथा मनोविनोद क्रियाकलाप		१०८
१६	अन्य सेवा क्रियाकलाप		२८२५
१७	शिक्षा	६५७	६१४३
१८	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलाप	२९१	१८३०
	जम्मा	८९२३	३०३७२

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५

१२.२ वित्तिय सेवा प्रदायक निकायहरू

बागलुङ जिल्लामा हाल विभिन्न वाणिज्य बैंक, विकास बैंक, लघुवित्त, वित्तिय सहकारी र इन्स्योरेन्स कम्पनी सहितका बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूले वित्तिय सेवाहरू प्रदान गर्दै आईरहेका छन् । जिल्लामा कार्यक्षेत्र रहेका मुख्य बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूको नाम, अवस्थिति र सम्पर्क नं तलको तालिकामा दिइएको छ ।

(क) वाणिज्य बैंक

तालिका १२.३: बागलुङ जिल्लामा संचालित वाणिज्य बैंकहरूको विवरण

सि.नं.	बैंकको नाम	शाखा कार्यालय अवस्थिति	सम्पर्क नं
१	नेपाल बैंक लिमिटेड	बागलुङ न.पा.-बागलुङ	०६८-५२०१५५
		ढोरपाटन नपा-बुर्तीबाड	०६८-४१००१८
		गल्कोट नपा-गल्कोट	०६८-४११००२
२	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	बागलुङ न.पा.-बागलुङ	०६८-५२११४२
		जैमिनी नपा-कुश्मिशेरा	०६८-४२१०६३

३	प्रभु बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२६३०
		काठेखोला गापा- अक्षेते	०१-६२२७४८३
		गल्कोट नपा-गल्कोट	०६८-४१२०१०
		ताराखोला गापा-ताराखोला	०६८-६२००१३
		बडिगाड गापा-ग्वालीचौर	०६८-६२००५६
		ढोरपाटन नपा-बुर्तिबाड	०६८-४१००७३
		तमानखोला गापा-बोगादोभान	०६८-६२०२४७
		निसीखोला गापा-झिवाखोला	०६८-६२००८१
		बरेङ गापा-बरेङ	०६८-६२००९१
४	ग्लोबल आइएमई बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२२४६
		जैमिनी नपा-कुश्मिसेरा	०६८-४२१०७७
		गल्कोट नपा-गल्कोट	०६८-४१२०४०
		ढोरपाटन नपा-बुर्तिबाड	०६८-४१०१७४
५	कुमारी बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२७६८
६	कृषि विकास बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२०१६६
		गल्कोट नपा-हटिया	०६८-६२००३०
७	नविल बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२१९३
		गल्कोट नपा-गल्कोट	९८४१९५२२८२
८	नेपाल इन्भेष्टमेन्ट मेघा बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२७६८
९	हिमालयन बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२६९०
१०	नेपाल एसबिआई बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२४९१
११	एभरेष्ट बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२१८५
१२	सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लि.	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२९९२
१३	प्राइम कमर्सियल बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२०९३३
१४	एन एम वी बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२९६०
		जैमिनी नपा-कुश्मिसेरा	०६८-४२११०
		ढोरपाटन नपा-बुर्तिबाड	०६८-४१०१७०
१५	एन आई सी एशिया बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२०३७८
१६	सिद्धार्थ बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२९३३
१७	माछापुच्छ्रे बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२६७३

स्रोत: स्थलगत तथ्याङ्क संकलन

ख) विकास बैंक

तालिका १२.४ बागलुङ जिल्लामा संचालित विकास बैंकहरूको विवरण

१	ज्योती विकास बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२४२२४
२	सांग्रिला डेभलेपमेन्ट बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२६४१
३	प्रिन डेभलेपमेन्ट बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२८६५
४	गण्डकी विकास बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२७६८
५	गरिमा विकावस बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२३०११
६	मुक्तिनाथ विकास बैंक	बागलुङ नपा-बागलुङ	०६८-५२२८८६

स्रोत: स्थलगत तथ्याङ्क संकलन

खण्ड १३

राजश्व र खर्च

१३.१ राजश्व

१३.१.१ आन्तरिक राजश्व कार्यालय

आन्तरिक राजश्व कार्यालय, बागलुङबाट प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार आ.व. २०७९।८० को अन्त्यसम्ममा आयकर (व्यावसायिक) दर्ता करदाताको संख्या १८६३९, मुल्य अभिवृद्धीकर दर्ता करदाता संख्या १५२० र पान (PAN) मा दर्ता भएका ३२८४० रहेको देखिएको छ । गत ३ आ.व.मा विभिन्न शिर्षकमा संकलित राजश्व रकम तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १३.१ राजश्व रकमको विवरण (रु.हजारमा)

सि.नं.	विवरण	२०७६/०७७	२०७७/०७८	२०७८/०७९
१	आयकर	५५६९३२	६९५९८२	४८७३९५
२	वहालकर	२७७९९	२२३५३	१४९२९
३	व्याजकर	८८०४६	९०९४२	८०९०४
४	मू.अ.क.	३०३४९९	३३६८५०	२७५९५९
५	अन्तशुल्क	२४०५७	२४०७२	२७५९०
६	स्वास्थ्य सेवा शुल्क	७५	९०८७	०
७	शिक्षा सेवा शुल्क	९९७	७	३९
जम्मा राजश्व रकम		९९९७९७	९०९९२९३	८८५९२८

स्रोत: आन्तरिक राजश्व कार्यालय, बागलुङ

१३.१.२ मालपोत कार्यालय

बागलुङ जिल्लामा जग्गा किनवेच, अंशाबन्डा लगायतका विविध कार्यहरु मालपोत कार्यालय बागलुङ र बुर्तिबाडबाट सेवा प्रदान हुँदै आइरहेको छ । मालपोत कार्यालय, बागलुङमा विगत ३ वर्षमा दर्ता भएका लिखत संख्या तथा संकलित राजश्व रकम तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका: १३.२ दर्ता भएका लिखत संख्या तथा संकलित राजश्व रकम (रु.)

सि.नं.	आर्थिक वर्ष	लिखत संख्या	राजश्व रकम
१	२०७६/०७७	९८००	२९९३७२५२
२	२०७७/०७८	९४३३	३९२९९६७२
३	२०७८/०७९	९७५६	४५३७२३९०

स्रोत: मालपोत कार्यालय, बागलुङ

खण्ड १४

न्याय तथा कानून

१४.१ जिल्ला अदालत बागलुङ

आ.व. ०७७/७८ बाट जिम्मेवारी सरिआएका मुद्दा थान-३३१ र आ.व. ०७८/७९ मा पर्नसक्ने अनुमानित मुद्दा सङ्ख्या- ४६६ समेत गरी जम्मा- ७९७ मुद्दाको लगत कायम हुने अनुमान वार्षिक कार्ययोजनामा गरिएको र यस अदालतको आ.व. २०७८/०७९ को वार्षिक कार्ययोजना अनुसारको लगतमध्ये फरक मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति लागू हुनु पूर्वका जिम्मेवारी सरेका मुद्दाहरु सबैलाई यस आर्थिक वर्ष भित्र फछ्यौट गर्ने, फरक मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति लागू भए पछि सरल मार्गमा जिम्मेवारी सरि आएका मुद्दा एवम् सरल मार्गमा दर्ता हुने मुद्दालाई ६ महिना ननाघने गरी फछ्यौट गर्ने, सामान्य मार्गमा जिम्मेवारी सरी आएका मुद्दा एवम् नयाँ दर्ता हुने मुद्दालाई १ वर्ष ननाघने गरी फछ्यौट गर्ने र विशेष मार्गमा जिम्मेवारी सरी आएका मुद्दा नयाँ दर्ता हुने मुद्दालाई १८ महिना ननाघने गरी फछ्यौट गर्ने गरी लक्ष्य निर्धारण गर्दा जम्मा ५६४ थान मुद्दा फछ्यौट गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा नयाँ ५१० मुद्दा दर्ता भई जम्मा लगत ८४१ कायम हुन आएको पाईयो । यसै सम्बन्धमा विगतका ३ आ.व. समेतका तुलनात्मक विवरण निम्न तालिकामा उल्लेख गरिएको छ

तालिका १४.१: जिल्ला अदालत बागलुङमा दर्ता भएका मुद्दा सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	आ.व.	जिम्मेवारी सरेको	यस वर्ष परेको	जम्मा	फछ्यौट	प्रतिशत	बाँकी
१	२०७६/०७७	१७१	३३७	५०८	२०५	४०.३५	३०३
२	२०७७/०७८	३०३	३९६	६९९	३६८	५२.६४	३३१
३	२०७८/०७९	३३१	५१०	८४१	४५२	५३.७४	३८९

स्रोत: जिल्ला अदालत, बागलुङ

तालिका १४.२ फैसला कार्यान्वयन तर्फको निवेदनहरूको विवरण:

आ.व.	जिम्मेवारी सरेको	यस वर्ष परेको	जम्मा	फछ्यौट	बाँकी	प्रतिशत
०७६/०७७	२१	६७	८८	३८	५०	४३
०७७/०७८	५०	४७	९७	५२	४५	५३.६
०७८/०७९	४५	७४	११९	६८	५१	५७.१४

स्रोत: जिल्ला अदालत, बागलुङ

तालिका १४.३ फैसला कार्यान्वयनसम्बन्धी निवेदनहरूको लगत फछ्यौट र बाँकीको अवधिगत विवरण (०७८/७९)

क्र. सं.	विषय	जिम्मेवारी सरि आएको लगत		जम्मा	नयाँ दर्ता	जम्मा लागत	जम्मा फछ्यौट		जम्मा	जम्मा बाँकी		जम्मा
		शत्रिको	६ महिना नाघेको				शत्रिको	६ महिना नाघेको		शत्रिको	६ महिना नाघेको	
१	विगो भराउने	१२	१७	२९	३८	६७	१२	२४	३६	१४	१७	३१
२	चलन चलाउने	०	०	०	१	१	०	०	०	०	१	१
३	वण्डा छुट्याउने	२	७	९	२०	२९	११	६	१७	७	५	१२
४	क्षतिपूर्ति भराउने	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	खर्च भराउने (मानाचामल भराउने)	३	१	४	९	१३	४	३	७	४	२	६
६	अदालती शुल्क भराउने	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	अन्य	१	२	३	६	९	७	१	८	१	०	१
	जम्मा	१८	२७	४५	७४	११९	३४	३४	६८	२६	२५	५१

स्रोत: जिल्ला अदालत, बागलुङ

१४.२ जिल्लामा घटेका अपराध सम्बन्धी विवरण

१४.२.१ फौजदारी कसूर मुद्दा/अपराध

कुनै कार्यलाई नगर भनेर भनेको छ र त्यस्तो कार्य गर्नु वा कुनै कार्य गर भनेको तर त्यस्तो कार्य नगर्नु नै अपराध हो । अरुलाई खतरा चोट पुऱ्याउने कार्य अपराध हो कसैले पन ककसैको ज्यान जान सक्ने वा गम्भिर चोटपटक लाग्नेगरी कुनै षडयन्त्र गर्नु वा कोशिस गर्नु वा त्यस्तो घटना घटाउनु पनि अपराध हो । यस्ता कानुन विपरित कार्य गरेमा त्यस्ता व्यक्तीहरूलाई कानुनको दायरामा ल्याई समाजमा शान्ति सुव्यवस्थाको प्रत्याभूत गर्न कानुनमा व्यवस्था भए बमोजिम जिल्ला प्रहरी कार्यालयले आफूलाई दिएको

जिम्मेवारी अहोरात्र खटिई काम गर्दै आइरहेको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यलयको अभिलेख अनुसार गत ३ आ.व.मा विभिन्न फौजदारी कसुर मुद्दा तथा अपराध सम्बन्धी कार्यको दर्ता विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १४.४ फौजदारी कसुर मुद्दा/अपराध दर्ता सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	मुद्दा शिर्षक	दर्ता संख्या		
		०७६/०७७	०७७/७८	०७८/७९
१	कर्तव्य ज्यान	५	७	८
२	आत्महत्या गर्न दुरुत्साहन दिन नहुने	४	१	३
३	जबरजस्ती करणी	१३	१३	१७
४	वैवाहिक ज.ज.क	०	१	०
५	बालयौन दुराचार	१	१	०
६	ज्यान मार्ने उद्योग	१	४	५
७	आगोलागी	२	०	०
८	बहुविवाह	७	७	९
९	हातहतियार खरखजाना	६	१४	१
१०	झुण्डी आत्महत्या	४३	३५	४०
११	विषसेवन आत्महत्या	४	१	३
१२	हामफाली आत्महत्या	०	२	१
१३	भबितव्य ज्यान	१५	१८	२२
१४	साधारण चोरी	२	७	१०
१५	सवारी भबितव्य	०	३	५
१६	राज्य विरुद्धको कसूर	६	०	०
१७	नकबजनि चोरी	७	२	१४
१८	डाँका चोरी	१	०	०
१९	अभद्र व्यवहार	०	२१	२१
२०	लागु औषध	११	९	१३
२१	फुटकर ज्यान	३	९	२
२२	सवारी ज्यान	६	९	६
२३	किर्ते	०	१	१
२४	अपहरण तथा शरीर बन्धक	०	१	१

२५	अपहरण तथा शरिर बन्धक जजक	०	०	२
२६	अपराधिक उपद्रव	१	१	१
२७	जनरजस्ती करणी उद्योग	५	६	९
२८	अप्राकृतिक मैथुन गर्न नहुने	०	१	०
२९	बोक्सीको आरोप	०	१	०
३०	कुटपिट अङ्गभङ्ग	१	१	०
३१	सार्वजनिक हित स्वास्थ्य सुविधा र नैतिकता विरुद्धको कसुर	७०	३	०
३२	पशुपंक्षी विरुद्धको कसुर	४	७	०
३३	नवजात शिशु फालेको	१	०	०
३४	सवारी अंगभंग	१	१	०
३५	वालविवाह	०	०	१
३६	बालयौन दुरुपयोग	०	३	१
३७	ठगी	०	१	३
३८	जुवा/सट्टाबाजी	०	१०	३
३९	बम बिष्फोटक सम्बन्धी कसुर	०	१	०
४०	गर्भपतन गर्न नहुने सम्बन्धी कसुर	०	०	१
४१	मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार	०	१	०
४२	ईलाज सम्बन्धी कसुर	०	०	१
४३	बैडकिङ् कसुर	०	०	३
जम्मा		२२०	२०३	२०७

स्रोत: जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बागलुङ

१४.२.२ घरेलु हिंसा

घरेलु हिंसा भन्नाले परिवारमा कुनै व्यक्तिले घरेलु सम्बन्ध भएको अर्को कुनै व्यक्तिलाई दिएको शारीरिक मानसिक यौनजन्य वा आर्थिक यातना भन्ने बुझिन्छ। जसमा पारिवारिक सम्बन्ध भएका कम्तिमा दुईजना सदस्य सहभागी भएको हुनुपर्दछ। जवरजस्ती दुर्व्यवहार सजाय त्रास वा बदलाको भावको सम्बन्ध भएको कारणबाट अधिकांश घरेलु हिंसा हुन पुग्दछ। यसप्रकारबाट बागलुङ जिल्लामा घटेका घटनाहरू गत ३ आ.व.मा तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १४.५ घरेलु हिंसा सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	०७६/०७७	०७७/७८	०७८/७९
१	उजुरी परेको संख्या	४१	५३	३२
२	मिलापत्र	३५	३०	२२
३	सम्बन्धित निकायमा गएको	६	१३	७
४	सम्पर्कमा नआएको	०	१०	०
५	काम बाँकी रहेको	०	०	३

स्रोत: जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बागलुङ

१४.३ सवारी दुर्घटना

यस जिल्लामा गत ३ वर्षमा ५१ जनाको दुर्घटनाबाट मृत्यु भयो। ३ वर्षको समयमा यस जिल्लामा भएका दुर्घटनामा १०२ जना घाइते भएका थिए। सडक दुर्घटनालाई न्यून गर्नका लागि ट्राफिक प्रहरीले सडकमा नै चालक र सहचालकलाई प्रशिक्षण, विद्यालयमा कक्षा संचालन, अन्तरक्रिया, चेतनामूलक व्यानर, पर्चा र होडिड बोर्डहरू राखेको देखिन्छ।

ग्रामिण सडकहरूको विग्रदो अवस्था सडक सवारी दुर्घटनाको मुख्य कारण देखिन्छ। विशेषगरी यातायातका साधनहरू बढीजसो ठक्कर दिएर, पल्टिएर र खसेर मृत्यु भएको देखिन्छ। जिल्लामा बढ्दो शहरीकरण तथा जिल्ला सडक नेटवर्कको सञ्जालको विस्तारबाट यातायातका साधन उपभोग गर्ने दरमा वृद्धिसँगै सडक दुर्घटनामा पनि वृद्धि हुनु स्वभाविक भएतापनि यस वर्ष सवारी दुर्घटनामा उल्लेख्य कमि आएको पाइन्छ। विगत तीन आर्थिक वर्षको सडक दुर्घटनाको अवस्था निम्न अनुसार रहेको छ।

तालिका १४.६ सवारी दुर्घटना सम्बन्धी विवरण

विवरण	आ.व.०७६।७७	आ.व.०७७।७८	आ.व.०७८।७९	जम्मा	कैफियत
दुर्घटना संख्या	१७	२३	२३	६३	
मृत्यु संख्या	२४	१६	११	५१	
घाइते संख्या	४८	२५	२९	१०२	

स्रोत: जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, बागलुङ

खण्ड १५

विविध

१५.१ यातायात

संघिय कानूनमा यातायात व्यवस्था ऐन २०४९ तथा सवारी तथा यातायात व्यवस्था नियमावली २०५४ र यस कार्यालय गण्डकी प्रदेश सरकार मातहत आइसकेपछि गण्डकी प्रदेश सरकारले निर्माण गरेको प्रदेश सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन २०७६ को कार्यान्वयन गर्दै यातायात व्यवस्था सम्बन्धी विभिन्न सेवाहरू बागलुङ जिल्लास्थित यातायात व्यवस्था कार्यालय बागलुङले गर्दै आइरहेको छ। यातायात संचालन गर्ने पञ्जीकृत प्रा.लि.दर्ता गर्ने, यस कार्यालयले सवारी चालक अनुमति पत्र नयाँ जारी गर्ने, सवारी साधनहरूको नयाँ दर्ता गर्ने, सवारी साधनहरूको नामसारी, हक हस्तान्तरण गर्ने, मार्ग इजाजत पत्र (Route Permit) पटके मार्ग इजाजत प्रदान गर्ने, सवारी साधनहरूको कर, शुल्क दस्तुर जरिवाना लगायत उठाउने, सवारी साधनको ब्लुबुक प्रतिलिपी मार्ग इजाजत पत्र प्रतिलिपी प्रदान गर्ने, सवारी साधनको लगतकट्टा गर्ने जस्ता सेवाहरू यस कार्यालयले प्रदान आइरहेको छ। यस कार्यालयले प्रदान गर्दै आइरहेको कार्यको संख्यात्मक विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १५.१ सवारी चालक अनुमति पत्र तथा सवारी साधन दर्ता सम्बन्धी विवरण

विवरण	आव २०७७/७८	आव २०७८/७९	आव २०७९/८०
सवारी चालक अनुमति पत्र नयाँ जारी संख्या	१०६५	२५४१	४१४३
नयाँ सवारी साधन दर्ता संख्या	१७८२	२३४६	९६९
नविकरण भएका सवारी संख्या	११०४८	१३०२८	१३८९१
पञ्जीकृत प्रा.लि. संख्या	४१		

स्रोत: यातायात व्यवस्था कार्यालय, बागलुङ

१५.२ जिल्ला प्रशासन कार्यालय

जिल्ला प्रशासन कार्यालय बाट नयाँ नागरिता वितरण, प्रतिलिपि वितरण, नयाँ तथा हराएको राहदानी वितरण, नाबालक प्रमाणिकरण, राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण, विभिन्न प्रकारका मुद्दाको फछ्यौट, हातहतियार तथा खरखजाना ईजाजत तथा नविकरण लगायतका कामहरू गर्दै आईरहेको छ।

तालिका १५.२ जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट प्राप्त सेवाको विवरण

विवरण	आ.व. २०७७।७८	आ.व. २०७८।७९	कैफियत
नयाँ नागरिकता संख्या	४३९४	६९४३	
प्रतिलिपी नागरिकता संख्या	२०७८	३८४४	
राहदानी संख्या	२८६७	५०९२	
नावालक परिचय पत्र	४७३	८२९	
राष्ट्रिय परिचय पत्रमा आवद्ध संख्या	-	११६७०	

स्रोत: जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बागलुङ

तालिका १५.३: जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भएका मुद्दाको विवरण

सिनं	मुद्दाको नाम	मुद्दा दर्ता संख्या	आ व २०७८।७९ सम्म	
			फछ्यौट	फछ्यौट हुन बाँकी
१	विभिन्न	२९	२२	७

स्रोत: जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बागलुङ

तालिका १५.४ जिल्लामा सन्चालित एम्बुलेन्सको विवरण

क्र.सं.	एम्बुलेन्स सञ्चालन गर्ने संस्था	एम्बुलेन्स रहेको स्थान	संस्थाको सम्पर्क नं.	एम्बुलेन्स चालकको नाम	एम्बुलेन्स चालकको सम्पर्क नं.
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बागलुङ	०६८५२०१६९	नसिवदिन मिया	९८४६२५५१००
२	धौलागिरी अस्पताल	बागलुङ	०६८५२०१८८	खिम ब थापा	९८४६०९२७८७
३	श्री २३ वाहिनी अड्डा	बागलुङ	०६८५२२७८४		
४	धम्जा वडा नं ३ तथा स्वास्थ्य चौकी	काठेखोला गा.पा.	९८५७६३७०४२		
५	बुर्तिवाङ स्वास्थ्य चौकी	ढोरपाटन न.पा.	९८४३७८८७३०		९८६०७७०३०८
६	आधारभुत प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	जैमिनी न.पा. कुष्मिशेरा	९८४७६२२४२५		
७	ताराखोला गा.पा स्वास्थ्य शाखा	ताराखोला	९८५७६२२९५०	दिल ब घर्ती	९८४६८१३४४८

८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, अमलाचौर उपशाखा	वा.न.पा. १२	९८५७६५६६३०	रुद्र प्रसाद जैसि	९८६९५३३२२१
९	भिमगिठे स्वास्थ्य चौकी	वडिगाड गा.पा.			
१०	नगर अस्पताल हटिया	गल्कोट न.पा.	९८५१२१७२०८		
११	आरोग्य अस्पताल	गल्कोट न.पा.	९८५७६४०२८८		
१२	वि.ए.मी. बहुउद्देश्य सहकारी	वरेड गा.पा.			
१३	तमानखोला गा.पा. स्वास्थ्य कार्यालय	तमानखोला गा.पा.	९८५७६७११११	सुन्दर मगर	९८६७४६३४३७

स्रोत: जिल्ला प्रशासन कार्यालय बागलुङ

खण्ड १६

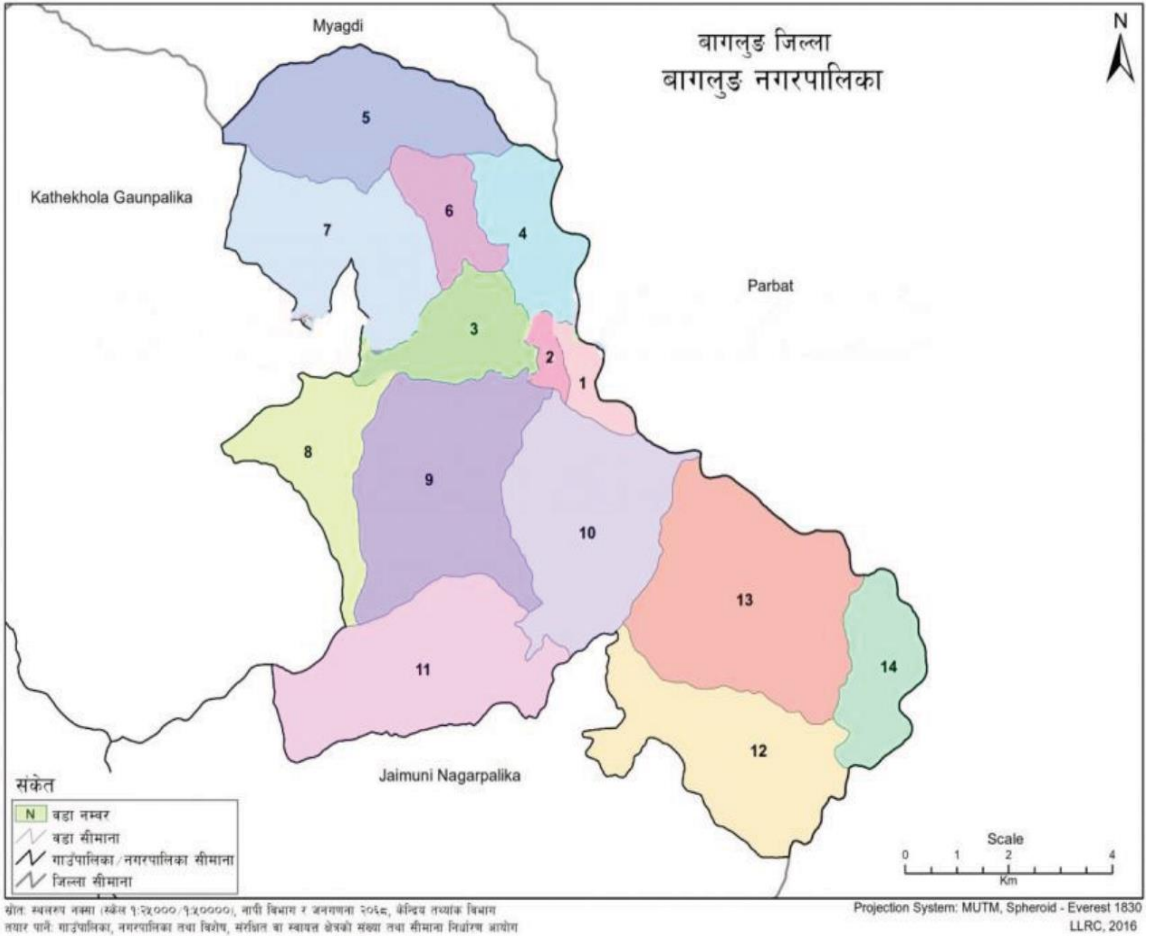
नगरपालिका तथा गाउँपालिका सम्बन्धि विवरण

मिति २०७३।११।२७ गतेको राजपत्रमा प्रकाशित विवरण अनुसार यस जिल्लामा तपसिल बमोजिमका स्थानिय तहहरू रहने व्यवस्था गरिएको छ।

तालिका १६.१ गाउँपालिका/नगरपालिका सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	नगरपालिका तथा गाउँपालिकाको नाम	केन्द्र	वडा संख्या
१	बागलुङ नगरपालिका	बागलुङ बजार	१४
२	काठेखोला गाउँपालिका	सुलडाँडा	८
३	ताराखोला गाउँपालिका	अर्गल	५
४	तमानखोला गाउँपालिका	बोङ्गादोभान	६
५	ढोरपाटन नगरपालिका	बुर्तिवाङ बजार	९
६	निसीखोला गाउँपालिका	देविस्थान	७
७	वडिगाड गाउँपालिका	ग्वालिचौर	१०
८	गल्कोट नगरपालिका	हटिया बजार	११
९	बरेङ गाउँपालिका	हुग्दिशिर	५
१०	जैमिनी नगरपालिका	कुश्मीसेरा बजार	१०

१६.१ बागलुङ नगरपालिका

१) नगरपालिकाको पृष्ठभूमि

बागलुङ जिल्लाको पूर्वि कालीगण्डकी नदीको तटवर्ति ईलाकामा रहेका तत्कालिन कालिका, मुलपानी र लहरेपिपल गा.वि.स लाई समायोजन गरी २०५३ साल माघ १८ गते बागलुङ नगरपालिका घोषणा भएको र राज्यको पुर्नसंरचना पश्चात नेपाल सरकारको २०७३/११/२७ को निर्णय अनुसार साविकको नगरपालिका, मालिका, तित्याङ, भकुण्डे, रायडाँडा, अमलाचौर, पैयुपाटा, नारायणस्थान गा.वि.स र सिगाना गाविसको वडा नं. ६ बाहेकको भाग तथा पाला गाविसको वडा नं.६,७,८,९ समावेश गरि १४ वडा सहितको हालको नगरपालिका घोषणा गरिएको हो ।

२) नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	बागलुङ नगरपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	९८.०१
केन्द्र:	बागलुङ बजार
वडा संख्या:	१४
जनसंख्या	५६१०२ (जनगणना २०७८)
जनघनत्व:	५७२ जना प्रति वर्ग कि.मि
परिवार संख्या	१५९२४

३) सिमाना

पूर्व:	कालीगण्डकी नदी, पर्वत जिल्ला	पश्चिम:	काठेखोला गा.पा.
उत्तर:	म्याग्दी जिल्ला	दक्षिण:	जैमिनी न.पा.

४) नगरपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकाको कुल परिवार संख्या १५९२४ र कुल जनसंख्या ५६१०२ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या ३००२२ र पुरुषको संख्या २६०८० छ। सर्वैभन्दा बढी जनसंख्या वडा नं. ३ मा ९८२९ छ भने सर्वैभन्दा कम वडा नं. ११ मा १५८७ रहेको छ।

तालिका १६.१.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	औसत परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	१३६१	४७४६	२२७५	२४७१	३.४९	९२.०७
२	२२१६	७३१८	३४८६	३८३२	३.३	९०.९७
३	२७८२	९८२९	४५६९	५२६०	३.५३	८६.८६
४	१३१३	४८९२	२२७५	२६१७	३.७३	८६.९३
५	५३८	२००५	९६३	१०४२	३.७३	९२.४२
६	६६७	२४८९	११५८	१३३१	३.७३	८७
७	८७१	३०९२	१४२५	१६६७	३.५५	८५.४८
८	६६४	२२९२	१०३६	१२५६	३.४५	८२.४८
९	९३०	३३२३	१५००	१८२३	३.५७	८२.२८
१०	८४८	३०७७	१४३०	१६४७	३.६३	८६.८२
११	४४२	१५८७	७३०	८५७	३.५९	८५.१८
१२	११४४	३९३३	१८०४	२१२९	३.४४	८४.७३

१३	१३३६	४५४७	२०५९	२४८८	३.४	८२.७६
१४	८१२	२९७२	१३७०	१६०२	३.६६	८५.५२
जम्मा	१५९२४	५६१०२	२६०८०	३००२२	३.५२	८६.८७

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकाको कुल परिवार मध्ये ५२.७९ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको ४६.८३ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.१.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुईठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
१५९२४	८४०६	७४५८	३३	१	१९	७	०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र बसोवास गर्ने परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल तथा जार/बोतलको पानी उपयोग गर्ने परिवार संख्या पनि रहेका छन्, जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका १६.१.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युबवेल हाते पम्प	झार कुवा टाकिएको झार कुवा	खुला झार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	जार बोतल	अन्य
१५९२४	६६१८	७५०८	४२	१६	७७	९५६	५८	६४३	१३

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९९.७ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ। यस नगरपालिकामा चर्पी नभएका परिवार पनि रहेका छन्। चर्पीको प्रयोग सम्बन्धि विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका १६.१.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क)	साधरण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
१५९२४	४२३	११५३२	३८७३	४८	४८

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने अधिकांश परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ। यसको साथै सोलार, मट्टितेल, बायोग्याँसबाट बत्ती बाल्ने परिवार पनि यस नगरपालिका रहेका छन्।

तालिका १६.१.५ बत्ती बाल्न प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
१५९२४	१५७००	१८६	२१	२	१५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने मुख्य जातजातिहरू ब्राह्मण, क्षेत्री, मगर, मिजार, विश्वकर्मा, परियार, नेवार, ठकुरी देखिएका छन्।

ब्राह्मण - २८.०२%

क्षेत्री - २४.३१%

मगर - १६.६९%

मिजार/सार्की - ११.५३%

विश्वकर्मा/कामी - ६.०४%

परियार/दमाई - ५.०९%

नेवार - ३.२८%

ठकुरी - १.६९%

मुसलमान - ०.६%

अन्य २.७५%

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

बागलुङ नगरपालिका क्षेत्रमा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक व्यक्तिको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक मगर, नेवारी, भोजपुरी, हिन्दी, मगरखाम, तामाङ पनि केही मात्रामा देखिएका छन्।

नेपाली - ९४.११%	मगर - २.७८%	नेपालभाषा - १.६४%
भोजपुरी - ०.६%	हिन्दी - ०.१६%	मगरखाम - ०.१२%
तामाङ - ०.११%	अन्य - ०.४८%	

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिका भित्र मुख्य रूपमा हिन्दु, बौद्ध, इस्लाम, किश्चियन, प्रकृति धर्म मान्ने मानिसहरु बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्याको प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ।

हिन्दु - ९४.६%	बौद्ध - ३.९%	इस्लाम- ०.७%
किश्चियन - ०.६%	प्रकृति - ०.१%	अन्य - ०.१%

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ८३.५%, पढ्न मात्र सक्ने ०.६%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने १५.७% रहेको छ।

तालिका १६.१.६ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिको जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
कुल	५२४२५	४३७८९	३२९	८२४०	६७
महिला	२८३५७	२१८३३	२१७	६२७५	३२
पुरुष	२४०६८	२१९५६	११२	१९६५	३५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१३) नगरपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाको विवरण

बागलुङ नगरपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालय सबै तहका गरि जम्मा ११२ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। शिक्षामा समावेशीताको हकमा विभिन्न शारीरिक तथा बौद्धिक अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूले पढ्न पाउने उचित अवसर सहितका विद्यालयहरू पनि नगरपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका छन्। यहाँ बहिरा विद्यार्थीहरूका लागि धवलागिरी बहिरा मा.वि, बौद्धिक अपाङ्गता भएका विद्यार्थीका लागि बागलुङ विशेष बालकक्षा प्रा.वि, दृष्टिविहिनहरूका लागि जनताधन मा.वि र शारीरिक अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूका लागि रामरेखा आधारभुत विद्यालयमा स्रोत कक्षा रहेको छ। नगरपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.१.७ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक	४९
	आधारभुत	१०
	मा.वि. (१-१०)	१०
	मा.वि. (१-१२)	१४
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		८३
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक	११
	आधारभुत	३
	मा.वि. (१-१०)	५
	मा.वि. (१-१२)	१०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		२९
कुल जम्मा		११२

स्रोत : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, बागलुङ

१४) नगरपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस नगरपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरि जम्मा २९०७ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा ५१५१ जना पुरुष र ४१६९ महिला गरेर कुल ९३२० जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। १ जना मात्र जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ८९०, दुई जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १०८५, तीन देखि नौ जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ७७८ र दश वा सो भन्दा बढी जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १५४ रहेको छ।

१५) नगरपालिकाको बजेट सम्बन्धी विवरण

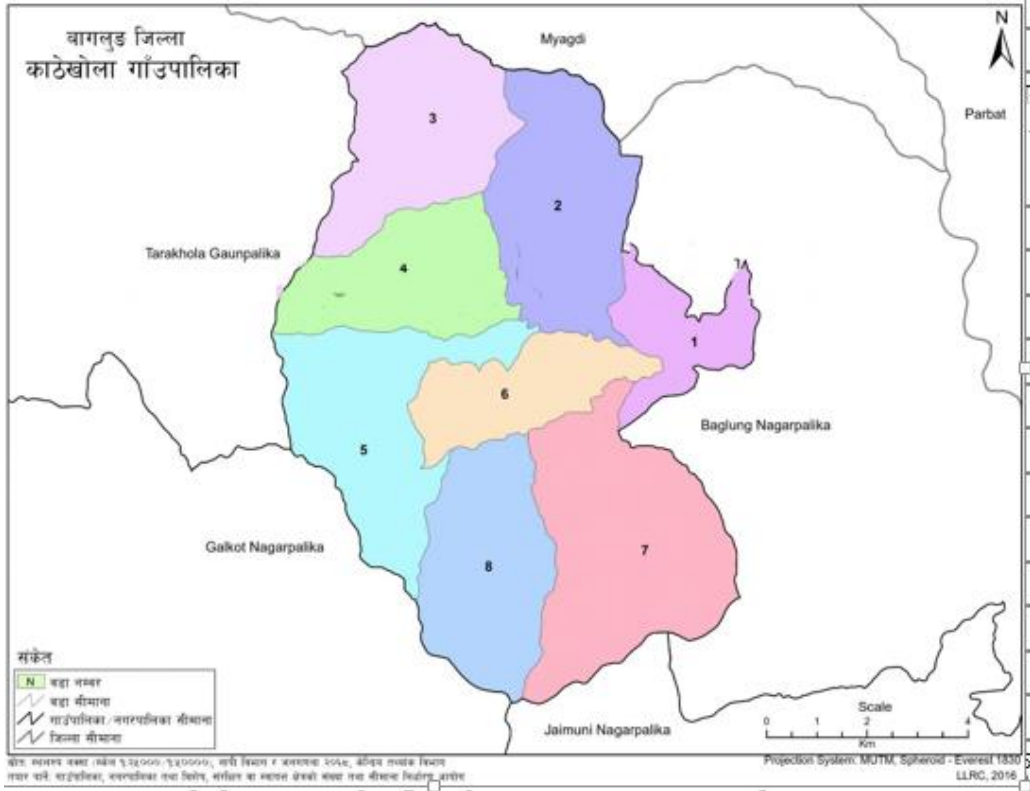
यस नगरपालिकाको गत ५ वर्षको बजेट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.१.८ बजेट सम्बन्धी विवरण (रु लाखमा)

विवरण	आ.व.०७४/०७५	आ.व.०७५/०७६	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९
कुल बजेट	७०८२.४४	८९४०.०५	११५७१.२९	१०५१७.६४	१२०१४.४०
खर्च	६७२४.०९	८५१५.८०	८७१८.२९	८१०९.३८	८१७५.२७
बाँकी	३५८.३४	४२४.२४	२८५२.९९	२४०८.२६	३८३९.१२

स्रोत : बागलुङ न.पा, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

१६.२ काठेखोला गाउँपालिका

१) गाउँपालिकाको पृष्ठभूमि

बागलुङ जिल्लाको क्षेत्र नं १ मा पर्ने साविकका ७ वटा गाविसहरू पाला (१-५), भिमपोखरा, धम्जा, तंग्राम, बिहुँकोट, रेश र लेखानी लाई समायोजन गरी ८ वडा सहितको काठेखोला गाउँपालिका गठन गरिएको छ

२) गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	काठेखोला गाउँपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी) :	८२.८८
केन्द्र:	बिहुँकोट
वडा संख्या:	८
जनसंख्या:	२२५२६ (जनगणना २०७८)
जनघनत्व:	२७२ जना प्रति वर्ग कि.मि.
परिवार संख्या:	५८९२

३) सिमाना

पुर्व : बागलुङ नगरपालिका
उत्तर : म्याग्दी जिल्ला

पश्चिम: गल्कोट नगरपालिका र ताराखोला गाउँपालिका
दक्षिण : जैमिनी न.पा.

४) गाउँपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको जम्मा परिवार संख्या ५८९२ र कुल जनसंख्या २२५२६ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या १२२७० र पुरुषको संख्या १०२५६ छ।

तालिका १६.२.१ परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	६४७	२५०४	११३५	१३६९	३.८७	८२.९१
२	८३०	३०३६	१३९९	१६३७	३.६६	८५.४६
३	५७४	२१५४	९७७	११७७	३.७५	८३.०१
४	८५७	३४०४	१५७५	१८२९	३.९७	८६.११
५	७४३	२९९०	१४११	१५७९	४.०२	८९.३६
६	५५३	२०७७	९६६	११११	३.७६	८६.९५
७	११३२	४१६९	१८२१	२३४८	३.६८	७७..
८	५५६	२१९२	९७२	१२२०	३.९४	७९.६७
जम्मा	५८९२	२२५२६	१०२५६	१२२७०	३.८२	८३..५९

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाअनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार मध्ये ९३.२३ प्रतिशत परिवारले दैनिक रुपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको ६.५८ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ ।

तालिका १६.२.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धनअनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुईठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
५८९२	५४९३	३८८	५	०	२	२	२

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ । यस बाहेक मुल धारा र नदी/खोलाको पानी पिउने परिवार संख्या पनि रहेका छ । जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १६.२.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युववेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	ज्वार बित्तल	अन्य
५८९२	१७५६	३८८८	०	३	२३	१९०	२५	०	७

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९९.४ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ । यस गाउँपालिकामा चर्पी नभएको परिवार पनि रहेका छन् । चर्पीको प्रयोग अनुसार परिवारको विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका १६.२.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल)	फ्लस भएको (सेप्टिक टयाङ्की)	साधरण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
५८९२	१९१	५२२८	४२०	१७	३६

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ । यसको साथै सोलार, मट्टितेलबाट बत्ती बाल्नेहरु पनि रहेका छन् ।

तालिका १६.२.५ बत्ती बालन प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बालन अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
५८९२	५८०८	५८	७	०	१९

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्दै आएका मुख्य जातजातिहरू मध्ये मगर, ब्राह्मण, क्षेत्री, विश्वकर्मा, मिजार, परियार, ठकुरी, देखिएका छन् ।

मगर - ३७.०२%	ब्राह्मण - १९.७९%	क्षेत्री - १६.८२%
विश्वकर्मा/कामी - १०.५१%	मिजार/सार्की - ६.६१%	परियार/दमाई - ५.७%
ठकुरी - १.३३%	अन्य २.२२%	

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक मानिसहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक मगर, नेवारी/नेपालभाषा, भोजपुरी भाषा पनि केही मात्रामा देखिएका छन्।

नेपाली - ९८.२९%	मगर - १.०४%	नेपालभाषा - ०.१२%
भोजपुरी - ०.२४%	अन्य - ०.३१%	

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा हिन्दु, बौद्ध, प्रकृति, इस्लाम, किश्चियन, बोन र किरात धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्या तपशील बमोजिमको प्रतिशत रहेको छ ।

हिन्दु - ९१.६९%	बौद्ध - ६.४७%	प्रकृति - १.२२%
किश्चियन - ०.५२%	इस्लाम- ०.०७%	बोन - ०.०२%
किराँत - ०.००४%		

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ७८.४%, पढ्न मात्र सक्ने १.०३%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने २०.४९% रहेको छ।

तालिका १६.२.६ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिका जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
कुल	२०८४६	१६३४५	२१५	४२७२	१४
पुरुष	९३४०	८०७६	७४	११८६	४
महिला	११५०६	८२६९	१४१	३०८६	१०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१३) गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाको विवरण

काठेखोला गाउँपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालय सबै तहका गरि जम्मा ५४ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। वि.सं. १९८५ सालमा स्थापित भिमपोखराको जनकल्याण मा.वि बागलुङ जिल्लामा औपचारिक शिक्षाको शुरुवात गर्ने विद्यालयको रूपमा मानिन्छ। गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.२.७ विद्यालयहरूको विवरण

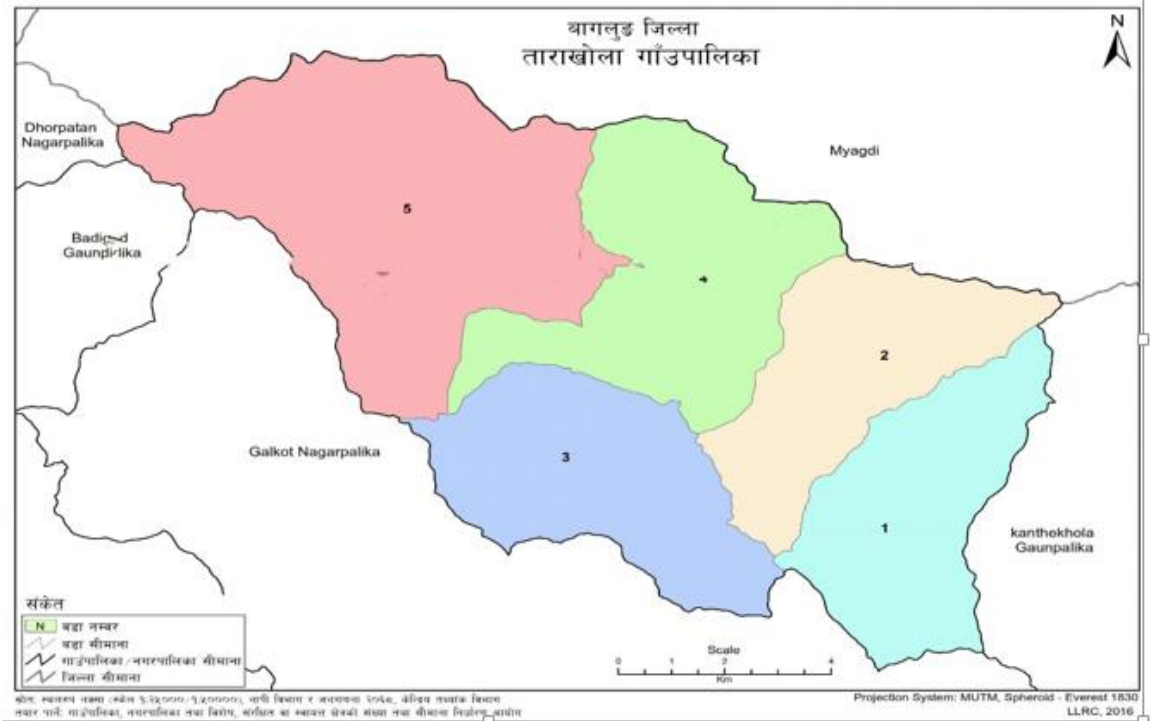
विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक	२७
	आधारभुत	१३
	मा.वि.(१-१०)	२
	मा.वि (१-१२)	८
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		५०
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक	२
	आधारभुत	१
	मा.वि(१-१०)	१
	मा.वि(१-१२)	०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		४
कुल जम्मा		५४

स्रोत : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, बागलुङ

१४) गाउँपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरि जम्मा ६६६ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा १९३३ जना पुरुष र २००६ महिला गरेर कुल ३९३९ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। १ जना मात्र जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १७९, दुई जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या २७४, तीन देखि नौ जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १५३ र दश वा सो भन्दा बढी जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ६० रहेको छ ।

१६.३ ताराखोला गाउँपालिका

१) गाउँपालिकाको पृष्ठभूमि

बागलुङ जिल्लाको क्षेत्र नं. १ मा पर्ने ऐतिहासिक ताराखोला क्षेत्रका साविकका ४ वटा गाविसहरू अमरभुमी, अर्गल, हिल र तारालाई समायोजन गरी ताराखोला गाउँपालिका गठन गरिएको छ। यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने विभिन्न जातजाति, जनजातिहरूको एउटै भाषा, संस्कृति र रहनसहन मिल्ने प्रकारको रहि भाषागत समानता र साँस्कृतिक रूपमा सघन उपस्थिति रहेको पाईन्छ ।

२) गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	ताराखोला गाउँपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	१२९.५२
केन्द्र:	भातखाने डाँडा, अर्गल
वडा संख्या:	५
जनसंख्या	१०१२० (जनगणना २०७८)
परिवार संख्या	२३३७
जनघनत्व:	७८ जना प्रति वर्ग कि.मि.

३) सिमाना

पूर्व: काठेखोला गाउँपालिका
उत्तर: म्याग्दी जिल्ला

पश्चिम: गल्कोट नगरपालिका
दक्षिण: गल्कोट नगरपालिका

४) गाउँपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार संख्या २३३७ र कुल जनसंख्या १०१२० रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या ५१९८ र पुरुषको संख्या ४९२२ छ।

तालिका १६.३.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	४९१	१८८७	८७४	१०१३	३.८४	८६.२८
२	४४५	२१०६	१०४६	१०६०	४.७३	९८.६८
३	४६७	२०४३	९९६	१०४७	४.३७	९५.१३
४	३४३	१४३८	६७७	७६१	४.१९	८८.९६
५	५९१	२६४६	१३२९	१३१७	४.४८	१००.९१
जम्मा	२३३७	१०१२०	४९२२	५१९८	४.३३	९४.६९

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार मध्ये ९५.९३ प्रतिशत परिवारले दैनिक रुपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको ३.९४ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि. ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.३.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	परिवारले प्रयोग गर्ने इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुइँठा गोरहा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
२३३७	२२४२	९२	३	०	०	०	०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल धारा र नदी खोलाको पानी पिउने परिवारसंख्या पनि रहेका छ। जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका १६.३.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युबवेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	जार जोतल	अन्य
२३३७	४६४	१८५७	०	१	१	११	१	०	२

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९९.५३ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ। यस गाउँपालिकामा चर्पी नभएको परिवार पनि केही मात्रामा रहेका छन्।

तालिका १६.३.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक टयाङ्की)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
२३३७	४२	१५१०	७७१	३	११

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ। यसको साथै सोलार, मट्टितेलबाट बत्ती बाल्नेहरु पनि रहेका छन्।

तालिका १६.३.५ बत्ती बालन प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बालन अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
२३३७	२३०१	२५	६	१	४

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने मुख्य जातजातिहरु मगर, क्षेत्री, विश्वकर्मा, ब्राह्मण, परियार, छन्त्याल, गुरुड, मिजार देखिएका छन् ।

मगर - ५१.६१%	क्षेत्री - १३.०३%	विश्वकर्मा/कामी - १२.०९%
ब्राह्मण - ११.०८%	परियार - ६.६९%	छन्त्याल - १.७१%
गुरुड - १.२३%	मिजार/सार्की - १.०७%	अन्य - १.४९%

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक मानिसहरुको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक मगर, छन्त्याल, गुरुड, संस्कृत भाषा पनि केही मात्रामा देखिएका छन् ।

नेपाली - ८९.६४%	मगर - ८.४७%	छन्त्याल - ०.९९%
गुरुड - ०.५२%	संस्कृत - ०.१%	अन्य - ०.२८%

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा हिन्दु, प्रकृति, बौद्ध, किश्चियन, इस्लाम धर्म मान्ने मानिसहरु बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्या प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ ।

हिन्दु - ८३.०८%	प्रकृति - १३.४२%	बौद्ध - ३.०४%
किश्चियन - ०.३९%	इस्लाम - ०.०७%	

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ८२.१४%, पढ्न मात्र सक्ने ३.१९%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने १४.४६% रहेको छ ।

तालिका १६.३.६ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिको जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
कुल	९३४७	७६७८	२९८	१३५२	१९
पुरुष	४५१२	३९८६	९६	४२१	९
महिला	४८३५	३६९२	२०२	९३१	१०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१३) गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाको विवरण

यस गाउँपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका सबै तहका गरि जम्मा २२ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.३.७ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक	१२
	आधारभूत	३
	मा.वि.(१-१०)	३
	मा.वि (१-१२)	३
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		२१
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक	१
	आधारभूत	०
	मा.वि(१-१०)	०
	मा.वि(१-१२)	०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		१
कुल जम्मा		२२

स्रोत : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, बागलुङ

१४) गाउँपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरी जम्मा ३६४ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा ७६२ जना पुरुष

र ४४४ महिला गरेर कुल १२०६ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। १ जना मात्र जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ९०, दुई जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १२१, तीन देखि नौ जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १३५ र दश वा सो भन्दा बढी जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १८ रहेको छ।

१५) गाउँपालिकाको बजेट सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाको गत ५ आर्थिक वर्षको बजेट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.३.८ बजेट सम्बन्धी विवरण (रु लाखमा)

विवरण	आ.व.०७४/०७५	आ.व.०७५/०७६	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९
कुल बजेट	२१५३.४०	२६७०.३९	३२८१.१८	४२०६.०३	४४२२.५७
खर्च	१९०७.३९	२४५०.३२	३०६०.४५	४१०८.४६	४०९२.५७
बाँकी	२४६.००	२२०.०६	२२०.७२	९७.५७	३३०.००

स्रोत : ताराखोला गा.पा,गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१६.४ तमानखोला गाउँपालिका

१) गाउँपालिकाको पृष्ठभूमि

बागलुङ जिल्लाको क्षेत्र नं. २ मा पर्ने तमानखोला क्षेत्रलाई आधार बनाई साविकका ३ वटा गाविसहरु बोझादोभान, तमान र खुड्खानी समायोजन गरी तमानखोला गाउँपालिका गठन गरिएको हो।

२) गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	तमानखोला गाउँपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	१७८.०२
केन्द्र:	बोझादोभान
वडा संख्या:	६ वटा
जनसंख्या	९९८२ (जनगणना २०७८)
परिवार संख्या	२६११
जनघनत्व:	५६ जना प्रति वर्ग कि.मि

३) सिमाना

पूर्व: म्याग्दी जिल्ला

पश्चिम: ढोरपाटन नगरपालिका

उत्तर: म्याग्दी जिल्ला

दक्षिण: ढोरपाटन नगरपालिका

४) गाउँपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको परिवार संख्या २६११ र कुल जनसंख्या ९९८२ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या ५३८९ र पुरुषको संख्या ४५९३ छ।

तालिका १६.४.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	६९५	२६७४	१२६८	१४०६	३.८५	९०.१८
२	६४१	२५६३	११५८	१४०५	४	८२.४२
३	४२१	१६१२	७२४	८८८	३.८३	८१.५३
४	२७३	९९३	४४२	५५१	३.६४	८०.२२
५	३७९	१३३६	६२१	७१५	३.५३	८६.८५
६	२०२	८०४	३८०	४२४	३.९८	८९.६२
जम्मा	२६११	९९८२	४५९३	५३८९	३.८२	८५.२३

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाका कुल परिवार मध्ये ९३.२२ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको ६.६६ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.४.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार	प्रयोग गर्ने इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुइँठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
२६११	२४३४	१७४	२	०	१	०	०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने धेरैजसो परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल धारा र नदी खोलाको पानी पिउने परिवार पनि रहेका छन्। जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका १६.४.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युबवेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	जल बोलत	अन्य
२६११	८२९	१६४२	०	३	२३	११२	२	०	०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९८.२८ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ। यस गाउँपालिकामा चर्पी नभएको परिवार पनि केही मात्रामा रहेका छन्।

तालिका १६.४.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक टयाङ्की)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
२६११	६२	१९३४	५५८	१२	४५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ। यसको साथै सोलार, मट्टितेलबाट बत्ती बाल्नेहरू पनि रहेका छन्।

तालिका १६.४.५ बत्ती बालन प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बालन अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
२६११	२५६६	१८	८	०	१९

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्दै आएका मुख्य जातजातिहरू मध्ये विश्वकर्मा, मगर, छन्त्याल क्षेत्री, ब्राह्मण, परियार, सन्यासी, मिजार देखिएका छन्।

विश्वकर्मा/कामी - ५७.०२%	मगर - २७.८४%	छन्त्याल - १०.८८%
क्षेत्री - २.१६%	ब्राह्मण - ०.६७%	परियार - ०.६७%
मिजार/सार्की - ०.१५%	थकाली - ०.१२%	सन्यासी - ०.११%
अन्य - ०.३८%		

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक मानिसहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक छन्त्याल, मगरभाषा पनि केही मात्रामा देखिएका छन्।

नेपाली - ९३.३५%	छन्त्याल - ५.८१%	मगर - ०.७२%	अन्य - ०.१२%
-----------------	------------------	-------------	--------------

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा हिन्दु, प्रकृति, बौद्ध, किश्रियन र इस्लाम धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने मानिसहरूको प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ।

हिन्दु - ८४.७३%	प्रकृति - ९.८६%	बौद्ध - २.७५%
किश्रियन - २.६३%	इस्लाम - ०.०३%	

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ७५.५३%, पढ्न मात्र सक्ने २.१७%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने २२.१६% रहेको छ।

तालिका १६.४.६ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिका जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
कुल	९११४	६८८४	१९८	२०२०	१२
पुरुष	४१४३	३४०५	९१	६४५	२
महिला	४९७१	३४७९	१०७	१३७५	१०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१३) गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाको विवरण

यस गाउँपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका सबै तहका गरि जम्मा २३ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.४.७ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक	१३
	आधारभुत	५
	मा.वि.(१-१०)	२
	मा.वि (१-१२)	१
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		२१
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक	१
	आधारभुत	१
	मा.वि(१-१०)	०
	मा.वि(१-१२)	०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		२
कुल जम्मा		२३

स्रोत : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, बागलुङ

१४) गाउँपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरी जम्मा २४८ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा ३२६ जना पुरुष र २८६ महिला गरेर कुल ६१२ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। १ जना मात्र जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ८२, दुई जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १०७, तीन देखि नौ जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ५१ र दश वा सो भन्दा बढी जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ८ रहेको छ।

१५) गाउँपालिकाको बजेट सम्बन्धी विवरण

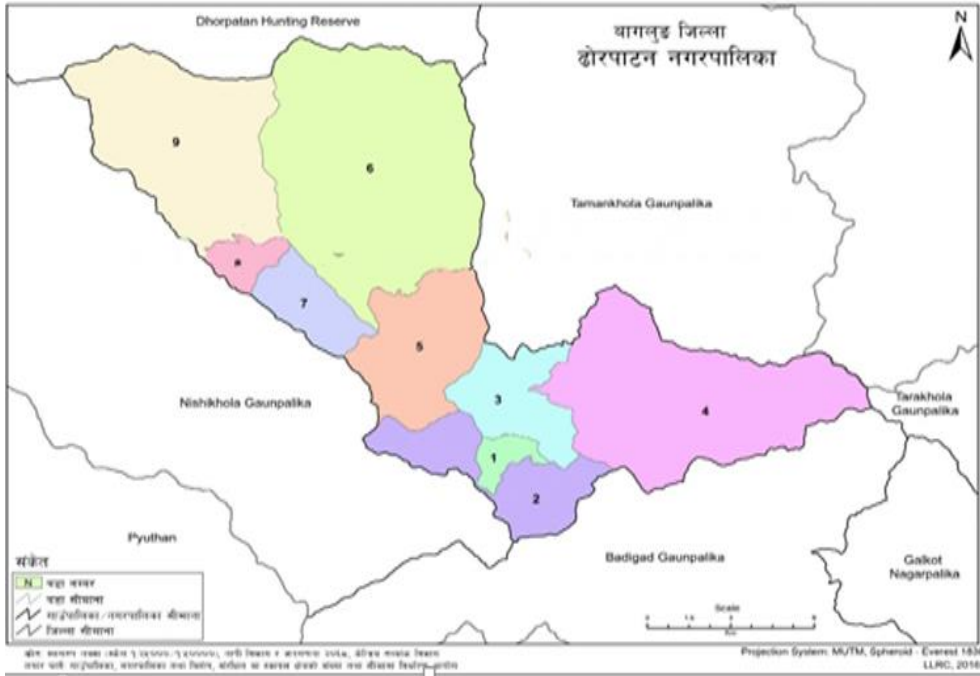
यस गाउँपालिकाको गत ४ आर्थिक वर्षको बजेट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.४.८ बजेट सम्बन्धी विवरण (रु लाखमा)

विवरण	आ.व.०७५/०७६	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९
कुल बजेट	२२२४.६०	२२५४.३७	३१३०.६०	३०९३.९२
खर्च	२०११.५१	१८४५.४२	२४४७.३०	२४६२.५०
बाँकी	२१३.०८	४०८.९५	६८३.२९	६३१.४२

स्रोत : तमानखोला गा.पा, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१६.५ ढोरपाटन नगरपालिका

१) नगरपालिकाको पृष्ठभूमि

बागलुङ जिल्लाको पश्चिम भेगमा पर्ने ऐतिहासिक ढोरपाटन क्षेत्रलाई आधार बनाई साविकका ४ वटा गाविसहरू बुर्तिवाड, खुङ्गा, अधिकारीचौर र बोबाडलाई समावेस गरी ढोरपाटन नगरपालिका गठन गरिएको छ। यस नगरपालिकामा नेपालको एकमात्र शिकार आरक्ष ढोरपाटन शिकार आरक्ष रहेको छ ।

२) नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	ढोरपाटन नगरपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	२२२.८५
केन्द्र:	बुर्तिवाड
वडा संख्या:	९ वटा
जनसंख्या	३००६८ (जनगणना २०७८)
जनघनत्व:	१३५ जना प्रति वर्ग कि.मि.
परिवार संख्या:	७४८५

३) सिमाना

पूर्व: तमानखोला गा.पा र म्याग्दी जिल्ला
उत्तर: म्याग्दी जिल्ला

पश्चिम: निसीखोला गा.पा.
दक्षिण: बडिगाड र निसीखोला गा.पा.

४) नगरपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकाको कुल परिवार ७४८५ र कुल जनसंख्या ३००६८ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या १६१०१ र पुरुषको संख्या १३९६७ छ।

तालिका १६.५.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	औसत परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	१५४७	५८६८	२७९२	३०७६	३.७९	९०.७७
२	९४१	३७९८	१७५५	२०४३	४.०४	८५.९
३	६४९	२४८०	११०४	१३७६	३.८२	८०.२३
४	९३४	३९७७	१८६७	२११०	४.२६	८८.४८
५	७६१	२९७७	१३२९	१६४८	३.९१	८०.६४
६	८८८	३५४५	१६१६	१९२९	३.९९	८३.७७
७	५०६	२२२३	१०२१	१२०२	४.३९	८४.९४
८	४१५	१५९२	७३३	८५९	३.८४	८५.३३
९	८४४	३६०८	१७५०	१८५८	४.२७	९४.१९
जम्मा	७४८५	३००६८	१३९६७	१६१०१	४.०१	८६.७५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकाका कुल परिवार मध्ये ७०.८६ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको २८.७५ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.५.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुईठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
७४८५	५३०४	२१५२	१५	१	६	७	०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र बसोवास गर्ने धेरैजसो परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल तथा जार/बोतलको पानी उपयोग गर्ने परिवार पनि रहेका छन्। जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १६.५.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युबवेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	जार बोतल	अन्य
७४८५	२७३१	४२५९	०	१२	५३	४०७	१९	०	४

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९५.९५ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहको छ। यस नगरपालिकामा चर्पी नभएको परिवार अरु पालिकाको तुलनामा धेरै रहेका छन्। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका १६.५.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक टयाङ्क)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
७४८५	२९०	५८३८	१०३०	२४	३०३

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ। यसको साथै सोलार, मट्टितेल, बायोग्याँसबाट बत्ती बाल्नेहरू पनि यस नगरपालिका रहेका छन् ।

तालिका १६.५.५ बत्ती बालन प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बालन अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
७४८५	७१३९	१९४	१४	०	१३८

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने मुख्य जातजातिहरूमा विश्वकर्मा, मगर, क्षेत्री, ब्राह्मण, परियार, कुमाल रहेका छन् ।

विश्वकर्मा-४२.६५%	मगर - २२.८२%	क्षेत्री - १५.८१%
ब्राह्मण-६.९६%	परियार/दमाई - ३.४५%	छन्त्याल - २.१८%
कुमाल - २.१५%	अन्य - ३.९८%	

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस नगरपालिका क्षेत्रमा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक व्यक्तिहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक मगर, मगरखाम, छन्त्याल, तिब्बती, थारु, मैथिली पनि केही मात्रामा देखिएका छन् । जुन तपशील बमोजिमको प्रतिशतमा देखिएका छन् ।

नेपाली - ९१.५८%	मगर - ३.८८%	मगर खाम- ३.१८%
छन्त्याल - ०.६६%	तिब्बती - ०.११%	थारु - ०.०६%
मैथिली - ०.०६%	अन्य - ०.४७%	

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिका भित्र मुख्य रूपमा हिन्दु, बौद्ध, किश्चियन, प्रकृति, इस्लाम धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्या प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ ।

हिन्दु - ८५.२३%	बौद्ध - ७.२४%	किश्चियन - ३.६४%	प्रकृति - ३.३२%
इस्लाम- ०.५४%	बोन - ०.०२%	किरात - ०.०१%	

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ७९.९८%, पढ्न मात्र सक्ने ०.६२%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने १९.२९% रहेको छ।

तालिका १६.५.६ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिका जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
कुल	२६८६५	२१४८७	१६७	५१८३	२८
पुरुष	१२२८९	१०६८६	४८	१५४४	११
महिला	१४५७६	१०८०१	११९	३६३९	१७

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१३) नगरपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण

ढोरपाटन नगरपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका सबै तहका गरि जम्मा ५२ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। नगरपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.५.७ विद्यालयहरूको विवरण

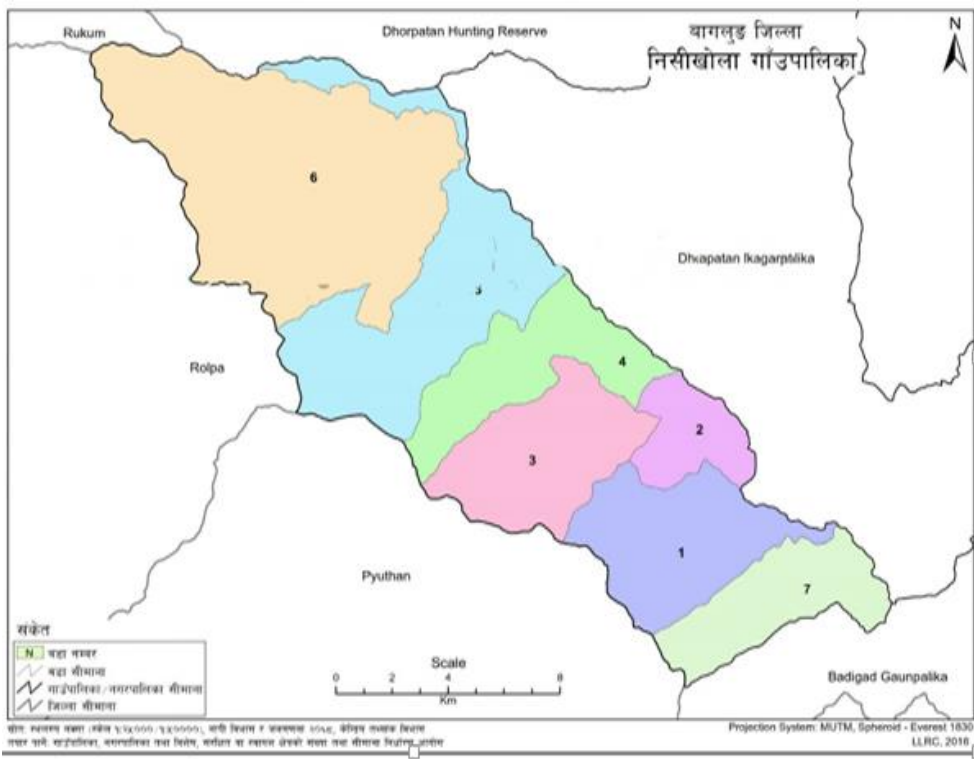
विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालयहरू	प्राथमिक	२५
	आधारभूत	१३
	मा.वि.(१-१०)	६
	मा.वि (१-१२)	३
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		४७
संस्थागत विद्यालयहरू	प्राथमिक	२
	आधारभूत	०
	मा.वि(१-१०)	३
	मा.वि(१-१२)	०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		५
कुल जम्मा		५२

स्रोत : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, बागलुङ

१४) नगरपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस नगरपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरी जम्मा ८३६ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा १२१९ जना पुरुष र १११२ महिला गरेर कुल २३३१ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। १ जना मात्र जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १६२, दुई जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ४७२, तीन देखि नौ जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान तथा व्यवसायको संख्या १७७ र दश वा सो भन्दा बढी जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या २५ रहेको छ।

१६.६ निसीखोला गाउँपालिका

१) गाउँपालिकाको पृष्ठभूमि

बागलुङ जिल्लाको पश्चिम भेगमा पर्ने साविकका ४ वटा गाविसहरू राजकुट, देविस्थान, बोहरागाँऊ र निसीखोला समावेश गरी निसीखोला गाउँपालिका गठन गरिएको ।

२) गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	निसीखोला गाउँपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	२४४.३७
केन्द्र:	बोहोरागाउँ
वडा संख्या:	७ वटा
जनसंख्या	२३११९ (जनगणना२०७८)
जनघनत्व:	९५ जना प्रति वर्ग कि.मि
परिवार संख्या	५६३५

३) सिमाना

पूर्व: ढोरपाटन नगरपालिका

पश्चिम: रोल्पा जिल्ला

उत्तर: ढोरपाटन शिकार आरक्ष र रुकुम पूर्व

दक्षिण: बडिगाड गा.पा र प्युठान जिल्ला

४) गाउँपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा जम्मा परिवार संख्या ५६३५ र कुल जनसंख्या २३११९ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या १२५५९ र पुरुषको संख्या १०५६० छ।

तालिका १६.६.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	८७२	३३७५	१५०५	१८७०	३.८७	८०.४८
२	९५०	३८०४	१७४३	२०६१	४	८४.५७
३	७७९	३१७७	१४५५	१७२२	४.०८	८४.४९
४	७३९	३०४१	१४०६	१६३५	४.१२	८५.९९
५	८७६	३५७७	१६०३	१९७४	४.०८	८१.२१
६	८२१	३५८९	१६९७	१८९२	४.३७	८९.६९
७	५९८	२५५६	११५१	१४०५	४.२७	८१.९२
जम्मा	५६३५	२३११९	१०५६०	१२५५९	४.१	८४.०८

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार मध्ये ९४ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। त्यस्तै कुल परिवारको ५.७३ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.६.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार	इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुईठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
५६३५	५२९७	३२३	२	०	११	०	२

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा यस गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल धारा र नदी खोलाको पानी पिउने परिवार संख्या पनि रहेका छन्। जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १६.६.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युववेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	जार बौताल	अन्य
५६३५	९४५	३९१८	०	२२	१०६	५९५	३४	१	१४

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९६.४७ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ। यस पालिकामा चर्पी नभएको परिवार पनि रहेका छन्। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका १६.६.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको सार्वजनिक ढल	फलस भएको सेप्टिक टयाङ्की	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
५६३५	१०३	४३३८	९७६	१९	१९९

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ । यसको साथै सोलार, मट्टितेलबाट बत्ती बाल्नेहरू पनि रहेका छन् ।

तालिका १६.६.५ बत्ती बालन प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बालन अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
५६३५	५३३८	११६	५६	२	१२३

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्दै आएका मुख्य जातजातिहरूमा मगर, विश्वकर्मा, छन्त्याल क्षेत्री, ब्राह्मण, ठकुरी, परियार, गुरुङ देखिएका छन्।

मगर - ३०.०६%	विश्वकर्मा/कामी - २९.०६%	क्षेत्री - १६.२३%
ब्राह्मण - ६.८२%	ठकुरी - ६.१८%	परियार - ४.२
गुरुङ - १.८६%	छन्त्याल - १.१६%	तामाङ - १.६१%
नेवार - ०.८९%	अन्य - १.९३%	

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक व्यक्तिहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक मगरखाम, तामाङ, छन्त्याल, मगर भाषा पनि केही मात्रामा देखिएका छन्।

नेपाली - ८३.७४%	मगर खाम - १३.९३%	तामाङ - १.५%
छन्त्याल - ०.१५%	मगर - ०.३९%	अन्य - ०.२९%

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा हिन्दु, प्रकृति, बौद्ध, किश्चियन र इस्लाम धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्या प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ।

हिन्दु - ८५.८१%	प्रकृति - ५.६३%	बौद्ध - ६.७५%
किश्चियन - १.७७%	इस्लाम- ०.०४%	

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ७१.९६%, पढ्न मात्र सक्ने २.२%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने २५.७१% रहेको छ।

तालिका १६.६.६ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिका जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
कुल	२०६९४	१४८९२	४५७	५३२०	२५
पुरुष	९२८२	७४०५	१७५	१६९२	१०
महिला	११४१२	७४८७	२८२	३६२८	१५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१३) गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण

यस गाउँपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका सबै तहका गरि जम्मा ४७ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.६.७ विद्यालयहरूको विवरण

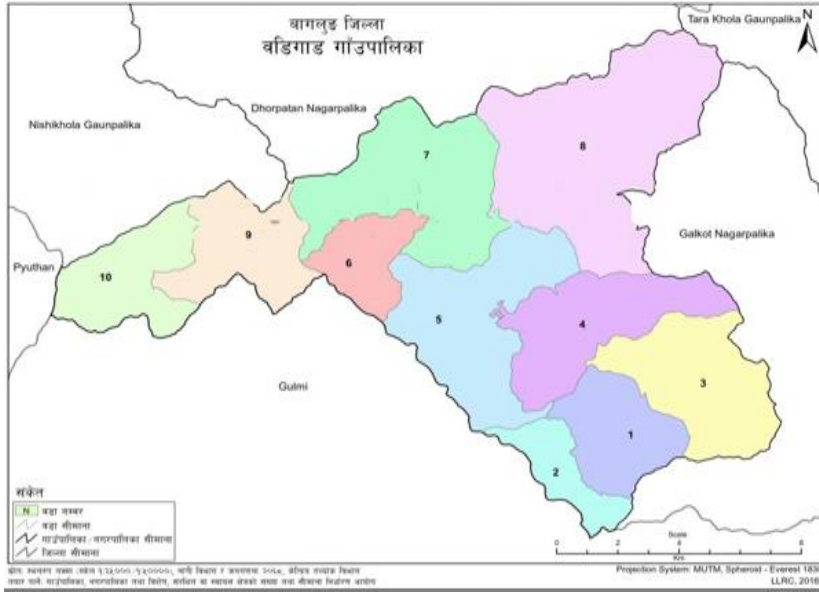
विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक	२९
	आधारभुत	७
	मा.वि.(१-१०)	४
	मा.वि (१-१२)	४
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		४४
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक	३
	आधारभुत	०
	मा.वि(१-१०)	०
	मा.वि(१-१२)	०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		३
कुल जम्मा		४७

स्रोत : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, बागलुङ

१४) गाउँपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरी जम्मा ४६८ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा ६१० जना पुरुष र ४६८ महिला गरेर कुल १०७८ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। १ जना मात्र जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या २१४, दुई जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १७०, तीन देखि नौ जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ७१ र दश वा सो भन्दा बढी जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १३ रहेको छ।

१६.७ बडिगाड गाउँपालिका

१) गाउँपालिका पृष्ठभूमि

गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत बागलुङ जिल्लाका १० स्थानीय तह मध्यको एक बडिगाड गाउँपालिका साविकका दगातुन्डाँडा, सिसाखानी, जलजला, ग्वालीचौर, भिमगिठे, रणसिंहकिटेनी र दर्लिङ गा वि स हरुलाई समायोजन गरि गठन गरिएको हो।

२) गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	बडिगाड गाउँपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	१७८.६८
केन्द्र:	खार बजार
वडा संख्या:	१० वटा
जनसंख्या	२८८३९ (जनगणना२०७८)
परिवार संख्या	६७४५
जनघनत्व:	१६१ जना प्रति वर्ग कि.मि.

३) सिमाना

पूर्व: गल्कोट नगरपालिका
 पश्चिम: निसीखोला गा.पा., प्युठान र गुल्मी जिल्ला
 उत्तर: ढोरपाटन नगरपालिका र ताराखोला गाउँपालिका
 दक्षिण: गुल्मी जिल्ला

४) गाउँपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार संख्या ६७४५ र कुल जनसंख्या २८८३९ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या १५४३९ र पुरुषको संख्या १३४०० रहेको छ।

तालिका १६.७.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	५३८	२१७३	१०२८	११४५	४.०४	८९.७८
२	७४७	२९६१	१३७५	१५८६	३.९६	८६.७
३	४४९	१७३५	७९६	९३९	३.८६	८४.७७
४	७९६	३३८८	१५५६	१८३२	४.२६	८४.९३
५	१००३	४२००	१९६३	२२३७	४.१९	८७.७५
६	४६७	२०६६	९९३	१०७३	४.४२	९२.५४
७	८५४	३५४९	१५८३	१९६६	४.१६	८०.५२
८	५८१	२६०६	१२४४	१३६२	४.४९	९१.३४
९	५६५	२५०७	११६३	१३४४	४.४४	८६.५३
१०	७४५	३६५४	१६९९	१९५५	४.९	८६.९१
जम्मा	६७४५	२८८३९	१३४००	१५४३९	४.२८	८६.७९

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार मध्ये ८७.६२ प्रतिशत परिवारले दैनिक रुपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको ११.८२ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.७.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धनअनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार	खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुईठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
६७४५	५९१०	७९७	५	०	२०	१२	१

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल धारा र नदी खोलाको पानी पिउने परिवार पनि रहेका छन्। जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १६.७.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युबवेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	जार बोटल	अन्य
६७४५	१८२८	४२९८	०	९	११५	४७३	१७	१	४

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९९.१७ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ। यस गाउँपालिकामा चर्पी नभएको परिवार पनि केही मात्रामा रहेका छन्। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका १६.७.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक टयाङ्की)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
६७४५	२०१	५०८५	१३८२	२१	५६

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

द) परिवारले बाल्ने बत्तीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने धेरैजसो परिवारले बत्ती बाल्नेको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ। यसको साथै सोलार, मट्टितेलबाट पनि बत्ती बाल्नेहरू रहेका छन् ।

तालिका १६.७.५ बत्ती बाल्न प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
६७४५	६३९४	२३२	३१	२	८६

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने मुख्य जातजातिहरू मगर, विश्वकर्मा, क्षेत्री, ब्राह्मण, परियार, कुमाल गुरुड, मिजार, छन्त्याल, सन्यासी देखिएका छन्।

मगर - ५१.९२%	विश्वकर्मा/कामी - १५.८०%	क्षेत्री - ११.४७%
ब्राह्मण - ६.७५%	परियार - ३.६९%	कुमाल - २.७४%
गुरुड - १.४९%	मिजार/सार्की - १.३८%	छन्त्याल - १.२१%
सन्यासी - १.११%	अन्य - २.४४%	

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक व्यक्तिहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक मगर, नेवारी, भोजपुरी भाषा पनि केही मात्रामा देखिएका छन् ।

नेपाली - ९९.११%	मगर - ०.४४%	नेपालभाषा - ०.१२%
भोजपुरी - ०.१४%	अन्य - ०.१९%	

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा हिन्दु, बौद्ध, किश्चियन, प्रकृति, इस्लाम धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्या प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ ।

हिन्दु - ९२.२६%	बौद्ध - ५.५७%	किश्चियन - १.६७%
प्रकृति - ०.३१%	इस्लाम - ०.१९%	

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ८१.४९%, पढ्न मात्र सक्ने ०.३५%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने १८.१% रहेको छ।

तालिका १६.७.६ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिका जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
कुल	२६१६५	२१३२१	९२	४७३७	१५
पुरुष	१२०३४	१०४४१	२८	१५५८	७
महिला	१४१३१	१०८८०	६४	३१७९	८

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१३) गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाको विवरण

यस गाउँपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका सवै तहका गरि जम्मा ६८ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.७.७ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक	४१
	आधारभुत	११
	मा.वि. (१-१०)	८
	मा.वि. (१-१२)	५
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		६५
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक	१
	आधारभुत	०
	मा.वि. (१-१०)	२
	मा.वि. (१-१२)	०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		३
कुल जम्मा		६८

स्रोत : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, बागलुङ

१४) गाउँपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरु

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरी जम्मा १०४१ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरु सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरुमा १२४२ जना पुरुष र १०२७ महिला गरेर कुल २२६९ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। १ जना मात्र जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ५२८, दुई जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ३४३, तीन देखि नौ जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १४५ र दश वा सो भन्दा बढी जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या २५ रहेको छ।

१५) गाउँपालिकाको बजेट सम्बन्धी विवरण

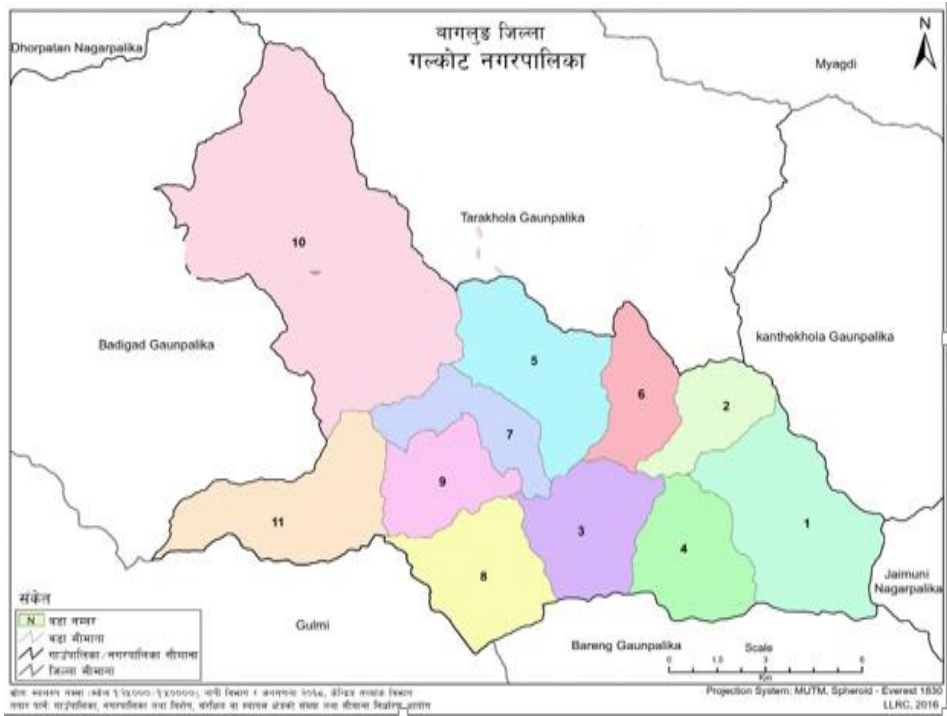
यस गाउँपालिकाको गत ५ आर्थिक वर्षको बजेट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.७.८ बजेट सम्बन्धी विवरण (रु लाखमा)

विवरण	आ.व.०७४/०७५	आ.व.०७५/०७६	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९
कुल बजेट	४५२३.८४	५१७४.९५	५२९५.२८	६४१७.९५	७५०९.१०
खर्च	४०७४.९५	४५२३.८४	४१३७.९०	४९८५.१९	६००७.९८
बाँकी	४४८.८८	६५१.११	११५७.३८	१४३२.७६	१५०१.१२

स्रोत : बडिगाड गा.पा,गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१६.८ गल्कोट नगरपालिका

१) नगरपालिकाको पृष्ठभूमि

बागलुङ जिल्लाको क्षेत्र नं २ मा पर्ने ऐतिहासिक क्षेत्र गल्कोटका साविकका ८ वटा गाविसहरू काडैँबास, हटिया, नरेठाँटी, पाण्डबखानी, रिघा, मल्म, दुधिलाभाटी र हरिचौरलाई समायोजन गरी गल्कोट नगरपालिका गठन गरिएको छ। गल्कोट नगरपालिका एक सुन्दर र प्राकृतिक छटाले भरिपूर्ण साथै दरमखोला र गौदी खोलाको किनारमा, घुम्टे पहाडको काखमा रहेको प्रचुर सम्भावनायुक्त नगरपालिका हो। कालिलेक, निलुवा, ऐतिहासिक गल्कोट दरवार र गोलकोत, निउरेको धुरी जस्ता प्राकृतिक छटाहरूले यसलाई झनै आकर्षक र विविधतायुक्त बनाउनुका साथै थप सम्भावनाहरू प्रदान गरेको छ।

२) नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम:	गल्कोट नगरपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	१९४.३९
केन्द्र:	गल्कोट बजार
वडा संख्या:	११

जनसंख्या ३०५८८ (जनगणना २०७८)
 जनघनत्व: १५७ जना प्रति वर्ग कि.मि.
 परिवार संख्या: ७७१४

३) सिमाना

पूर्व: काठेखोला गाउँपालिका पश्चिम: बडिगाड गा.पा.
 उत्तर: ताराखोला गाउँपालिका दक्षिण: बरेड गा.पा. र गुल्मी जिल्ला

४) नगरपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकाको कुल परिवार संख्या ७७१४ र कुल जनसंख्या ३०५८८ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या १६२१६ र पुरुषको संख्या १४३७२ रहेको छ।

तालिका १६.८.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	औसत परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	८९९	३५८०	१६६६	१९१४	३.९८	८७.०४
२	७०१	२८२३	१३०१	१५२२	४.०३	८५.४८
३	११३८	४३७५	२०८१	२२९४	३.८४	९०.७१
४	५८३	२३४९	१०७४	१२७५	४.०३	८४.२४
५	७१६	२८१९	१३२२	१४९७	३.९४	८८.३१
६	६६६	२६४७	१२६५	१३८२	३.९७	९१.५३
७	५२७	२०८७	१०१४	१०७३	३.९६	९४.५
८	५११	२०३९	९९०	१०४९	३.९९	९४.३८
९	५०२	१९८५	९३९	१०४६	३.९५	८९.७७
१०	६०५	२३५२	१०७६	१२७६	३.८९	८४.३३
११	८६६	३५३२	१६४४	१८८८	४.०८	८७.०८
जम्मा	७७१४	३०५८८	१४३७२	१६२१६	३.९७	८८.६३

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकाको कुल परिवार मध्ये ७७.५३ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको २२.१ प्रतिशतले खाना पकाउन एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.८.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धनअनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुईठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
७७१४	५९८१	१७०५	९	०	१२	३	४

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकाभित्र बसोवास गर्ने परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ । यस बाहेक मुल तथा ईनार/कुवाको पानी उपयोग गर्ने संख्या पनि उलेख्य रहेको छ । जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १६.८.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युवेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	जार बाँस	अन्य
७७१४	२४८६	४७१२	०	७	६०	४१०	१	०	३८

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९९.२९ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ । यस नगरपालिकामा अझैपनि चर्पी नभएका केही परिवारहरू रहेका छन् ।

तालिका १६.८.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढला)	फलस भएको (सेप्टिक टयाङ्क)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
७७१४	१९९	३५३७	३९१४	९	५५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

द) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ । यसको साथै सोलार, मट्टितेल, बायोग्याँसबाट बत्ती बाल्नेहरू पनि यस नगरपालिका रहेका छन् ।

तालिका १६.८.५ बत्ती बाल्न प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
७७१४	७४३६	२५३	१८	२	५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने मुख्य जातजातिहरूमा क्षेत्री, मगर, विश्वकर्मा, ब्राह्मण, परियार, मिजार, ठकुरी, कुमाल, गुरुड, नेवार, देखिएका छन् ।

क्षेत्री - ३२.२%	मगर - २५.५१%	विश्वकर्मा/कामी- १४.३६%
ब्राह्मण - ९.६७%	परियार/दमाई - ६.९६%	मिजार/सार्की - ५.३९%
ठकुरी - १.४६%	कुमाल - ०.८%	गुरुड - ०.८%
नेवार - ०.५६%	अन्य - २.२९%	

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस नगरपालिका क्षेत्रमा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक व्यक्तिहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ । यस बाहेक मगर, उर्दु, भोजपुरी, मगरखाम, नेवारी पनि केही मात्रामा देखिएका

नेपाली - ९७.०३%	मगर - २.२५%	उर्दु - ०.१%
भोजपुरी - ०.१५%	मगरखाम - ०.०६%	नेपालभाषा - ०.०५%
अन्य - ०.३६%		

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिका भित्र मुख्य रूपमा हिन्दु, बौद्ध, प्रकृति, इस्लाम, किश्चियन धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ । विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्या प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ ।

हिन्दु - ९४.९१% बौद्ध - ३.६९% प्रकृति - ०.६७% इस्लाम- ०.३५%
किश्चियन - ०.३५% किरात - ०.०१% बोन - ०.०१%

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ८०.५२%, पढ्न मात्र सक्ने १.२६%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने १८.११% रहेको छ।

तालिका १६.८.६ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिका जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
कुल	२८३३७	२२८१६	३५८	५१३३	३०
पुरुष	१३१३९	११४९८	११७	१५१०	१४
महिला	१५१९८	११३१८	२४१	३६२३	१६

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१३) नगरपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाको विवरण

यस नगरपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका सवै तह गरी जम्मा ७८ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। नगरपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.८.७ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक	४२
	आधारभुत	१३
	मा.वि.(१-१०)	४
	मा.वि (१-१२)	९
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		६८
	प्राथमिक	१
	आधारभुत	०

संस्थागत विद्यालय	मा.वि(१-१०)	८
	मा.वि(१-१२)	१
संस्थागत विद्यालय जम्मा		१०
कुल जम्मा		७८

स्रोत :शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, बागलुङ

१४) नगरपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस नगरपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरी जम्मा ११३७ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा २२५७ जना पुरुष र १९०२ महिला गरेर कुल ४१५९ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। १ जना मात्र जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या २२९, दुई जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ५१८, तीन देखि नौ जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या २९१ र दश वा सो भन्दा बढी जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ९९ रहेको छ।

१५) नगरपालिकाको बजेट सम्बन्धी विवरण

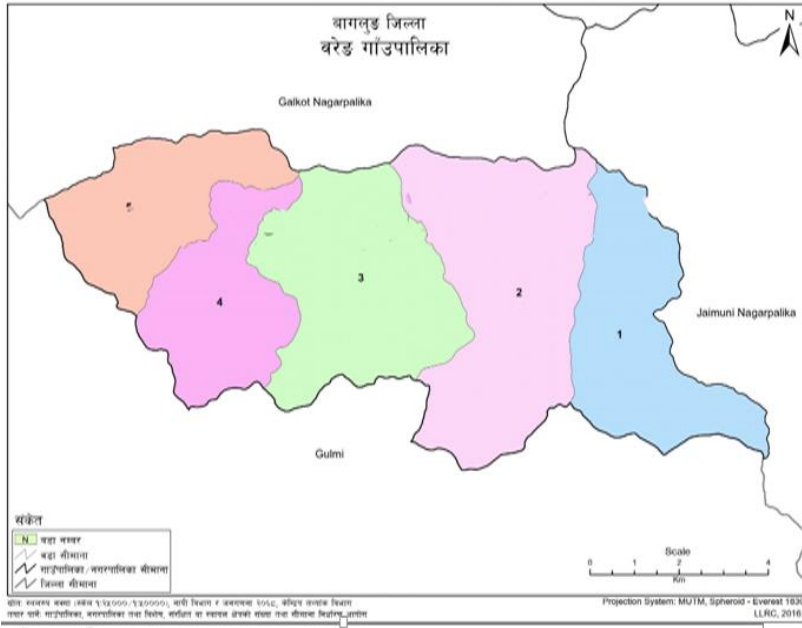
यस नगरपालिकाको गत ५ आर्थिक वर्षको बजेट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.८.८ बजेट सम्बन्धी विवरण (रु लाखमा)

विवरण	आ.व.०७४/०७५	आ.व.०७५/०७६	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९
कुल बजेट	४९२१.५१	५७००.४२	५८८६.२८	६५५७.०४	७३१३.१६
खर्च	४६१६.१९	५४५६.१८	५१५६.८५	५४६६.८९	६५८२.७
बाँकी	३०५.३१	२४४.२३	७२९.४२	१०९०.१४	७३०.४४

स्रोत :गल्कोट न.पा, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

१६.९ बरेड गाउँपालिका

१) गाउँपालिकाको पृष्ठभूमि

बागलुङ जिल्लाको दक्षिण भेगमा पर्ने साविकका ५ वटा गाविसहरू धुल्लुबास्कोट, हुगुदिशीर, बाटाकाचौर, सल्यान र सुखौरा समायोजन गरेर बरेड गाउँपालिका गठन गरिएको छ ।

२) गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम :	बरेड गाउँपालिका
क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	७५.२९
केन्द्र:	हुगुदिशीर, सुदलाफाँट
वडा संख्या:	५
जनसंख्या:	१११५८ (जनगणना २०७८)
जनघनत्व:	१४८ जना प्रति वर्ग कि.मि.
परिवार संख्या:	२९२५

३) सिमाना

पूर्व:	जैमिनी नगरपालिका	पश्चिम:	गुल्मी जिल्ला
उत्तर:	गल्कोट नगरपालिका	दक्षिण:	गुल्मी जिल्ला

जिल्ला वस्तुगत विवरण, २०८०

४) गाउँपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरणः

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिमा जम्मा परिवार संख्या २९२५ र कुल जनसंख्या १११५८ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या ६०५६ र पुरुषको संख्या ५१०२ छ।

तालिका १६.९.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	७७३	२९९४	१३६९	१६२५	३.८७	८४.२५
२	८७५	३३९०	१५६६	१८२४	३.८७	८५.८६
३	७१८	२६८०	१२०७	१४७३	३.७३	८१.९४
४	३२७	११६५	५३६	६२९	३.५६	८५.२१
५	२३२	९२९	४२४	५०५	४	८३.९६
जम्मा	२९२५	१११५८	५१०२	६०५६	३.८१	८४.२५

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल परिवार मध्ये ९३.०६ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। कुल परिवारको ६.६३ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.९.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	परिवारले खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुइँठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
२९२५	२७२२	१९४	६	०	१	२	०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल धारा र नदी/खोलाको पानी पिउने परिवार पनि रहेका छन्। जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका १६.९.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युववेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मूल धारा	नदी खोला	जल बोलत	अन्य
२९२५	१००१	१७५८	०	५	११	१३३	१०	१	६

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवारमध्ये ९९.५९ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ। यस गाउँपालिकामा चर्पी नभएको परिवार पनि रहेका छन्। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका १६.९.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक टयाङ्की)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
२९२५	११३	२४९१	३०७	२	१२

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

८) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने परिवारले बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ। यसको साथै सोलार, मट्टितेलबाट पनि बत्ती बाल्नेहरू केही मात्रामा रहेका छन्।

तालिका १६.९.५ बत्ती बाल्न प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
२९२५	२८५०	४६	२२	०	७

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने मुख्य जातजातिहरूमा मगर, क्षेत्री, ब्राह्मण, विश्वकर्मा, मिजार, परियार, गुरुड, ठकुरी, नेवार रहेका छन्।

मगर - ४१.०५%	क्षेत्री- १८.३२%	ब्राह्मण - १२.३६%
विश्वकर्मा/कामी - ११.८६%	मिजार/सार्की - ७.५०%	परियार - ६.११%
गुरुड - ०.८७%	घर्ती/भुजेल- ०.५८	मुसलवान-०.३४
अन्य १.०१%		

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने बहुसंख्यक मानिसहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक मगर, मगरखाम, गुरुड, भोजपुरी भाषा पनि केही मात्रामा रहेका छन्।

नेपाली - ९५.८६%	मगर - २.०२%	मगरखाम - १.६९%
गुरुड - ०.१६%	भोजपुरी - ०.११%	अन्य - ०.१५%

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा हिन्दु, बौद्ध, प्रकृति, इस्लाम, किश्चियन, बोन धर्म मान्ने मानिसहरू बसोबास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्या प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ

हिन्दु - ९२.७६%	बौद्ध - ५.५३%	प्रकृति - १.२७%
इस्लाम- ०.३५%	किश्चियन - ०.०७%	बोन - ०.०१%

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ७६.८९%, पढ्न मात्र सक्ने १.२७%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने २१.७८% रहेको छ।

तालिका १६.९.६ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिका जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
कुल	१०३४०	७९५१	१३१	२२५२	६
पुरुष	४६७२	३९७९	५१	६३९	३
महिला	५६६८	३९७२	८०	१६१३	३

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१३) गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण

बरेड गाउँपालिका भित्र हालसम्म सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका सबै तह गरि जम्मा ३६ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६.९.७ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक	२६
	आधारभूत	२
	मा.वि.(१-१०)	३
	मा.वि (१-१२)	८
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		३५
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक	०
	आधारभूत	०
	मा.वि(१-१०)	१
	मा.वि(१-१२)	०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		१
कुल जम्मा		३६

स्रोत :शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, बागलुङ

१४) गाउँपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरी जम्मा २४० वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा ३५१ जना पुरुष र ३११ महिला गरेर कुल ६६२ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन् । एक जना मात्र जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ७६, दुई जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान तथा व्यवसायको संख्या १०६, तीन देखि नौ जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान तथा व्यवसायको संख्या ४८ र दश वा सो भन्दा बढी जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १० रहेको छ।

१५) गाउँपालिकाको बजेट सम्बन्धी विवरण

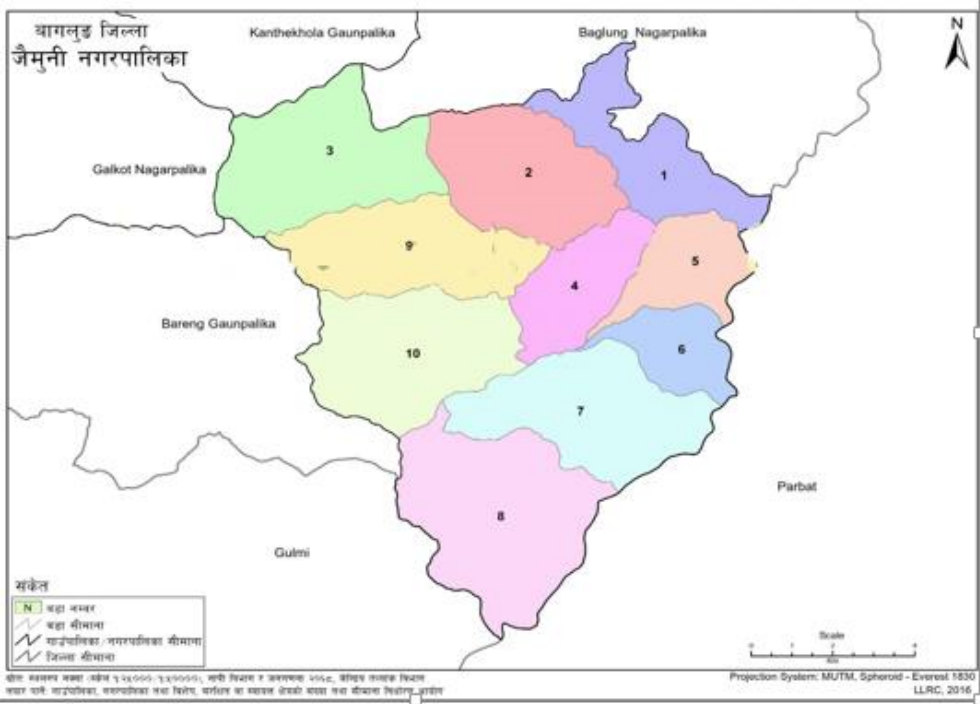
यस गाउँपालिकाको गत ५ आर्थिक वर्षको बजेट सम्बन्धी विवरण तपशील बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.९.८ बजेट सम्बन्धी विवरण (रु लाखमा)

विवरण	आ.व.०७४/०७५	आ.व.०७५/०७६	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	आ.व.०७८/०७९
कुल बजेट	२६०७६.१४	३०३३.८८	३७०३.६४	४११६.३८	४३१०.३४
खर्च	२३६५.३५	२८१७.३२	३०४७.१३	४०१८.०४	४२९५.५६
बाँकी	२४२.२५	२१६.५५	६५६.५१	९८.३३	१४.७७

स्रोत : बरेड गा.पा,गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

१६.१० जैमिनी नगरपालिका

१) नगरपालिकाको पृष्ठभूमि

जैमिनी नगरपालिका वागलुङ जिल्लाको दक्षिण भेकमा रहेको छ । यो नगरपालिका नेपाल सरकारले मिति २०७३।११।२७ गते नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरे अनुसार स्थापना भएको हो । वेदव्यास पुत्र जैमिनी ऋषिले योगसाधना र तपस्या गरेको मानिने पुण्यभूमि जैमिनी क्षेत्रको नामबाट नामाकरण गरिएको यस नगरपालिकाको मध्ये भागमा शास्त्रीय मान्यता प्राप्त जैमिनीधाम रहेको छ । जैमिनी ऋषिको तपस्याका बलले अझै पवित्र बनेको तीर्थस्थल क्षेत्र भएकोले पनि जैमिनी ऋषिकै नाम समेत जोडेर यस नगरपालिकाको नाम जैमिनी रहन गएको पाईन्छ । पवित्र कालिगण्डकीको मध्यभागमा पर्ने यो नगरपालिका कालिगण्डकी कोरिडोर सडकबाट भारत र चिनसँग समेत जोडिएको छ ।

२) नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नाम :	जैमिनी नगरपालिका
क्षेत्रफल :	११८.७१ वर्ग कि.मी
केन्द्र :	कुश्मीसेरा बजार
वडा संख्या :	१०

जनसंख्या : २४६२८
 परिवार संख्या : ६८२८
 जनघनत्व: २०७ जना प्रति वर्ग कि.मि.

३) सिमाना

पूर्व : कालिगण्डकी, पर्वत जिल्ला पश्चिम : गल्कोट न.पा. र वरेड गा.पा.
 उत्तर : काठेखोला गा.पा.र बागलुङ न.पा. दक्षिण : गुल्मी जिल्ला र पर्वत जिल्ला

४) नगरपालिकाको वडा अनुसार परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण:

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकाको कुल जनसंख्या २४६२८ रहेको छ। जसमध्ये महिलाको संख्या १३४०६ र पुरुषको संख्या ११२२२ छ। सबैभन्दा बढी जनसंख्या वडा नं. ८ मा ३६७६ छ भने सबैभन्दा कम वडा नं. ६ मा १६३९ रहेको छ।

तालिका १६.१०.१: परिवार र जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला	औसत परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	७६५	२५२८	११८४	१३४४	३.३	८८.१
२	६३१	२३६९	१११०	१२५९	३.७५	८८.१७
३	५३८	१९६५	८५८	११०७	३.६५	७७.५१
४	५२२	१८२४	८२७	९९७	३.४९	८२.९५
५	५३६	१८३८	८२३	१०१५	३.४३	८१.०८
६	४४१	१६३९	७४६	८९३	३.७२	८३.५४
७	८५४	३०१७	१३५२	१६६५	३.५३	८१.२
८	९६७	३६७६	१६५०	२०२६	३.८	८१.४४
९	७१८	२६०४	१२१७	१३८७	३.६३	८७.७४
१०	८५६	३१६८	१४५५	१७१३	३.७	८४.९४
जम्मा	६८२८	२४६२८	११२२२	१३४०६	३.६०	८३.७१

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५) परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकाको कुल परिवार मध्ये ९१.६५ प्रतिशत परिवारले दैनिक रूपमा खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। त्यस्तैगरि ८.०१ प्रतिशतले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ।

तालिका १६.१०.२ खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

जम्मा परिवार संख्या	परिवारले खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धनको प्रकार						
	काठ/दाउरा	एल.पि.ग्याँस	विद्युत	गुइँठा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
६८२८	६२५८	५४७	६	०	६	४	७

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६) परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र बसोवास गर्ने परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत धारा/पाइप रहेको छ। यस बाहेक मुल, नदी/खोला र जार/बोतलको पानी पिउने परिवार पनि रहेका छन् जुन तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका १६.१०.३ परिवारले पिउने पानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत								
	धारा पाइप घरपरिसर भित्र	धारा पाइप घरपरिसर बाहिर	ट्युबवेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुल्ला इनार कुवा	मुल धारा	नदी खोला	जार/बोतल	अन्य
६८२८	१२२६	५०३६	०	८	६९	३१२	१४९	१६	१२

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

७) परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने कुल परिवार मध्ये ९८.५ प्रतिशत परिवारमा शौचालयको सुविधा रहेको छ। यस नगरपालिकामा चर्पी नभएको परिवार पनि रहेका छन्। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका १६.१०.४ परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पी सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक टयाङ्क)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
६८२८	२३४	५७७१	७११	१२	१००

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

द) परिवारले बाल्ने बत्तीको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने अधिकांश परिवारले बत्ती बाल्नेको लागि अक्सर विद्युत प्रयोग गरेको देखिन्छ। यसको साथै सोलार, मट्टितेल, बायोग्याँसबाट बत्ती बाल्नेहरू पनि यस नगरपालिका रहेका छन् ।

तालिका १६.१०.५ बत्ती बाल्न प्रयोग हुने स्रोत सम्बन्धी विवरण

जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग हुने स्रोत				
	विद्युत	सोलार	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
६८२८	६६९६	९२	३१	२	७

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

९) जातजाती अनुसारको जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने मुख्य जातजातिहरूमा मगर, ब्राह्मण, मिजार, विश्वकर्मा, क्षेत्री, परियार, ठकुरी, छन्त्याल, रहेका छन् ।

मगर - ३०.२२%	ब्राह्मण - २६.५१%	मिजार/सार्की - १५.२९%
विश्वकर्मा/कामी - ८.३३%	क्षेत्री - ७.९६%	परियार/दमाई - ४.६७%
ठकुरी - २.२२%	छन्त्याल - २%	घर्तीभुजेल - १.२७%
सन्यासी - ०.६९%	अन्य - ०.८४%	

१०) मातृभाषा अनुसार जनसंख्याको संरचना

जैमिनी नगरपालिका क्षेत्रमा बसोवास गर्ने बहुसंख्यक व्यक्तिहरूको मातृभाषा नेपाली रहेको छ। यस बाहेक मगर, छन्त्याल, अवधी, भोजपुरी पनि केही मात्रामा देखिएका छन्।

नेपाली - ९७.०४%	मगर - २.३%	छन्त्याल - ०.३८%
अवधी - ०.०७%	भोजपुरी - ०.०४%	अन्य - ०.१७%

११) धर्म अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकामा हिन्दु, बौद्ध, इस्लाम, किश्चियन, प्रकृति र बोन धर्म मान्ने मानिसहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्या प्रतिशत तपशील बमोजिम रहेको छ

हिन्दु - ९५.६%	बौद्ध - ३.४५%	इस्लाम - ०.१८%
किश्चियन - ०.३२%	प्रकृति - ०.३६%	बोन - ०.०९%

१२) साक्षरता सम्बन्धि विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार ५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या मध्ये पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने (साक्षरता दर) ७८.८४%, पढ्न मात्र सक्ने ०.९%, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने २०.१४ % रहेको छ।

तालिका १६.१०.६ साक्षरता सम्बन्धी विवरण

विवरण	५ वर्ष माथिकाको जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	
कुल	२२७७४	१७९५५	२१३	४५८७	१९
पुरुष	१०२४६	८९२१	५७	१२५७	११
महिला	१२५२८	९०३४	१५६	३३३०	८

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१३) नगरपालिकामा सञ्चालनमा रहेका शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण

यस नगरपालिका भित्र हालसम्म सबै तहका सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयका गरी जम्मा ८१ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। नगरपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूको संख्यात्मक विवरण तपशील वमोजिम रहेको छ।

तालिका १६.१०.७ विद्यालयहरूको विवरण

विद्यालयको किसिम	विद्यालयको तह	विद्यालयको संख्या
सामुदायिक विद्यालय	प्राथमिक	५७
	आधारभुत	६
	मा.वि.(१-१०)	८
	मा.वि (१-१२)	९
सामुदायिक विद्यालय जम्मा		८०
संस्थागत विद्यालय	प्राथमिक	०
	आधारभुत	०
	मा.वि(१-१०)	१
	मा.वि(१-१२)	०
संस्थागत विद्यालय जम्मा		१
कुल जम्मा		८१

स्रोत : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, बागलुङ

१४) नगरपालिकामा सञ्चालित प्रतिष्ठान तथा व्यवसायहरू

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार यस नगरपालिका भित्र दर्ता भएका र दर्ता नभएका दुवै गरी जम्मा १०१६ वटा प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। सो प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा २३०४ जना पुरुष र २४९२ महिला गरेर कुल ४७९६ जना जनशक्ति संलग्न रहेका छन्। १ जना मात्र जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ३९६, दुई जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ३९५, तीन देखि नौ जना जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या १५४ र दश वा सो भन्दा बढी जनशक्ति संलग्न भएको प्रतिष्ठान/व्यवसायको संख्या ७१ रहेको छ।

तथ्याङ्क कार्यालय सम्बन्धी जानकारी

१७.१ कार्यालयको परिचय र अवस्थिति

जनतालाई अधिक रूपमा हित हुने नीति निर्धारण गर्न, नेपाल सरकारका विभागहरूको प्रशासकीय निपुणता बढाउन र मुलुकको आर्थिक गतिविधिबारे यथार्थ ज्ञान प्राप्त गर्न तत्कालिन सरकारलाई यथार्थ आधार चाहिएको र त्यस्तो आधार जुटाउन तथ्याङ्क सम्बन्धि कामको निमित्त एक केन्द्रीय स्तरको संरचना आवश्यक भएकोले केन्द्रीय निकायको रूपमा वि.सं २०१५ मंसिर १८ गते नेपाल तथ्याङ्क ऐन २०१५ बमोजिम साविकको संख्या विभाग खारेज गरी वि.सं २०१५ पौष १७ गते राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय अन्तर्गत रहने गरी केन्द्रिय तथ्याङ्क विभागको स्थापना भएको हो। केन्द्रिय तथ्याङ्क विभागको स्थापना पश्चात तथ्याङ्क ऐन २०१५ र नियमावली २०४१ मा भएको व्यवस्था बमोजिम केन्द्रिय तथ्याङ्क विभागको कार्यसम्पादनमा सहयोग पुर्याउने, स्थानिय स्तरमा संकलन गरिने तथ्याङ्कलाई बढि भन्दा बढी विश्वसनीय बनाउने तथा स्थानिय स्तरमा तथ्याङ्क सम्बन्धी गतिविधिहरूको समन्वय गर्ने उद्देश्यले वि.सं. २०५० मा नेपालका ३३ वटा जिल्लाहरूमा शाखा तथ्याङ्क कार्यालयको स्थापना भएको थियो जसमध्ये तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङ पनि एक हो। स्थापना कालमा यस कार्यालयको नाम शाखा तथ्याङ्क कार्यालय रहेकोमा आ. व २०७०।७१ देखि कार्यालयको नाम परिमार्जन भई तथ्याङ्क कार्यालय भएको छ। २०७९ साल असोज २७ गते देखि तथ्याङ्क ऐन २०१५ खारेज भई नयाँ तथ्याङ्क ऐन २०७९ लागु भए पश्चात अहिले यो कार्यालय प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय अन्तर्गत रहेको छ। यस कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गत बागलुङ, म्याग्दी र मुस्ताङ जिल्ला पर्दछन्। यस कार्यालयले राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको आदेशअनुसार तथ्याङ्क संकलन गर्दछ र राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट अन्तिम नतिजा स्वरूप प्राप्त हुन आएका विविध विषयका तथ्याङ्क प्रयोगकर्ता तथा सरोकारवाला निकायहरूलाई निशुल्क रूपमा उपलब्ध गराउने कार्य गर्दछ। हाल यो कार्यालय बागलुङ, म्याग्दी र मुस्ताङ कार्यक्षेत्र हुनेगरी बागलुङ जिल्लाको सदरमुकाम, बागलुङ नगरपालिका वडा नं २ स्थित गुठी टोलमा रहेको छ।

तथ्याङ्क कार्यालयको स्थापना पछि स्थानिय तहहरूमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय बाट सञ्चालन हुने गणना एवं सर्वेक्षणहरूमा सहयोगी भूमिका निभाउनुको अतिरिक्त तथ्याङ्क कार्यालयको आफ्नै वार्षिक कार्यक्रमहरू पनि प्राप्त भई एक आर्थिक वर्ष भरिमा सञ्चालन हुँदै आएको छ। जिल्ला स्तरमा यस कार्यालयले सेवाग्राहीहरूलाई सर्वसुलभ निशुल्क तथ्याङ्क सम्बन्धी विभिन्न सेवाहरू उपलब्ध गराउँदै आएको छ। कार्यालय स्थापना पश्चात स्थानिय स्तरका तथ्याङ्कीय गतिविधिहरूमा बृद्धि हुनुका साथै कार्यालयको कार्य प्रभावकारीतामा समेत बृद्धि भईरहेको छ।

१७.२ कार्यालयको काम

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको मातहतमा रहेको जिल्लास्थित तथ्याङ्क कार्यालयका कार्यहरू देहाय वमोजिम रहेका छन्।

- १) राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट आफ्नो क्षेत्रमा सञ्चालन गरिने गणना एवं सर्वेक्षणमा संलग्न हुने।
- २) राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट जिल्लास्तरमा सञ्चालन हुने तालिम कार्यमा सघाउ पुर्याउने र स्थानिय स्तरमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने तालिम सञ्चालन गर्ने।
- ३) राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले जिल्लाबाट संकलन गर्न जिम्मेवारी दिएका द्वितिय तथ्याङ्कहरू संकलन गर्ने।
- ४) जिल्लाको तथ्याङ्क प्रोफाईल तयार गर्ने।
- ५) जिल्ला विकासको निमित्त आवश्यक तथ्याङ्क उपलब्ध भए नभएको मुल्याङ्कन गर्ने।
- ६) जिल्ला स्तरीय तथ्याङ्क विकास कार्यक्रम बनाई केन्द्रमा पठाउने।
- ७) वडा र गणना क्षेत्रको सिमाना, धरातल र घर परिवारको निर्दिष्ट स्थान छुट्याउने गरी नक्साङ्कन गर्ने।
- ८) जिल्ला स्तरिय तथ्याङ्कीय क्रियाकलापहरूको समन्वय गर्ने।

१७.३ कर्मचारी दरबन्दी र कार्यरत कर्मचारीको विवरण

तालिका १७.१ तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङको संगठन संरचना

क्र.स	पद	सेवा समुह	श्रेणी	कुल दरबन्दी
१	तथ्याङ्क अधिकृत	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	रा.प.तृतीय	१
२	सुपरिवेक्षक	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	रा. प. अनं. प्रथम	२
३	लेखापाल	प्रशासन, लेखा	रा. प. अनं. प्रथम	१
४	गणक	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	रा. प. अनं. द्वितिय	४
५	खरिदार	प्रशासन, सामान्य प्रशासन	रा. प. अनं. द्वितिय	३
६	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन, सामान्य प्रशासन	श्रेणी विहिन	२
जम्मा				१३

तालिका १७.२ तथ्याङ्क कार्यालय बागलुङमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

क्र.स	कर्मचारीको नाम थर	पद तथा श्रेणी	स्थायी ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१	चन्द्रकान्त सुवेदी	तथ्याङ्क अधिकृत, रा.प. तृतीय	जैमिनी ७, बागलुङ	९८५७६३५९८८
२	हरि प्रसाद शर्मा	सुपरिवेक्षक, रा.प.अनं. प्रथम	बा न पा १३, बागलुङ	९८४७६२९४९६
३	राधीका थापा मगर	सुपरिवेक्षक, रा.प.अनं. प्रथम	मालिका ७, म्याग्दी	९८४७७९४०२५
४	सञ्जय रेग्मी	लेखापाल, रा.प.अनं. प्रथम	कुश्मा २, पर्वत	९८४७६२६५३७
५	शिवराम आचार्य	खरिदार, रा.प.अनं. द्वितीय	जलजला ७, पर्वत	९८४७७१७८२९
६	मनोज पौडेल	खरिदार, रा.प.अनं. द्वितीय	कुश्मा ३, पर्वत	९८४७६४४६९५
७	अर्जुन बि .क	गणक, रा.प.अनं. द्वितीय	कुश्मा ११, पर्वत	९८४६७९७५३२
८	तिर्थ ब. बडुवाल	गणक, रा.प.अनं. द्वितीय	महाँबु ३, दैलेख	९८६८००९८५३
९	खुमानन्द वली	गणक, रा.प.अनं. द्वितीय	तुल्सीपुर ५, दाङ	९८०९५९६३५१
१०	सपना पुन	का.स.	जैमिनी ३, बागलुङ	९८४७७६८४०६
११	खुमलाल सापकोटा	का.स.	ताराखोला ४, बागलुङ	९८६९२०८११७

१७.४ कार्यालयबाट सञ्चालन हुने कार्यहरू, प्रदान गरिने सेवा तथा सोको प्रक्रियाहरू

क) सञ्चालन हुने कार्यहरू:

सि.नं	सञ्चालन हुने कार्यहरू	प्रक्रिया
१	तथ्याङ्क सङ्कलन: कृषि सामग्री मूल्य, निर्माण सामग्री मूल्य, औद्योगिक तथा गैर औद्योगिक मूल्य, राष्ट्रिय लेखा अनुमानका लागि आवश्यक पर्ने जिल्ला स्तरिय तथ्याङ्कहरू र कार्यालयले तोकेका अन्य कार्यक्रमहरू	राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट छानिएका क्षेत्रमा प्राप्त निर्देशानुसार अन्तरवार्ता प्रश्नावलीको प्रयोग गरी तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने
२	तथ्याङ्क प्रकाशन तथा वितरण गर्ने ।	कार्यालयबाट प्रकाशित एवं रा. त. का बाट प्राप्त तथ्याङ्क एवं प्रकाशनहरू विभिन्न व्यक्ति, संघसंस्था र कार्यालयहरूलाई उपलब्ध गराउने ।
३	तथ्याङ्क अभिलेखन गर्ने ।	राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय र अन्य कार्यालय तथा संघ संस्थाबाट प्राप्त तथ्याङ्क एवम् प्रकाशनहरूको अभिलेख राख्ने ।

४	जिल्ला स्तरिय तथ्याङ्कीय क्रियाकलापहरूको समन्वय गर्ने ।	जिल्लाका सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालय, तथ्याङ्क प्रयोगकर्ताहरू बीच गोष्ठी, बैठक आदि मार्फत समन्वय कार्य गर्ने ।
५	जिल्ला स्तरमा तथ्याङ्कीय प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने ।	जिल्लाका सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालय, योजना, परियोजना आदिले संचालन गर्न लागेको तथ्याङ्कीय क्रियाकलापहरू तथा सर्वेक्षणहरूमा सर्वेक्षण विधि तथा नमूना छनौट पद्धती, तथ्याङ्क विश्लेषण विधि आदीको प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने ।

ख) प्रदान गरिने सेवाहरू:

- १) वडा तहको: जनसंख्या, घरपरिवार र जिल्ला तहबाट संकलित र प्रक्षेपित तथ्याङ्कीय विवरण ।
- २) गाउँपालिका/नगरपालिका तहको: क्षेत्रफल, जनसंख्या, साक्षरता, जातजाती धर्म, मातृभाषा कृषक परिवार, गैरकृषि परिवार र जिल्ला तहबाट संकलित र प्रक्षेपित तथ्याङ्कीय विवरण ।
- ३) जिल्ला तहको: जनगणना, कृषिगणना र औद्योगिक गणना, नेपाल जिवनस्तर र श्रमशक्ति सर्वेणका नतिजाका आवधिक प्रकाशनहरू, नियमित प्रकाशनहरू र अन्य प्रकाशनहरूको तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने ।

ग) सेवा उपलब्ध गराउने प्रक्रिया:

- १) यस कार्यालयको प्राविधिक तथा पुस्तकालय फाँटमा लिखित वा मौखिक रूपमा आवश्यक परेको तथ्याङ्क माग गर्नुपर्दछ ।
- २) लाग्ने समय: तयार अवस्थामा भए निवेदन पेश गर्ने वित्तिकै र तयार गर्नु पर्ने भए माग बमोजिम तत्काल ।
- ३) सेवा तथा अन्य दस्तुर शुल्क: निःशुल्क तर मूल्य तोकिएका पुस्तकहरू खरिद गर्नु परेमा तोकिएको दस्तुर लाग्ने
- ४) गुनासो तथा उजुर सुन्ने जिम्मेवार व्यक्ति: कार्यालय प्रमुख ।

घ) तथ्याङ्कीय परामर्श:

यस कार्यालयबाट जिल्लास्थित तथ्याङ्क उत्पादन गर्ने निकायहरू जस्तै: जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयमा रहेको सूचना तथा अभिलेख शाखा, शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ, पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय, कृषि ज्ञान केन्द्रको योजना तथा तथ्याङ्क शाखा, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयको तथ्याङ्क शाखा, भेटेरिनरी तथा पशु

सेवा विज्ञ केन्द्र, अन्य संघसंस्थाहरू आदिमा कार्यरत जनशक्तिहरूलाई आवश्यक पर्दा तथ्याङ्कीय राय सल्लाह तथा परामर्श दिइँदै आएको छ । जिल्लामा रहेका क्याम्पस तथा विद्यालयहरूलाई जनसंख्या तथा तथ्याङ्कको बारेमा आवश्यकताअनुसारको अवधारणा तथा परामर्श समेत दिइँदै आएको छ ।

ड) अन्य निकायसँगको सहकार्य:

यस कार्यालयले जिल्लाका सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूमा उत्पादन हुने तथ्याङ्कीय कार्यमा सहयोगी भूमिका निभाउदै आएको छ । जिल्लाका विभिन्न पालिका तथा संघसंस्थाहरूको प्रोफाईल तयारीको लागि तहाँबाट माग भए बमोजिम यस कार्यालयबाट प्राविधिक सहयोग गर्ने गरिएको छ ।

१७.५ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयका मुख्य प्रकाशनहरू

१७.५.१ Statistical Bulletin

- 1) Statistical Bulletin vol.123
- 2) Statistical Bulletin vol.121-122
- 3) Statistical Bulletin vol.120

१७.५.२ Nepal in Figures

- 1) Nepal In Figures 2022
- 2) नेपालको तथ्याङ्कीय झलक २०७९
- 3) नेपालको तथ्याङ्कीय झलक-२०७८
- 4) Nepal in Figures 2021
- 5) नेपालको तथ्याङ्कीय झलक २०७७
- 6) Nepal in Figures 2020

१७.५.३ Pocket Books

- 1) Nepal Statistical Pocket Book-2020
- 2) Statistical Pocket Book of Nepal 2018

१७.५.४ Year Books

- 1) Nepal Statistical Year Book 2021
- 2) Statistical Year Book 2019

१७.५.५ Other Publications

- 1) Concepts And Definitions of Statistical Terms
- 2) व्यावसायिक पशुपालन एकिकृत सर्वेक्षण २०७८ (संक्षिप्त नतिजा पुस्तिका)
- 3) Commercial Livestock Integrated Survey 2021
- 4) Social Statistics Book 2079
- 5) National Industrial Survey National Report 2019/20
- 6) Nepal Statistical Year Book 2021
- 7) SOLID WASTE ACCOUNT FOR URBAN MUNICIPALITIES OF NEPAL, 2022
- 8) Official Statistics of Nepal: Issues and Practices 2022

- 9) Economic Census Atlas-Nepal
- 10) Annual Growth Rate of GDP by Economic Activities-Table
- 11) National Economic Census 2018, Analytical Report No.1 (Analysis of 18 Industries)
- 12) National Economic Census 2018,National Profile 1 by Province
- 13) National Economic Census 2018,National Report 2-3 by district
- 14) National Economic Census-2018, Provincial Summary Reports
- 15) National Statistical System of Nepal FINAL
- 16) National Population and Housing Census 2011 (Caste, ethnicity and mother tongue)
- 17) Nepal Labour Force Survery III

खण्ड १८

बागलुङ जिल्लास्थित विभिन्न कार्यालयहरू

सिन	कार्यालयको नाम	फोन नं	कार्यालय प्रमुखको दर्जा र नाम	मोबाईल नं
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	०६८-५२०२३३	प्रमुख जिल्ला अधिकारी, रोशनी कुमारी श्रेष्ठ	९८५७६०७७७७
२	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	०६८-५२०१४४	जिल्ला समन्वय अधिकारी, कृष्णराज गौतम	९८५७६२०००२
३	जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय	०६८-५२०४२०	जिल्ला न्यायाधिवक्ता, स्वतन्त्र न्यौपाने	९८५६०१६०६०
४	नेपाली सेना श्रीमेहर गण घोडाबाधे व्यारेक	०६८-६२००८२	प्रमुख सेनानी, देवभक्त माडी श्रेष्ठ	९८४३५९०१८८
५	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	०६८-५२०१९९	प्रहरी उपरीक्षक, योगेन्द्र कुमार खड्का	९८५७६०५५५५
६	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल आश्रित गुल्म, बागलुङ	०६८-५२४१००	स.प्र.उपरीक्षक, कृष्ण कुमार श्रेष्ठ	९८५७६६६७००
७	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	०६८-५२०१४०	प्रमुख कोष नियन्त्रक, धर्मभक्त बस्याल	९८५७६४५०००
८	लोकसेवा आयोग, बागलुङ कार्यालय	०६८-५२०१४७	उप-सचिव, कृष्ण प्रसाद आचार्य	९८५७६२३१४७
९	जिल्ला हुलाक कार्यालय	०६८-५२०१५९	हुलाक अधिकृत, विष्णु प्रसाद शर्मा	९८५७६२४६४०
१०	शिक्षा बिकास तथा समन्वय इकाई	०६८-५२०१०५	इकाई प्रमुख, कुस्मराज उपाध्याय	९८५७६२०७९३
११	आन्तरिक राजस्व कार्यालय	०६८-५२०१२९	कार्यालय प्रमुख, शालिकराम आचार्य	९८५७६७८३३३
१२	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	०६८-५२०००६	जिल्ला निर्वाचन, अधिकारी यज्ञ प्रसाद रिजाल	९८५७६२५१८७
१३	तथ्यांक कार्यालय	०६८-५२०२७६	तथ्यांक अधिकृत, चन्द्रकान्त सुवेदी	९८४९१७९१६१
१४	सडक डिभिजन	०६८-५२०९५२	डिभिजन प्रमुख, अनुक्षा घिमिरे	९८५७६२९६३८
१५	मालपोत कार्यालय	०६८-५२०१५८	प्रमुख मालपोत अधिकृत, राजेन्द्र प्रसाद पौडेल	९८५७६२०८०३
१६	कारागार कार्यालय	०६८-५२०२३७	कारागार प्रमुख, दिल बहादुर के.सी.	९८५७६७३७७७
१७	नापी कार्यालय	०६८-५२०१२७	नापी अधिकृत, योगेन्द्र कुमार यादव	९८५७६२५१२७
१८	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय	०६८-५२९८३५	कार्यालय प्रमुख, सौरभ श्रेष्ठ	९८५७६२५०४४
१९	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	०६८-५२९११२	प्रमुख संरक्षण अधिकृत, वीरेन्द्र प्रसाद कंडेल	९८५७६३५०३५

२०	सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना	०६८-५२४०३०	आयोजना प्रमुख, सुनिता श्रेष्ठ	९८५७६६०३००
२१	इलाका प्रशासन कार्यालय, बुर्तिवाड	०६८-४१००९९	का.मु.शाखा अधिकृत, लोक बहादुर कुँवर	९८५७६४१०९९
२२	पुष्पलाल मध्यपहाडी राजमार्ग आयोजना कार्यालय, पर्वत		कार्यालय प्रमुख, कल्पना अधिकारी	९८५७६५६७०७
२३	मालपोत कार्यालय, बुर्तिवाड	-	मालपोत अधिकृत,	९८५७६४११५८
२४	नापी कार्यालय, बुर्तिवाड	-	कार्यालय प्रमुख, पायल श्रेष्ठ	९८४९८७९९२८
२५	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	०६८-५२०११०	डिभिजन प्रमुख, तुलसी बस्नेत	९८५७६४६११०
२६	विपद व्यवस्थापन गुल्म	०६८-५२०३०१	प्रहरी निरीक्षक, रोशन थापा	९८५७६२०३४५
२७	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना कार्यान्वयन इकाई	०६८-५२४४०२	नि.कार्यालय प्रमुख, सुजित पौडेल	९८५७६७०६६६
२८	डिभिजन वन कार्यालय	०६८-५२०१३५	डिभिजन वन अधिकृत, मुकुन्द प्रसाद अधिकारी	९८५७६३५१३५
२९	जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	०६८-५२०१७५	डिभिजनल प्रमुख, झलक मोहन ओझा	९८५७६३३३६७
३०	स्वास्थ्य कार्यालय	०६८-५२२४८८	कार्यालय प्रमुख, प्रविण शर्मा	९८५७६२२७८८
३१	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	०६८-५२२४७५	कार्यालय प्रमुख, ऋषिराम सापकोटा	९८५७६२३१२१
३२	पूर्वाधार विकास कार्यालय	०६८-५२०१२०	कार्यालय प्रमुख, गणेश सुवेदी	९८५७६२०८१६
३३	धौलागिरी आयुर्वेद औषधालय	०६८-५२००३१	कार्यालय प्रमुख, डा.सरोज कुमार राय	९८५७६४००३१
३४	धौलागिरी अस्पताल	०६८-५२०२८८	नि.मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट, डा.रवि रंजन प्रधान	९८५७६७०२८८
३५	यातायात व्यवस्था कार्यालय	०६८-५२२०५१	कार्यालय प्रमुख, पारसिङ थापा	९८५७६३२०५१
३६	पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय	०६८-५२०१२३	कार्यालय प्रमुख, गुमादेवी शर्मा	९८५७६२११२३
३७	कृषि ज्ञान केन्द्र		कार्यालय प्रमुख, भानुभक्त भट्टराई	९८५७६६५९७८
३८	सामाजिक विकास कार्यालय	०६८-५२४१५१	कार्यालय प्रमुख, डम्बर बहादुर जि.सी.	९८५७६२४१५१
३९	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	०६८-५२०८२०	केन्द्र प्रमुख, दिलिप मरासिनी	९८५७६६६४४४
४०	नेपाल टेलिकम	०६८-५२०४४४	कार्यालय प्रमुख, केशव शर्मा	९८५१११०१३०
४१	साल्ट ट्रेडिङ्ग कर्पोरेशन लिमिटेड	०६८-५२०२६४	कार्यालय प्रमुख, मनोजकुमार श्रेष्ठ	९८५७६२०८२३
४२	नेपाल बैंक लिमिटेड	०६८-५२११८२	शाखा प्रबन्धक, अमृत बहादुर दर्जी	९८५७६२०१५५

४३	कृषि विकास बैंक लिमिटेड	०६८-५२०१६६	शाखा प्रबन्धक, पदमलाल पुरी	९८५१३१९५६६
४४	राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक	०६८-५२११४२	शाखा प्रबन्धक, विमल पौडेल	९८५७६२२३५५
४५	बागलुङ नगरपालिका	०६८-५२२९५३	प्र.प्रशासकीय अधिकृत, हरिदत्त कंडेल	९८५७६२०४१६
४६	गल्कोट नगरपालिका	-	प्र.प्रशासकीय अधिकृत, गंगा बहादुर भुजेल	९८५७६४८१११
४७	ढोरपाटन नगरपालिका	-	प्र.प्रशासकीय अधिकृत, विष्णु प्रसाद ज्ञवाली	९८५७६२६१११
४८	जैमिनी नगरपालिका	-	प्र.प्रशासकीय अधिकृत, चेतनाथ गिरी	९८५७६५३१११
४९	काठेखोला गाउँपालिका	-	प्र.प्रशासकीय अधिकृत, खगराज गौतम	९८५७६२५१०१
५०	ताराखोला गाउँपालिका	-	नि.प्र.प्रशासकीय अधिकृत, प्रकाश गैरे	९८५७६६११११
५१	बरेङ गाउँपालिका	-	प्र.प्रशासकीय अधिकृत, जित बहादुर राना	९८५७६३२३२८
५२	बडिगाड गाउँपालिका	-	प्र.प्रशासकीय अधिकृत, चेत नारायण भण्डारी	९८५७६७६४४४
५३	तमानखोला गाउँपालिका	-	प्र. प्रशासकीय अधिकृत, ईश्वरलाल शाक्य	९८५७६७११११
५४	निसीखोला गाउँपालिका	-	नि.प्र.प्रशासकीय अधिकृत, दिलीप कुमार चन्द	९८५७६७६९७६

खण्ड १९

निर्वाचन सम्बन्धी जानकारी

१९.१) स्थानिय तह निर्वाचन २०७९

लोकतन्त्र गणतन्त्र र संघियताका लागि लामो समय देखि संघर्षरत नेपाली जनताहरूको अधिकारको सुनिश्चित गर्न र मताधिकारको सम्मान गर्न एवं आफूले रोजेको उम्मेदवार लाई छान्न पाउने मतदाताको सार्वभौम अधिकारलाई पूर्ण सम्मान गर्न नेपालको संविधान २०७२ र स्थानीय तह निर्वाचन ऐन २०७३ ले गरेको व्यवस्था अनुरूप स्थानिय तहको दोस्रो कार्यकालको लागि २०७९ साल वैशाख ३० गते स्थानिय तहको निर्वाचन सम्पन्न भैसकेको छ ।

संघिय संरचना अनुसार स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भै स्थानीय सरकारको स्वरूप वन्ने सन्दर्भमा महिला, दलित, अल्पसंख्यक सहितको समावेशी प्रतिनिधित्व सुनिश्चित भैसकेको छ । बागलुङ जिल्लाका १० वटा स्थानीय तहमा जम्मा ४४५ प्रतिनिधीको लागि निर्वाचन सम्पन्न भैसकेको छ । ४ वटा नगरपालिकाको लागि ४ जना प्रमुख र ४ जना उप प्रमुख गरी ८ जना र ६ गाउँपालिकाका लागि ६ जना अध्यक्ष र ६ जना उपाध्यक्ष निर्वाचित भएका छन् । ८५ वडावाट त्यतिकै संख्यामा वडा अध्यक्ष र ३४० जना वडा सदस्य निर्वाचित भएका छन् । संविधानले व्यवस्था गरे अनुसार यो निर्वाचनबाट १७० जना महिला वडा सदस्य निर्वाचित भएका छन् जसमा ८५ जना दलित महिलाहरूको प्रतिनिधित्व भएको छ । नगर कार्यपालिकामा १२ जना तथा गाँउ कार्यपालिकामा १२ गरी जम्मा २४ जना दलित तथा अल्पसंख्यक सदस्यहरूको प्रतिनिधित्व भैसकेको छ । संविधानले व्यवस्था गरे वमोजिम स्थानीय तहमा नगर सभा, नगर कार्यपालिका तथा गाँउ सभा, गाँउ कार्यपालिकाको गठन भै यस प्रकारको प्रतिनिधित्व भएको छ ।

गत स्थानिय निर्वाचन २०७९ मा जिल्ला भित्र कुल १,९३,६२५ मतदाता रहेकामा जम्मा १,२२,०२६ अर्थात ६२.०२ प्रतिशतले मात्र मतदान प्रक्रियामा भाग लिएको देखिन्छ। मतदान प्रक्रियामा भाग लिएकाले प्रयोग गरेका १,२२,०२६ मतपत्र मध्ये १६०२ वटा मतपत्र अर्थात १.३२ प्रतिशत मतपत्र बदर भएको पाईएको छ। सबै प्रतिनिधिको लागि कुल ८,५४,१८२ मत खसेकोमा ७,५५,७०७ मत अर्थात ८८.४७ प्रतिशत मात्र सदर भएको छ भने ९५,८९६ मत अर्थात ११.२३ प्रतिशत मत बदर भएको पाईएको छ। स्थानिय तहअनुसारको खसेको मतपरिणाम तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १९.१: स्थानिय तह निर्वाचन २०७९ मा खसेको मत परिणाम

सि.नं.	स्थानीय तह	जम्मा मतदाता	जम्मा खसेको मत	खसेको मत प्रतिशत
१	काठेखोला गाउँपालिका	२१,३३८	१४,७५४	६९.१४

२	गल्कोट नगरपालिका	२४,४८६	१४,४५१	५९.०२
३	जैमिनी नगरपालिका	२४,७११	१३,५६५	५४.८९
४	ढोरपाटन नगरपालिका	१७,६३०	१२,०७९	६८.५१
५	तमानखोला गाउँपालिका	७,७८८	५,५२५	७०.९४
६	ताराखोला गाउँपालिका	८,५६४	५,५०२	६४.२५
७	निसीखोला गाउँपालिका	१५,९१८	९,९२६	६२.३६
८	बागलुङ नगरपालिका	४०,४१८	२५,९०३	६४.०९
९	बडिगाड गाउँपालिका	२२,१५३	१४,०६१	६३.४७
१०	बरेङ गाउँपालिका	१०,६१९	६,२६०	५८.९५
जम्मा		१,९३,६२५	१२२,०२६	६३.०२

स्रोत: जिल्ला निर्वाचन कार्यालय बागलुङ

स्थानिय तह निर्वाचन २०७९ मा जिल्लामा कुल १३ वटा राजनीतिक दलहरूले आफ्नो उम्मेद्वारी दर्ता गराएका थिए। विभिन्न राजनीतिक दलबाट विभिन्न पदमा विजय हुने प्रतिनिधिको संख्या तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १९.२: स्थानियतह निर्वाचन २०७९ मा राजनीतिक दलका निर्वाचित पदहरूको संख्यात्मक विवरण

क्र.सं.	राजनीतिक दल	प्रमुख/ अध्यक्ष	उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	वडा अध्यक्ष	महिला सदस्य	दलित महिला सदस्य	सदस्य	दलित वा अल्पसंख्यक	जम्मा
१	ने.क.पा. (एमाले)	१		१७	१४	१४	२७	०	७३
२	नेपाली काँग्रेस	६	६	३७	३९	३८	७९	७	२१२
३	ने.क.पा. (माओवादी)	१	३	१७	१६	१५	३०	७	८९
४	ज.स.पा नेपाल							१	१
५	ने.क.पा. एस्			३	३	४	७	३	२०
६	राष्ट्रिय जनमोर्चा	२	१	१०	१२	१२	२१	६	६४
७	स्वतन्त्र			१	१	२	६	०	१०
जम्मा		१०	१०	८५	८५	८५	१७०	२४	४६९

स्रोत: जिल्ला निर्वाचन कार्यालय बागलुङ

निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ।

१९.२) प्रतिनिधी सभा तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन २०७९

बागलुङ जिल्लामा रहेका २ वटा प्रतिनिधि सभा तथा ४ वटा प्रदेश सभा सदस्यको लागि २०७९ साल मङ्सिर ४ गते निर्वाचन सम्पन्न भएको थियो। उक्त निर्वाचनमा बिजय हुनुहुने उम्मेदवारहरूको विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १९.३: प्रतिनिधी सभा सदस्य निर्वाचन २०७९ सम्बन्धी विवरण

निर्वाचन क्षेत्र	जम्मा मतदाता संख्या	जम्मा खसेको मत	कुल सदर मत	कुल बदर मत	बिजय उमेदवार	राजनीतिक दल	प्राप्त मत	निकटतम प्रतिस्पर्धि	
								उमेदवार	प्राप्त मत
१	९६६६६	५२३९२	५०७२३	१६६९	चित्र ब केसी	राष्ट्रिय जनमोर्चा	२१४६४	सुर्य पाठक	१८८४५
२	९५५६१	५११७४	४८०९०	३०८४	देवेन्द्र पौडेल	ने.क.पा. माओवादी	२४७९४	मन्जु शर्मा	२०१९३

स्रोत: जिल्ला निर्वाचन कार्यालय बागलुङ

तालिका १९.४ प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन २०७९ सम्बन्धी विवरण

निर्वाचन क्षेत्र		जम्मा मतदाता संख्या	जम्मा खसेको मत	कुल सदर मत	कुल बदर मत	बिजय उमेदवार	राजनीतिक दल	प्राप्त मत
प्रतिनिधि सभा	प्रदेश सभा							
१	१	५०२८०	२८८५७	२८२२३	६३४	दिपेन्द्र ब थापा	नेपाली काँग्रेस	१३८९८
१	२	४६१०६	२२१०१	२१५२२	५७९	डिल्लीराम सुवेदी	नेपाली काँग्रेस	१३३७९
२	१	५४३३४	२८०१५	२७२४७	८६८	जित ब शेरचन	नेपाली काँग्रेस	१५१२८
२	२	४१२२७	२३२२१	२२००६	१२१५	दोर्ण कु कुँवर	नेपाली काँग्रेस	१२४२१

स्रोत: जिल्ला निर्वाचन कार्यालय बागलुङ

तालिका १९.५ स्थानिय तह निर्वाचन २०७९ मा निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधिहरूको सम्पर्क नम्बर

बागलुङ नगरपालिका			गल्कोट नगरपालिका		
पद	नाम थर	सम्पर्क नं	पद	नाम थर	सम्पर्क नं
नगर प्रमुख	श्री बसन्त कुमार श्रेष्ठ	९८५७६२००६६	नगर प्रमुख	श्री भरत शर्मा	९८५७६४०७५१
नगर उपप्रमुख	श्री राजु खड्का	९८५७६००००१	नगर उपप्रमुख	श्री फमलाल निउरे	९८५७६२०८८४
१ वडा अध्यक्ष	श्री जय बहादुर के.सी.	९८५७६२०३३१	१ वडा अध्यक्ष	श्री लाल बहादुर राना	९८५७६४८८८१
२ वडा अध्यक्ष	श्री सुरज बोसेल	९८५७६३४३७२	२ वडा अध्यक्ष	श्री हिम बहादुर भण्डारी	९८५७६२७२२२
३ वडा अध्यक्ष	श्री सनी के.सी.	९८५७६२०७४६	३ वडा अध्यक्ष	श्री फम बहादुर खत्री	९८५७६४०८०३
४ वडा अध्यक्ष	श्री कुमार विक्रम क्षेत्री	९८५७६६७७७७	४ वडा अध्यक्ष	श्री बल बहादुर खत्री	९८५७६४०८४६
५ वडा अध्यक्ष	श्री हरि प्रसाद शर्मा	९८५७६५५७९३	५ वडा अध्यक्ष	श्री पवन हमाल	९८५७७२०६६५
६ वडा अध्यक्ष	श्री रुद्र बहादुर के.सी.	९८५७६२०५६१	६ वडा अध्यक्ष	श्री राम प्रसाद कंडेल	९८६१२९६३३५
७ वडा अध्यक्ष	श्री मेघनाथ गैरे	९८५७६२०३५७	७ वडा अध्यक्ष	श्री राज बहादुर थापा	९८५७६२२९२१
८ वडा अध्यक्ष	श्री छम बहादुर कार्की	९८५७६३२०५०	८ वडा अध्यक्ष	श्री तेज प्रसाद सापकोटा	९८५७६२१११४

९ वडा अध्यक्ष	श्री राजु थापा	९८५७६३१६६१	९ वडा अध्यक्ष	श्री तेज बहादुर थापा	९८५७६२२८४२
१० वडा अध्यक्ष	श्री तिल बहादुर थापा	९८५७६७०००	१० वडा अध्यक्ष	श्री भक्त बहादुर काउचा	९८५७६२२१०८
११ वडा अध्यक्ष	श्री ज्ञानेन्द्र गौतम	९८५७६२००३५	११ वडा अध्यक्ष	श्री डम्बर बहादुर श्रीस	९८४७७२९११५
१२ वडा अध्यक्ष	श्री कोपिलामणी शर्मा	९८४७६२८२०८			
१३ वडा अध्यक्ष	श्री नारायण शर्मा पौडेल	९८५७६२०४२२			
१४ वडा अध्यक्ष	श्री चक्र बहादुर खत्री	९८५७६२२७९४			

जैमिनी नगरपालिका			ढोरपाटन नगरपालिका		
पद	नाम थर	सम्पर्क नं	पद	नाम थर	सम्पर्क नं
नगर प्रमुख	श्री नर बहादुर पुन	९८६३०४१३५	नगर प्रमुख	श्री देव कुमार नेपाली	९८५६०२६३३०
नगर उपप्रमुख	श्री हरिहर शर्मा	९८५११५७९११	नगर उपप्रमुख	श्री धन बहादुर कायत	९८४३५२२७५८
१ वडा अध्यक्ष	श्री विष्णु प्रसाद आचार्य	९८६७६२१८७७	१ वडा अध्यक्ष	श्री बान बहादुर छन्त्याल	९८५१०८१२८३
२ वडा अध्यक्ष	श्री प्रेम सापकोटा	९८४१२६०८२९	२ वडा अध्यक्ष	श्री भेक बहादुर खत्री	९८४९९१५४४६
३ वडा अध्यक्ष	श्री कृष्ण बहादुर भुजेल	९८५७६२६७०२	३ वडा अध्यक्ष	श्री खिम बहादुर सुनार	९८६३६३४०४२
४ वडा अध्यक्ष	श्री चक्र बहादुर थापा	९८५७६२१५३५	४ वडा अध्यक्ष	श्री तिलक पुन	९८५७६२५६०४
५ वडा अध्यक्ष	श्री ठग ब. क्षेत्री थापा	९८४९६५३२१४	५ वडा अध्यक्ष	श्री दिपेन्द्र पुन मगर	९८४७६८२८४३
६ वडा अध्यक्ष	श्री कृष्ण बहादुर थापा	९८४७६३१५६३	६ वडा अध्यक्ष	श्री उमेश कु. बुढा मगर	९८५७६२४४३४
७ वडा अध्यक्ष	श्री केन्द्र बहादुर सुनार	९८५७६२२८८३	७ वडा अध्यक्ष	श्री धन बहादुर अदौ	९८६७६८२६३५
८ वडा अध्यक्ष	श्री विमल श्रीस	९८५७६७०८००	८ वडा अध्यक्ष	श्री भद्रमणी सुनार	९८४९४५३७५३
९ वडा अध्यक्ष	श्री सन्दिप थापा	९८५७६५११५३	९ वडा अध्यक्ष	श्री खीम ब. घर्ति मगर	९८५२१५५१०
१० वडा अध्यक्ष	श्री प्रसाद थापा	९८४९८२६४९५			

काठेखोला गाउँपालिका			ताराखोला गाउँपालिका		
पद	नाम थर	सम्पर्क नं	पद	नाम थर	सम्पर्क नं
अध्यक्ष	श्री राजु थापा	९८५७६७१००१	अध्यक्ष	श्री धन बहादुर वि.क.	९८५७६६११२६
उपाध्यक्ष	श्री तेज बहादुर थापा	९८५११९६४९०	उपाध्यक्ष	श्री भीम बहादुर रोका	९८४७६७०१८४
१ वडा अध्यक्ष	श्री खडक बहादुर थापा	९८५७६२१८०१	१ वडा अध्यक्ष	श्री याम बहादुर श्रीस	९८५७६६११२१
२ वडा अध्यक्ष	श्री विद्यापति शर्मा	९८४७६२११८२	२ वडा अध्यक्ष	श्री भद्र बहादुर घर्ति	९८५७६६११२२
३ वडा अध्यक्ष	श्री कुल बहादुर वि.क.	९८५७६३७०४२	३ वडा अध्यक्ष	श्री कर्ण बहादुर भण्डारी	९८५७६६११२३
४ वडा अध्यक्ष	श्री लक्ष्मण पुन	९८५७६३४२५३	४ वडा अध्यक्ष	श्री जित बहादुर खत्री	९८५७६६११२४
५ वडा अध्यक्ष	श्री ज्ञाननाथ कँडेल	९८५७६३४६५२	५ वडा अध्यक्ष	श्री राम बहादुर रोका	९८५७६६११२५
६ वडा अध्यक्ष	श्री बृहस्पति शर्मा	९८५७६२५६८६			

निसीखोला गाउँपालिका			बरेङ गाउँपालिका		
पद	नाम थर	सम्पर्क नं	पद	नाम थर	सम्पर्क नं
अध्यक्ष	श्री राजु थापा	९८५७६७१००१	अध्यक्ष	श्री कृष्ण प्रसाद शर्मा	९८५७६२२५५१
उपाध्यक्ष	श्री तेज बहादुर थापा	९८५११९६४९०	उपाध्यक्ष	श्री दिलिप कुमार पुन	९८५११७०४५८
१ वडा अध्यक्ष	श्री खडक बहादुर थापा	९८५७६२१८०१	१ वडा अध्यक्ष	श्री नरसेङ पुन	९८५७६३६६१०
२ वडा अध्यक्ष	श्री विद्यापति शर्मा	९८४७६२११८२	२ वडा अध्यक्ष	श्री हिरा बहादुर घर्ती	९८६७५०३५०७
३ वडा अध्यक्ष	श्री कुल बहादुर वि.क.	९८५७६३७०४२	३ वडा अध्यक्ष	श्री सेर ब. खनाल क्षेत्री	९८४७५२१४७५
४ वडा अध्यक्ष	श्री लक्ष्मण पुन	९८५७६३४२५३	४ वडा अध्यक्ष	श्री किसन बहादुर खत्री	९८६७७७००२६
५ वडा अध्यक्ष	श्री ज्ञाननाथ कँडेल	९८५७६३४६५२	५ वडा अध्यक्ष	श्री अमर बहादुर शेरवुजा	९८६७७७७६२८
६ वडा अध्यक्ष	श्री बृहस्पति शर्मा	९८५७६२५६८६			
७ वडा अध्यक्ष	श्री प्रेम बहादुर जि.सी.	९८५७६२०८४४			
८ वडा अध्यक्ष	श्री प्रमानन्द कँडेल	९८५७६२०५६२			

निसीखोला गाउँपालिका			बरेङ गाउँपालिका		
पद	नाम थर	सम्पर्क नं	पद	नाम थर	सम्पर्क नं
अध्यक्ष	सुर्य बहादुर घर्ती	९८४६८३११११	अध्यक्ष	श्री कृष्ण प्रसाद शर्मा	९८५७६२२५५१
उपाध्यक्ष	श्री प्रेम बहादुर घर्ती मगर	९८५७६२८३११	उपाध्यक्ष	श्री दिलिप कुमार पुन	९८५११७०४५८
१ वडा अध्यक्ष	श्री चन्द्र सिंह रामजाली	९८६७५३५०४५	१ वडा अध्यक्ष	श्री नरसेङ पुन	९८५७६३६६१०
२ वडा अध्यक्ष	श्री कुवर वि.क	९८५७६३१४६७	२ वडा अध्यक्ष	श्री हिरा बहादुर घर्ती	९८६७५०३५०७
			३ वडा अध्यक्ष	श्री सेर ब. खनाल क्षेत्री	९८४७५२१४७५
			४ वडा अध्यक्ष	श्री किसन बहादुर खत्री	९८६७७७००२६
			५ वडा अध्यक्ष	श्री अमर बहादुर शेरवुजा	९८६७७७७६२८

			बडिगाड गाउँपालिका		
पद	नाम थर	सम्पर्क नं	३ वडा अध्यक्ष	श्री खडक बहादुर पुन	९८५७६६५१०३
३ वडा अध्यक्ष	श्री रमेश विक्रम शाही	९८६०३७७७२६	४ वडा अध्यक्ष	श्री मिलन रेश्मी	९८५७६६९०४
४ वडा अध्यक्ष	श्री टिकानिधि पौडेल	९८४६८१२९७३	५ वडा अध्यक्ष	श्री विष्णु प्रसाद आचार्य	९८५७६६९०५
५ वडा अध्यक्ष	श्री हर्कमान घर्ति मगर	९८६१८४९६३८	६ वडा अध्यक्ष	श्री विर बहादुर खत्री	९८५७६६९०६
६ वडा अध्यक्ष	श्री हेम बहादुर बुढा मगर	९८६०७५९६१४	७ वडा अध्यक्ष	श्री दिपेन्द्र प्रताप के.सी.	९८५७६६९०७
७ वडा अध्यक्ष	श्री दिपक कुवर	९८०५२४२९२९	८ वडा अध्यक्ष	श्री जंग ब. वलाल थापा	९८५७६६९०८
तमानखोला गाउँपालिका			९ वडा अध्यक्ष	श्री कृष्णबहादुर के.सी.	९८५७६६९०९
२ वडा अध्यक्ष	श्री ढाल प्रसाद शेरचन	९८५७६६९०२	१० वडा अध्यक्ष	श्री विरेन्द्र कु. बुढा मगर	९८५७६६९१०
१ वडा अध्यक्ष	श्री थम बहादुर रोका	९८५७६७११७			
२ वडा अध्यक्ष	श्री नारायण सुनार	९८५७६७११२			
३ वडा अध्यक्ष	श्री झक बहादुर बुढा	९८५७६७११३			
४ वडा अध्यक्ष	श्री छ प्रसाद श्रीपाली	९८५७६७११४			
५ वडा अध्यक्ष	श्री हिरा बहादुर वि.क.	९८५७६७११५			
६ वडा अध्यक्ष	चित्र बहादुर छन्त्याल	९८५७६७११६			

स्रोत: जिल्ला समन्वय समिति बागलुङ

अनुसूची १

खानेपानिको मुख्य स्रोत अनुसार परिवार संख्या सम्बन्धी विवरण

विवरण	जम्मा परिवार संख्या	खानेपानिको मुख्य स्रोत								
		धारा /पाईप घरपरिसर भित्र	धारा /पाईप घरपरिसर बाहिर	ट्यूववेल / हाते पम्प	ढाकिएको ईनार/ कुवा	खुला ईनार/ कुवा	मुल धारा	नदी/खोला	ज्वार/बोताल	अन्य
बागलुङ न पा	१५९२ ४	६६१८	७५०८	४२	१६	७०	९५६	५८	६४३	१३
१	१३६१	९६७	२३४	२	०	३	१३	०	१४१	१
२	२२१६	१५८१	१३०	०	४	५	६९	१	४२१	५
३	२७८२	२००४	५७४	५	६	१३	९४	९	७४	३
४	१३१३	५०६	६१३	११	०	३	१७०	६	४	०
५	५३८	११	४८४	३	०	२	३६	२	०	०
६	६६७	५८	५५४	३	५	२१	२५	०	१	०
७	८७१	१२८	७२७	१०	०	४	२	०	०	०
८	६६४	१९२	४६९	०	०	३	०	०	०	०
९	९३०	५४	८३७	३	०	५	२३	७	०	१
१०	८४८	४३	५४७	०	०	१	२५६	०	०	१
११	४४२	४२	३९५	०	१	१	३	०	०	०
१२	११४४	४३	८९३	५	०	१	१६६	३३	१	२
१३	१३३६	२२८	१००३	०	०	८	९७	०	०	०
१४	८१२	७६१	४८	०	०	०	२	०	१	०
काठेखोला गापा	५८९२	१७५६	३८८८	०	३	२३	१९०	२५	०	७
१	६४७	४८१	१५७	०	१	८	०	०	०	०
२	८३०	३५५	४३५	०	०	२	३६	१	०	१
३	५७४	१७८	३२९	०	०	०	६५	२	०	०
४	८५७	१११	७२७	०	०	५	१३	०	०	१
५	७४३	१७०	५६१	०	१	२	४	२	०	३
६	५५३	५८	४९२	०	०	१	१	०	०	१
७	११३२	२८३	७७८	०	०	२	५०	१९	०	०
८	५५६	१२०	४०९	०	१	३	२१	१	०	१
ताराखोला गापा	२३३७	४६४	१८५७	०	१	१	११	१	०	२
१	४९१	४९	४३८	०	०	०	२	१	०	१
२	४४५	१४३	३०१	०	०	०	०	०	०	१
३	४६७	१७३	२९१	०	१	१	१	०	०	०
४	३४३	७९	२६४	०	०	०	०	०	०	०
५	५९१	२०	५६३	०	०	०	८	०	०	०

तमानखोला गापा	२६११	८२९	१६४२	०	३	२३	११२	२	०	०
१	६९५	१५७	४६४	०	०	६	६७	१	०	०
२	६४१	१८९	४०६	०	१	१	४४	०	०	०
३	४२१	२२	३९७	०	०	०	१	१	०	०
४	२७३	२५३	१९	०	०	१	०	०	०	०
५	३७९	६	३५६	०	२	१५	०	०	०	०
६	२०२	२०२	०	०	०	०	०	०	०	०
ढोरपाटन न पा	७४८५	२७३१	४२५९	०	१२	५३	४०७	१९	०	४
१	१५४७	१२८४	२६०	०	०	०	३	०	०	०
२	९४१	४१७	५०७	०	१	४	११	१	०	०
३	६४९	१००	३६३	०	०	२	१८४	०	०	०
४	९३४	३००	६१४	०	२	८	७	३	०	०
५	७६१	२९४	४४४	०	०	२	१९	१	०	१
६	८८८	८०	७९२	०	२	९	२	२	०	१
७	५०६	१२४	३५४	०	१	२	२४	०	०	१
८	४१५	२९	३५९	०	१	६	१९	१	०	०
९	८४४	१०३	५६६	०	५	२०	१३८	११	०	१
निसीखोला गापा	५६३५	९४५	३९१८	०	२२	१०६	५९५	३४	१	१४
१	८७२	६९	५८६	०	३	५	१९७	२	०	१०
२	९५०	३९१	५३६	०	०	२२	०	०	०	१
३	७७९	१३१	६३७	०	१	५	३	०	१	१
४	७३९	४९	४५२	०	०	१	२३५	१	०	१
५	८७६	१४७	६६२	०	१	४०	७	१८	०	१
६	८२१	६३	६०४	०	१५	२३	१०७	९	०	०
७	५९८	९५	४४१	०	२	१०	४६	४	०	०
बडिगाड गापा	६७४५	१८२८	४२९८	०	९	११५	४७३	१७	१	४
१	५३८	१८५	३४१	०	०	२	८	१	०	१
२	७४७	१२५	६१६	०	०	२	२	१	०	१
३	४४९	१८९	१९६	०	६	५३	५	०	०	०
४	७९६	२६०	४८६	०	०	३	४७	०	०	०
५	१००३	४६९	२५६	०	०	३	२७४	०	१	०
६	४६७	११६	३४६	०	०	०	५	०	०	०
७	८५४	१०४	६९०	०	०	१	५९	०	०	०
८	५८१	१८५	३५९	०	०	३४	२	०	०	१
९	५६५	५६	४७२	०	०	९	१३	१५	०	०
१०	७४५	१३९	५३६	०	३	८	५८	०	०	१
गल्कोट न पा	७७१४	२४८६	४७१२	०	७	६०	४१०	१	०	३८
१	८९९	३१७	५४९	०	१	२	२९	०	०	१

२	७०१	१००	५८८	०	२	२	९	०	०	०
३	११३८	३९८	७३४	०	१	३	२	०	०	०
४	५८३	९५	३७९	०	०	०	१०५	०	०	४
५	७१६	२०८	५०७	०	०	१	०	०	०	०
६	६६६	२१०	४४८	०	०	७	१	०	०	०
७	५२७	१९७	२४५	०	०	३२	५२	०	०	१
८	५११	१५६	३०१	०	१	३	१८	०	०	३२
९	५०२	२७८	१२५	०	०	०	९९	०	०	०
१०	६०५	८१	४६१	०	२	५	५५	१	०	०
११	८६६	४४६	३७५	०	०	५	४०	०	०	०
बरेङ गापा	२९२५	१००१	१७५८	०	५	११	१३३	१०	१	६
१	७७३	१८९	५३४	०	०	१	४७	०	१	१
२	८७५	५९	७९१	०	४	९	४	५	०	३
३	७१८	४८५	२२५	०	१	१	६	०	०	०
४	३२७	१३७	११०	०	०	०	७५	४	०	१
५	२३२	१३१	९८	०	०	०	१	१	०	१
जैमिनी न पा	६८२८	१२२६	५०३६	०	८	६९	३१२	१४९	१६	१२
१	७६५	१७७	५४०	०	०	५	२७	०	१५	१
२	६३१	२००	४११	०	०	४	१६	०	०	०
३	५३८	४७	४८४	०	१	६	०	०	०	०
४	५२२	१०७	३५७	०	०	६	१५	३६	०	१
५	५३६	१५४	३३६	०	०	३९	६	०	०	१
६	४४१	८८	२०७	०	१	१	८४	६०	०	०
७	८५४	६५	७५५	०	०	२	५	२४	१	२
८	९६७	२२	८२१	०	५	२	८७	२६	०	४
९	७१८	२०७	४५९	०	०	१	५१	०	०	०
१०	८५६	१५९	६६६	०	१	३	२१	३	०	३

अनुसूची २

खाना पकाउन प्रयोग गरिने ईन्धन अनुसार परिवार संख्या सम्बन्धी विवरण

विवरण	जम्मा परिवार संख्या	खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने ईन्धनको प्रकार						
		काठ दाउरा	एल्पी ग्याँस	विद्युत	गुइँठा /गोबर	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
बागलुङ न पा	१५९२४	८४०६	७४५८	३३	१	१९	७	०
१	१३६१	६५	१२९०	५	०	०	१	०
२	२२१६	५१	२१५७	७	०	१	०	०
३	२७८२	५३८	२२३८	५	०	१	०	०
४	१३१३	३३१	९७८	३	०	१	०	०
५	५३८	५२१	१६	०	०	०	१	०
६	६६७	५६४	१०२	१	०	०	०	०
७	८७	८११	५९	१	०	०	०	०
८	६६४	६४८	१०	१	०	४	१	०
९	९३०	८४३	८३	२	०	१	१	०
१०	८४८	८२९	१८	०	०	०	१	०
११	४४२	४२६	१५	०	०	०	१	०
१२	११४४	१०७	७०	१	१	१	०	०
१३	१३३६	११६८	१६३	४	०	०	१	०
१४	८१२	५४०	२५९	३	०	१०	०	०
काठेखोला गापा	५८९२	५४९३	३८८	५	०	२	२	२
१	६४७	५९५	५०	१	०	१	०	०
२	८३०	८०८	२२	०	०	०	०	०
३	५७४	५४८	२५	०	०	०	१	०
४	८५७	७९१	६३	०	०	१	१	१
५	७४३	६६०	८१	२	०	०	०	०
६	५५३	५११	४२	०	०	०	०	०
७	११३२	१०५०	७९	२	०	०	०	१
८	५५६	५३०	२६	०	०	०	०	०
ताराखोला गापा	२३३७	२२४२	९२	३	०	०	०	०
१	४९१	४७	२०	०	०	०	०	०
२	४४५	४२७	१८	०	०	०	०	०
३	४६७	४३६	२९	२	०	०	०	०
४	३४३	३२६	१६	१	०	०	०	०
५	५९१	५८२	९	०	०	०	०	०
तमानखोला गापा	२६११	२४३४	१७४	२	०	१	०	०
१	६९५	५८५	१०८	१	०	१	०	०
२	६४१	६२७	१३	१	०	०	०	०

३	४२१	३८३	३८	०	०	०	०	०
४	२७३	२६४	९	०	०	०	०	०
५	३७९	३७३	६	०	०	०	०	०
६	२०२	२०२	०	०	०	०	०	०
ढोरपाटन न पा	७४८५	५३०४	२१५२	१५	१	६	७	०
१	१५४७	१३०	१४०९	७	०	१	०	०
२	९४१	५९०	३४८	०	०	३	०	०
३	६४९	६१०	३४	४	०	०	१	०
४	९३४	८८२	५२	०	०	०	०	०
५	७६१	६६५	९६	०	०	०	०	०
६	८८८	८४८	३७	०	०	२	१	०
७	५०६	४२५	७५	२	०	०	४	०
८	४१५	३७१	४३	०	०	०	१	०
९	८४४	७८३	५८	२	१	०	०	०
निसीखोला गापा	५६३५	५२९७	३२३	२	०	११	०	२
१	८७२	८३९	३२	०	०	१	०	०
२	९५०	८९१	५५	०	०	४	०	०
३	७७९	७५८	२१	०	०	०	०	०
४	७३९	६४१	९६	०	०	०	०	२
५	८७६	८१७	५९	०	०	०	०	०
६	८२१	७७६	४४	१	०	०	०	०
७	५९८	५७५	१६	१	०	६	०	०
बडिगाड गापा	६७४५	५९१०	७९७	५	०	२०	१२	१
१	५३८	४७९	५६	१	०	०	२	०
२	७४७	४८०	२६३	२	०	२	०	०
३	४४९	४४६	३	०	०	०	०	०
४	७९६	७६३	२७	२	०	१	३	०
५	१००३	८३६	१५६	०	०	७	४	०
६	४६७	३८०	८६	०	०	०	१	०
७	८५४	७०१	१४९	०	०	४	०	०
८	५८१	५६८	१०	०	०	३	०	०
९	५६५	५३९	२५	०	०	०	०	१
१०	७४५	७१८	२२	०	०	३	२	०
गल्कोट न पा	७७१४	५९८१	१७०५	९	०	१२	३	४
१	८९९	८०२	९६	१	०	०	०	०
२	७०१	६३१	७०	०	०	०	०	०
३	११३८	४८८	६४५	४	०	१	०	०
४	५८३	४९८	८४	०	०	०	१	०
५	७१६	४५३	२६०	०	०	३	०	०
६	६६६	४५५	२०४	२	०	५	०	०

७	५२७	४१५	११२	०	०	०	०	०
८	५११	४०१	१०८	१	०	०	०	१
९	५०२	४५७	३९	१	०	२	१	२
१०	६०५	५५८	४६	०	०	०	०	१
११	८६६	८२३	४१	०	०	१	१	०
बरेङ गापा	२९२५	२७२२	१९४	६	०	१	२	०
१	७७३	६९०	८२	१	०	०	०	०
२	८७५	८१५	५९	०	०	०	१	०
३	७१८	६८५	२७	५	०	१	०	०
४	३२७	३०८	१९	०	०	०	०	०
५	२३२	२२४	७	०	०	०	१	०
जैमिनी न पा	६८२८	६२५८	५४७	६	०	६	४	७
१	७६५	५०३	२६२	०	०	०	०	०
२	६३१	६०६	२४	०	०	१	०	०
३	५३८	५००	३४	१	०	२	०	१
४	५२२	४८५	३३	१	०	१	१	१
५	५३६	५०८	२८	०	०	०	०	०
६	४४१	३८८	५०	०	०	१	२	०
७	८५४	८०७	४०	३	०	०	०	४
८	९६७	९३८	२९	०	०	०	०	०
९	७१८	६९४	२०	१	०	१	१	१
१०	८५६	८२९	२७	०	०	०	०	०

अनुसूची ३

बत्ति बालन अक्सर प्रयोग गर्ने स्रोतअनुसार परिवार संख्या सम्बन्धी विवरण

विवरण	जम्मा परिवार संख्या	बत्ति बालन अक्सर प्रयोग गर्ने स्रोत				
		बिजुली	सोलाार सौर्यउर्जा	मट्टीतेल	बायग्याँस	अन्य
बागलुङ न पा	१५९२४	१५७००	१८६	२१	२	१५
१	१३६१	१३३८	२२	०	०	१
२	२२१६	२१८५	२९	१	०	१
३	२७८२	२७४४	३५	२	१	०
४	१३१३	१२९९	११	२	०	१
५	५३८	५३४	३	०	०	१
६	६६७	६५८	७	२	०	०
७	८७१	८५२	११	४	१	३
८	६६४	६६३	१	०	०	०
९	९३०	९११	१७	१	०	१
१०	८४८	८४१	६	०	०	१
११	४४२	४३५	६	०	०	१
१२	११४४	११३१	६	५	०	२
१३	१३३६	१३१३	१८	४	०	१
१४	८१२	७९६	१४	०	०	२
काठेखोला गापा	५८९२	५८०८	५८	७	०	१९
१	६४७	६२५	१९	२	०	१
२	८३०	८२२	५	२	०	१
३	५७४	५५९	११	१	०	३
४	८५७	८४५	६	०	०	६
५	७४३	७३२	५	०	०	६
६	५५३	५४५	७	०	०	१
७	११३२	११२६	४	२	०	०
८	५५६	५५४	१	०	०	१
ताराखोला गापा	२३३७	२३०१	२५	६	१	४
१	४९१	४८९	१	१	०	०
२	४४५	४४२	३	०	०	०
३	४६७	४४७	१५	५	०	०
४	३४३	३४१	२	०	०	०
५	५९१	५८२	४	०	१	४
तमानखोला गापा	२६११	२५६६	१८	८	०	१९
१	६९५	६८०	७	५	०	३
२	६४१	६२२	५	२	०	१२

३	४२१	४१६	१	१	०	३
४	२७३	२६८	५	०	०	०
५	३७९	३७८	०	०	०	१
६	२०२	२०२	०	०	०	०
ढोरपाटन न पा	७४८५	७१३९	१९४	१४	०	१३८
१	१५४७	१५२८	१५	०	०	४
२	९४१	९२३	७	१	०	१०
३	६४९	६१६	२६	१	०	६
४	९३४	९१७	९	१	०	७
५	७६१	७५१	५	१	०	४
६	८८८	८४४	१४	६	०	२४
७	५०६	४६६	३५	३	०	२
८	४१५	३९८	९	१	०	७
९	८४४	६९६	७४	०	०	७४
निसीखोला गापा	५६३५	५३३८	११६	५६	२	१२३
१	८७२	८२५	९	४	१	३३
२	९५०	९२६	९	१	०	१४
३	७७९	७६४	५	३	०	७
४	७३९	७२१	१४	३	०	१
५	८७६	७८१	३९	१६	१	३९
६	८२१	७८३	२५	३	०	१०
७	५९८	५३८	१५	२६	०	१९
बडिगाड गापा	६७४५	६३९४	२३२	३१	२	८६
१	५३८	५०७	२१	९	०	१
२	७४७	७४३	१	१	०	२
३	४४९	४४२	५	१	०	१
४	७९६	७५०	३४	४	०	८
५	१००३	९८८	११	३	१	०
६	४६७	४५०	१५	१	१	०
७	८५४	८५१	२	१	०	०
८	५८१	५६६	११	३	०	१
९	५६५	५५१	९	५	०	०
१०	७४५	५४६	१२३	३	०	७३
गल्कोट न पा	७७१४	७४३६	२५३	१८	२	५
१	८९९	८८०	१३	४	०	२
२	७०१	७०१	०	०	०	०
३	११३८	११२४	१०	४	०	०
४	५८३	५७४	८	१	०	०
५	७१६	७१२	२	१	१	०
६	६६६	६३६	२९	१	०	०

७	५२७	५२१	२	४	०	०
८	५११	३७३	१३६	२	०	०
९	५०२	४९६	६	०	०	०
१०	६०५	६०४	१	०	०	०
११	८६६	८१५	४६	१	१	३
बरेड गापा	२९२५	२८५०	४६	२२	०	७
१	७७३	७४६	२१	३	०	३
२	८७५	८६१	६	८	०	०
३	७१८	६९२	१७	७	०	२
४	३२७	३२१	१	४	०	१
५	२३२	२३०	१	०	०	१
जैमिनी न पा	६८२८	६६९६	९२	३१	२	७
१	७६५	७६१	२	१	०	१
२	६३१	६३०	०	१	०	०
३	५३८	५२३	११	४	०	०
४	५२२	५१६	४	१	०	१
५	५३६	५१८	१४	४	०	०
६	४४१	४१३	२५	१	०	२
७	८५४	८४१	११	२	०	०
८	९६७	९५१	८	४	१	३
९	७१८	६९८	१०	९	१	०
१०	८५६	८४५	७	४	०	०

अनुसूची ४

परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको प्रकारअनुसार परिवार संख्या सम्बन्धी विवरण

विवरण	जम्मा परिवार संख्या	परिवारले प्रयोग गर्ने चर्पीको प्रकार				चर्पी नभएको
		फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टि ट्याङ्की)	साधारण	सार्वजनिक	
बागलुङ न पा	१५९२४	४२३	११५३२	३८७३	४८	४८
१	१३६१	५१	१२२४	८३	०	३
२	२२१६	४२	१९४२	२२९	२	१
३	२७८२	८२	२१५७	५३९	०	४
४	१३१३	९	१०२३	२७८	०	३
५	५३८	१५	३४७	१७५	०	१
६	६६७	१९	४१४	१९५	३५	४
७	८७१	३४	११३	७१७	६	१
८	६६४	६	६५३	४	०	१
९	९३०	४५	३४९	५३५	०	१
१०	८४८	१३	८२७	४	०	४
११	४४२	३५	४०५	२	०	०
१२	११४४	१४	६८१	४३०	४	१५
१३	१३३६	२६	७२७	५७७	०	६
१४	८१२	३२	६७०	१०५	१	४
काठेखोला गापा	५८९२	१९१	५२२८	४२०	१७	३६
१	६४७	७२	५६५	६	०	४
२	८३०	५	६५९	१५१	१०	५
३	५७४	५०	५१७	५	०	२
४	८५७	३१	८०१	२२	१	२
५	७४३	८	७०५	२७	१	२
६	५५३	३	५०७	३३	०	१०
७	११३२	१०	९४८	१६३	१	१०
८	५५६	१२	५२६	१३	४	१
ताराखोला गापा	२३३७	४२	१५१०	७७१	३	११
१	४९१	२	२८९	१९९	०	१
२	४४५	६	२९५	१४३	०	१
३	४६७	२०	२१७	२२६	३	१
४	३४३	११	३३०	२	०	०
५	५९१	३	३७९	२०१	०	८
तमानखोला गापा	२६११	६२	१९३४	५५८	१२	४५
१	६९५	९	४७८	१९०	०	१८

२	६४१	५	६१२	११	२	११
३	४२१	५	३८५	१९	८	४
४	२७३	४१	११७	११४	०	१
५	३७९	०	१४२	२२४	२	११
६	२०२	२	२००	०	०	०
ढोरपाटन न पा	७४८५	२९०	५८३८	१०३०	२४	३०३
१	१५४७	५	१४८७	४७	१	७
२	९४१	१५	८९८	१२	०	१६
३	६४९	१९	६०३	२१	१	५
४	९३४	१६	९०२	१०	०	६
५	७६१	१२२	४४१	१९०	०	८
६	८८८	५१	६०१	१९३	४	३९
७	५०६	२३	३१३	१४४	८	१८
८	४१५	२१	१३८	२०३	५	४८
९	८४४	१८	४५५	२१०	५	१५६
निसीखोला गापा	५६३५	१०३	४३३८	९७६	१९	१९९
१	८७२	६	५५३	२९१	२	२०
२	९५०	२२	६७७	२३१	१	१९
३	७७९	२०	६७३	८१	२	३
४	७३९	८	५८७	१४४	०	०
५	८७६	२०	६६३	१११	६	७६
६	८२१	७	६७८	५९	७	७०
७	५९८	२०	५०७	५९	१	११
बडिगाड गापा	६७४५	२०१	५०८५	१३८२	२१	५६
१	५३८	४४	१८५	२९९	१	९
२	७४७	७	३२९	३९५	७	९
३	४४९	४	४२६	९	४	६
४	७९६	१३	७६७	१३	०	३
५	१००३	२८	६७२	३०१	०	२
६	४६७	७	४५८	०	२	०
७	८५४	३२	६५८	१५८	३	३
८	५८१	२३	४५५	९७	४	२
९	५६५	८	५३७	७	०	१३
१०	७४५	३५	५९८	१०३	०	९
गल्कोट न पा	७७१४	१९९	३५३७	३९१४	९	५५
१	८९९	३८	३९७	४५२	२	१०
२	७०१	२५	२३९	४३५	२	०
३	११३८	१७	३७७	७३५	०	९
४	५८३	३	४२	५३७	०	१
५	७१६	९	५०६	१९९	०	२

६	६६६	१२	३०५	३४७	०	२
७	५२७	७	१६१	३५९	०	०
८	५११	३१	२०२	२६९	३	६
९	५०२	३१	१३६	३३३	१	१
१०	६०५	१४	४४५	१४४	०	२
११	८६६	१२	७२७	१०४	१	२२
बरेङ गापा	२९२५	११३	२४९१	३०७	२	१२
१	७७३	५२	६३९	७८	२	२
२	८७५	१०	८३१	३०	०	४
३	७१८	३८	४८९	१८७	०	४
४	३२७	५	३१२	९	०	१
५	२३२	८	२२०	३	०	१
जैमिनी न पा	६८२८	२३४	५७७१	७११	१२	१००
१	७६५	८	६४९	९७	१	१०
२	६३१	७८	३५३	२००	०	०
३	५३८	४५	३३३	१५४	१	५
४	५२२	१२	४६१	४१	०	८
५	५३६	४	४८७	३८	४	३
६	४४१	६	४१२	१७	०	६
७	८५४	२५	८०१	१७	२	९
८	९६७	९	८६१	४७	१	४९
९	७१८	३९	६६३	१२	१	३
१०	८५६	८	७५१	८८	२	७

अनुसूची ५

५ वर्ष र सो भन्दा माथि उमेर समूहको साक्षरता दर सम्बन्धी विवरण

स्थानिय तह	लिङ्ग / वाड	५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जनसंख्या	जनसंख्या			उल्लेख नभएको	साक्षरता दर
			पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने		
बागलुङ न पा	जम्मा	५२४२५	४३७८९	३२९	८२४०	६७	८३.५३
	पुरुष	२४०६८	२१९५६	११२	१९६५	३५	९१.२२
	महिला	२८३५७	२१८३३	२१७	६२७५	३२	७६.९९
	वाड १						
	जम्मा	४४४१	३९२३	१९	४९९	०	८८.३४
	पुरुष	२०९४	१९३८	८	१४८	०	९२.५५
	महिला	२३४७	१९८५	११	३५१	०	८४.५८
	२						
	जम्मा	६८२४	६२६५	४७	५११	१	९१.८१
	पुरुष	३२१९	३०९७	१७	१०४	१	९६.२१
	महिला	३६०५	३१६८	३०	४०७	०	८७.८८
	३						
	जम्मा	९१८७	७९९१	७६	११०३	१७	८६.९८
	पुरुष	४२२६	३९१५	२१	२७९	११	९२.६४
	महिला	४९६१	४०७६	५५	८२४	६	८२.१६
	४						
	जम्मा	४५८३	३९२६	१२	६४२	३	८५.६६
	पुरुष	२०९६	१९३९	७	१४८	२	९२.५१
	महिला	२४८७	१९८७	५	४९४	१	७९.९०
	५						
	जम्मा	१८७१	१५२३	७	३४१	०	८१.४०
	पुरुष	८८३	७९६	४	८३	०	९०.१५
	महिला	९८८	७२७	३	२५८	०	७३.५८
	६						
	जम्मा	२३०४	१८११	२१	४७२	०	७८.६०
	पुरुष	१०५४	९३५	१०	१०९	०	८८.७१
	महिला	१२५०	८७६	११	३६३	०	७०.०८
	७						
	जम्मा	२८५६	२२१४	१३	६१५	१४	७७.५२
	पुरुष	१३०६	११४२	६	१५०	८	८७.४४
महिला	१५५०	१०७२	७	४६५	६	६९.१६	
८							

	जम्मा	२१३५	१६९५	२	४३१	७	७९.३९
	पुरुष	९४७	८५३	०	८९	५	९०.०७
	महिला	११८८	८४२	२	३४२	२	७०.८८
	९						
	जम्मा	३१०९	२५२८	८	५६६	७	८१.३१
	पुरुष	१३८४	१२७४	२	१०७	१	९२.०५
	महिला	१७२५	१२५४	६	४५९	६	७२.७०
	१०						
	जम्मा	२९०६	२१९८	८	६८९	११	७५.६४
	पुरुष	१३२७	११४२	३	१७७	५	८६.०६
	महिला	१५७९	१०५६	५	५१२	६	६६.८८
	११						
	जम्मा	१४६९	१२३८	२६	२०५	०	८४.२८
	पुरुष	६७३	६२२	६	४५	०	९२.४२
	महिला	७९६	६१६	२०	१६०	०	७७.३९
	१२						
	जम्मा	३६९९	२९२१	२६	७४७	५	७८.९७
	पुरुष	१६७२	१४६८	७	१९५	२	८७.८०
	महिला	२०२७	१४५३	१९	५५२	३	७१.६८
	१३						
	जम्मा	४२६१	३३०६	५५	८९८	२	७७.५९
	पुरुष	१९२४	१६८०	२०	२२४	०	८७.३२
	महिला	२३३७	१६२६	३५	६७४	२	६९.५८
	१४						
	जम्मा	२७८०	२२५०	९	५२१	०	८०.९४
	पुरुष	१२६३	११५५	१	१०७	०	९१.४५
	महिला	१५१७	१०९५	८	४१४	०	७२.१८
काठेखोला गापा	जम्मा	२०८४६	१६३४५	२१५	४२७२	१४	७८.४१
	पुरुष	९३४०	८०७६	७४	११८६	४	८६.४७
	महिला	११५०६	८२६९	१४१	३०८६	१०	७१.८७
	वाड १						
	जम्मा	२३२७	१८७१	५	४५१	०	८०.४०
	पुरुष	१०३९	९१५	१	१२३	०	८८.०७
	महिला	१२८८	९५६	४	३२८	०	७४.२२
	२						
	जम्मा	२७९२	१९९०	७३	७२७	२	७१.२८
	पुरुष	१२५९	९९२	३३	२३३	१	७८.७९
महिला	१५३३	९९८	४०	४९४	१	६५.१०	

	३						
	जम्मा	१९८७	१६९३	५	२८२	७	८५.२०
	पुरुष	८८८	८२७	०	६०	१	९३.१३
	महिला	१०९९	८६६	५	२२२	६	७८.८०
	४						
	जम्मा	३१८२	२३६८	४४	७६८	२	७४.४२
	पुरुष	१४६४	११९६	१५	२५२	१	८१.६९
	महिला	१७१८	११७२	२९	५१६	१	६८.२२
	५						
	जम्मा	२७५०	२२८५	११	४५४	०	८३.०९
	पुरुष	१२६६	११५१	४	१११	०	९०.९२
	महिला	१४८४	११३४	७	३४३	०	७६.४२
	६						
	जम्मा	१९०९	१३३६	१६	५५७	०	६९.९८
	पुरुष	८६९	६८०	३	१८६	०	७८.२५
	महिला	१०४०	६५६	१३	३७१	०	६३.०८
	७						
	जम्मा	३८५९	२९८४	४७	८२५	३	७७.३३
	पुरुष	१६५६	१४६४	१५	१७६	१	८८.४१
	महिला	२२०३	१५२०	३२	६४९	२	६९.००
	८						
	जम्मा	२०४०	१८१८	१४	२०८	०	८९.१२
	पुरुष	८९९	८५१	३	४५	०	९४.६६
	महिला	११४१	९६७	११	१६३	०	८४.७५
ताराखोला गापा	जम्मा	९३४७	७६७८	२९८	१३५२	१९	८२.१४
	पुरुष	४५१२	३९८६	९६	४२१	९	८८.३४
	महिला	४८३५	३६९२	२०२	९३१	१०	७६.३६
	वाड १						
	जम्मा	१७५९	१४३८	१०	३११	०	८१.७५
	पुरुष	८०९	७२६	५	७८	०	८९.७४
	महिला	९५०	७१२	५	२३३	०	७४.९५
	२						
	जम्मा	१९५१	१६१५	१५९	१६०	१७	८२.७८
	पुरुष	९६८	८५९	४५	५६	८	८८.७४
	महिला	९८३	७५६	११४	१०४	९	७६.९१
	३						
	जम्मा	१८९०	१४९४	१०८	२८७	१	७९.०५
	पुरुष	९१५	७८३	४०	९१	१	८५.५७

	महिला	९७५	७११	६८	१९६	०	७२.९२
	४						
	जम्मा	१३०१	१०८८	२०	१९२	१	८३.६३
	पुरुष	६०५	५३०	५	७०	०	८७.६०
	महिला	६९६	५५८	१५	१२२	१	८०.१७
	५						
	जम्मा	२४४६	२०४३	१	४०२	०	८३.५२
	पुरुष	१२१५	१०८८	१	१२६	०	८९.५५
	महिला	१२३१	९५५	०	२७६	०	७७.५८
तमानखोला गापा	जम्मा	९११४	६८८४	१९८	२०२०	१२	७५.५३
	पुरुष	४१४३	३४०५	९१	६४५	२	८२.१९
	महिला	४९७१	३४७९	१०७	१३७५	१०	६९.९९
	वाड १						
	जम्मा	२४४२	१८८९	३६	५०९	८	७७.३५
	पुरुष	११४७	९६३	१५	१६७	२	८३.९६
	महिला	१२९५	९२६	२१	३४२	६	७१.५१
	२						
	जम्मा	२३१९	१६६५	१४५	५०७	२	७१.८०
	पुरुष	१०२९	८०१	६९	१५९	०	७७.८४
	महिला	१२९०	८६४	७६	३४८	२	६६.९८
	३						
	जम्मा	१४८३	११९७	२	२८३	१	८०.७१
	पुरुष	६५६	५८२	०	७४	०	८८.७२
	महिला	८२७	६१५	२	२०९	१	७४.३७
	४						
	जम्मा	८९०	७१०	७	१७३	०	७९.७८
	पुरुष	३९२	३३७	२	५३	०	८५.९७
	महिला	४९८	३७३	५	१२०	०	७४.९०
	५						
	जम्मा	१२२६	८४०	१	३८५	०	६८.५२
	पुरुष	५६४	४२२	०	१४२	०	७४.८२
	महिला	६६२	४१८	१	२४३	०	६३.१४
	६						
जम्मा	७५४	५८३	७	१६३	१	७७.३२	
पुरुष	३५५	३००	५	५०	०	८४.५१	
महिला	३९९	२८३	२	११३	१	७०.९३	
जम्मा	२६८६५	२१४८७	१६७	५१८३	२८	७९.९८	
पुरुष	१२२८९	१०६८६	४८	१५४४	११	८६.९६	

महिला	१४५७६	१०८०१	११९	३६३९	१७	७४.१०
वाड १						
जम्मा	५३१७	४९३८	६	३७३	०	९२.८७
पुरुष	२५०२	२४००	२	१००	०	९५.९२
महिला	२८१५	२५३८	४	२७३	०	९०.१६
२						
जम्मा	३३९०	२७३१	७०	५८२	७	८०.५६
पुरुष	१५३७	१३४०	१३	१८०	४	८७.१८
महिला	१८५३	१३९१	५७	४०२	३	७५.०७
३						
जम्मा	२२२६	१७०१	१४	५१०	१	७६.४२
पुरुष	९८०	८३१	६	१४३	०	८४.८०
महिला	१२४६	८७०	८	३६७	१	६९.८२
४						
जम्मा	३५४८	२९०४	१९	६२२	३	८१.८५
पुरुष	१६६१	१४७०	८	१८१	२	८८.५०
महिला	१८८७	१४३४	११	४४१	१	७५.९९
५						
जम्मा	२६५६	२०५८	९	५८७	२	७७.४८
पुरुष	११६०	१०००	३	१५७	०	८६.२१
महिला	१४९६	१०५८	६	४३०	२	७०.७२
६						
जम्मा	३१४१	२३६२	३	७७५	१	७५.२०
पुरुष	१३९२	११३५	२	२५४	१	८१.५४
महिला	१७४९	१२२७	१	५२१	०	७०.१५
७						
जम्मा	१९५३	१५३१	१	४२१	०	७८.३९
पुरुष	८८९	७६५	०	१२४	०	८६.०५
महिला	१०६४	७६६	१	२९७	०	७१.९९
८						
जम्मा	१३९७	९६२	३	४३२	०	६८.८६
पुरुष	६२१	४९४	२	१२५	०	७९.५५
महिला	७७६	४६८	१	३०७	०	६०.३१
९						
जम्मा	३२३७	२३००	४२	८८१	१४	७१.०५
पुरुष	१५४७	१२५१	१२	२८०	४	८०.८७
महिला	१६९०	१०४९	३०	६०१	१०	६२.०७
जम्मा	२०६९४	१४८९२	४५७	५३२०	२५	७१.९६

ढोरपाटन न
पा

निसीखोला गापा	पुरुष	९२८२	७४०५	१७५	१६९२	१०	७९.७८
	महिला	११४१२	७४८७	२८२	३६२८	१५	६५.६१
	वाड १						
	जम्मा	३००९	२१२२	२०	८६७	०	७०.५२
	पुरुष	१३२४	१०५१	८	२६५	०	७९.३८
	महिला	१६८५	१०७१	१२	६०२	०	६३.५६
	२						
	जम्मा	३३९९	२५९९	२३	७७६	१	७६.४६
	पुरुष	१५२७	१२६९	११	२४७	०	८३.१०
	महिला	१८७२	१३३०	१२	५२९	१	७१.०५
	३						
	जम्मा	२८६०	२०६०	६२	७३५	३	७२.०३
	पुरुष	१२८४	१०४५	२४	२१४	१	८१.३९
	महिला	१५७६	१०१५	३८	५२१	२	६४.४०
	४						
	जम्मा	२७०७	२०९३	३०	५८३	१	७७.३२
	पुरुष	१२४१	१०६०	९	१७२	०	८५.४१
	महिला	१४६६	१०३३	२१	४११	१	७०.४६
	५						
	जम्मा	३२०३	२३२०	१४९	७३२	२	७२.४३
	पुरुष	१४०४	११४१	४५	२१८	०	८१.२७
	महिला	१७९९	११७९	१०४	५१४	२	६५.५४
	६						
	जम्मा	३२२३	२०४०	१२१	१०४९	१३	६३.३०
	पुरुष	१४८७	१०४२	५५	३८५	५	७०.०७
	महिला	१७३६	९९८	६६	६६४	८	५७.४९
	७						
	जम्मा	२२९३	१६५८	५२	५७८	५	७२.३१
	पुरुष	१०१५	७९७	२३	१९१	४	७८.५२
	महिला	१२७८	८६१	२९	३८७	१	६७.३७
जम्मा	२६१६५	२१३२१	९२	४७३७	१५	८१.४९	
पुरुष	१२०३४	१०४४१	२८	१५५८	७	८६.७६	
महिला	१४१३१	१०८८०	६४	३१७९	८	७६.९९	
वाड १							
जम्मा	२०००	१५५३	२८	४१९	०	७७.६५	
पुरुष	९५०	८०६	४	१४०	०	८४.८४	
महिला	१०५०	७४७	२४	२७९	०	७१.१४	
२							

	जम्मा	२६९०	२२६६	१५	४०८	१	८४.२४
	पुरुष	१२३५	१०९३	७	१३४	१	८८.५०
	महिला	१४५५	११७३	८	२७४	०	८०.६२
	३						
	जम्मा	१५९५	१३४०	१	२५४	०	८४.०१
	पुरुष	७१४	६५७	०	५७	०	९२.०२
	महिला	८८१	६८३	१	१९७	०	७७.५३
	४						
	जम्मा	३०६१	२६५२	८	३९९	२	८६.६४
	पुरुष	१३७९	१२५६	२	१२०	१	९१.०८
	महिला	१६८२	१३९६	६	२७९	१	८३.००
	५						
	जम्मा	३८६८	३१८७	२२	६५८	१	८२.३९
	पुरुष	१७९०	१५५६	७	२२६	१	८६.९३
	महिला	२०७८	१६३१	१५	४३२	०	७८.४९
	६						
	जम्मा	१८६८	१५३२	४	३३२	०	८२.०१
	पुरुष	८९१	७७६	२	११३	०	८७.०९
	महिला	९७७	७५६	२	२१९	०	७७.३८
	७						
	जम्मा	३१९२	२५२४	२	६६३	३	७९.०७
	पुरुष	१४१२	११७८	०	२३३	१	८३.४३
	महिला	१७८०	१३४६	२	४३०	२	७५.६२
	८						
	जम्मा	२३७९	१९८३	४	३८५	७	८३.३५
	पुरुष	१११६	९८७	३	१२३	३	८८.४४
	महिला	१२६३	९९६	१	२६२	४	७८.८६
	९						
	जम्मा	२२५५	१८३९	२	४१४	०	८१.५५
	पुरुष	१०४०	९०८	२	१३०	०	८७.३१
	महिला	१२१५	९३१	०	२८४	०	७६.६३
	१०						
	जम्मा	३२५७	२४४५	६	८०५	१	७५.०७
	पुरुष	१५०७	१२२४	१	२८२	०	८१.२२
	महिला	१७५०	१२२१	५	५२३	१	६९.७७
गल्कोट न पा	जम्मा	२८३३७	२२८१६	३५८	५१३३	३०	८०.५२
	पुरुष	१३१३९	११४९८	११७	१५१०	१४	८७.५१
	महिला	१५१९८	११३१८	२४१	३६२३	१६	७४.४७

बाड १							
जम्मा	३३२८	२५९६	२५	७०४	३	७८.००	
पुरुष	१५१४	१२८७	१२	२१४	१	८५.०१	
महिला	१८१४	१३०९	१३	४९०	२	७२.१६	
२							
जम्मा	२६२५	२०१०	१०३	५०९	३	७६.५७	
पुरुष	११९२	१०२१	३४	१३७	०	८५.६५	
महिला	१४३३	९८९	६९	३७२	३	६९.०२	
३							
जम्मा	४०७६	३३६०	२५	६९१	०	८२.४३	
पुरुष	१९१९	१६८२	६	२३१	०	८७.६५	
महिला	२१५७	१६७८	१९	४६०	०	७७.७९	
४							
जम्मा	२१६४	१६५०	४३	४६९	२	७६.२५	
पुरुष	९८३	८२१	१९	१४३	०	८३.५२	
महिला	११८१	८२९	२४	३२६	२	७०.१९	
५							
जम्मा	२६०१	२१६०	१५	४२२	४	८३.०४	
पुरुष	११९२	१०८५	५	१००	२	९१.०२	
महिला	१४०९	१०७५	१०	३२२	२	७६.३०	
६							
जम्मा	२४६७	२१०५	१५	३४७	०	८५.३३	
पुरुष	११७०	१०६६	७	९७	०	९१.११	
महिला	१२९७	१०३९	८	२५०	०	८०.११	
७							
जम्मा	१९४५	१५७५	९६	२७४	०	८०.९८	
पुरुष	९२५	८१५	२६	८४	०	८८.११	
महिला	१०२०	७६०	७०	१९०	०	७४.५१	
८							
जम्मा	१८९१	१५६९	१६	३०६	०	८२.९७	
पुरुष	९०३	८०६	५	९२	०	८९.२६	
महिला	९८८	७६३	११	२१४	०	७७.२३	
९							
जम्मा	१८३६	१३६५	३	४६८	०	७४.३५	
पुरुष	८६८	७०८	०	१६०	०	८१.५७	
महिला	९६८	६५७	३	३०८	०	६७.८७	
१०							
जम्मा	२१७१	१७०१	८	४४९	१३	७८.३५	

	पुरुष	९८२	८५२	१	१२१	८	८६.७६
	महिला	११८९	८४९	७	३२८	५	७१.४०
	११						
	जम्मा	३२३३	२७२५	९	४९४	५	८४.२९
	पुरुष	१४९१	१३५५	२	१३१	३	९०.८८
	महिला	१७४२	१३७०	७	३६३	२	७८.६५
बरेङ गापा	जम्मा	१०३४०	७९५१	१३१	२२५२	६	७६.९०
	पुरुष	४६७२	३९७९	५१	६३९	३	८५.१७
	महिला	५६६८	३९७२	८०	१६१३	३	७०.०८
	वाड १						
	जम्मा	२७६९	२१३७	१८	६१०	४	७७.१८
	पुरुष	१२५५	१०७६	४	१७३	२	८५.७४
	महिला	१५१४	१०६१	१४	४३७	२	७०.०८
	२						
	जम्मा	३१३१	२४१८	२९	६८२	२	७७.२३
	पुरुष	१४३०	१२१६	१३	२००	१	८५.०३
	महिला	१७०१	१२०२	१६	४८२	१	७०.६६
	३						
	जम्मा	२५०४	१८९०	१९	५९५	०	७५.४८
	पुरुष	१११३	९३५	५	१७३	०	८४.०१
	महिला	१३९१	९५५	१४	४२२	०	६८.६६
	४						
	जम्मा	१०८०	८१०	६३	२०७	०	७५.००
	पुरुष	४९०	४०७	२८	५५	०	८३.०६
	महिला	५९०	४०३	३५	१५२	०	६८.३१
	५						
जम्मा	८५६	६९६	२	१५८	०	८१.३१	
पुरुष	३८४	३४५	१	३८	०	८९.८४	
महिला	४७२	३५१	१	१२०	०	७४.३६	
जैमिनी न पा	जम्मा	२२७७४	१७९५५	२१३	४५८७	१९	७८.८४
	पुरुष	१०२४६	८९२१	५७	१२५७	११	८७.०७
	महिला	१२५२८	९०३४	१५६	३३३०	८	७२.११
	वाड १						
	जम्मा	२३६४	१९५१	१०	३९२	११	८२.५३
	पुरुष	१०९९	९९६	२	९४	७	९०.६३
	महिला	१२६५	९५५	८	२९८	४	७५.४९
	२						
जम्मा	२१९८	१८३६	९	३५२	१	८३.५३	

पुरुष	१०१३	९१५	३	९५	०	९०.३३
महिला	११८५	९२१	६	२५७	१	७७.७२
३						
जम्मा	१८०६	१४४३	५	३५७	१	७९.९०
पुरुष	७८५	६८१	२	१०२	०	८६.७५
महिला	१०२१	७६२	३	२५५	१	७४.६३
४						
जम्मा	१६६९	१३३९	३१	२९९	०	८०.२३
पुरुष	७४७	६४६	८	९३	०	८६.४८
महिला	९२२	६९३	२३	२०६	०	७५.१६
५						
जम्मा	१७१८	१३१३	२४	३८१	०	७६.४३
पुरुष	७६३	६५८	८	९७	०	८६.२४
महिला	९५५	६५५	१६	२८४	०	६८.५९
६						
जम्मा	१५२०	११९३	०	३२७	०	७८.४९
पुरुष	६८४	५८५	०	९९	०	८५.५३
महिला	८३६	६०८	०	२२८	०	७२.७३
७						
जम्मा	२७९०	२१८३	९	५९७	१	७८.२४
पुरुष	१२३३	१०९६	२	१३५	०	८८.८९
महिला	१५५७	१०८७	७	४६२	१	६९.८१
८						
जम्मा	३३७८	२४१८	३०	९२९	१	७१.५८
पुरुष	१४९३	१२१४	१३	२६५	१	८१.३१
महिला	१८८५	१२०४	१७	६६४	०	६३.८७
९						
जम्मा	२४०२	१९०९	५७	४३४	२	७९.४८
पुरुष	११०३	९५४	१२	१३५	२	८६.४९
महिला	१२९९	९५५	४५	२९९	०	७३.५२
१०						
जम्मा	२९२९	२३७०	३८	५१९	२	८०.९१
पुरुष	१३२६	११७६	७	१४२	१	८८.६९
महिला	१६०३	११९४	३१	३७७	१	७४.४९

अनुसूची ६

स्थानिय तह निर्वाचन २०७९ मा निर्वाचित जनप्रतिनिधिको विवरण

क्र. स	स्थानीय तह	पद	वडा नं	राजनीतिक दल / स्वतन्त्र	नाम	लिंग	प्राप्त मत	कैफियत
१	काठेखोला गापा	अध्यक्ष		नेपाली काँग्रेस	राजु थापा	पुरुष	७७५१	निर्वाचित
२	काठेखोला गापा	उपाध्यक्ष		राष्ट्रिय जनमोर्चा	तेज बहादुर थापा	पुरुष	६७१२	निर्वाचित
३	काठेखोला गापा	महिला सदस्य (गाका)		नेपाली काँग्रेस	गीता देवी वि.क.	महिला	२७	निर्वाचित
४	काठेखोला गापा	महिला सदस्य (गाका)		नेपाली काँग्रेस	भुमा देवी पुन	महिला	२७	निर्वाचित
५	काठेखोला गापा	महिला सदस्य (गाका)		नेपाली काँग्रेस	देवी थापा मगर	महिला	२७	निर्वाचित
६	काठेखोला गापा	महिला सदस्य (गाका)		नेपाली काँग्रेस	पुर्न माया सुनार	महिला	२६	निर्वाचित
७	काठेखोला गापा	दलित वा अ.स.स(गाका)		नेपाली काँग्रेस	सुन्तली वि.क.	महिला	२६	निर्वाचित
८	काठेखोला गापा	दलित वा अ.स.स (गाका)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	टिका संगम वि.क.	पुरुष	२३	निर्वाचित
९	काठेखोला गापा	वडा अध्यक्ष	१	नेपाली काँग्रेस	खडक बहादुर थापा	पुरुष	९१५	निर्वाचित
१०	काठेखोला गापा	महिला सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	देवी थापा मगर	महिला	७८५	निर्वाचित
११	काठेखोला गापा	दलित महिला सदस्य	१	स्वतन्त्र	तारा किसान	महिला	७६८	निर्वाचित
१२	काठेखोला गापा	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	गोविन्द बहादुर थापा	पुरुष	८५९	निर्वाचित
१३	काठेखोला गापा	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	दिल बहादुर घर्ति क्षेत्री	पुरुष	९२३	निर्वाचित
१४	काठेखोला गापा	वडा अध्यक्ष	२	ने क पा एमाले	विद्या पति शर्मा	पुरुष	१०३०	निर्वाचित
१५	काठेखोला गापा	महिला सदस्य	२	ने क पा एमाले	चन्द कला थापा	महिला	१०५५	निर्वाचित
१६	काठेखोला गापा	दलित महिला सदस्य	२	ने क पा एमाले	बुद्धिकला किसान	महिला	१०४६	निर्वाचित
१७	काठेखोला गापा	सदस्य	२	ने क पा एमाले	भिम बहादुर खत्री क्षेत्री	पुरुष	१०३०	निर्वाचित
१८	काठेखोला गापा	सदस्य	२	ने क पा एमाले	सुरेश बहादुर थापा	पुरुष	१०२८	निर्वाचित
१९	काठेखोला गापा	वडा अध्यक्ष	३	ने क पा एमाले	कुल बहादुर वि.क	पुरुष	८९६	निर्वाचित
२०	काठेखोला गापा	महिला सदस्य	३	ने क पा एमाले	तुलकी देवी खड्का	महिला	८८२	निर्वाचित
२१	काठेखोला गापा	दलित महिला सदस्य	३	ने क पा एमाले	विष्णु वि.क	महिला	८८६	निर्वाचित
२२	काठेखोला गापा	सदस्य	३	ने क पा एमाले	प्रेम बहादुर घर्ती मगर	पुरुष	८७२	निर्वाचित
२३	काठेखोला गापा	सदस्य	३	ने क पा एमाले	दिपेन्द्र बहादुर खत्री	पुरुष	८५४	निर्वाचित
२४	काठेखोला गापा	वडा अध्यक्ष	४	राष्ट्रिय जनमोर्चा	लक्ष्मण पुन	पुरुष	१५३२	निर्वाचित
२५	काठेखोला गापा	महिला सदस्य	४	राष्ट्रिय जनमोर्चा	संझना थापा मगर	महिला	१९७५	निर्वाचित
२६	काठेखोला गापा	दलित महिला सदस्य	४	राष्ट्रिय जनमोर्चा	भुमिका थापा परियार	महिला	१९६६	निर्वाचित
२७	काठेखोला गापा	सदस्य	४	राष्ट्रिय जनमोर्चा	नर बहादुर पुन	पुरुष	१८६२	निर्वाचित
२८	काठेखोला गापा	सदस्य	४	राष्ट्रिय जनमोर्चा	अमर बहादुर थापा	पुरुष	१४१८	निर्वाचित
२९	काठेखोला गापा	वडा अध्यक्ष	५	नेपाली काँग्रेस	जाम नाथ कँडेल	पुरुष	८८९	निर्वाचित
३०	काठेखोला गापा	महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	भुमा देवी पुन	महिला	८९१	निर्वाचित
३१	काठेखोला गापा	दलित महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	गीता देवी वि.क.	महिला	८८९	निर्वाचित
३२	काठेखोला गापा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	डिल राम काडेल	पुरुष	८६७	निर्वाचित
३३	काठेखोला गापा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	भानुभक्त सुवेदी	पुरुष	८४७	निर्वाचित
३४	काठेखोला गापा	वडा अध्यक्ष	६	नेपाली काँग्रेस	बृहस्पती शर्मा	पुरुष	६९०	निर्वाचित
३५	काठेखोला गापा	महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	रन माया कँडेल	महिला	६७२	निर्वाचित
३६	काठेखोला गापा	दलित महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	हरि कला वि.क.	महिला	६८०	निर्वाचित

३७	काठेखोला गापा	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	हर्क बहादुर कँडेल क्षेत्री	पुरुष	६३७	निर्वाचित
३८	काठेखोला गापा	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	टिका राम कँडेल	पुरुष	६३६	निर्वाचित
३९	काठेखोला गापा	वडा अध्यक्ष	७	ने क पा एमाले	प्रेम बहादुर जि.सी	पुरुष	१७९७	निर्वाचित
४०	काठेखोला गापा	महिला सदस्य	७	ने क पा एमाले	चित्र कुमारी थापा	महिला	१८३८	निर्वाचित
४१	काठेखोला गापा	दलित महिला सदस्य	७	ने क पा एमाले	हरिकला सुनार	महिला	१८२६	निर्वाचित
४२	काठेखोला गापा	सदस्य	७	ने क पा एमाले	प्रेम बहादुर कार्की	पुरुष	१७१५	निर्वाचित
४३	काठेखोला गापा	सदस्य	७	ने क पा एमाले	डम्बर बहादुर थापा	पुरुष	१७०८	निर्वाचित
४४	काठेखोला गापा	वडा अध्यक्ष	८	नेपाली काँग्रेस	प्रमानन्द कँडेल	पुरुष	९२५	निर्वाचित
४५	काठेखोला गापा	महिला सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	हरि माया पुन	महिला	९३१	निर्वाचित
४६	काठेखोला गापा	दलित महिला सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	पुर्न माया सुनार	महिला	९२०	निर्वाचित
४७	काठेखोला गापा	सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	मोम बहादुर रोका मगर	पुरुष	९०७	निर्वाचित
४८	काठेखोला गापा	सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	गोपाल पुन	पुरुष	९००	निर्वाचित
४९	गल्कोट न पा	प्रमुख		नेपाली काँग्रेस	भरत शर्मा	पुरुष	५४१४	निर्वाचित
५०	गल्कोट न पा	उपप्रमुख		नेकपा माओवादी	फमलाल नीउरे	पुरुष	६०३९	निर्वाचित
५१	गल्कोट न पा	महिला सदस्य (न का)		नेपाली काँग्रेस	टुक कुमारी श्रेष्ठ	महिला		निर्विरोध
५२	गल्कोट न पा	महिला सदस्य (न का)		नेपाली काँग्रेस	तुलसी दर्जी	महिला		निर्विरोध
५३	गल्कोट न पा	महिला सदस्य (न का)		नेपाली काँग्रेस	गंगा छिनाल दर्जि	महिला		निर्विरोध
५४	गल्कोट न पा	महिला सदस्य (न का)		नेपाली काँग्रेस	टिका सुवेदी	महिला		निर्विरोध
५५	गल्कोट न पा	महिला सदस्य (न का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	तारा कुमारी साकी	महिला		निर्विरोध
५६	गल्कोट न पा	दलित वा अ.स. स(न.का)		नेपाली काँग्रेस	राम प्रसाद बि.क.	पुरुष	५५	निर्वाचित
५७	गल्कोट न पा	दलित वा अ.स.स.(न.का)		नेकपा माओवादी	भिम बहादुर विश्वकर्मा	पुरुष	५५	निर्वाचित
५८	गल्कोट न पा	दलित वा अ.स. स.(न.का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	चन्द्र मोहन बि.क	पुरुष	५५	निर्वाचित
५९	गल्कोट न पा	वडा अध्यक्ष	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	लाल बहादुर राना	पुरुष	११०६	निर्वाचित
६०	गल्कोट न पा	महिला सदस्य	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	धन कुमारी खत्री	महिला	११८६	निर्वाचित
६१	गल्कोट न पा	दलित महिला सदस्य	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	चित्र कुमारी सुनार	महिला	११७४	निर्वाचित
६२	गल्कोट न पा	सदस्य	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	भिम बहादुर घर्ति थापा	पुरुष	१०९४	निर्वाचित
६३	गल्कोट न पा	सदस्य	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	पुर्ण बहादुर खत्री	पुरुष	१०६७	निर्वाचित
६४	गल्कोट न पा	वडा अध्यक्ष	२	नेपाली काँग्रेस	हिम बहादुर भण्डारी	पुरुष	७६३	निर्वाचित
६५	गल्कोट न पा	महिला सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	मीना श्रीस	महिला	७८३	निर्वाचित
६६	गल्कोट न पा	दलित महिला सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	ज्ञानु परियार	महिला	७७९	निर्वाचित
६७	गल्कोट न पा	सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	उमेश नेपाली	पुरुष	७०२	निर्वाचित
६८	गल्कोट न पा	सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	रुद्र सिंह श्रीस	पुरुष	६५४	निर्वाचित
६९	गल्कोट न पा	वडा अध्यक्ष	३	नेपाली काँग्रेस	फम बहादुर खत्री	पुरुष	१०४०	निर्वाचित
७०	गल्कोट न पा	महिला सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	टुक कुमारी श्रेष्ठ	महिला	१००८	निर्वाचित
७१	गल्कोट न पा	दलित महिला सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	तुलसी दर्जी	महिला	१०४१	निर्वाचित
७२	गल्कोट न पा	सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	रविन बोहोरा	पुरुष	९६८	निर्वाचित
७३	गल्कोट न पा	सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	खिम ब. शाहानी क्षेत्री	पुरुष	९६६	निर्वाचित
७४	गल्कोट न पा	वडा अध्यक्ष	४	नेपाली काँग्रेस	बल बहादुर खत्री	पुरुष	८८४	निर्वाचित
७५	गल्कोट न पा	महिला सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	गंगा खड्का	महिला	८९४	निर्वाचित
७६	गल्कोट न पा	दलित महिला सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	जमुना दर्जी	महिला	८९७	निर्वाचित
७७	गल्कोट न पा	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	कृष्ण ब. भण्डारी थापा	पुरुष	८६०	निर्वाचित

७८	गल्कोट न पा	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	टिका सुवेदी	महिला	८४०	निर्वाचित
७९	गल्कोट न पा	बडा अध्यक्ष	५	नेपाली काँग्रेस	पवन हमाल	पुरुष	७११	निर्वाचित
८०	गल्कोट न पा	महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	ज्ञान कुमारी खत्री	महिला	८४३	निर्वाचित
८१	गल्कोट न पा	दलित महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	गंगा छिनाल दर्जि	महिला	९१८	निर्वाचित
८२	गल्कोट न पा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	बल बहादुर खत्री	पुरुष	९३९	निर्वाचित
८३	गल्कोट न पा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	अम्मर बहादुर खत्री	पुरुष	८३८	निर्वाचित
८४	गल्कोट न पा	बडा अध्यक्ष	६	नेकपा माओवादी	राम प्रसाद कंडेल	पुरुष	५०५	निर्वाचित
८५	गल्कोट न पा	महिला सदस्य	६	नेकपा माओवादी	गंगा कुमारी चोखाल	महिला	४९७	निर्वाचित
८६	गल्कोट न पा	दलित महिला सदस्य	६	नेकपा माओवादी	माया सार्की	महिला	५०१	निर्वाचित
८७	गल्कोट न पा	सदस्य	६	नेकपा माओवादी	राज बहादुर पुन	पुरुष	४७१	निर्वाचित
८८	गल्कोट न पा	सदस्य	६	नेकपा माओवादी	हर्क बहादुर पाण्डे	पुरुष	४४१	निर्वाचित
८९	गल्कोट न पा	बडा अध्यक्ष	७	नेकपा माओवादी	राज बहादुर थापा	पुरुष	४३२	निर्वाचित
९०	गल्कोट न पा	महिला सदस्य	७	नेकपा माओवादी	यसुदा थापा	महिला	४३१	निर्वाचित
९१	गल्कोट न पा	दलित महिला सदस्य	७	नेकपा माओवादी	यानु वि.क.	महिला	४३३	निर्वाचित
९२	गल्कोट न पा	सदस्य	७	नेकपा माओवादी	ज्ञान बहादुर कार्की	पुरुष	४२३	निर्वाचित
९३	गल्कोट न पा	सदस्य	७	स्वतन्त्र	नर बहादुर थापा मगर	पुरुष	४००	निर्वाचित
९४	गल्कोट न पा	बडा अध्यक्ष	८	नेपाली काँग्रेस	तेज प्रसाद सापकोटा	पुरुष	७६०	निर्वाचित
९५	गल्कोट न पा	महिला सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	लक्ष्मी सलामी	महिला	७२२	निर्वाचित
९६	गल्कोट न पा	दलित महिला सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	अमृता सुनार	महिला	७२७	निर्वाचित
९७	गल्कोट न पा	सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	छम ब. गलामी मगर	पुरुष	७१३	निर्वाचित
९८	गल्कोट न पा	सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	लोकनाथ कंडेल	पुरुष	७०४	निर्वाचित
९९	गल्कोट न पा	बडा अध्यक्ष	९	नेपाली काँग्रेस	तेज बहादुर थापा	पुरुष	७९९	निर्वाचित
१००	गल्कोट न पा	महिला सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	लक्ष्मी सापकोटा	महिला	८१८	निर्वाचित
१०१	गल्कोट न पा	दलित महिला सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	तील कुमारी विश्वकर्मा	महिला	८२५	निर्वाचित
१०२	गल्कोट न पा	सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	नारायण प्रसाद सापकोटा	पुरुष	७७८	निर्वाचित
१०३	गल्कोट न पा	सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	लक्ष्मण गौतम	पुरुष	७७१	निर्वाचित
१०४	गल्कोट न पा	बडा अध्यक्ष	१०	नेपाली काँग्रेस	भक्त बहादुर काउचा	पुरुष	९७२	निर्वाचित
१०५	गल्कोट न पा	महिला सदस्य	१०	नेपाली काँग्रेस	मन कुमारी श्रीस	महिला	९६१	निर्वाचित
१०६	गल्कोट न पा	दलित महिला सदस्य	१०	नेपाली काँग्रेस	करिश्मा परियार	महिला	९६७	निर्वाचित
१०७	गल्कोट न पा	सदस्य	१०	नेपाली काँग्रेस	कुमार पुन मगर	पुरुष	९३०	निर्वाचित
१०८	गल्कोट न पा	सदस्य	१०	नेपाली काँग्रेस	हरी काउचा	पुरुष	९२५	निर्वाचित
१०९	गल्कोट न पा	बडा अध्यक्ष	११	ने क पा एमाले	डम्मर बहादुर श्रीस	पुरुष	९७३	निर्वाचित
११०	गल्कोट न पा	महिला सदस्य	११	राष्ट्रिय जनमोर्चा	कुन्ती थापा	महिला	८७५	निर्वाचित
१११	गल्कोट न पा	दलित महिला सदस्य	११	राष्ट्रिय जनमोर्चा	तारा कुमारी सार्की	महिला	९०१	निर्वाचित
११२	गल्कोट न पा	सदस्य	११	राष्ट्रिय जनमोर्चा	यम बहादुर बस्याल	पुरुष	८५९	निर्वाचित
११३	गल्कोट न पा	सदस्य	११	राष्ट्रिय जनमोर्चा	तेजेन्द्र पुन	पुरुष	८५५	निर्वाचित
११४	जैमिनी न पा	प्रमुख		राष्ट्रिय जनमोर्चा	नर बहादुर पुन	पुरुष	८७५५	निर्वाचित
११५	जैमिनी न पा	उपप्रमुख		नेपाली काँग्रेस	हरिहर शर्मा	पुरुष	९१७३	निर्वाचित
११६	जैमिनी न पा	महिला सदस्य (न का)		नेपाली काँग्रेस	गिता कुमारी वि.क	महिला		निर्विरोध
११७	जैमिनी न पा	महिला सदस्य (न का)		नेपाली काँग्रेस	भगवती शर्मा सापकोटा	महिला		निर्विरोध
११८	जैमिनी न पा	महिला सदस्य (न का)		नेकपा माओवादी	दुर्गा देवि पाध्या	महिला		निर्विरोध
११९	जैमिनी न पा	महिला सदस्य (न का)		नेकपा माओवादी	शान्ती सुनार	महिला		निर्विरोध
१२०	जैमिनी न पा	महिला सदस्य (न का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	शान्त कला शर्मा	महिला		निर्विरोध

१२१	जैमिनी न पा	दलित वा अ.स. स. (न.का)		नेपाली काँग्रेस	चिन्तामणी दर्जी	पुरुष	४८	निर्वाचित
१२२	जैमिनी न पा	दलित वा अ.स. स.(न.का)		नेकपा माओवादी	लाल बहादुर परियार	पुरुष	४८	निर्वाचित
१२३	जैमिनी न पा	दलित वा अ.स. स.(न.का)		ने क पा एस्	भरत वि.क	पुरुष	४८	निर्वाचित
१२४	जैमिनी न पा	बडा अध्यक्ष	१	नेपाली काँग्रेस	विष्णु प्रसाद आचार्य	पुरुष	१२०४	निर्वाचित
१२५	जैमिनी न पा	महिला सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	झपिन्द्रा कुमारी हमाल	महिला	११५३	निर्वाचित
१२६	जैमिनी न पा	दलित महिला सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	संगिता कुमारी नेपाली	महिला	११२५	निर्वाचित
१२७	जैमिनी न पा	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	चित्र प्रसाद चापागाई	पुरुष	९८६	निर्वाचित
१२८	जैमिनी न पा	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	ओम बहादुर के.सी	पुरुष	१०१०	निर्वाचित
१२९	जैमिनी न पा	बडा अध्यक्ष	२	नेपाली काँग्रेस	प्रेम सापकोटा	पुरुष	४६७	निर्वाचित
१३०	जैमिनी न पा	महिला सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	भगवती शर्मा सापकोटा	महिला	७३१	निर्वाचित
१३१	जैमिनी न पा	दलित महिला सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	कौशिला देवी वि. क.	महिला	७२९	निर्वाचित
१३२	जैमिनी न पा	सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	होम नाथ शर्मा	पुरुष	५१५	निर्वाचित
१३३	जैमिनी न पा	सदस्य	२	नेपाली काँग्रेस	आनन्द प्रसाद अर्माई	पुरुष	५१३	निर्वाचित
१३४	जैमिनी न पा	बडा अध्यक्ष	३	नेकपा माओवादी	कृष्ण बहादुर भुजेल	पुरुष	५२९	निर्वाचित
१३५	जैमिनी न पा	महिला सदस्य	३	नेकपा माओवादी	हिरा देवी गुरुङ	महिला	५४८	निर्वाचित
१३६	जैमिनी न पा	दलित महिला सदस्य	३	ने क पा एमाले	गिता वि.क	महिला	४९३	निर्वाचित
१३७	जैमिनी न पा	सदस्य	३	नेकपा माओवादी	दुर्गा बहादुर पुन	पुरुष	५०८	निर्वाचित
१३८	जैमिनी न पा	सदस्य	३	नेकपा माओवादी	सुरेन्द्र बहादुर थापा	पुरुष	४८४	निर्वाचित
१३९	जैमिनी न पा	बडा अध्यक्ष	४	ने क पा एस्	चक्र बहादुर थापा	पुरुष	४९३	निर्वाचित
१४०	जैमिनी न पा	महिला सदस्य	४	ने क पा एस्	कोपिला थापा	महिला	४५३	निर्वाचित
१४१	जैमिनी न पा	दलित महिला सदस्य	४	ने क पा एस्	लिला देवि हरीजन	महिला	५०५	निर्वाचित
१४२	जैमिनी न पा	सदस्य	४	ने क पा एस्	लेख बहादुर थापा	पुरुष	६१०	निर्वाचित
१४३	जैमिनी न पा	सदस्य	४	ने क पा एस्	खगेन्द्र थापा	पुरुष	४२५	निर्वाचित
१४४	जैमिनी न पा	बडा अध्यक्ष	५	नेपाली काँग्रेस	ठग बहादुर क्षेत्री थापा	पुरुष	६७८	निर्वाचित
१४५	जैमिनी न पा	महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	गिता कुमारी वि.क	महिला	७०९	निर्वाचित
१४६	जैमिनी न पा	दलित महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	मिनु विश्वकर्मा	महिला	७११	निर्वाचित
१४७	जैमिनी न पा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	लक्ष्मी देवी चापागाई	महिला	६६१	निर्वाचित
१४८	जैमिनी न पा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	विष्णु शर्मा	पुरुष	६५१	निर्वाचित
१४९	जैमिनी न पा	बडा अध्यक्ष	६	नेकपा माओवादी	कृष्ण बहादुर थापा	पुरुष	३५७	निर्वाचित
१५०	जैमिनी न पा	महिला सदस्य	६	नेकपा माओवादी	दुर्गा देवि पाध्या	महिला	६०७	निर्वाचित
१५१	जैमिनी न पा	दलित महिला सदस्य	६	नेकपा माओवादी	शान्ती सुनार	महिला	५९६	निर्वाचित
१५२	जैमिनी न पा	सदस्य	६	नेकपा माओवादी	टंक बहादुर खत्री	पुरुष	५३३	निर्वाचित
१५३	जैमिनी न पा	सदस्य	६	नेकपा माओवादी	तुल बहादुर पुन मगर	पुरुष	५२७	निर्वाचित
१५४	जैमिनी न पा	बडा अध्यक्ष	७	नेपाली काँग्रेस	केन्द्र बहादुर सुनार	पुरुष	८३९	निर्वाचित
१५५	जैमिनी न पा	महिला सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	युग माया राना	महिला	१०१३	निर्वाचित
१५६	जैमिनी न पा	दलित महिला सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	विमला सुनार	महिला	१००९	निर्वाचित
१५७	जैमिनी न पा	सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	अर्जुन शर्मा	पुरुष	८६४	निर्वाचित
१५८	जैमिनी न पा	सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	भुपेन्द्र राना	पुरुष	१०८७	निर्वाचित
१५९	जैमिनी न पा	बडा अध्यक्ष	८	नेपाली काँग्रेस	विमल श्रीस राना	पुरुष	१०५०	निर्वाचित
१६०	जैमिनी न पा	महिला सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	डम्बर कुमारी पराजुली	महिला	११२४	निर्वाचित
१६१	जैमिनी न पा	दलित महिला सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	राधिका नेपाली	महिला	११३७	निर्वाचित

१६२	जैमिनी न पा	सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	नारायण प्रसाद पौडेल	पुरुष	११४५	निर्वाचित
१६३	जैमिनी न पा	सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	जिवन पुन	पुरुष	११३३	निर्वाचित
१६४	जैमिनी न पा	बडा अध्यक्ष	९	ने क पा एमाले	सन्दीप थापा	पुरुष	६०३	निर्वाचित
१६५	जैमिनी न पा	महिला सदस्य	९	राष्ट्रिय जनमोर्चा	शान्त कला शर्मा	महिला	६४३	निर्वाचित
१६६	जैमिनी न पा	दलित महिला सदस्य	९	राष्ट्रिय जनमोर्चा	मिना परीयार	महिला	७०२	निर्वाचित
१६७	जैमिनी न पा	सदस्य	९	राष्ट्रिय जनमोर्चा	नविन थापा	पुरुष	६८८	निर्वाचित
१६८	जैमिनी न पा	सदस्य	९	राष्ट्रिय जनमोर्चा	नरजङ्ग राना	पुरुष	५८९	निर्वाचित
१६९	जैमिनी न पा	बडा अध्यक्ष	१०	राष्ट्रिय जनमोर्चा	श्री प्रसाद थापा	पुरुष	१४१९	निर्वाचित
१७०	जैमिनी न पा	महिला सदस्य	१०	राष्ट्रिय जनमोर्चा	सिता वि.क	महिला	१४१२	निर्वाचित
१७१	जैमिनी न पा	दलित महिला सदस्य	१०	राष्ट्रिय जनमोर्चा	सिता नेपाली	महिला	१४२०	निर्वाचित
१७२	जैमिनी न पा	सदस्य	१०	राष्ट्रिय जनमोर्चा	भरत कुमार श्रीस	पुरुष	१४११	निर्वाचित
१७३	जैमिनी न पा	सदस्य	१०	राष्ट्रिय जनमोर्चा	फणिन्द्र थापा	पुरुष	१३६१	निर्वाचित
१७४	ढोरपाटन न पा	प्रमुख		ने क पा एमाले	देव कुमार नेपाली	पुरुष	५७३५	निर्वाचित
१७५	ढोरपाटन न पा	उपप्रमुख		नेपाली काँग्रेस	धन बहादुर कायत	पुरुष	५६५०	निर्वाचित
१७६	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य (न का)		नेपाली काँग्रेस	नीम कुमारी भण्डारी	महिला	२७	निर्वाचित
१७७	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य (न का)		नेपाली काँग्रेस	तुल सरी वि क	महिला	२७	निर्वाचित
१७८	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य (न का)		नेकपा माओवादी	इन्द्र कुमारी सिर्पाली	महिला	२७	निर्वाचित
१७९	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य (न का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	विमला महत	महिला	२६	निर्वाचित
१८०	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य (न का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	खगीसरा कायत	महिला	२६	निर्वाचित
१८१	ढोरपाटन न पा	दलित वा अ.स. स.(न.का)		नेपाली काँग्रेस	नविन शेरचन	पुरुष	२६	निर्वाचित
१८२	ढोरपाटन न पा	दलित वा अ.स. स.(न.का)		नेकपा माओवादी	दिलिप कुमार वि.क.	पुरुष	२६	निर्वाचित
१८३	ढोरपाटन न पा	दलित वा अ.स. स.(न.का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	कुल बहादुर छन्त्याल	पुरुष	२५	निर्वाचित
१८४	ढोरपाटन न पा	बडा अध्यक्ष	१	नेपाली काँग्रेस	वान बहादुर छन्त्याल	पुरुष	६८२	निर्वाचित
१८५	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	रमिता रोका शेरबुजा	महिला	६३९	निर्वाचित
१८६	ढोरपाटन न पा	दलित महिला सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	अन्जु वि क	महिला	६७४	निर्वाचित
१८७	ढोरपाटन न पा	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	चन्द्र लाल पाण्डे	पुरुष	६०४	निर्वाचित
१८८	ढोरपाटन न पा	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	गोपाल महत	पुरुष	५६४	निर्वाचित
१८९	ढोरपाटन न पा	बडा अध्यक्ष	२	राष्ट्रिय जनमोर्चा	भेक बहादुर खत्री	पुरुष	७२८	निर्वाचित
१९०	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य	२	राष्ट्रिय जनमोर्चा	विमला महत	महिला	७०९	निर्वाचित
१९१	ढोरपाटन न पा	दलित महिला सदस्य	२	राष्ट्रिय जनमोर्चा	सिता काकी	महिला	७४९	निर्वाचित
१९२	ढोरपाटन न पा	सदस्य	२	राष्ट्रिय जनमोर्चा	चुडा मणी जैसी	पुरुष	६८९	निर्वाचित
१९३	ढोरपाटन न पा	सदस्य	२	राष्ट्रिय जनमोर्चा	तम बहादुर घर्ती	पुरुष	६११	निर्वाचित
१९४	ढोरपाटन न पा	बडा अध्यक्ष	३	ने क पा एमाले	खिम बहादुर सुनार	पुरुष	५९०	निर्वाचित
१९५	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य	३	ने क पा एमाले	अस्मीता पुन	महिला	६२१	निर्वाचित
१९६	ढोरपाटन न पा	दलित महिला सदस्य	३	ने क पा एमाले	जुना सुनार	महिला	६१०	निर्वाचित
१९७	ढोरपाटन न पा	सदस्य	३	ने क पा एमाले	लाल बहादुर पुन मगर	पुरुष	६१०	निर्वाचित
१९८	ढोरपाटन न पा	सदस्य	३	ने क पा एमाले	बेल कुमारी छन्त्याल	महिला	६१०	निर्वाचित
१९९	ढोरपाटन न पा	बडा अध्यक्ष	४	ने क पा एमाले	तिलक पुन	पुरुष	९०५	निर्वाचित
२००	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य	४	ने क पा एमाले	श्याम कुमारी जि.सी.	महिला	९५९	निर्वाचित
२०१	ढोरपाटन न पा	दलित महिला सदस्य	४	ने क पा एमाले	कमला छवि वि.क.	महिला	९४१	निर्वाचित
२०२	ढोरपाटन न पा	सदस्य	४	ने क पा एमाले	डिल बहादुर छन्त्याल	पुरुष	९६३	निर्वाचित

२०३	ढोरपाटन न पा	सदस्य	४	ने क पा एमाले	बिरेन्द्र श्रीपाली	पुरुष	९५२	निर्वाचित
२०४	ढोरपाटन न पा	बडा अध्यक्ष	५	ने क पा एमाले	दिपेन्द्र पुन मगर	पुरुष	७९७	निर्वाचित
२०५	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य	५	ने क पा एमाले	विष्णु पुन मगर	महिला	७९३	निर्वाचित
२०६	ढोरपाटन न पा	दलित महिला सदस्य	५	ने क पा एमाले	तुलसरा कामी	महिला	७९०	निर्वाचित
२०७	ढोरपाटन न पा	सदस्य	५	ने क पा एमाले	देवी राम सापकोटा	पुरुष	७८५	निर्वाचित
२०८	ढोरपाटन न पा	सदस्य	५	ने क पा एमाले	दल बहादुर कामी	पुरुष	७८०	निर्वाचित
२०९	ढोरपाटन न पा	बडा अध्यक्ष	६	ने क पा एमाले	उमेश कुमार बुढा मगर	पुरुष	७८१	निर्वाचित
२१०	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	नीम कुमारी भण्डारी	महिला	७३२	निर्वाचित
२११	ढोरपाटन न पा	दलित महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	तुल सरी वि क	महिला	७५१	निर्वाचित
२१२	ढोरपाटन न पा	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	जान बहादुर भण्डारी	पुरुष	७५५	निर्वाचित
२१३	ढोरपाटन न पा	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	रेशम बुढा मगर	पुरुष	७३८	निर्वाचित
२१४	ढोरपाटन न पा	बडा अध्यक्ष	७	राष्ट्रिय जनमोर्चा	धन बहादुर अदौ	पुरुष	४९७	निर्वाचित
२१५	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य	७	राष्ट्रिय जनमोर्चा	खगीसरा कायत	महिला	५४४	निर्वाचित
२१६	ढोरपाटन न पा	दलित महिला सदस्य	७	राष्ट्रिय जनमोर्चा	खगी कुमारी कामी	महिला	५३३	निर्वाचित
२१७	ढोरपाटन न पा	सदस्य	७	राष्ट्रिय जनमोर्चा	राम बहादुर कायत	पुरुष	५५८	निर्वाचित
२१८	ढोरपाटन न पा	सदस्य	७	राष्ट्रिय जनमोर्चा	कृष्ण कुमार बुढा	पुरुष	५५१	निर्वाचित
२१९	ढोरपाटन न पा	बडा अध्यक्ष	८	नेकपा माओवादी	भद्रमणी सुनार	पुरुष	७०९	निर्वाचित
२२०	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य	८	नेकपा माओवादी	गोमला बुढा	महिला	५६६	निर्वाचित
२२१	ढोरपाटन न पा	दलित महिला सदस्य	८	नेकपा माओवादी	इन्द्र कुमारी सिर्पाली	महिला	५९९	निर्वाचित
२२२	ढोरपाटन न पा	सदस्य	८	नेकपा माओवादी	प्रेम कामी	पुरुष	५४८	निर्वाचित
२२३	ढोरपाटन न पा	सदस्य	८	नेकपा माओवादी	रुपान घर्ती	पुरुष	४८२	निर्वाचित
२२४	ढोरपाटन न पा	बडा अध्यक्ष	९	ने क पा एमाले	खीम बहादुर घर्तीमगर	पुरुष	४०२	निर्वाचित
२२५	ढोरपाटन न पा	महिला सदस्य	९	ने क पा एमाले	नर मति पुन	महिला	४३२	निर्वाचित
२२६	ढोरपाटन न पा	दलित महिला सदस्य	९	ने क पा एस्	कमला वि.क.	महिला	४०१	निर्वाचित
२२७	ढोरपाटन न पा	सदस्य	९	ने क पा एमाले	अर्जुन वि क	पुरुष	३९८	निर्वाचित
२२८	ढोरपाटन न पा	सदस्य	९	ने क पा एस्	मोहन पुन मगर	पुरुष	४४२	निर्वाचित
२२९	तमानखोला गापा	अध्यक्ष		नेपाली काँग्रेस	जोकलाल बुढा	पुरुष	२७०७	निर्वाचित
२३०	तमानखोला गापा	उपाध्यक्ष		नेपाली काँग्रेस	हिरा कुमारी छन्त्याल	महिला	२७६८	निर्वाचित
२३१	तमानखोला गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेपाली काँग्रेस	देब सरा वि.क.	महिला		निर्विरोध
२३२	तमानखोला गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेपाली काँग्रेस	मिना कुमारी कामी	महिला		निर्विरोध
२३३	तमानखोला गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेपाली काँग्रेस	मन कुमारी बुढाथोकी	महिला		निर्विरोध
२३४	तमानखोला गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेपाली काँग्रेस	भिम कुमारी छन्त्याल	महिला		निर्विरोध
२३५	तमानखोला गापा	दलित वा अ.स.स (गा.का)		नेपाली काँग्रेस	हिकमत जक्तपुरी	पुरुष	२१	निर्वाचित
२३६	तमानखोला गापा	दलित वा अ.स.स(गा का)		नेपाली काँग्रेस	ढालेन्द्र छन्त्याल	पुरुष	२१	निर्वाचित
२३७	तमानखोला गापा	बडा अध्यक्ष	१	नेकपा माओवादी	थम बहादुर रोका	पुरुष	६१२	निर्वाचित

२३८	तमानखोला गापा	महिला सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	केशरी मगर पुन	महिला	६०१	निर्वाचित
२३९	तमानखोला गापा	दलित महिला सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	देब सरा वि.क.	महिला	५७४	निर्वाचित
२४०	तमानखोला गापा	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	टेक बहादुर अर्गेजा	पुरुष	५७७	निर्वाचित
२४१	तमानखोला गापा	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	टेक लाल विश्वकर्मा	पुरुष	५७३	निर्वाचित
२४२	तमानखोला गापा	बडा अध्यक्ष	२	नेकपा माओवादी	नारायण सुनार	पुरुष	५७७	निर्वाचित
२४३	तमानखोला गापा	महिला सदस्य	२	नेकपा माओवादी	दाल माया घर्ति मगर	महिला	६३७	निर्वाचित
२४४	तमानखोला गापा	दलित महिला सदस्य	२	नेकपा माओवादी	प्रेम कुमारी कामी	महिला	५९२	निर्वाचित
२४५	तमानखोला गापा	सदस्य	२	नेकपा माओवादी	तम बहादुर वि.क	पुरुष	५८८	निर्वाचित
२४६	तमानखोला गापा	सदस्य	२	नेकपा माओवादी	पूर्ण बहादुर बोहोरा	पुरुष	५५५	निर्वाचित
२४७	तमानखोला गापा	बडा अध्यक्ष	३	नेपाली काँग्रेस	झक बहादुर बुढा	पुरुष	९२२	निर्वाचित
२४८	तमानखोला गापा	महिला सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	मन कुमारी बुढाथोकी	महिला	९१७	निर्वाचित
२४९	तमानखोला गापा	दलित महिला सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	मन माया रसाइली	महिला		निर्विरोध
२५०	तमानखोला गापा	सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	गोर्खा बहादुर घर्ती	पुरुष	९१०	निर्वाचित
२५१	तमानखोला गापा	सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	अनिष श्रीपाली	पुरुष	९०२	निर्वाचित
२५२	तमानखोला गापा	बडा अध्यक्ष	४	नेकपा माओवादी	छ प्रसाद श्रीपाली	पुरुष	३१८	निर्वाचित
२५३	तमानखोला गापा	महिला सदस्य	४	नेकपा माओवादी	नरमाया श्रीपाली	महिला	२९५	निर्वाचित
२५४	तमानखोला गापा	दलित महिला सदस्य	४	नेकपा माओवादी	दल कुमारी श्रीपाली	महिला	२९४	निर्वाचित
२५५	तमानखोला गापा	सदस्य	४	नेकपा माओवादी	यम बहादुर वि.क.	पुरुष	२८४	निर्वाचित
२५६	तमानखोला गापा	सदस्य	४	नेकपा माओवादी	देम्परे हर्मेल	पुरुष	२८४	निर्वाचित
२५७	तमानखोला गापा	बडा अध्यक्ष	५	नेपाली काँग्रेस	हिरा बहादुर वि.क	पुरुष	४४४	निर्वाचित
२५८	तमानखोला गापा	महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	भिम कुमारी छन्त्याल	महिला	४२६	निर्वाचित
२५९	तमानखोला गापा	दलित महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	चेतना सिर्पाली	महिला	४३६	निर्वाचित

२६०	तमानखोला गापा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	सोम बहादुर वि.क	पुरुष	४३०	निर्वाचित	
२६१	तमानखोला गापा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	मोती प्रसाद वि.क	पुरुष	४२६	निर्वाचित	
२६२	तमानखोला गापा	बडा अध्यक्ष	६	नेपाली काँग्रेस	चित्र बहादुर छन्त्याल	पुरुष	१७०	निर्वाचित	
२६३	तमानखोला गापा	महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	थम कुमारी छन्त्याल	महिला	१७८	निर्वाचित	
२६४	तमानखोला गापा	दलित महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	मिना कुमारी कामी	महिला	१६६	निर्वाचित	
२६५	तमानखोला गापा	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	उदिम कामी	पुरुष	१७७	निर्वाचित	
२६६	तमानखोला गापा	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	टोप बहादुर छन्त्याल	पुरुष	१५६	निर्वाचित	
२६७	ताराखोला गापा	अध्यक्ष		नेकपा माओवादी	धन बहादुर वि.क	पुरुष	२२८५	निर्वाचित	
२६८	ताराखोला गापा	उपाध्यक्ष		नेपाली काँग्रेस	भिम बहादुर रोका	पुरुष	३४०३	निर्वाचित	
२६९	ताराखोला गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेकपा माओवादी	फुलमाया पुन	महिला		निर्विरोध	
२७०	ताराखोला गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेकपा माओवादी	मन कुमारी दर्जी	महिला		निर्विरोध	
२७१	ताराखोला गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेकपा माओवादी	गौरी माया गुरुङ	महिला		निर्विरोध	
२७२	ताराखोला गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेकपा माओवादी	चन्द्र कली रोका पुन	महिला		निर्विरोध	
२७३	ताराखोला गापा	दलित वा अ. स.स(गा का)		नेकपा माओवादी	खड्क बहादुर विश्वकर्मा	पुरुष	२५	निर्वाचित	
२७४	ताराखोला गापा	दलित वा अ. स.स(गा का)		नेकपा माओवादी	लाल प्रसाद शेरचन	पुरुष	२१	निर्वाचित	
२७५	ताराखोला गापा	बडा अध्यक्ष		१	नेकपा माओवादी	यम बहादुर श्रीश	पुरुष	५७६	निर्वाचित
२७६	ताराखोला गापा	महिला सदस्य		१	नेकपा माओवादी	चन्द्र कली रोका पुन	महिला	५८८	निर्वाचित
२७७	ताराखोला गापा	दलित महिला सदस्य	१	नेकपा माओवादी	नन्दकली परियार	महिला	४९७	निर्वाचित	
२७८	ताराखोला गापा	सदस्य	१	नेकपा माओवादी	भक्त ब. नाईसा मगर	पुरुष	५५८	निर्वाचित	
२७९	ताराखोला गापा	सदस्य	१	नेकपा माओवादी	गौरी माया गुरुङ	महिला	४७४	निर्वाचित	
२८०	ताराखोला गापा	बडा अध्यक्ष	२	नेकपा माओवादी	भद्र बहादुर घर्ती	पुरुष	५६४	निर्वाचित	
२८१	ताराखोला गापा	महिला सदस्य	२	नेकपा माओवादी	फुलमाया पुन	महिला	५०४	निर्वाचित	
२८२	ताराखोला गापा	दलित महिला सदस्य	२	नेकपा माओवादी	मिना सुनार	महिला	५०८	निर्वाचित	
२८३	ताराखोला गापा	सदस्य	२	नेकपा माओवादी	विर बहादुर घर्ती	पुरुष	४७१	निर्वाचित	
२८४	ताराखोला गापा	सदस्य	२	स्वतन्त्र	टेक बहादुर रोका	पुरुष	४९३	निर्वाचित	
२८५	ताराखोला गापा	बडा अध्यक्ष	३	नेकपा माओवादी	कर्ण बहादुर भण्डारी	पुरुष	४७६	निर्वाचित	
२८६	ताराखोला गापा	महिला सदस्य	३	नेकपा माओवादी	माया क्षेत्री बस्नेत	महिला	५०१	निर्वाचित	
२८७	ताराखोला गापा	दलित महिला सदस्य	३	नेकपा माओवादी	मन कुमारी दर्जी	महिला	४६९	निर्वाचित	
२८८	ताराखोला गापा	सदस्य	३	नेकपा माओवादी	प्रेम बहादुर बुढाथोकी	पुरुष	४९४	निर्वाचित	
२८९	ताराखोला गापा	सदस्य	३	स्वतन्त्र	पुर्ण बहादुर थापा	पुरुष	४०९	निर्वाचित	
२९०	ताराखोला गापा	बडा अध्यक्ष	४	नेकपा माओवादी	जीत बहादुर खत्री	पुरुष	६८८	निर्वाचित	
२९१	ताराखोला गापा	महिला सदस्य	४	नेकपा माओवादी	तिल कुमारी बुढाथोकी	महिला	६९७	निर्वाचित	
२९२	ताराखोला गापा	दलित महिला सदस्य	४	नेकपा माओवादी	सिता कामी	महिला	६९१	निर्वाचित	
२९३	ताराखोला गापा	सदस्य	४	नेकपा माओवादी	अनन्त कँडेल	पुरुष	६६५	निर्वाचित	
२९४	ताराखोला गापा	सदस्य	४	नेकपा माओवादी	गोविन्द लाल घर्ती	पुरुष	६६२	निर्वाचित	

२९५	ताराखोला गापा	बडा अध्यक्ष	५	नेकपा माओवादी	मन बहादुर रोका	पुरुष	८५४	निर्वाचित
२९६	ताराखोला गापा	महिला सदस्य	५	नेकपा माओवादी	पार्वती पुन रोका	महिला	८०६	निर्वाचित
२९७	ताराखोला गापा	दलित महिला सदस्य	५	नेकपा माओवादी	जै कलि दर्जी	महिला	८२४	निर्वाचित
२९८	ताराखोला गापा	सदस्य	५	नेकपा माओवादी	तारा नाथ कंडेल	पुरुष	८३१	निर्वाचित
२९९	ताराखोला गापा	सदस्य	५	नेकपा माओवादी	चन्द्रा रोका	महिला	६३२	निर्वाचित
३००	निसीखोला गापा	अध्यक्ष		नेपाली काँग्रेस	सुर्य बहादुर घर्ती	पुरुष	५५११	निर्वाचित
३०१	निसीखोला गापा	उपाध्यक्ष		नेकपा माओवादी	प्रेम बहादुर घर्ती मगर	पुरुष	५०००	निर्वाचित
३०२	निसीखोला गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेपाली काँग्रेस	जिवन कुमारी वि.क	महिला		निर्विरोध
३०३	निसीखोला गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेपाली काँग्रेस	गिता सापकोटा	महिला		निर्विरोध
३०४	निसीखोला गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेपाली काँग्रेस	गौमला मल्ल	महिला		निर्विरोध
३०५	निसीखोला गापा	महिला सदस्य (गा का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	बेलमती सुनार	महिला		निर्विरोध
३०६	निसीखोला गापा	दलित वा अ. स.स(गा का)		नेपाली काँग्रेस	सुर्य बहादुर छन्त्याल	पुरुष		निर्विरोध
३०७	निसीखोला गापा	दलित वा अ. स.स(गा का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	सब राज छन्त्याल	पुरुष		निर्विरोध
३०८	निसीखोला गापा	बडा अध्यक्ष	१	नेपाली काँग्रेस	चन्द्र सिं रामजाली मगर	पुरुष	६५५	निर्वाचित
३०९	निसीखोला गापा	महिला सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	गौमला मल्ल	महिला	६६९	निर्वाचित
३१०	निसीखोला गापा	दलित महिला सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	राधा वि.क.	महिला	६६७	निर्वाचित
३११	निसीखोला गापा	सदस्य	१	नेपाली काँग्रेस	तेज बहादुर मल्ल	पुरुष	६००	निर्वाचित
३१२	निसीखोला गापा	सदस्य	१	ने क पा एमाले	पवन कुमार सिंजाली	पुरुष	५८१	निर्वाचित
३१३	निसीखोला गापा	बडा अध्यक्ष	२	नेकपा माओवादी	कुवीर वि.क	पुरुष	६९९	निर्वाचित
३१४	निसीखोला गापा	महिला सदस्य	२	नेकपा माओवादी	यममती थापा	महिला	९०७	निर्वाचित
३१५	निसीखोला गापा	दलित महिला सदस्य	२	नेकपा माओवादी	निम कुमारी वि.क.	महिला	९०४	निर्वाचित
३१६	निसीखोला गापा	सदस्य	२	नेकपा माओवादी	राम बहादुर कार्की क्षेत्री	पुरुष	९३३	निर्वाचित
३१७	निसीखोला गापा	सदस्य	२	नेकपा माओवादी	तम बहादुर कुँवर	पुरुष	८३६	निर्वाचित
३१८	निसीखोला गापा	बडा अध्यक्ष	३	राष्ट्रिय जनमोर्चा	रमेश विक्रम शाही	पुरुष	७६९	निर्वाचित
३१९	निसीखोला गापा	महिला सदस्य	३	राष्ट्रिय जनमोर्चा	बेलमती सुनार	महिला	६९८	निर्वाचित
३२०	निसीखोला गापा	दलित महिला सदस्य	३	राष्ट्रिय जनमोर्चा	विमला सुनार	महिला	६४६	निर्वाचित
३२१	निसीखोला गापा	सदस्य	३	राष्ट्रिय जनमोर्चा	नन्द बहादुर चन्द	पुरुष	६०१	निर्वाचित
३२२	निसीखोला गापा	सदस्य	३	स्वतन्त्र	खिम बहादुर शाही	पुरुष	६२४	निर्वाचित
३२३	निसीखोला गापा	बडा अध्यक्ष	४	नेपाली काँग्रेस	टिका निधि पौडेल	पुरुष	६७७	निर्वाचित
३२४	निसीखोला गापा	महिला सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	गिता सापकोटा	महिला	६७१	निर्वाचित
३२५	निसीखोला गापा	दलित महिला सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	जिवन कुमारी वि.क	महिला	७४२	निर्वाचित
३२६	निसीखोला गापा	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	लिला बहादुर घर्ती	पुरुष	७९७	निर्वाचित
३२७	निसीखोला गापा	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	टिका बहादुर मल्ल	पुरुष	७३४	निर्वाचित
३२८	निसीखोला गापा	बडा अध्यक्ष	५	नेपाली काँग्रेस	हर्कमान घर्ती मगर	पुरुष	१०३३	निर्वाचित
३२९	निसीखोला गापा	महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	तुल माया सुनार	महिला	१०८७	निर्वाचित
३३०	निसीखोला गापा	दलित महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	मतिमला वि.क.	महिला		निर्विरोध
३३१	निसीखोला गापा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	भरत सिंह एस	पुरुष	९७१	निर्वाचित
३३२	निसीखोला गापा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	तारा बहादुर वि. क.	पुरुष	१०५६	निर्वाचित
३३३	निसीखोला गापा	बडा अध्यक्ष	६	नेपाली काँग्रेस	हेम बहादुर बुढा मगर	पुरुष	८३९	निर्वाचित
३३४	निसीखोला गापा	महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	कुमारी कामी	महिला	८८४	निर्वाचित
३३५	निसीखोला गापा	दलित महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	चन्द्र माला सुनार	महिला	७९४	निर्वाचित
३३६	निसीखोला गापा	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	मन सुर बुढा	पुरुष	७७५	निर्वाचित

३३७	निसीखोला गापा	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	रविन्द्र घर्ति मगर	पुरुष	७७२	निर्वाचित
३३८	निसीखोला गापा	वडा अध्यक्ष	७	नेपाली काँग्रेस	दिपक कुँवर	पुरुष	५९०	निर्वाचित
३३९	निसीखोला गापा	महिला सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	हिमसिला खत्री कुँवर	महिला	५७१	निर्वाचित
३४०	निसीखोला गापा	दलित महिला सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	संगिता वि. क.	महिला	५९३	निर्वाचित
३४१	निसीखोला गापा	सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	राजेन्द्र श्रेष्ठ	पुरुष	५९८	निर्वाचित
३४२	निसीखोला गापा	सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	टेक प्रसाद श्रेष्ठ	पुरुष	५८३	निर्वाचित
३४३	बागलुङ न पा	प्रमुख		नेपाली काँग्रेस	बसन्त कुमार श्रेष्ठ	पुरुष	१४६७८	निर्वाचित
३४४	बागलुङ न पा	उपप्रमुख		नेकपा माओवादी	राजु खड्का	पुरुष	१२४२७	निर्वाचित
३४५	बागलुङ न पा	महिला सदस्य (न का)		नेपाली काँग्रेस	धन माया शर्मा	महिला	५४	निर्वाचित
३४६	बागलुङ न पा	महिला सदस्य (न का)		नेपाली काँग्रेस	सुनिता श्रेष्ठ	महिला	५४	निर्वाचित
३४७	बागलुङ न पा	महिला सदस्य (न का)		नेपाली काँग्रेस	टुका देवी शर्मा आचार्य	महिला	५३	निर्वाचित
३४८	बागलुङ न पा	महिला सदस्य (न का)		नेकपा माओवादी	ज्योती के.सी (विष्ट)	महिला	५६	निर्वाचित
३४९	बागलुङ न पा	महिला सदस्य (न का)		ने क पा एस्	शान्ती बोसेल	महिला	५१	निर्वाचित
३५०	बागलुङ न पा	दलित वा अ.स. स.(न.का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	चुरा बहादुर सुनार	पुरुष	४६	निर्वाचित
३५१	बागलुङ न पा	दलित वा अ.स. स.(न.का)		ने क पा एस्	सीता थापा	महिला	५२	निर्वाचित
३५२	बागलुङ न पा	दलित वा अ.स. स.(न.का)		ज स पा, नेपाल	ढाका बहादुर परियार	पुरुष	४९	निर्वाचित
३५३	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	१	नेपाली काँग्रेस	जय बहादुर खत्री	पुरुष	४७४	निर्वाचित
३५४	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	१	ने क पा एमाले	शान्ती देवी शर्मा	महिला	५३०	निर्वाचित
३५५	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	१	ने क पा एमाले	टीका देवी सार्की	महिला	५५५	निर्वाचित
३५६	बागलुङ न पा	सदस्य	१	ने क पा एमाले	सोम बहादुर बोहोरा	पुरुष	३६०	निर्वाचित
३५७	बागलुङ न पा	सदस्य	१	ने क पा एमाले	कृष्ण बहादुर कार्की	पुरुष	३२८	निर्वाचित
३५८	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	२	ने क पा एस्	सुरज बोसेल	पुरुष	४२८	निर्वाचित
३५९	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	२	ने क पा एस्	जसोदा शर्मा	महिला	६३०	निर्वाचित
३६०	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	२	ने क पा एस्	शान्ती बोसेल	महिला	६१९	निर्वाचित
३६१	बागलुङ न पा	सदस्य	२	ने क पा एस्	अर्जुन घिमिरे	पुरुष	६२५	निर्वाचित
३६२	बागलुङ न पा	सदस्य	२	ने क पा एस्	विदेश कुमार श्रेष्ठ	पुरुष	५५३	निर्वाचित
३६३	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	३	नेपाली काँग्रेस	शनी के.सी	पुरुष	९८३	निर्वाचित
३६४	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	धन माया शर्मा	महिला	१४३९	निर्वाचित
३६५	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	पवित्रा कुमारी वि.क.	महिला	१३६७	निर्वाचित
३६६	बागलुङ न पा	सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	नगेन्द्र बहादुर के सी	पुरुष	१३९०	निर्वाचित
३६७	बागलुङ न पा	सदस्य	३	नेपाली काँग्रेस	अर्जुन खड्का	पुरुष	१२३८	निर्वाचित
३६८	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	४	नेकपा माओवादी	कुमार विक्रम क्षेत्री	पुरुष	१०३३	निर्वाचित
३६९	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	४	नेकपा माओवादी	ज्योती के.सी (विष्ट)	महिला	९३१	निर्वाचित
३७०	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	४	नेकपा माओवादी	रुविना वि.क.	महिला	८७८	निर्वाचित
३७१	बागलुङ न पा	सदस्य	४	ने क पा एमाले	गोविन्द पुन	पुरुष	८६०	निर्वाचित
३७२	बागलुङ न पा	सदस्य	४	नेकपा माओवादी	अर्जुन सापकोटा	पुरुष	८८४	निर्वाचित
३७३	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	५	ने क पा एमाले	हरि प्रसाद शर्मा	पुरुष	७३८	निर्वाचित
३७४	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	५	ने क पा एमाले	जुना कुमारी निउरे	महिला	७३४	निर्वाचित
३७५	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	५	ने क पा एमाले	बिष्णु मती सार्की	महिला	७४६	निर्वाचित
३७६	बागलुङ न पा	सदस्य	५	ने क पा एमाले	बलराम सापकोटा	पुरुष	७५८	निर्वाचित
३७७	बागलुङ न पा	सदस्य	५	ने क पा एमाले	चक्र पाणी शर्मा	पुरुष	६८६	निर्वाचित

३७८	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	६	ने क पा एमाले	रुद्र बहादुर के सी	पुरुष	७८७	निर्वाचित
३७९	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	सञ्जीता सापकोटा	महिला	७८४	निर्वाचित
३८०	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	शान्ता नेपाली	महिला	७५०	निर्वाचित
३८१	बागलुङ न पा	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	पदम बहादुर क्षेत्री	पुरुष	७४६	निर्वाचित
३८२	बागलुङ न पा	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	कृष्ण प्रसाद शर्मा	पुरुष	७१०	निर्वाचित
३८३	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	७	ने क पा एमाले	मेघ नाथ शर्मा	पुरुष	१००५	निर्वाचित
३८४	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	७	ने क पा एमाले	दुर्गा कुमारी पौडेल	महिला	१०२५	निर्वाचित
३८५	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	७	ने क पा एमाले	पुतली किसान	महिला	९९८	निर्वाचित
३८६	बागलुङ न पा	सदस्य	७	ने क पा एमाले	रमेश किसान	पुरुष	९५७	निर्वाचित
३८७	बागलुङ न पा	सदस्य	७	ने क पा एमाले	सुदिप गौतम	पुरुष	११३७	निर्वाचित
३८८	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	८	नेपाली काँग्रेस	छम बहादुर कार्की	पुरुष	९६३	निर्वाचित
३८९	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	शोभा क्षेत्री	महिला	९५२	निर्वाचित
३९०	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	ज्योति नेपाली	महिला	९४३	निर्वाचित
३९१	बागलुङ न पा	सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	बेद बहादुर क्षेत्री	पुरुष	९०३	निर्वाचित
३९२	बागलुङ न पा	सदस्य	८	नेपाली काँग्रेस	मन बहादुर नेपाली	पुरुष	८९०	निर्वाचित
३९३	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	९	नेपाली काँग्रेस	राजु थापा	पुरुष	१२३९	निर्वाचित
३९४	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	हरिकला पौडेल	महिला	१२१४	निर्वाचित
३९५	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	माया साकी	महिला	१२२५	निर्वाचित
३९६	बागलुङ न पा	सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	राजु खडका	पुरुष	१२२५	निर्वाचित
३९७	बागलुङ न पा	सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	नरेन्द्र ब. थापा मगर	पुरुष	१२०९	निर्वाचित
३९८	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	१०	ने क पा एस्	तिल बहादुर थापा मगर	पुरुष	८९६	निर्वाचित
३९९	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	१०	ने क पा एस्	पविन्द्र कुमारी मल्ल	महिला	८८०	निर्वाचित
४००	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	१०	ने क पा एस्	डीलमाया किसान	महिला	८८१	निर्वाचित
४०१	बागलुङ न पा	सदस्य	१०	ने क पा एस्	मन बहादुर थापा	पुरुष	८६६	निर्वाचित
४०२	बागलुङ न पा	सदस्य	१०	ने क पा एस्	हर्क बहादुर थापा	पुरुष	८६१	निर्वाचित
४०३	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	११	नेपाली काँग्रेस	ज्ञानेन्द्र गौतम	पुरुष	७९०	निर्वाचित
४०४	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	११	नेपाली काँग्रेस	टुका देवी शर्मा आचार्य	महिला	७६४	निर्वाचित
४०५	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	११	नेपाली काँग्रेस	गंगा बस्याल	महिला	७७६	निर्वाचित
४०६	बागलुङ न पा	सदस्य	११	नेपाली काँग्रेस	खेम थापा मगर	पुरुष	७८७	निर्वाचित
४०७	बागलुङ न पा	सदस्य	११	नेपाली काँग्रेस	नन्द बहादुर थापा	पुरुष	७८६	निर्वाचित
४०८	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	१२	स्वतन्त्र	कोपिला मणि शर्मा	पुरुष	१३३८	निर्वाचित
४०९	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	१२	स्वतन्त्र	माया नेपाली	महिला	११५३	निर्वाचित
४१०	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	१२	स्वतन्त्र	मीना कुमरी वि.क.	महिला	१३११	निर्वाचित
४११	बागलुङ न पा	सदस्य	१२	स्वतन्त्र	दुण्डी राज लामिछाने	पुरुष	१३४९	निर्वाचित
४१२	बागलुङ न पा	सदस्य	१२	स्वतन्त्र	महानन्द शर्मा	पुरुष	१३४६	निर्वाचित
४१३	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	१३	नेपाली काँग्रेस	नारायण शर्मा पौडेल	पुरुष	१७०८	निर्वाचित
४१४	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	१३	नेपाली काँग्रेस	आशा के.सी	महिला	१६१३	निर्वाचित
४१५	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	१३	नेपाली काँग्रेस	पुजा परियार	महिला	१६३२	निर्वाचित
४१६	बागलुङ न पा	सदस्य	१३	नेपाली काँग्रेस	दुर्गा बहादुर बोहरा	पुरुष	१६६४	निर्वाचित
४१७	बागलुङ न पा	सदस्य	१३	नेपाली काँग्रेस	सुरज रिजाल	पुरुष	१६०३	निर्वाचित
४१८	बागलुङ न पा	वडा अध्यक्ष	१४	नेपाली काँग्रेस	चक्र बहादुर खत्री	पुरुष	११६३	निर्वाचित
४१९	बागलुङ न पा	महिला सदस्य	१४	नेपाली काँग्रेस	सुनिता श्रेष्ठ	महिला	७९८	निर्वाचित
४२०	बागलुङ न पा	दलित महिला सदस्य	१४	नेपाली काँग्रेस	चन्द्रा विश्वकर्मा सुनार	महिला	१११३	निर्वाचित
४२१	बागलुङ न पा	सदस्य	१४	नेपाली काँग्रेस	थम बहादुर सुवेदी	पुरुष	११५९	निर्वाचित

४२२	बागलुङ न पा	सदस्य	१४	नेपाली काँग्रेस	डिल बहादुर हरिजन	पुरुष	१०२९	निर्वाचित
४२३	बडिगाड गापा	अध्यक्ष		नेपाली काँग्रेस	गण्डकी थापा अधिकारी	महिला	७३८६	निर्वाचित
४२४	बडिगाड गापा	उपाध्यक्ष		नेपाली काँग्रेस	भिमसेन वन	पुरुष	७२३१	निर्वाचित
४२५	बडिगाड गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेपाली काँग्रेस	रविना थापा	महिला	४०	निर्वाचित
४२६	बडिगाड गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेपाली काँग्रेस	देवी कामी	महिला	३९	निर्वाचित
४२७	बडिगाड गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेकपा माओवादी	चन्द्री राक्सकोटी	महिला	३६	निर्वाचित
४२८	बडिगाड गापा	महिला सदस्य (गा का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	रुन माया थापा	महिला	४०	निर्वाचित
४२९	बडिगाड गापा	दलित वा अ.स.स(गा का)		नेकपा माओवादी	तिपुरे सुनार	पुरुष	४०	निर्वाचित
४३०	बडिगाड गापा	दलित वा अ.स.स(गा का)		ने क पा एस्	शान्ते विश्वकर्मा	पुरुष	३९	निर्वाचित
४३१	बडिगाड गापा	बडा अध्यक्ष	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	बोम बहादुर थापा	पुरुष	६८३	निर्वाचित
४३२	बडिगाड गापा	महिला सदस्य	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	सोमन्ता सलामी	महिला	६९६	निर्वाचित
४३३	बडिगाड गापा	दलित महिला सदस्य	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	इश्वरा वि क	महिला	६८९	निर्वाचित
४३४	बडिगाड गापा	सदस्य	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	नरेन्द्र घर्ति	पुरुष	६६७	निर्वाचित
४३५	बडिगाड गापा	सदस्य	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	राजु थापा	पुरुष	६६०	निर्वाचित
४३६	बडिगाड गापा	बडा अध्यक्ष	२	ने क पा एमाले	ढाल प्रसाद शेरचन	पुरुष	६८०	निर्वाचित
४३७	बडिगाड गापा	महिला सदस्य	२	ने क पा एमाले	विष्णु अर्याल	महिला	६६४	निर्वाचित
४३८	बडिगाड गापा	दलित महिला सदस्य	२	ने क पा एमाले	प्रेमकली कामी	महिला	६८८	निर्वाचित
४३९	बडिगाड गापा	सदस्य	२	ने क पा एमाले	सरस्वती राना	महिला	६७६	निर्वाचित
४४०	बडिगाड गापा	सदस्य	२	ने क पा एमाले	थुमकला सापकोटा क्षेत्री	महिला	६६८	निर्वाचित
४४१	बडिगाड गापा	बडा अध्यक्ष	३	ने क पा एमाले	खडक बहादुर पुन	पुरुष	६८९	निर्वाचित
४४२	बडिगाड गापा	महिला सदस्य	३	ने क पा एमाले	मनुद्रा घर्ति (भुजेल)	महिला	७०१	निर्वाचित
४४३	बडिगाड गापा	दलित महिला सदस्य	३	ने क पा एमाले	देउ कुमारी सुनार	महिला	६९०	निर्वाचित
४४४	बडिगाड गापा	सदस्य	३	ने क पा एमाले	सोम बहादुर घर्ती	पुरुष	६९४	निर्वाचित
४४५	बडिगाड गापा	सदस्य	३	ने क पा एमाले	विम बहादुर थापा	पुरुष	६९१	निर्वाचित
४४६	बडिगाड गापा	बडा अध्यक्ष	४	नेकपा माओवादी	मिलन रेशामी	पुरुष	९७५	निर्वाचित
४४७	बडिगाड गापा	महिला सदस्य	४	नेकपा माओवादी	गंगी बुढा	महिला	९६७	निर्वाचित
४४८	बडिगाड गापा	दलित महिला सदस्य	४	नेकपा माओवादी	रनदेवी वि.क.	महिला	९७४	निर्वाचित
४४९	बडिगाड गापा	सदस्य	४	नेकपा माओवादी	टोप बहादुर श्रीस	पुरुष	९४७	निर्वाचित
४५०	बडिगाड गापा	सदस्य	४	नेकपा माओवादी	ज्ञान बहादुर श्रीस	पुरुष	९२२	निर्वाचित
४५१	बडिगाड गापा	बडा अध्यक्ष	५	ने क पा एमाले	विष्णु प्रसाद आचार्य	पुरुष	१०१२	निर्वाचित
४५२	बडिगाड गापा	महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	निर्मला घिमिरे	महिला	९५२	निर्वाचित
४५३	बडिगाड गापा	दलित महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	डालिमा सार्कि	महिला	९५२	निर्वाचित
४५४	बडिगाड गापा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	टिका राम पुन	पुरुष	९५१	निर्वाचित
४५५	बडिगाड गापा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	राजिव घिमिरे	पुरुष	१११३	निर्वाचित
४५६	बडिगाड गापा	बडा अध्यक्ष	६	नेपाली काँग्रेस	विर बहादुर खत्री	पुरुष	५३२	निर्वाचित
४५७	बडिगाड गापा	महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	सम्झना थापा	महिला	५४४	निर्वाचित
४५८	बडिगाड गापा	दलित महिला सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	गंगा सुनार	महिला	५४८	निर्वाचित
४५९	बडिगाड गापा	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	मिन बहादुर थापा	पुरुष	५६६	निर्वाचित
४६०	बडिगाड गापा	सदस्य	६	नेपाली काँग्रेस	अनोज के.सी	पुरुष	५४९	निर्वाचित
४६१	बडिगाड गापा	बडा अध्यक्ष	७	नेपाली काँग्रेस	दीपेन्द्र प्रताप के.सी.	पुरुष	७६९	निर्वाचित
४६२	बडिगाड गापा	महिला सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	रविना थापा	महिला	८०५	निर्वाचित
४६३	बडिगाड गापा	दलित महिला सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	तुलसी कामी	महिला	७९१	निर्वाचित

४६४	वडिगाड गापा	सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	रेखिराम बुढा	पुरुष	८३१	निर्वाचित
४६५	वडिगाड गापा	सदस्य	७	नेपाली काँग्रेस	दुर्गा राज पाइजा	पुरुष	७२४	निर्वाचित
४६६	वडिगाड गापा	वडा अध्यक्ष	८	राष्ट्रिय जनमोर्चा	जंग बहादुर बलाल थापा	पुरुष	६८५	निर्वाचित
४६७	वडिगाड गापा	महिला सदस्य	८	राष्ट्रिय जनमोर्चा	रुन माया थापा	महिला	७०९	निर्वाचित
४६८	वडिगाड गापा	दलित महिला सदस्य	८	राष्ट्रिय जनमोर्चा	पवि सरा वि.क.	महिला	७०४	निर्वाचित
४६९	वडिगाड गापा	सदस्य	८	राष्ट्रिय जनमोर्चा	राम बहादुर पुन	पुरुष	६८६	निर्वाचित
४७०	वडिगाड गापा	सदस्य	८	राष्ट्रिय जनमोर्चा	सुर्य पाइजा	पुरुष	६७६	निर्वाचित
४७१	वडिगाड गापा	वडा अध्यक्ष	९	नेपाली काँग्रेस	कृष्ण बहादुर के.सी.	पुरुष	६६५	निर्वाचित
४७२	वडिगाड गापा	महिला सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	टिका घर्ति मगर	महिला	६६७	निर्वाचित
४७३	वडिगाड गापा	दलित महिला सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	देवी कामी	महिला	६२७	निर्वाचित
४७४	वडिगाड गापा	सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	नरमाया बुढा	महिला	६४३	निर्वाचित
४७५	वडिगाड गापा	सदस्य	९	नेपाली काँग्रेस	लाल बहादुर छुन्त्याल	पुरुष	६४३	निर्वाचित
४७६	वडिगाड गापा	वडा अध्यक्ष	१०	नेकपा माओवादी	बिरेन्द्र कुमार बुढा	पुरुष	७७४	निर्वाचित
४७७	वडिगाड गापा	महिला सदस्य	१०	नेकपा माओवादी	चन्दी राकसकोटी	महिला	७९७	निर्वाचित
४७८	वडिगाड गापा	दलित महिला सदस्य	१०	नेकपा माओवादी	सिमा वि क	महिला	७९७	निर्वाचित
४७९	वडिगाड गापा	सदस्य	१०	नेकपा माओवादी	राजेन्द्र कुमार बुढा	पुरुष	७७२	निर्वाचित
४८०	वडिगाड गापा	सदस्य	१०	नेकपा माओवादी	इश्वरमान विश्वकर्मा	पुरुष	७६६	निर्वाचित
४८१	वरेड गापा	अध्यक्ष		राष्ट्रिय जनमोर्चा	कृष्ण प्रसाद शर्मा	पुरुष	३६०१	निर्वाचित
४८२	वरेड गापा	उपाध्यक्ष		नेपाली काँग्रेस	दिलिप कुमार पुन	पुरुष	३६८२	निर्वाचित
४८३	वरेड गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेपाली काँग्रेस	चन्द्रकला खत्री	महिला	२२	निर्वाचित
४८४	वरेड गापा	महिला सदस्य (गा का)		नेपाली काँग्रेस	पवित्रा पुन	महिला	२१	निर्वाचित
४८५	वरेड गापा	महिला सदस्य (गा का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	जमुना विटालु	महिला	२२	निर्वाचित
४८६	वरेड गापा	महिला सदस्य (गा का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	चन्द्र कला के.सी. थापा	महिला	२२	निर्वाचित
४८७	वरेड गापा	दलित वा अ. स.स(गा का)		नेकपा माओवादी	काशीराम वि.क.	पुरुष	२२	निर्वाचित
४८८	वरेड गापा	दलित वा अ. स.स(गा का)		राष्ट्रिय जनमोर्चा	तुलसी बस्याल सार्की	महिला	२२	निर्वाचित
४८९	वरेड गापा	वडा अध्यक्ष	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	नरसिंह पुन	पुरुष	१४४१	निर्वाचित
४९०	वरेड गापा	महिला सदस्य	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	चन्द्र कला के.सी. थापा	महिला	१४६०	निर्वाचित
४९१	वरेड गापा	दलित महिला सदस्य	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	राधिका लोहानी	महिला	१४६२	निर्वाचित
४९२	वरेड गापा	सदस्य	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	पुर्ण बहादुर थापा	पुरुष	१४७४	निर्वाचित
४९३	वरेड गापा	सदस्य	१	राष्ट्रिय जनमोर्चा	छत्र बहादुर थापा	पुरुष	१४१०	निर्वाचित
४९४	वरेड गापा	वडा अध्यक्ष	२	राष्ट्रिय जनमोर्चा	हिरा बहादुर घर्ती	पुरुष	८९९	निर्वाचित
४९५	वरेड गापा	महिला सदस्य	२	राष्ट्रिय जनमोर्चा	टिका काउचा	महिला	९४७	निर्वाचित
४९६	वरेड गापा	दलित महिला सदस्य	२	राष्ट्रिय जनमोर्चा	जमुना विटालु	महिला	८७३	निर्वाचित
४९७	वरेड गापा	सदस्य	२	नेकपा माओवादी	स्यामलाल शर्मा	पुरुष	७८१	निर्वाचित
४९८	वरेड गापा	सदस्य	२	नेकपा माओवादी	रन बहादुर क्षेत्री पौडेल	पुरुष	७६९	निर्वाचित
४९९	वरेड गापा	वडा अध्यक्ष	३	ने क पा एमाले	शेर बहादुर खनाल क्षेत्री	पुरुष	८४१	निर्वाचित
५००	वरेड गापा	महिला सदस्य	३	ने क पा एमाले	शोभा थापा	महिला	८३६	निर्वाचित
५०१	वरेड गापा	दलित महिला सदस्य	३	ने क पा एमाले	डिलमाया क्षेत्री विक	महिला	८१८	निर्वाचित
५०२	वरेड गापा	सदस्य	३	ने क पा एमाले	टेक बहादुर थापा क्षेत्री	पुरुष	८०३	निर्वाचित
५०३	वरेड गापा	सदस्य	३	ने क पा एमाले	चन्द्र बहादुर सार्की	पुरुष	७९५	निर्वाचित
५०४	वरेड गापा	वडा अध्यक्ष	४	नेपाली काँग्रेस	किसन बहादुर खत्री	पुरुष	३२९	निर्वाचित
५०५	वरेड गापा	महिला सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	चन्द्रकला खत्री	महिला	३३९	निर्वाचित

५०६	बरेङ गापा	दलित महिला सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	शुशिला सुनार	महिला	३१९	निर्वाचित
५०७	बरेङ गापा	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	कमान सिं पुन	पुरुष	३५६	निर्वाचित
५०८	बरेङ गापा	सदस्य	४	नेपाली काँग्रेस	अमृत गौतम	पुरुष	२८८	निर्वाचित
५०९	बरेङ गापा	बडा अध्यक्ष	५	नेपाली काँग्रेस	अमर बहादुर शेरभुजा	पुरुष	४४५	निर्वाचित
५१०	बरेङ गापा	महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	पवित्रा पुन	महिला	४५८	निर्वाचित
५११	बरेङ गापा	दलित महिला सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	विष्णु दमाइ	महिला	४४७	निर्वाचित
५१२	बरेङ गापा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	भक्त कुमार गुरुङ	पुरुष	४४९	निर्वाचित
५१३	बरेङ गापा	सदस्य	५	नेपाली काँग्रेस	तुफान पुन श्रीस	पुरुष	४४७	निर्वाचित

अनुसूची ७

राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ अनुसार बागलुङ जिल्लामा सन्चालित प्रतिष्ठान/व्यवसायको विवरण

विवरण	जम्मा प्रतिष्ठान/ व्यवसायको संख्या	संलग्न जनशक्ति		
		जम्मा	पुरुष	महिला
बागलुङ जम्मा	८,९२३	३०,३७२	१६,१५५	१४,२१७
बागलुङ न पा	२,९०७	९,३२०	५,१५१	४,१६९
१	१९४	७४९	३९६	३५३
२	१,०८६	३,४६६	१,९४६	१,५२०
३	५६९	१,४६८	८०८	६६०
४	२००	७८३	५०४	२७९
५	९६	२१०	१४०	७०
६	८०	२०९	१२१	८८
७	५३	१९३	१११	८२
८	४३	२०१	९४	१०७
९	१०१	४०२	१७४	२२८
१०	१३२	५४२	२४८	२९४
११	४९	२०५	१११	९४
१२	८८	२३०	१२३	१०७
१३	१०१	२८३	१५८	१२५
१४	११५	३७९	२१७	१६२
काठेखोला गापा	६६६	३,९३९	१,९३३	२,००६
१	१०६	६१३	२४८	३६५
२	१२४	१,५८०	७८४	७९६
३	५५	६७४	३२०	३५४
४	५८	१७१	८०	९१
५	८६	२५८	१४३	११५
६	७२	१९७	१३९	५८
७	१०६	२६३	१३५	१२८
८	५९	१८३	८४	९९
ताराखोला गापा	३६४	१,२०६	७६२	४४४
१	६६	१९१	११०	८१
२	६५	१८८	१११	७७
३	९३	३०९	१९७	११२

४	५१	१६४	११३	५१
५	८९	३५४	२३१	१२३
तमानखोला गापा	२४८	६१२	३२६	२८६
१	८४	१९६	९४	१०२
२	३८	९९	५१	४८
३	५७	१४२	८१	६१
४	२१	५१	२६	२५
५	२२	६६	४३	२३
६	२६	५८	३१	२७
ढोरपाटन न पा	८३६	२,३३१	१,२१९	१,११२
१	४३५	१,२३८	६६६	५७२
२	३६	१०४	५४	५०
३	३५	९३	४७	४६
४	७०	१९२	११४	७८
५	६७	२५६	१२१	१३५
६	६७	१४१	६४	७७
७	२२	५८	२७	३१
८	४१	९३	४९	४४
९	६३	१५६	७७	७९
निसीखोला गापा	४६८	१,०७८	६१०	४६८
१	६२	१३६	८३	५३
२	७०	१४२	९८	४४
३	६०	१५१	८८	६३
४	८९	२०१	११२	८९
५	८४	२१४	१००	११४
६	५१	११०	५८	५२
७	५२	१२४	७१	५३
बडिगाड गापा	१,०४१	२,२६९	१,२४२	१,०२७
१	४९	१२४	५७	६७
२	१३२	३६३	१८६	१७७
३	४७	११३	६३	५०
४	९७	२२४	११४	११०
५	२३०	४५६	२५९	१९७
६	६६	१२४	७१	५३

७	१७४	३६३	१९५	१६८
८	९९	२४७	१५४	९३
९	७५	१३१	७१	६०
१०	७२	१२४	७२	५२
गल्कोट न पा	१,१३७	४,१५९	२,२५७	१,९०२
१	६४	२६९	१३४	१३५
२	६५	३०३	१५७	१४६
३	३१८	१,०३५	६०५	४३०
४	५०	२०९	११६	९३
५	१२७	५६३	२८५	२७८
६	७८	३९२	२०४	१८८
७	७१	२२२	११७	१०५
८	७८	४१५	२२३	१९२
९	६०	१६४	८९	७५
१०	११९	३३९	२००	१३९
११	१०७	२४८	१२७	१२१
बरेङ गापा	२४०	६६२	३५१	३११
१	६९	१९३	९४	९९
२	५७	१५२	८४	६८
३	६५	१७८	९३	८५
४	३०	७६	४०	३६
५	१९	६३	४०	२३
जैमिनी न पा	१,०१६	४,७९६	२,३०४	२,४९२
१	२४२	१,४०८	८०७	६०१
२	११०	१,०६४	४३२	६३२
३	६१	७३२	१६८	५६४
४	६३	१३८	७९	५९
५	८५	१७७	९६	८१
६	४२	१०६	५७	४९
७	८७	२३८	१३६	१०२
८	११४	४६५	२५८	२०७
९	९४	१९९	११३	८६
१०	११८	२६९	१५८	१११

अनुसूची ८
जातजाती अनुसार जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

सि.नं	जातजाति	जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला
१	क्षेत्री	४५१९१	२१०९५	२४०९६
२	ब्राह्मण	३८२१६	१८२९९	१९९१७
३	मगर	७४६८९	३४९६७	३९७२२
४	थारु	२५३	१९३	६०
५	तामाङ	७१९	३६८	३५१
६	नेवार	२५९५	१३०७	१२८८
७	विश्वकर्मा/कामी	४४७२१	२०२०६	२४५१५
८	मुसलमान	७४७	३८८	३५९
९	यादव	५९	४४	१५
१०	राई	१३१	७०	६१
११	गुरुङ	१७८२	८६०	९२२
१२	परियार/दमाई	१२००३	५३२२	६६८१
१३	ठकुरी	३९६४	१८२२	२१४२
१४	याक्थुङ/लिम्बु	४७	२३	२४
१५	मिजार/सार्की	१५०२२	६८५०	८१७२
१६	तेली	३०	१८	१२
१७	कुर्मी	१५	११	४
१८	सन्यासी/दशनामी	६८१	३२१	३६०
१९	धानुक	१०	३	७
२०	केबात	१०	५	५
२१	काथाबानियान	१२	५	७
२२	ब्राह्मण-तराई	२७	१८	९
२३	कलवार	१०	५	५
२४	कानु	१३	९	४
२५	कुमाल	१७९२	८४८	९४४

२६	घर्ती/भुजेल	६९९	३२१	३७८
२७	हजाम/ठाकुर	५४	२७	२७
२८	राजवंशी	२३	१०	१३
२९	शेर्पा	१७	९	८
३०	तात्मा/तात्वा	१६	८	८
३१	खात्वी	१२	२	१०
३२	माझी	१५५	७४	८१
३३	वीन	१५	५	१०
३४	चेपाङ/प्रजा	२०	९	११
३५	सोनार	१३८	७२	६६
३६	सुनुवार	७७८	३५७	४२१
३७	धिमाल	११	४	७
३८	खवास	१३	७	६
३९	भोटे	२०	११	९
४०	थकाली	४५३	२२६	२२७
४१	छन्त्याल/छन्तेल	३३६१	१५८०	१७८१
४२	बोटे	१८	११	७
४३	पुन्जाबी/सिख	३०	१५	१५
४४	गाईने	१३०	६८	६२
४५	रौनीयार	२७	१८	९
४६	बानियान	१९	१२	७
४७	अन्य	१६१	७८	८३
४८	विदेशी	३०२	२१३	८९

अनुसूची ९

मातृभाषा अनुसार जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

सि.नं	मातृभाषा	जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला
१	नेपाली	२३४७४३	१०९००२	१२५७४१
२	मैथिली	९६	६४	३२
३	भोजपुरी	५१५	३३४	१८१
४	थारु	१७०	१३५	३५
५	तामाङ	४६५	२४८	२१७
६	नेपालभाषा/नेवारी	१०३७	५२८	५०९
७	बज्जीका	२१	१३	८
८	मगरधुत	५७३२	२७४२	२९९०
९	डोटेली	११	८	३
१०	उर्दू	८४	३८	४६
११	अवधी	९१	४३	४८
१२	याक्थुङ/लिम्बु	१४	१२	२
१३	गुरुङ	१७४	८९	८५
१४	वैताडेली	२६	१२	१४
१५	राई	४२	२६	१६
१६	हिन्दी	१५१	१०३	४८
१७	मगर खाम	४४७६	२११७	२३५९
१८	कुमाल	१५	१२	३
१९	थकाली	५९	३४	२५
२०	सांकेतिक भाषा	१३	९	४
२१	तिब्बेतियन	३३	१६	१७
२२	छन्त्याल	१०४३	४७७	५६६
२३	खस	१७	९	८
२४	संस्कृत	१२२	८३	३९
२५	मुसलमान	१५	५	१०
२६	अन्य	४६	३५	११

बागलुङ कालिका मन्दिर

बागलुङ पञ्चकोट

भैरवस्थान मन्दिर

गल्कोट दरबार

गाईघाट भरुना

गाजाको दह

ढोरपाटन उपत्यका

शालग्राम संग्रहालय

अनुरोध :

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय तथा यस कार्यालयबाट विभिन्न समयमा सञ्चालन गरिने गणना, सर्वेक्षणमा तथ्याङ्क संकलनको लागि खटिई आउने कर्मचारीहरुलाई सत्य र यथार्थ विवरणहरु उपलब्ध गराई सहयोग गर्नुहुन हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।
उपलब्ध व्यक्तिगत विवरणहरु तथ्याङ्क ऐन २०७९ बमोजिम गोप्य रहनेछन् र तथ्याङ्कीय प्रयोजनको लागि मात्र एकीकृत रुपमा प्रकाशन गरिनेछन् ।

तथ्याङ्क कार्यालय, बागलुङ

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयका विभिन्न प्रकाशनहरु
www.nsonepal.gov.np वेवसाइटमा पाइन्छन् ।